

2. I (220109) cn i pt

cn (192260), pt (27823).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

I. Spójnik (192260) :

1. Spójnik współrzędny zespalający człony jednosyntaktycznie (191592) :

A. W funkcji łącznej (173524) :

A) W stosunku łączności bezpośredniej (160156) :

a. Zespała człony jednorodne funkcyjnie i formalnie (156399) :

a) Zespała składniki w obrębie wypowiedzenia pojedynczego (114219) :

α. W wypowiedzeniach twierdzących: oraz (107400) : Thako my bog pomosz y swyathy krzysz. *ZapWar 1507 nr 1899 (694); MetrKor 26/62 (340); ListRzeż w. 1 (7); BierRaj 16 (72); PowUrb +2 (19); March¹ A (9); March¹Wiet Av (4);* Ale nic nietrudniejszyego/ Y ku znofzeniu ciężłzego: Iako niewiałta fwey woley/ Nie naydzie rownia złości iey. *BierEz B4v (70);* kto dá zlez oczom moim iijżbych plakala wednie ij w nocy/ gorzkości twé fynu mily? *OpecŻyw 111 (1007); OpecŻywList C (11); OpecŻywPrzedm C3 (11); OpecŻywSandP ktv (2); OpecŻywSandR nlb 2 (11);* łatwie miedzy mną ij łafiady memi/ a miedzy tym fwowolnym młodzieńce^m prawy rozład wczynicie. *ForCnR D4v (46); ForCnRWiet Av (3);* oznaymvym y yawno czynimy thim lyłthem nałzem, ktho nany veysrzi albo czthancz y vlyłzy dziłz y napothim bendanczim komv bandzie potrzeba thego wydziecz y yałznye wlyłzłecz. *LibLeg 6/158v (1274); PatKaz I 16v (41);* Pyeruey nyłzly pan bog łtworzył nyebo y zyemyą yam yułch byla *PatKaz II 24 (302); PatKaz III 87 (115); Murm 1 (27); Mymer¹ nlb 1v (29); HistJóz Av (82); KlerPow 2 (9); BartBydg 79 (3);* Iezu ienżes od ducha wiedziony czterdzieci dni y cztherdzieci noczy pościł. łmi. łie nod [!] nami. *TarDuch B2 (236);* Naprzod aby ciała od złych [...] wilkołci były wyprożniony á zawżdy dobrem włtrzymawaniem y podczas lekarłtwy były dzierzany *FalZioł V 61v (1800); FalZiołUng V 119 (4); BielŻyw 148 (110); BielŻywGlab nlb 8 (11); GlabGad L2 (390); March² Dv (6); MiechGlab *3v (332);* Tamoć rozpustne małżeństwa, Gdzie jest pycha i bogactwa. *BierRozm 3 (20); KłosAlg A (49); KlerWes A (7); March³ T7 (6);* Pocżina łie Zołtarz piełni Dawida proroka y Kroła zydzowskiego. *WróbŻołt B (305); WróbŻołtGlab A2 (14); Mymer² 3 (2); RejŁas w. 7 (2);* kthorys iest błogosławiony od wiekow y nawieki. *RejPs 27 (404); ZapMaz III G 1/113v (12); ComCrac 11 (104); RejRozpr Av (23);* Iłch łtem tho Valentim łtroną czala y łthuką myałła wyepzewego, sadlo czale y kawalyecz medel y pyącz gomolek Iodałchevi wprzezławku vkradł *LibMal 1546/121 (391); ConPiotr 30 (24); LudWieś A2v (35); SekłWyzn ktv (209);* Żywot Iozepha z pokolenia zydzowskiego łina łakobowego [...] kthory w łobie wiele cznot y dobrych obyczaiow żamyka. *RejJóz kt (78); SekłKat kt (481); RejRozm 391 (4);* A włłakos ty łwiadom tego Ze to łgarz y Oczecz yego. *RejKup bb7 (138); RejKupSekł a2 (26);* Darius tedy y Perłowie łnim łlyłżąc przyłcie Alexandrowo przełekli łie bárzo. *HistAl F7v (374); HistAlHUng A2 (12);* Włłepuyę do oycá mego/ y oycá wáłłego/ Bogá mego/ y Bogá wáłłego. *KromRozm I M (267); MurzHist A2v (241);* A nietilko to prawda o panu chrıstufie ale tész i o sługách Euaⁿgeljiéi łwietyi iako o Apołtoléch i potęm o łnfzych/ kthorem pán roskázál [...] chrćić wodą *MurzNT 178v marg (307); MurzNTSekł*

A2 (14); *MurzOrt* B (10); Nye piífą/ ták nápiřano yeřt w Ewányeliey/ álbo kák [./] pan Kryřtus miřtr nálř vczřł y rořkazał/ ále ták řye wiđřýáło duchowi S. y nam. *KromRozm II* g2 (360); zá Páwłowym řkazáním Elimářł wnet ořłnął/ zá Pyotrowym Anániařł y żoná yego zdechłi. *KromRozm III* H6 (570); *Diar* 19 (201); *DiarDop* 98 (43); *BielKom* B (60); *GliczKsiqř* kt (220); *LubPs* B3v (525); ten ktory řtworzył z niczego Niebo y żiemieř/ Gory y przepáři/ Powietrza y wody/ drzewá/ liřcia/ y trawę/ y řiebie. *GroicPorz* aa2 (478); *SeklPieř* 19v (4); Napřzod w tym Dyurnale řpowiedáćie řie/ nietylko łámemu Pánu Bogu/ ále theřř y Pánnie Máryey řtworzeniu iego/ I ieřřtze. Błogořłáwionemu Micháłowi Archániołowi. *KrowObr* 159 (2276); *RejWiz* A9 (358); *Leop Deut* 17/20 (2950); *OrzList* kt (95); *UřtPraw* A (167); *KochZuz* ktv (14); *LeszczRzecz* kt (21); Bowiem ři trzye pořpołu/ iedno práwá máiař/ Ze nalepřze kiedy ie naczęřciey biřiaia. Orzech Włofki á Olieł/ y trzecia niewiařta *RejFig* Cc7 (13); *RejZwierz* kt (125); *WyprKr* 1 (108); A był Krolem w Ieruzálem czterdřięći lat y rok [*Et quadraginta et uno annis regnavit in Ierusalaim*] *BibRadz 3.Reg* 15/10; W teyże kráinie byli pářtyřze leżáć ná polách/ y nocná řtraż trzymáiać náđ řtádem řwem [*in agro agentes et custodientes*] *BibRadz Luc* 2/8 (3495); *BibRadzBaz* ktv; Żimie y w Ieřieni puřřczá y krew z lewey. *Goski* * (27); *OrzRozm* A (326); Ten vřřtáwił w kořciele łámpy gorzeć/ y ná godziny dzwonić. *BielKron* 164 (5523); *BielKronCies* Mmmm3; *GrzegRóżn* kt (389); SATYR. [...] choć mam ná łbie rogi, I twarz nieprawie cudná/ i kořmate nogi/ Przedřiem uřzedł za boga wony dawne cżařy *KochSat* A2 (35); *KochZg* A2 (10); Ale gdy graia skakać y poniewieřczku tańczować/ niegodne [...] to řá rořkořzy męřczyźnie. *KwiatKsiqř* P3 (254); *Mulieres Bacchantes*, Niewiařty Bachulowe řwięta řwięćáć y offiařy řtroyać. *Mqcz* 100b (1046); záwřždy Bóg pořylał [...] Proroki/ y vpomináiać řwé *OrzQuin* Z3v (355); Byř miał liřty Papięřkie y iego Sygnety/ Nie przybęđię řzelága do twey czcze y kálety. *Prot* Bv (50); Gdyż ty pieřzego řřtrofuieřř y iezdzcá *ProtStoj* E2; řhćá go tu záđzierzeć w tey formie áby záwřždy był řługá Oycowym y nářřym *SarnUzn* F5 (195); Rzepik tákże wářzác y ták pijác pomoże. *SienLek* 149 (606); *SienLekAndr* a2v (4); *LeovPrzep* kt (141); vřřłyřřyřł od kogo á przez kogo y s kim miał łan řwięty ty dziwne rozmowy řwoie. *RejAp* 3v (1296); *GórnDworz* A2 (512); *GrzepGeom* A (122); niemożemy řłużyć Bogu y pieniáđzam *HistRzym* 6v (351); OBietnic rozlicźnych łámego iedyego Bořtwá/ ieřř [...] wiele nápiřánych/ y potym przez Proroki mocnie vtwiřdzonych *RejPos* 1v (3067); *RejPosWiecz*² 90v (129); *RejPos Wiecz*³ 96 (116); Nie wierzym Luterowi/ áby w iednym wiđowym elemenćie miało być rázem řiało Boże/ y nie być *BialKat* 323v (533); *BielSat* B4v (57); *KwiatOpis* A2 (65); A to podobieřřtwo ieřř/ vřtapienia/ vćiřki/ nęđze/ řmierć/ y pořthym żmartwychwřřtanie řhwálebne/ y řřwot wieczny. *Grzegřm* 37 (236); Čięi oycá twego y mátkę twoię *HistLan* kt (45); Iđáć vćięćie wřřyřřtki narody/ krzcząc ie w imię Oycá/ y Syná/ y Duchá S. *KuczbKat* 125 (666); Bo iuż s tego muři być tępořć/ gnuřnořć/ niedbáłořć/ gniew/ y cżařem rořpáć. *RejZwierc* 113v; Pijány máło s řřalonym ieřř rozny/ Bo w obudwu łeb płochy bá y prořny. *RejZwierc* 218 (1248); *RejZwiercPodw* 183v; Bo poćciwořć y řławá/ zacnořć/ dobre mienie/ A zá tym łářká Páńřka y wieczne żbáwienie. Drogoć to bráćie. *RejZwiercTrzec* Aaa2v (2); *BielSpr* kt (429); Konie tedy i wozy řřędem pořstawili *KochMon* 23 (50); *WuřřJud* A4v (1657); Onći ieřř głowá [...] Kořćiołá řwoiego/ ktory ieřř poćzátek y piřworodny z vmářřlych/ áby on řám we wřřyřřřtkim przodek trzymał. *WuřřJudConf* 122v (501); *KochList* 2 (3); Męřżowie [...] łářká Duchá řwiętego náđchnieni/ wiđzác y przepowiađiać

rzeczy przyślę/ y zacni wykładacze piłmá świętego [...] mogą być názwáni Prorocy. *RejPosRozpr* c3 (104); nie miłuycie łłowem áni ięzykiem/ ále vczynkiem y prawdą. *RejPosWstaw* [143⁴] (209); Gdy ktorey rzeczy nie będziefz vmiał rozłędzić miedzy krwią á krwią/ miedzy przą á przą/ y miedzy raną á raną [*inter sanguinem et sanguinem: inter causam et causam: inter plagam et plagam*] [...] tedy wltániefz *BudBib Deut* 17/8; Kámień á kámień/ korzec á korzec (*marg*) w Hiwreyłkim Efá y Efá/ to ielt dwie Efie [...] (–) obrzydłością (ielt) Iehowie to oboie. *BudBib Prov* 20/10 (2046); *BudBibKaw* A2 (18); *HistHel ktv* (24); niethelko mieczem przyłtogi nam boiować/ ále theż y domowy boy przyłtogi wieść y opátrować *MycPrz* II Av (62); O Spráwie Sypániu/ Wymiérzaniu/ y Rybieniu łtáwów *Strum kt* (90); *WierKróc* Av (10); Kxiędzá Marćiná Biáłołbrzełkiego/ Złáłky Bożey Byłkupá Láodyckiego/ Opátá Mogiellkiego/ Suffrágáná y Cánonicá Crákwłkiego etc. *BiałKaz kt* (225); Ktorego czáłow łwych pokaże błogółáwiony y łam możny [*beatus et solus potens*] krol kroluiących *BudNT 1.Tim* 6/15 (544); *StryjWjaz* Av (94); przyczytáne bywa [...] temu ktoryby miał bráćią/ táłke y tym łpółobem y z tychże rodzicow vrodzoná iáko on łam. *CzechRozm* 61; ten zász [*będzie*] przekłety y zginęły w ktorym ćielełne łpráwy nád duchem zwyćięłtwo odniołá *CzechRozm* 241 (2940); *Paprpán kt* (183); *KarnNap kt* (228); biále głowy były/ to ielt/ źwierzętá słábe/ á ktore do błędu y do wyłtępku [...] łkłónnietylze łá [*quae errori ac transgressioni [...] magis sunt obnoxia*]. *ModrzBaz* 49 (1552); *ModrzBazBud* ¶5 (18); *ModrzBazStryj* ¶2v (4); *SkarJedn* 308 (1813); *KochDryas* A2 (7); *KochOdpr kt* (46); *Oczko* 30 (238); Tag und nacht. We dnie y w nocy. Nocte et die. dieque *Calag* 476b (3); *KochPs* 2 (366); *SkarŻyw* 397 (5715); *ZapKóścier* 1579/1v (507); WSzytki płáczel/ włytki łzy Heráklitowé/ Y lámenty/ y łkárgi Simonidowé/ Włytki trołki ná świećiel/ włytki wzdycháńia/ Y zale/ y fráfunki/ y rák łamáńia Włytki á włytki zárez w dom łye móy nołćiel *KochTr* 3 (40); *MWilKHist* A2v (81); popiół potym y kółtki wypáłone zebrawłzy w trunie pochowáli *StryjKron* 467 (2112); Ten ielt żywot wieczny áby poználi ćielbie łámełgo prawdźiwego Bogá y ktorełgoł połłáł Iezufá Chriłtułá Ian. 17. v 3. *CzechEp* 270; przetomi łię niechcel/ *furdos et mortuos frustra alloqui*, y z głuchymi y iuż w błędźiel pomárłymi bez pożytku mowiel. *CzechEp* 319 (2747); *CzechEpPORz* *2 (102); *KochJez kt* (59); Cwiczenie tedy y rozmyłłáńie vltáwiczne w łłowie Bożym [...] Apołłół ł. zálcela *NiemObr* 90 (1091); *KochEpit kt* (26); Do prziiaciela. IEdnéłgo chćielć/ y niechćielć/ to łpółeczność práwa *KochFr* 75 (114); *KlonŻal kt* (64); *KochBr* 151 (4); *KochDz* 104 (5); *KochMuza* 25 (7); *KochMarsz* 155 (3); On vtwiérđził ná wieki niebo nie łtánowné. Dźielń y noc iego łpráwá/ y to łwiáłto wdźielczné Niezgáłzonéłgo łłóńcá/ y kóło miełięczné. *KochPhaen* 1 (68); *KochSz ktv* (14); biála płęc [...] [*jest*] z kółci łćzeréy y z boku wźielá. *KochWz* 135 (11); A onołmy włyłcy połłi/ Zá łwiátem máli/ y rołłi. *KochMRot* A2v (46); O co iákom przed tym w modlitwách y ofiárách moich Páná Bogá ze włyłłkiego łercá prołłi/ choć niełgodny káplán/ y ná ten czász porzáznie powołány Dźielkan kółćiolá wáłłzeł/ táł y teraz prołłę y ná potym prołłić będeł/ áby was y Miáłto wáłłze w pokoiu chowáć/ y ná włzem dobrým mnożyć raczył/ áby was y máielłnołćiel wáłłze błogółáwiił/ ná źielmi y ná wodźiel/ w Miełćiel y ná polu/ w domách y ná roli/ w ogrołách y w piwnicách/ w gumnáłch y dobyłłkách/ w łtáłách y w owczárńiách/ w dźielń roboty y w dźielń odpoczńieniel. *ReszPrz* 113 (350); *ReszHoz* 123 (87); *ReszList* 141 (146); *WerGołł kt* (158); *WerGołłPaprpán* 202 (2); *WerKaz* 275 (94); *WisznTr* 6 (21); Złóslwi Pláńetowie nád námi przewodzą/ Walki/ głódy/ y mory/ y włyłłłto złe rodzą. *BielSen* 5 (22); *BielSen Joach* 1 (2);

BielSjem 2 (40); *KochPam* 79 (23); *KochPieś* 1 (94); *KochSob* 55 (12); *KochTarn* 74 (13); *PudłFr kt* (63); *ArtKanc kt* (324); Stan Duchowny odmienion/ nie ma fwey powági/ Krol/ Książdz/ y nikt *BielRozm* 4 (33); *GórnRozm* M3v (200); *KmitaPsal kt* (14); *KochProp* 5 (40); *KochPropKKoch* 3 (3); P. Bóg ielcze dawno przez proroki/ y zaś potym przez Syná fwego wolą fwoię nam obiawił *KochWr* 23 (52); *KochWrJan* 18; *PaprUp* A3 (235); *ZawJeft* 3 (80); *ActReg* 170 (477); AEquanimis – Dobrotliwij, Italiij wczelczu ij w niefzczelczu. *Calep* 34a (84); A flugę [...] złego potym poznać y niedbálcá/ kiedy około tego chodzi/ ná to pátrzy/ á nie poprzątnie *GostGosp* 12 (373); *GostGospGroch kt* (3); *GostGospPon* 168 (7); *GostGospSieb* +2 (52); *GrochKal* 4 (42); *Phil* D (237); Fortunny/ kto ták z swiáta fię wywinął/ Ze widzi/ áno wfzytko/ y on zginął. *GórnTroas* 16 (96); *KochCn* B3v (2); *KochCz kt* (20); *KochCzJan* A2 (7); *KochPij* C4 (3); Obracam oczy/ łzami obciążone/ Y ínem ielzcze/ k wiecznemu Bogu *GrabowSet* K4v (285); *KochAp* 8 (4); *KochFrag* 48 (70); dofzliłmy z łáki páńfkię tych lat ofáttnich/ y iuż podefzłych bez wfzelákię fzkody. *OrzJan* 92 (404); *OstrEpit kt* (8); *WyprPl* A2v (9); podwyżfzona dżiś iáko drzewo Cedrowe wyfoko wznieśione [...]; y iáko Cyprys [...]; y iáko Pálmowe drzewo/ [...]; y iáko róžane fzczepy/ [...]; y iáko piękna Oliwá ná rownym polu fádzona; y iáko iáwor przy wodzie rozkrzewiony *LatHar* 410 (3461); *KołakCath* C2v (50); *KołakCathOkuń* A2 (3); *KołakSzczęśl kt* (112); *RybGęśli* A2v (28); Rozdzieloná ielst żoná y pánná. *WujNT przedm* 14; Abowiem fzeroka braná/ y przeftzona ielst drogá [*quia lata porta et spatiosa via est*] ktora wiedzie ná zátrocenie *WujNT Matth* 7/13; Nie możecie pić kielichá Páńfkiego/ y kielichá czártowfkiego: nie możecie być vczestnikami ftołu Páńfkiego y ftołu czártowfkiego [*Non potestis calicem Domini bibere et calicem daemoniorum. Non potestis mensae Domini participes esse et mensae daemoniorum*]. *WujNT 1.Cor* 10/20 (6001); *WysKaz kt* (165); *JanNKar* Bv (125); *JanNKarGórn* D4 (10); Wieliż [...] przyłączony był do Kśiętwa Wielkiego Lit. [...] y potym zaś połowicá Stároftw Inflántckich *SarnStat* 1044 (8774); Wól y ośiel/ ácz bydło/ ználi Páná fwego *SiebRozmyśl* G (187); *WitosłLut kt* (18); *GrabPospR kt* (105); LECH, Słowiánin naypierwży pánował Polánom: Rowien/ w ípráwie y w męftwie/ walecznym Rzymiánom. *KlonKr* A2 (75); *KlonKrGum* Av; Vftępowá iuż Krol IPS [...] Ná prósbę fwoich grofow/ y żáłoſney żony. *KmitaSpit* C3 (77); to teráznieyfze niebefpieczeńftwo/ [...] ielst naywfiftzym/ y iákmiarz ofáttnim tey koronie ku vpadkowi iey. *PowodPr* 6 (541); Rzadko flychác/ áby fię kto w wfiftzey nędzy rodził/ iáko ten Krol Anyołow/ y Pan nád pány y Krol nád krolmi. *SkarKaz* 489b (2814); *VotSzl kt* (294); *CiekPotr* 29 (157); *CiekPotrŚredz*)(4 (4); Cnotá ielst fkarb nie ftrácony/ Y kleynot nie przepłácony. *CzahTr* [D2] (110); SWEMV M. PANV Y BRATV, IE^{go} M. PA^{nu} STANISŁAWOWI GARWASKIEMV, Stárofcie Goftynskiému, etcę. etcę. *GosłCast* 3 (108); *PaxLiz* A4v (18); *SkarKazSej* 657a (1305); Trzebá pomyslić o grochu o káfzy. Lecz chleb fundáment/ y wieprzowe ciáło/ Miey go niemáło. *KlonFlis* F; Ponížey w lewo czerwieni fię dawny Włodfláwek/ xiężá/ cłem y piwem flawny. *KlonFlis* G (167); *SkorWinsz* A2 (12); *SapEpit kt* (13); Bowiem Lis iuż fię chorym, iuż fię martwym kładzie: Iedná to czyni kurom y gęsiom ná zdrádie. *KlonWor* ** (377); *PudłDydo* A2 (31); *RybWit* Av (11); *ZbylPrzyg kt* (11); *SzarzRyt* B3 (51); *SzarzRytJSzarz* nlb 2 (10); *SzarzRytLeśn ktv*.

W charakterystycznych połączeniach: *ba* i (2), *i czasem* (8), *i jakmiarz* (2), *i jeszcze* (3), *i już* (11), *i podczas* (1), *i potym (potem)* (55), *potym i* (5), *i potym zaś* (1), *i zaś potym* (1), *tedy i* (3), *i zatym* (3).

Połączenia: »i jeszcze k temu, i k temu jeszcze« (2 : 1): niemalo livdzy pobyly a wziely Ziwich [...] niewyasth dziewek y chlopyath malich stho y pyeczdziefyath dvŃch y yefcze ktemv tich slug naschich ktorzi mieŃzkaya na Zamkv *LibLeg* 11/64 (2); Awo część ryby pieczoney Ná południe vczynioney. Y ktemu iefczce plaŃtr miodu *MWilkHist* K4v.

»i k temu (też), i też k temu« (56 : 1): *PowUrb* +3; Tu maŃz wiedziecz czas [...] rodzenia/ y tez ktemu bieg a obyczay prawie przyrodzony *FalZioł* V 16 (8); A tak fyn iuż krolem ieŃt/ kroleŃtwá polŃkiego Y k temu wielkiem kxiędzem kxięŃtwá litewŃkiego *KlerWes* Av; *MurzNT kt* (2); *KromRozm III* B2; *Diar* 61; *LubPs* hh; *OrzList* h3; *GrzegRóżn* A2; Egregia forma atque aetate integra, Młoda y k temu vrodźiwa. *Mqcz* 134a; Adeon me ignavum putas adeon porro ingratum, Tákże mie maŃz zá ŃproŃnego y k temu też zá [!] niewdzięcznego. *Mqcz* 313a (3); *OrzQuin* H2v; *SienLek* 186; *LeovPrzep* A3 (2); *HistRzym* 13v; Albo Pawie pierze Wronie/ By ie też miála w ogonie Y Pápuże k temu w czubi [!] Przedię Wronká w śmieciu dłubie. *RejPos* Oooo6; *RejZwierc* 120v; *BielSpr* 64; *BudNT przedm* a2v (2); *PaprpPan* Q4 (2); *SkarJedn* 30 (2); *SkarŻyw* 14 (3); *ZapKoŃcier* 1582/27v (4); *NiemObr* 121; *PudłFr* 14; *ArtKanc* F13v; *GostGosp* 118; *GrabowSet* B3v; *KołakCath* A4v; Bowiem pobožnoŃć zdrowie doczeŃne y wieczne/ PrzynoŃi nam y ktemu Ńumnienie beŃpieczne. *KołakSzczęŃl* C2; *WujNT przedm* 24 (2); *JanNKarGórń* H2; *SarnStat* 85 (3); *GrabPospR* L3v (2); *GosłCast* 16.

»i nadto« [szyk 7 : 2] (9): rozum człowyeczy w cyele włobyony/ á nyeyáko zátopyony/ y nád to/ [...] pirworodnym grzechem zácmiony/ tępmy yeŃt *KromRozm III* B6; *CzechRozm* 118; *CzechEp* 174 (4); bel Pan hoini bogoboini y Ńprawiedliwi/ nadto y milofierni *PaprpUp* Bv; *WujNT przedm* 25; y BiŃkupŃtwo nád to y KoŃciół SábieńŃki [*Episcopatus insuper et Ecclesia Sabien JanStat* 870] [...] pod PáńŃtwem náŃzym y Zakonu ma zoŃtác *SarnStat* 1092.

»i nadto jeszcze, i jeszcze nadto« (3 : 1): IeŃli *Diameter* bęďdzie ná Ńiedmi łokci/ tedy *Circumferentia* bęďdzie mieć tylé troie: to ieŃt/ ieden y dwáďdzieŃciá łokci/ y nád to iefczce Ńiódma część *GrzepGeom* H4 (2); O czym wŃzytkim w tym tám kazániu niezboźnie/ bez boiáźni Bożej y wŃtydu ludzkiego/ plecie: y iefczce nád to co więcey. *CzechEp* 173; *KochFr* 63.

»i na koniec, na ostatek« [szyk 22 : 1] (13 : 10): *RejPs* 33 (2); Co Ńię okázáło wnawrocęniu wŃla ludu grzefźnego/ i naofatek celników *MurzNT* 163v *marg*; prze to zbytki wielkie urosły miedzy stanem tym nam ku złemu przykádu i na koniec ku wielkiemu upadowi dusznemu i cielesnemu. *DiarDop* 107; *KrowObr* 19 (3); *BielKron* 330v; Omnia aut scripta esse a tuis arbitror, aut etiam nunciis aut rumore perlata. Mam zá to żeŃ wŃziŃtko częŃciá z liŃtów przyyaciół twoych/ częŃciá z poŃłów y ná koniec z poŃpolitey Ńławy wyrozumiał *Mqcz* 123d (2); *RejPosWiecz*³ 98; *CzechRozm* 142v; *ModrzBaz* 107v; *SkarŻyw* 546; *StryjKron* 31; od tego Bogá oycá [*Jezus*] wŃzeláką moc y zwierzchnoŃć/ y żywot nákoniec/ y wŃzytko ma *CzechEp* 270 (2); *NiemObr* 18 (2); *ActReg* 147; *Phil* P; *LatHar* 30; *PowodPr* 59.

»i nawet« [szyk 2 : 1] (3): *Phil* R2; kto [...] móglby [...] rozciágác Ńpołób vczynionego przymiérza/ powiáďác/ że Ńie przymiérza łamac niegodźi/ y náwet vpewniác że y Turek wiárę Ńwą Ńtrzyma *OrzJan* 116; W tákowych mieŃciech moźeŃz ábo Ńię zbogácić/ MoźeŃz też Ńławę náwet/ y duŃżę vtrácić. *KlonWor* 14.

»i owszem« (50): *OpecŻyw* 182; *FalZioł* II 9c; *WróbŻółtGlab* A5; *RejPs* 64; *KromRozm II* i4v; *KromRozm III* P4 (5); Trzebá fie tedy myeć ná pyeczy/ y owśsem pilnować/ áby rodzicy dobrem powodem śtawáli fie dzyecyom śwym. *GliczKsiqż* E2v (5); Abowiem to ifte żeście fie według Bogá zálmućili/ iáko wielkie w was śpráwuie śtaránie/ ále owśsem obronę/ y owśsem zágńiewánie/ y owśsem boiaźń/ y owśsem żądzą/ y owśsem zawiśną miłość/ y owśsem pomśtę [*quantam in vobis operatur sollicitudinem, sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sed aemulationem, sed vindictam*]. *Leop* 2.*Cor* 7/11 (5); *BibRadz Ier* 50/21; *GórnDworz* G2; *HistRzym* 73; *WujJud* 31 (5); *RejPosRozpr* b4; *ModrzBaz* 136 (2); *ModrzBazBud* ¶6v; *SkarJedn* 84; *ReszPrz* 95; Bo Ołtarze naydziełz v Páwłá S. y owśsem w náuce Chryśtá Páná náśzego. *LatHar* 78 (5); *WujNT* 39 (3); *WysKaz* 19 (2); *SarnStat* 937; *PowodPr* 70 (4); *SkarKaz* 121a.

»i (po)społu, wespołek« [szyk 4 : 8] (8 : 4): *PatKaz III* 113; Y rzucili lofy porządki śwemi zá rowno thák więczłśfy iáko mnieyśśfy/ vczony pośpołu y nieuczony [*doctus pariter et indoctus*]. *Leop* 1.*Par* 25/8; Potwarz á beśpráwie ćierpią śynowie Izráelći/ śpołu y śynowie Iudćy [*filii Israël et filii Iuda simul*] *Leop Ier* 50/33; wyniśćczę z mieyśćá thego ośtháthki Báálowie/ y śpołu imioná kośćielnych ślug z kápláńśkiemi [*reliquias Baal et nomina aedituorum cum sacerdotibus*] *Leop Soph* 1/4 (6); Moizełz [...] wźiáwśzy krew z ćieláth y kozłow/ z wodą y wełną czerwóną y Hizopem pośpołu/ [...] lud wśzythek pokropił. *BibRadz Hebr* 9/19; *Mącz* 366b; Wyznawáiąc/ powiádáią/ ćieleśną onę śmierć [...] Ieśu Chriśtá/ y Zmartwychwśtánie iego/ y Wniebowśtápienie weśpołek/ obchodźimy w kośćielech nie krwáwą ofiáry pośługę. *WujJud* 158; Bądzie wieczná chwałá Pánu Bogu Oycu náśzemu/ Y Synowi iego, weśpołek y Duchu Świętému. *ArtKanc* A18v (2).

»i przedsię« [szyk 1 : 2] (3): *KochFr* 120; od Piłatá do Herodá pośłány/ y táń przedię śpotwarzony *LatHar* 274; Hłszpanski ięzyk iáko ieśt od Włóśkięgo różnieyśzy, z Włóśkięgo przedię y z Lácińśkięgo *JanNKar* C4v.

»i przy tym (a. przytem)« [szyk 5 : 1] (6): *LibMal* 1548/141v; Bulbus, Leśny czośnek/ trzemucha niektorzi zowá/ y przitym wśzelakie ogrodne ziele *Mącz* 27d; *SkarŻyw* 309; *SarnStat* *7v; miełzczánie przytem y przednieyśzy robotnego śtanu ludźie niechby śtrzelcow pieśzych wypráwowáli *GrabPospR* M4v; ktorych świątobliwość/ y przytem y náukę ich Pan Bog wyświadcza. *SkarKaz* 418b.

»i snadź« (2): *RejPs* 58; ále coź? Medykli to mądry/ wśpániáły/ ízátny/ od pośpołśtwá zámniemány/ y ínadź doświadcźony *GostGospSieb* *2.

»i społem też, i też pośpołu« (1 : 1): A ná śámym Lichtarzu będą ćzterzy ćzáłźki wydroźone ná kśtałt orzechá/ y iábłůká też pośpołu przy káźdey/ y Lilie [*sphaerulaeque per singulos et lilia*] *Leop Ex* 25/34; Abowiem obala iednego Bogá Oycá/ y śpołem też Syná Boźego Pośrzedniká *GrzegRóżn* I4.

»i także (też), taki(e)ż (też)« [szyk 109 : 147] (146 : 110): *MetrKor* 38/501; *PatKaz II* 64; Teź náńienie tego ziela/ y takieź y lićie wrzuczone do śthawu/ ryba ktora onego zakufi [...] na wierch wody wypłynie *FalZioł* I 146d (19); oczi też y brwi takieź y nos maią proportią *GlabGad* N3 (6); *LibLeg* 11/134v (5); Światćzy otem twoja męka Bok y takieź nodze obie *RejKup* Ddv; *HistAl* L6v (2); *MurzNT* 38v (2); *MurzOrt* B; *Diar* 78; *DiarDop* 118; Bo tu Dawid święty wyráźił iáwnie wśłytki śpráwy/ ktore w nieporządnych páłacoch ludzi známienitych/ y tákże y w niźśzych śtaniech/ zwykły fie okázowác *LubPs* X2v; *KrowObr* 195; miał thrzod bárzo wiele/ ślužebnic tákieź y ślug/ wielbładow

y oflow [*ancillas et servos, camelos et asinos*] *Leop Gen* 30/43; á ná wierzchu takéž kámienie drogie w rowney mierze ćiofáne było/ y takéž też drzewo Cedrowe [*lapides ... secti erant similiterque de cedro*]. *Leop 3.Reg* 7/11 (10); *BibRadz Ex* 23/12 (5); z brátem Henrykiem [...] czynił/ áž mu brat Henryk mułiał czołem bić y łálki prośić/ takéž y Biłkup *BielKron* 174v (58); *MqczLub nlb* 14; *RejAp* 114; *GrzepGeom Kv*; *HistRzym* 27 (2); *RejPos* 154 (4); *BiałKat* 271; w tych kłięgach iełt wypifány troiáki wiek człowieká łtanu poćciwego/ to iełt młodość y wychowanie iego/ potym łrzedni wiek łpráwy takéž y połtępki iego *RejZwierc* [28³]; *BielSpr* 73; *WujJud* 131v (2); *WujJudConf* 212; Bo śniegowi mowi/ bądź ná ziemię/ á drobnemu deždżowi/ y gwałtownemu deždżowi (także) *BudBib Iob* 37/6; Moią rzecz rołkazánia krolewłkiego przyłtrzegáć/ takéž y przyłięgi Bożey [*ut os regis observes et verbum iuramenti Dei*] *BudBib Eccle* 8/2; *MycPrz* II B2v (8); *Strum* L3v (3); *WierKróc kt* (4); *BudNT Ioann* 21/13; *CzechRozm* 29v (3); *PaprpPan* E2v (4); *KarnNap* F3v (4); *SkarŻyw* 306; Quizyn takéž y Warmią Miálta [...] Zołnierze w nocy vbiegli *StryjKron* 637 (2); *CzechEp* 158 (4); *ReszPrz* 13; *WerKazPaprp* 274; *PudłFr* 76; Bogu Oycu niebiełskiemu/ iego Synowi miłemu/ takéž y Duchu Świętemu/ bądź chwałá Bogu iednemu. *ArtKanc* A19v; Bądź wieczná chwałá Oycu wiecznemu/ y Synowi iego iedynemu/ takéž thež y Duchowi Świętemu *ArtKanc* K17 (10); *ActReg* 57 (2); W dworfkich folwárcech gnoiá cebule y rzepy/ kapułty/ y inłze ogrodne rzeczy/ y łádowe takéž *GostGosp* 72 (2); *LatHar* 579; *WujNT* 319 (2); *SarnStat* 4 (52); *SiebRozmył* [A4]v (3); łłudzy takéž y kupcy/ onychże pożytkow vdzielá rzemieśnikom *GrabPospR* L3v (2); *PowodPr* 23; *SkarKaz* Oooo 2d (3); *ZapKościér* 1596/85v; *CiekPotr* 36 (2); Zá czym będziež po zmiách bełpiecznie gniewliwych/ Y takéž y po pádálících deptał nie ćierpliwych. *CzahTr* Fv (5); kto páznogietek/ zechce mieć rumiány/ [...] Z ráná takéž y ná noc/ cegłá práwie świeżá/ Trzeć mocno *PaxLiz* D3.

»i też(e)« [szyk 887 : 104] (991); *MetrKor* 34/133 (5); Przyłzedł wieprz z bykiem z báránem/ Koźieł z ołsem itež z koniem. *BierEz* M4 (15); Wól też ij ofiel boga znaiątz/ do iałli przyłtąpili *OpecŻyw* 15v; O łtworzycielu nieba ij ziemię/ ij též włłýtkiego łtworzenia *OpecŻyw* 89 (35); *OpecŻywPrzedm* C3 (3); *ForCnR* E3v; *PatKaz I* 16; *PatKaz II* 59; *PatKaz III* 134; *ZapWar* 1528 nr 2117 (6); *HistJóz* E; *KlerPow* [5]; *TarDuch* B6 (3); Zywe łrebro tzcżemi łlinami łamemi bywa gálzone/ y theže łlinami z kołciá Serapije [...] y thež z popiołem á z łlinami *FalZioł* III 35c (270); *BielŻyw* 168 (3); *BielŻywGlab nlb* 12 (7); Grzbiet porołły włófami [...] znamio. złołnika [...] głupie⁸⁰, mgłego też y leniwego. *GlabGad* P5 (65); *MiechGlab* 77 (7); *BierRozm* 18; ktemv zabyłły sprawcze Zamkowego y dwv łluzebnykow náłchich tesch Zamkowich *LibLeg* 11/89 (19); *KłosAlg* A4v (2); *March*³ V7; *WróbŻołt* B (7); *WróbŻołtGlab* A2v (4); *RejPs* 122v; *LudWieł* B; *SeklWyzn* Bv (5); *RejJóz* M3v; *LibMal* 1547/125 (4); *SeklKat* A2 (8); *RejKup* i5v (4); Tá rzeká [...] cżáfu zimy itež wiołny przez włzyłtkę noc zámárzła łtoi *HistAl* F (7); *KromRozm I* C4v; *MurzHistSekl* ktv; *KromRozm II* s (3); *KromRozm III* A3 (7); *Diar* 65; *DiarDop* 101; *MrowPieł* A4; *LubPs* C (26); *GroicPorz* c; *SeklPieł* 19 (2); *KrowObr* 31 (9); *RejWiz* 82; I dałem wam ziemię w kthoryełście nierobili [...] Winnice też y łády Oliwne kthorychełcie nie łádzýli [*vineas et oliveta, quae non plantastis*] *Leop Ios* 24/13 (18); *OrzList* gv (3); *UstPraw* I (2); *BibRadz Gen* 14/7 (16); Oto dochody wielkie Miełckie/ y też wolności rozdano ludźiom niegodnym. *OrzRozm* P2 (5); *BielKron* 417v (12); *GrzegRóżn* A3 (6); *KwiatKsiqž* C; *Mqcz* 67a (10); *OrzQuin* C2 (32); *SarnUzn* H5 (2); *SienLek* Aaaav (7); *LeovPrzep* F4v (2); *RejAp*

156v; *HistRzym* 70 (10); w iego mocy łą położony wżytki możności niebá itheże ziemie. *RejPos* 34 (7); *RejPosWiecz*² 93; *GrzegŚm* 53 (2); *KuczbKat* 415; *RejZwierc* 14v (5); *RejPosWstaw* [41²]; *BudBib* Ps 148/12 (10); *HistHel* [A2]v (6); *StryjWjaz* A2v (3); Bo piłmo człowieká połpolicie/ y iego też łprawy y połtępki ciálem názywa. *CzechRozm* 39 (64); *PaprPan* Sv; *KarnNap* B2v; *ModrzBaz* 123 (2); *SkarJedn* A6; *Oczko* 2; *SkarŻyw* 292 (4); *MWilcHist* A3 (15); *StryjKron* 245 (9); *CzechEp* 338 (56); *CzechEpPORz* ** (2); *NiemObr* 173; Poległ iuż poległ Słowieńłki *Orpheus* Y też *Mufaeus*. *KlonŻal* A4v (2); *BielSjem* 34; *ArtKanc* M18 (43); *BielRozm* 6; *ActReg* 129 (2); *GostGosp* 132; *Phil* S4 (2); *ZapKościer* 1588/77v (3); *KochFragJan* 4; *OrzJan* 64; *LatHar* 573 (4); *KolakCath* B3 (3); *RybGęśli* D3; Żydowie też y nowonáwroceni [*Iudaei quoque et proselyti*]/ Kretenczycy y Arábczycy: łłyzeliłmy ie mowiące ięzyki náłzemi *WujNT Act* 2/11 (7); *SarnStat* 154 (24); *SiebRozmyśl* K4v; VAndá łwych przodkow łercem nie wydała, Choć płec pánieńską y tez połtać miała. *KlonKr* A3v (2); *KmitaSpit* B3v (2); *PowodPr* 10; *SkarKaz* 206b (3); *CiekPotr* 29 (2); *CzahTr* C (3); *GosłCast* 25; *SkarKazSej* 675a (2); Czuiąc do siebie Narew śliczną gładkość/ Czuiąc też w bráćiey siłę y też wártkość/ Chciała być rowna w rodzáiu w vrodzie/ Wándálłkiey wodzie. *KlonFlis* G4 (5); *KlonWor* **2 (9).

»i też także (a. takież)« [szyk 4 : 1] (5): Posziel czerwona wiłziwana iedwabna, j druga tesz także czerwona *WyprKr* 107v; Po śmierci Ioiádeśá biłkupá/ Ioás krol Iudá zmienił obyczáie [...] y łtárfzy theż iego tákież. *BielKron* 87; *CzechRozm* 28 (2); *CzechEpPORz* **3.

»i tudzież (też)« [szyk 32 : 2] (34): *ListRzeż w.* 48; *ZapWar* 1528 nr 2421 (2); *BielŻyw nlb* 5; *LibLeg* 11/11 (2); *Leop Gen* 1/21 (7); [*Dymitr*] połelłtwo powiedział prołząc odwielkiego K. Mołkiewłkie⁸⁰/ áby mu Papież/ tudziełz y Cefarz dali Tytuł y pomázanie ná Krołstwo Mołkiewłkie *BielKron* 436v (5); O zganiániu piég z licá/ węgroff/ trędu/ zmárlkow/ liłzáiow: y tudziełz o bieleniu licá z ogorzelyny. *SienLek* 78v (5); *LeovPrzep* A2v (5); *BiałKat* 161; *BiałKaz* C3v; vczyńił to Moizełz/ opifuiąc niewołą [!] onę Eiptłką ciełefną pod Krolem Fáraonem/ ludu też ciełefnego Izráelłkiego/ y tudzież też ciełefne z niey wybáwienie *CzechEp* 366; *SarnStat* 881 (3).

»i wnetże zasię« (1): Páweł ł. zowie też tákowe łługi łpołpráciuącemi z Bogiem: y wnetże zálię/ łzáfárzmi táiemnic miłego Bogá. *RejPosRozpr* b4v.

»i zaraz(em)« [szyk 9 : 3] (12): *MurzHist* C; *MurzNT* 31; zda łie im [*dworzanom*]/ żeby iednym łthopniem niżey łłtápic/ y záraz łłtánieć mułieli/ gdzieby mieli dáć to znác ludziom/ iż łie vczyli kiedy. *Górndworz* Cv; *KochMon* 21 (3); gdyż to y z Philozophiey mamy/ że iedney rzeczy niemoże być ieden łprawcą y máterýą záraz. *WujJud* 162; *SkarŻyw* 461; Ółtrožność/ y łczerość Stefanowá/ y zárazem odpowiedz. *StryjKron* 672 marg; *LatHar* 92; pánná ktora miała porodzić Mełłiałzá/ była krewna corki Aaronowey/ áby Mełłiałz/ ktory miał być krolem záraz y káplánem / oboiego domu krolewłkiego y kápláńłkiego krewnością dotykał. *WujNT* 195 (2).

»i zasię (a. zasie, a. zaś) (też), i też zasię« [szyk 54 : 25] (78 : 1): *FalZioł* V 91 (2); *GlabGad* L4v; Wtem pálmie łą wyliczone włłfytki dobredzieyłtwá páńłkie [...] gdy go połłufłni byli y włłfytki też zálię frogółci gdy łie wczem łprzećiwili iemu *RejPs* 114; *MurzHist* H3; ielth w nim [*Psalmie*] przypominánie á opowiedánie wiecznych dobrodzieyłthw Bożych: y zaś też grzechow/ złości/ á niewiáry ludzkiey. *LubPs* R5v; *GroicPorz* gg; A ia zaś y bráth moy Ionáthás/ [*ego autem et frater meus Ionathas*] poćiągniemy do Gáláádythym. *Leop 1.Mach* 5/17 (7); *BibRadz Matth* 21/32 (3); *BielKron*

94v (5); *KwiatKsiąż* Ov; *SienLek* 32; *GrzepGeom* G4v; *RejPos* 210v; Zyemię zalię/ y tho wżytko co ná zyemi ieft/ nápełniać raczy swoim świętym miłosierdziem. Piekło zalię/ y wżyki [!] piekielne rzeczy nápełnia/ swoią nieodmienną [p]rawiedliwością. *RejPosWiecz*² 91 (3); *RejPosWiecz*³ 96v; *WujJudConf* 23 (3); *BudNT* 2.Cor 1/16; wżdy ták do nich o tym Prorok mówił/ iákoby iuż oni w tę niewolą iść mieli/ y zalię z niey wyniść *CzechRozm* 132 (11); *ModrzBaz* 52 (3); *SkarŻyw* 509; *StryjKron* 477 (3); *CzechEp* 295 (9); *ReszPrz* 86 (2); *ReszList* 142; *GórnRozm* E; *ActReg* 107; Klucznik ma tego pilno doględác/ żeby wżelákíe zboża do młynow y zásię z młynow wazono/ tákże y łody *GostGosp* 58; *Phil* I3; Abowiem przyzedł do was Ian drogą [p]rawiedliwości: á nie wwierzyliście mu. celnicy zás y wżetecznicie wwierzyły mu [*publicani autem et meretrices crediderunt ei*] *WujNT Matth* 21/32 (3); *JanNKar* G3v; *SarnStat* 139 (2); *SiebRozmyśl* F3; *PowodPr* 61 (2); *CzahTr* Hv (2).

Zestawienie: »noc i dzień« bot. *Melampyrum nemorosum* L. (Rost); pszeniec gajowy; *pari(e)taria* *FalZioł*, *SienLek*, *Mącz*, *Calep*; *helxine*, *herba muralis* *Mącz*, *Calep*; *perdicium* *herba*, *perdicium*, *victrium* *Mącz*; *cittampelos*, *urceolaris* *herba* *Calep* (38); *FalZioł* I 99c (22); *Mącz* 154c (4); Noc y dzień/ álbo fzcziem. *Paritaria*: Tag vnd nacht. *SienLek* 253v (8); *Vrceolaris* *herba* – Noc y dzien. *Calep* 1142a (4).

Szeregi: »stąd i stąd« (1); Y okná záprawione/ á pálmy z tąd y z tąd [*hinc et inde*] po bokach przyśionká *BudBib* Ez 41/26.

»stąd i z onąd (a. owąd)« (5): Terentius dum cognatus hinc illinc veniret, Gdy ztąd y zonąd przichodził *Mącz* 165b; *StryjKron* 230; *LatHar* 734; gdzie go vkrzyżowali/ á z nim drugich dwu ftąd y zowąd [*et cum eo alios duos hinc et hinc*] *WujNT Ioann* 19/18; *SarnStat* 1098 marg.

»tak i owak« (13): Ale v was ták y owák Czáfem ná proft á czáfem wípák *RejRozpr* D; *BielKom* Bv; *RejZwierz* A6; *BielKron* 211; *CzechEp* 63 (7); *CzechEpPORz* *2v; *KlonWor* 2.

»taki i inny« (3): Sam święty Antoninus ná tákíe y inne iáłmużny [...] ízáty/ boty/ ípekuły swoie/ y naczyńia domowe/ dawał. *SkarŻyw* 413 (3).

»taki i owaki« (6): Tedy po długich znim tákích y owakích poštěpkách/ nákoniec kázał mu głowę vćiać. *SkarŻyw* 305 (2); *CzechEp* 192 (3); *CzechEpPORz* **4v.

»tam i owdzie« (1): Nieieftem iáko Kaim/ niemáiąc ná świećie [...] pewnego mieyfća: niebłákam fye tām y owdzie. *OrzList* d3v.

»tam i sam« (56): *OpecŻyw* 110; Ktori nie rowno ftąpa, tak iż zftępuie zmiary drogi tam y łam iákoby pijany, znamionuie wiele myflącego człowieká *GlabGad* P7v (6); *WróbŻółt* E5v; *RejJóz* L7; *KromRozm* III G2; *BielKom* B2; *SeklPieś* 19v; *Leop Ex* 2/12 (3); *BibRadz* Gen 3/3 (5); *BielKron* 143v (2); *GrzepGeom* Bv; *BielSat* C2v (3); *GrzegŚm* 26; *HistLan* E4v (2); *RejZwierc* 75v; *RejPosRozpr* c; *HistHel* C2v; *CzechRozm* 97; Hin vnd her lauffen. Biegác tām y łam. *Calag* 281b; *SkarŻyw* 121 (2); *StryjKron* 255; *CzechEp* *2v (5); *BielSen* 14; *BielSjem* 36; *ArtKanc* P20v; *BielRozm* 19; Ultro – Tam y łam, i tu y ogdzie [!]. *Calep* 1133b (4); *GrabowSet* Lv; *SarnStat* *6 (2); *SiebRozmyśl* [A4]v (2); *GostCast* 40.

»ten i in(n)y (a. inszy)« (4): *LibLeg* 10/121v; Tymi y innymi łowy zápaleńi ochotnie ízli wżyfcy pod miecz. *SkarŻyw* 305 (2); *Sepulto* D^{omi}no. etc. vide *Agendam*. To y infze śpiewanie/ ktore ieft między Hiftoryą: będą śpiewác młodzieńcy. *MWilkHist* C.

»ten i on« (3): *KromRozm II* b3; Wyliczá ieden á trzydzieści Krolow łtę y z onę łtronę Iordánu ktorych porázili Moizełz y Iozue. *Leop Ios* 12 arg; *ZbylPrzyg* B4v.

»ten i ow« [szyk 19 : 1] (20): *FalZioł V* 21c; *LibLeg* 7/33; *KochMon* 23 (2); *Strum M*; *CzechRozm* 19; *ModrzBaz* 25v; Mars temu y owemu los miece wątpliwie. *StryjKron* 240; *CzechEp* 355 (2); *KochSz* B4v; *ZawJeft* 19; Utroque – Stei y zowej łtroni. *Calep* 1145a; *GórnTroas* 35 (2); *GrabowSet* Q4 (2); *KołakCath* B4v; *KmitaSpit* B4v; *KlonFlis* E2.

»tędy i owędy« (2): Slepý rzekł/ łácnóć tobie/ iże widziłz włzędy/ A ia bych łie mułiał łłuc tędy y owędy. *RejFig* Dd; *OrzRozm* O3v.

»to i owo« (14): *RejKup* t4v; *RejWiz* 169v; *RejZwierz* A4; *KwiatKsiąż* L; *Periculisque aditis* [...] Ważywłzi łie tego y owego. *Mącz* 104c; *OrzQuin* Lv; *CzechEp* 96 (3); *CzechEpPorz* **2v; *PudłFr* 49; *WujNT* 557; *SarnStat* 561; ZAbawmy łię tym y owym/ Po tym wierłzu ták łurowym. *CzahTr* K3.

»tu i ondzie« (1): A ia łiebie chwalić Boże nie przełtáne/ Tu w łiele y ondzie kędy z duchy łtáne. *GrabowSet* C2v.

»tu i owdzie, i tu owdzie« (11 : 1); *OrzList* ev; *OrzRozm* N3v; *Inter equites raros sagittarios interiecerant*, Mieli miedzy yełdeckim rułtunkiem y tu owdzie po łtrzelcu *Mącz* 162c (2); *OrzQuin* Mv; *CzechEp* *2v (2); *WujNT* 104 (3); Táme ná wielkim morzu/ wyłpy/ łkáły/ Tu łię y owdzie rozno rozłtrzelály. *KlonFlis* Dv.

»tu i tam« (2): Vżyway ná włzem miáry á cnoty pocłłiwey/ Skądbył tu y ták potym vzył łławy żywey. *RejWiz* 188v (2).

αα. Przy poszczególnych składnikach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany (9739) :

Dwukrotnie (4008) : *BierRaj* 21; aby łie oba wełelili/ ij ten tzo łieie/ ij ten ien źnie. *OpecŻyw* 50v (7); *OpecŻywList* C2v; *ForCnRWiet* Av (2); yakołz łie pierwey łnimy przyyaczielłkye obchodzył. takełł y teraz y pothem czyni. *MetrKor* 46/47 (2); *PatKaz II* 34v (3); *PatKaz III* 148v (8); *HistJóz* E3 (3); *KlerPow* 3; *TarDuch* C7; *FalZioł I* 128c (5); *BielŻyw* 101 (3); *GlabGad* M3; *MiechGlab* 12 (2); *LibLeg* 6/78 (39); *WróbŻółt* Bv (16); *RejPs* 48v (53); *ComCrac* 12v; *LibMal* 1543/72v (9); Krotka rozprawa miedzy [...] Pánem/ Woytem/ á Plebanem. Ktorzy y łwe y innich łudzi przygody wycłytáią. *RejRozpr* A (2); *RejJóz* E3 marg (8); *SeklKat* L3v (2); *RejKup* Gv (4); *HistAl* A5; *KromRozm I* M3 (10); *MurzHist* A2 (5); *MurzNT* 18v (9); *KromRozm II* c3v (13); *KromRozm III* E7v (18); *Diar* 37 (26); *DiarDop* 100 (12); *GliczKsiąż* F3v (30); *LubPs* X3v (27); *GroicPorz* B4 (6); *KrowObr* 188v (45); Tákżeć łubtyłne niebo [...] Toczy łie vłtáwicłźnie y we dnie y w nocy. *RejWiz* 149 (93); *Leop* 1. *Cor* 7/34 (52); *OrzList* e2v (2); *UstPraw* A3 (3); *RejFig* Dd6v; *RejZwierz* 131 (21); *WyprKr* 121 (2); A ták kupcy [...] łtali przed miálłthem Ierozolimłłkim y raz y drugi [semel et iterum]. *BibRadz* 2. *Esdr* 13/20 (35); *OrzRozm* F2 (8); y iuż ich zábiłthych leżało niemáło/ y ielłcze vmieráiących *BielKron* 308 (72); *GrzegRóżn* M3 (10); *KochSat* A3 (2); *KochZg* Bv (2); *KwiatKsiąż* O2 (12); *Omnium horarum homo* [...] Człowiek y do rády y do zwády *Mącz* 158a (17); *MączKoch* nlb 12; *OrzQuin* O2 (2); Ale włdy wiernym łtrożom/ y ras y po wtore Niech wolno bęđłie wołác kiedy gore/ GORE. *Prot* Ev (3); *SarnUzn* B5v (15); *SienLek* 2 (19); *LeovPrzep* F2v; Było [...] okołó máyełtatu czworo zwirzátł/ pełnych oczu y s przodku y náząd. *RejAp* 48v (121); *GórnDworz* P3v (66); *GrzepGeom* D2 (3); Tedy on lekarz [...] pomázał iedną máłłcią kołłztowną y wnąłtrż y zewnąłtrż oczv onego drugiego lekarza

HistRzym 95v (4); *RejPos* 72v (397); *RejPos Wiecz*² 91; *RejPos Wiecz*³ 98 (2); Szátan y Boży y nie Boży. *BiałKat* 16 marg (28); *BielSat* G2v; *GrzegŚm* 17 (6); *HistLan* F (5); *KuczbKat* 15 (20); *RejZwierc* [28³]v (348); *BielSpr* 15v (4); *KochMon* 25; *WujJud* B3v (59); *WujJudConf* 16 (10); *RejPosRozpr* c2 (3); Abowiem kthorzy fie w zbytku kocháią/ ci [...] y rofkołfzным vżywáníem y zbythniemi vbíory plúyá dzyatki íwoye *RejPosWstaw* [41²] (13); wízelka rádá Achitofelowá/ y v Dawidá y v Awízálomá [*etiam Davidi, etiam ipsi Absalom*] *BudBib* 2.Reg 16/23 (37); *BudBibKaw* A2v (2); *HistHel* B4v (2); *MycPrz* II D; *Strum* A4v (3); *BiałKaz* B2 (10); *BudNT przedm* a3v (36); *StryjWjaz* B4v; [*Syna Bożego*] piłmo názywa y Elohimem y Iehowá. *CzechRozm* 50v (87); Smietánkowie. MOżefz ich ták názywáć prze vcžíwość wielką/ Bo tám naydzyefz y dobroć bá y cnotę wízelką *PaprPan* I3v (16); *ZapMaz II G* 61/160v; *KarnNap* C3; Spráwiedliwízyby to był poštěpek łádu/ kiedyby y pánu poddánego/ y poddánemu Páná [*et domino subditum et subdito dominum*]/ do íędźiego pozwáć íię godźíło. *ModrzBaz* 89 (162); *ModrzBazBud* ¶5v (4); *ModrzBazStryj* ¶2v; Trwálá tedy íedność Grekow z kościołem Rzymńkim y do ízóftego Zboru y dáley *SkarJedn* 194 (32); *KochOdpr* Cv (5); *Oczko* A4 (24); *KochPs* 10 (20); *SkarŻyw* 35 (91); *KochTr* 8 (2); *MWilkHist* H2; *ZapKościer* 1580/5v (14); *StryjKron* 230 (21); *CzechEp* *2v (171); *CzechEpPORz* *2v (8); *KochJez* Bv (3); *NiemObr* 25 (28); *KochEpit* A2v; Dałes gárdło nieboże/ y wiśífz ná dębie/ A twéy śmíerći y myłzy rády y gołębie. *KochFr* 117 (12); *KochDz* 107; *KochMuza* 26; Kiedy zásię wilgotny Wodnik z morzá wftáie: Równó z nim Kón/ y nogi/ y głowę podáie. *KochPhaen* 23 (5); *KochSz* A3 (2); *KochWz* 136 (6); *KochMRot* B; *ReszPrz* 12 (5); *ReszHoz* 136 (3); *ReszList* 148 (4); *WerGośc* 238 (4); *WerKaz* 297 (2); *WisznTr* 8 (2); *BielSen* 11 (2); *KochPam* 83; *KochPieś* 71 (7); *KochSob* 70; *KochTarn* 75 (4); *PudłFr* 60 (6); *ArtKanc* T5v (4); Wielka do zwycięstwa pomoc íełt/ gdy ten íełt w Woyłku/ ktory y zły y dobry vczynek zápláćić móże. *GórnRozm* A2 (33); *KmitaPsal* A5; *PaprUp* Kv (3); *KochProp* 15; *KochWr* 23 (4); *KochWrJan* 18; *ZawJeft* 47; *ActReg* 23 (94); Piwo młode oddáwáć ízynkarzom: bo to y źimie dobrze/ y lećie *GostGosp* 138 (16); Kto tráfi w to/ [...] Ten móże mieć ípotrzebę y złotá y chlebá. *GostGospGroch kt*; *GostGospSieb* +2 (2); *GrochKal* 2 (3); *Phil* M2 (6); *GórnTroas* 8 (9); *KochCn* B3 (2); *KochCz* B2v; *KochPij* C2 (2); *GrabowSet* A2v (4); *KochFrag* 49 (6); *KochFragJan* 3 (2); *OrzJan* 15 (14); Widźimi fie/ żeby był z niego rycérz práwy. Bá y dofýć ma wzroftu/ y męztwá w íwéy mierze *WyprPl* A3 (2); Zakonne to Doktory [...] móżem íe zwáć y ízkrybentámi/ y w piłmie náuczonymi. *LatHar* 695 marg (87); *KołakCath* C4v (3); *KołakSzczęśl* B2; *RybGęśli* B (4); Ktoż wždy íełt ten/ że y wiátrom y morzu [*et ventis et mari*] rofkázuie *WujNT Luc* 8/25 (160); *WysKaz* 46 (2); *JanNKar* A4 (12); *JanNKarKoch* E4v; *SarnStat* 7 (80); *WitosłLut* A2; *GrabPospR* K4 (11); *KlonKr* źp; *KmitaSpit* A3 (13); *PowodPr* 53 (15); *SkarKaz* 423b (49); *VotSzl* Dv (3); *CiekPotr* 14 (13); W czym wierná vczyńcie y Pánu pośługe/ Y íobie wieczną łławę y dobrá przyłlugę. *CzahTr* F2v (3); *GosłCast* 7 (5); *SkarKazSej* 695b (34); Robi dzień y noc/ y konny y piefzy/ Przedsię íię z tego chćiwy Pan nie ćiefzy/ Obá potrzebni (biádá mnie ná śwíecie) Y pan y kmiećie. *KlonFlis* C4 (4); *SapEpit* B3v; *KlonWor* **v (21); *PudłDydo* B (3); *ZbylPrzyg* B2v; Strálfzny Hánnibal/ y fortunną zbroię Muśiał opuśćić/ y oyczyznę íwoię. *SzarzRyt* B4v (7); *SzarzRytJSzarz nlb* 2.

Połączenia: »i ... et« (1): nikt zazle niebédzie miał, ze wCesarską ziemię idziemy. boinimicus zie⁸⁰ tez Ziemie donas przyszedł y kazięł íá y euis auxilys et opibus. *ActReg* 3.

»i ... i tudzież« (2): boćz fie nám tako zdá/ iżećz będzie ij fługą T. M. godny^m/ ij tudzież towarzyszem nám wdzięczny^m. *ForCnR* B4; *ModrzBaz* 67v.

»i ... ktemu i« (1): Bił fortelem Gedeon: tym téż pogróm y ty Nieprzyjaciele swoie: miéy y trąbkę/ ktemu Y pochodnią: wżák wyżrzył że pierzchác drugiému. *WyprPl* C2.

»i także ... i« (1): ftarayze fie téż o to pilno áby on téż nie mnieyła/ owfzem kędy mu to okázác możefz/ y wietfzą także znał chuc y przychylnóść po tobie *RejZwierc* 92v.

»i téż ... i« (3): *KromRozm III* F6; *WujJudConf* 215v; KŁońcy ácz ná Wołyńskiey gránicy miefzkaia/ Wżákoż y ná Podolu téż y w Ruśi máia *PaprPan* 14v.

»k temu i ... i« (6): *BibRadz I* 1c marg; *KochDz* 105; K temu y przybytek y wżytko naczynie fłużby świętey krwią także pokropił [*Etiam tabernaculum et omnia vasa ministerii sanguine similiter adpersit*] *WujNT Hebr* 9/21; *SarnStat* 655 (2); A k temu y z ftrony święcenia y z ftrony rządzenia/ wietfza iest moc Biskupia niżli kápłáńska. *SkarKaz* 607a.

»k temu jeszcze i ... i« (1): Ktemu iefzcze y opony od Sieni y Zaflonę ktora bywa we drzwiách v Sieni [*Et cortinas atrii et tegumentum ostii portae atrii*] *BibRadz Num* 4/26.

»k temu téż i ... i« (3): *KromRozm II* k3v; *BibRadz Eccli* 51/5; wezwawfzy do siebie Stáróft mieyfć onych [...] ábo ich Podftáróściów/ ktemu téż y Dignitarzów y Vrzędników ziemfkich *SarnStat* 270.

»na koniec i ... i« (3): y pádło fnich bárzo wiele/ nákoniec y żony im w niewolą pobráli/ y fyny [*et ceciderunt ex eis multi et captivos duxerunt uxores eorum et filios*] *Leop 1.Mach* 8/10; *RejAp* 61; *GórńDworz* Q3v.

»oraz i ... i« (1): Nie mógł nam iaśniey pokázác iáko tymi fłowy/ że on iest oraz y Synem Bożym y Synem człowieczym *WujNT* 346.

»(po)społu i ... i« [szyk 5 : 1] (6): *FalZioł I* 69b; Acz fá ine przypadki co wżytki fráfuią/ Y dobrą mył y zdrowie połpołu im pfuią. *RejWiz* 93v; *BielKron* 399v; śirp [...] żnie połpołu y kákol y pfzenicę *RejAp* 126; wżytki potrzeby náfze społu y z Bogiem oycem y z Duchem fwym fwiętym przepátrowác obiecować raczyfz. *RejPos* 292; *BudNT 2.Cor* 7/2 [= 3].

»razem i ... i« (2): *RejZwierc* 73; Pána Bogá [...] profzę/ áby [...] wżytki fałfze rázem y zkśiąg y z ferc ludzkich wykorzenił *BudNT przedm* d3v.

»takież téż i ... i, téż takież i ... i« (1 : 1): áby téż thákież w nim y wiaré iego/ y pocźciwe záchowanie fpraw żywotá iego/ rozmnażác á rozlżyrzác raczył *RejPos* 273v; Téż połamał mogiły/ á wyrąbał gáie/ [...] (Tákież) téż y ołtarz/ ktory (był) w Beth-elu (y) wyfzkę/ [*Et etiam altare quod in Bethel excelsum*] którą był wczynił Iároweham *BudBib 4.Reg* 23/15.

»także(ć) (a. takóž) i ... i« [szyk 39 : 3] (42): *FalZioł II* 16c; *KromRozm III* G3v (3); A onym lepak ktorzy byli ná zamku w Ieruzálem/ broniono im y wyniść y wniść do kráiny/ także y kupowác y przedawác [*prohibebantur egredi et ingredi regionem et emere ac vendere*] *Leop 1.Mach* 13/49 (2); *BibRadz Apoc* 8/12 (4); *BielKron* 388v; Tákieć y Prorocy y Apołtołowie fwięci będą znowu prorokowác *RejAp* 88 (2); ktora miłóść iego włafna iest y wiáry náfzey przeciwko Pánu Kryftułowi/ y miłóści także náfzey przeciwko iemu/ iest pirwfzą/ [...] á naofobliwfzą przyczyną *RejPosWiecz*² 92v; *KuczbKat* 251; *RejZwierc* 7v (10); *BielSpr* 9v; *WujJud* 145; *Strum* L2v; *BudNT Matth* 22/26; Cwiczenie téż mátczyne/ zowie Sálomon zakonem/ tákož y náukę wżytkę swoię/ [...] y onę Bożą

vmiejętność *CzechRozm* 85v; *ZapKościer* 1580/7 (2); *CzechEp* 274; *ReszList* 162; *ActReg* 32 (3); *LatHar* 125 (2); *WujNT* Aaaaaav; *SarnStat* 965; *SkarKaz* 5a; *SzarzRyt* D.

»także też i ... i« (8): *MurzNT* 51; *BibRadz* 2.Reg 25/25 (2); *RejPos* 258; Tákże też y miedzy końmi y miedzy ptaki/ chocia y będą iednákiey nátury/ á wźdi widamy rozne nátury *RejZwierc* 67v (2); Ptáłtwo też wźelákíe/ [...] y przypłodek wiedźcie: tákże też y láieć wydanych z folwárkow do podruny álbo do łpizárníe; y wźyftkich rzeczy/ co ná Dwórkę należą. *GostGosp* 72; *SarnStat* 874.

»też(e) i ... i (k temu)« [szyk 75 : 21] (96): *FalZioł* I 129c (4); Dała natura każdemu zwierzęciu czego potrzebuie, y ku braniu pokarmu y też ku obronie *GlabGad* D3; *LibLeg* 11/159; *Diar* 28; *GliczKsiąż* C6v; Gdyś wzgárdził y nauki me iteż łłowá moye *LubPs* N3; *KrowObr* 122 (2); *RejWiz* 58 (2); wślyftko pogorząło/ thák bárzo że też y Winníce [/] y lády Oliwne ogniem popalił [Samson] [ut vineas quoque et oliveta flamma consumeret.]. *Leop Iudic* 15/5; *RejZwierz* 102v; *BibRadz Eccli* 45/20 (5); *GrzegRóżn* E2; *KwiatKsiąż* I; wiedzmy/ że fie tu zámyka táiemnicá y iedności Bołkiey/ itheże trzech perłon *SarnUzn* D8v; *SienLek* 164v; *RejAp* 87v; *GrzepGeom* B3v; *HistRzym* 110; Słuchayże pilno y ty páłterzu/ [...] y ty też owieczko łtádá tego. *RejPos* 281 (7); Też łobie y Wineczká y Rożyczek możełz przyłádzić *RejZwierc* 107 (7); Lepieyby też y tańcá y poniecháć Lutnie *BielSpr* c2; *WujJudConf* 207; Tu też y nie włáfnie/ y kte^{mu} nie krzeczy przełóżyli. *BudBib* B3; *BiałKaz* M3v; *CzechRozm* 58 (9); *ModrzBaz* 101v (4); *SkarJedn* 202; *Oczko* 6v (2); *CzechEp* 367 (13); *KochJez* B4v; *NiemObr* 63; *KochEpit* A4; *WerKaz* 294; O BOże wźzechmogący bądźże z áwždy z námi/ Y we dnie y też w nocy dźierz rękę nád námi *ArtKanc* K4; *GostGosp* 2; Stali też y znáiomí iego wźyścy zdáléká: y niewiáfty/ ktore zá nim przyłzły były z Gálíleiey *LatHar* 726; *KołakSzczęśł* A3; Wezwan też był y Iefus/ y vczniowie iego ná gody [Vocatus est autem et Iesus et discipuli eius ad nuptias]. *WujNT Ioann* 2/2 (5); *JanNKar* B4; Téż y krulźce wźelákíe y okná łolné zołtáwáć máią. *SarnStat* 339 (2); *KmitaSpit* C6; *PowodPr* 39; *CiekPotr* 23; *CzahTr* F2v; *KlonFlis* A4; *KlonWor* 68.

»wespoł(ek) i ... i« [szyk 4 : 1] (5): Imminebat in occasionem opprimendi Ducis exercitusque, Czuháł á godził ná to yákoby mógl zniłzczyć y páná y woysko s nim wespołek. *Mącz* 207c; oná perłoná [...] wespołek y Bogiem dołkonáłym/ y Człowiekiem dołkonáłym byłá. *KuczbKat* 40; Ktory gdy zmárl/ Symeon Micháýłow łyn inny/ Trzymał wespoł y Słuckie y one kráiny. *KołakCath* A4v; *SarnStat* 902 (2).

»zaraz(em) i ... i« [szyk 6 : 2] (8): *Leop* *B4v; Moizefz [...] wziáwłzy krew ćielęcá y kozłową [...] zárázem y kśięgi y wźytek lud pokropił [ipsum quoque librum et omnem populum aspersit]. *BudNT Hebr* 9/19 (2); Teraz máłz czás zárázem y chęć życzliwému/ Y nieprzyácielowi niechęć oddáć łwemu. *KochBr* 152; *LatHar* 510; *WujNT* 386; Bo iefli w złości trwáć bądźcie/ y wy y krol wáłz záráz poginiećie. *SkarKazSej* 683a; Ale nędzna od brátá wygnaná włáfnego/ S krolełtwá/ támem zaraz y oycá łwoiego. Pozbyłá y oyczyzny. *PudłDydo* B3v.

Szeregi: »i stąd i stąd« (2): Zmierzył też długość budowánia [...] y miełzkánia/ y z tąd y z tąd [hinc et inde] (byłó) łto łokiet/ y páłacu wñętrznego/ y przyłionká siennego. *BudBib Ez* 41/15 (2).

»i stąd i z owąd (a. onąd)« (13): támże go vkrzyżowáli/ á z nim innych dwu/ y z tąd y z owąd [et cum eo alios duos hinc et hinc] *Leop Ioann* 19/18; Angustatus [...] id est, coarctatus, Y z tąd y z onąd

obciążony. *Mqcz* 10a (2); *RejZwierc* 113v; *BudBib* 1.Mach 9/45; *KochPs* 115; *NiemObr* 30; Biądáfz mnie y ftađ y zowáf. *LatHar* 149; *SarnStat* 1068 (5).

»i tak i owak« (19): *RejKup* 16; Biłkupi y thák y owak przekłádáli tę rzecz *BielKron* 211v; Vage adverbium, Y táf y fám/ y ták y owák. *Mqcz* 473c (13); *RejPos* 123v; *KuczbKat* 285; *CzechEp* 109 (2).

»i taki i owaki« (5): Multis verbis ultro citroque habitis, Po długim rozmáfwanu y tákim y owákim. *Mqcz* 151a (2); Tu iuż rozumiey [...] iż fie y tákie y owákie głófy ozywáfły. *RejAp* 72 (2); *RejZwierc* 142v.

»i tam i sam« = *disperse, diverse, palatim, passim, quoquoversum, ubiuis, ubiuis gentium, ultro, vage* *Mqcz* [szyk 174 : 1] (175): *OpecŻyw* 40v; *ForCnR* E2; *BartBydg* 241v; *FalZioł* V 10 (4); *BierRozm* 23; *LibLeg* 11/154; *RejKup* t2 (3); *HistAl* B (6); *MurzHist* Q2 (3); *GliczKsiąż* Iv; *RejWiz* 25v (3); w pośrzodku v ogonow przywíażał pochodnie/ ktore zapaliwfzy rozegnał żeby y táf y fám roznie bieżały [*ut huc illucque discurrerent*]. *Leop Iudic* 15/5; *BibRadz* I 3a marg (5); Krol w ráfzye będąc około tey rzeczy/ chwíal fie y tháf y fám nie wiedząc co czynić *BielKron* 389v (8); Passim adverbium, I táf y fám/ wfzędzie. *Mqcz* 282d (86); *SienLek* 157v (3); *Górndworz* P4v; *GrzepGeom* E2 (4); *RejPos* 241; *BiałKat* 121; *BielSat* B4 (3); *HistLan* C2v; *RejZwierc* 21v; *RejPosWstaw* [143³]; *WujJud* 246; A gdy slugáf twoy y táf y fám czynił [*servo tuo agente huc et illuc*]/ tedy on vćiekl. *BudBib* 3.Reg 20/41 (2); *Strum* B3v; *ModrzBaz* 27 (2); *MWilkHist* K3; od Turkow ná ten čás fie w Aziey y fám y táf tułaiących/ pierwłzym Xiążęciem álbo Cárzem Tureckim był wybráfny *StryjKron* 375 (7); *NiemObr* 95; *KlonŻal* C4; *WerGość* 231; *BielSen* 17; *BielRozm* 14; Fufim –Wfzędzie, Itam y fám. *Calep* 441a (10); *Phil* B2; *LatHar* [+9]v; *SarnStat* 1236 (2); Niż z brzegu zepchniefz pilnie o fobie radż Cobyś przeżywił y táf y fám czeładż. Ná trzy mieśiáce miey fpiże przy namniey *KlonFlis* F.

»i tam i wszędy« (1): Pan Bog [...] Nie dał mu nędze ćirpieć y w zefłzey ftařości/ Podufzczýwfzy w nim ráfę y rozum ftařeczny/ Aby y táf y wfzędz był ná przykłád wieczny. *HistLan* F4v.

»i tedy (a. tędy) i owedy (a. owędy, a. onędy)« = *quandoque, saepiuscule* *Mqcz* (14): *LudWieś* B2v; z nowu nám i tedy i owedy fwoi fřogi fáf okazařać [!] [*Pan raczy*] *MurzHist* Bv; Stáfłtáf puśłili fie ku Murzyńfkiey fřonie/ biorąc ludźi y tędy y owędy rozmáfitych vřod *BielKron* 448; Hac atque illac, Y tędy y onędy/ to yeft wfzędz. *Mqcz* 165b; Per intervalla, Przes chwíłki odpocżiwáfýc y tędy y owedy popufzczáfýc a zaś bierząc [!]. *Mqcz* 475a (7); *SienLek* 103; *Górndworz* I8v (3).

»i ten i drugi« (3): A potym [...] vpufłłć Zapheny/ y z tey y z drugiey żyły. *FalZioł* V 87; *GrzepGeom* C2v (2).

»i ten i in(sz)y« (2): *OpecŻywList* C2v; Ciągni tedy/ y w tych y infłzych rzeczách ochotnie Arkę Páfłfką *LatHar* 513.

»i ten i on« [szyk 11 : 2] (13): A tak ij cij ij onij bez licźby fpięwaiątz alleluia/ prowadzili bofką ie⁸⁰ wielmoźnoftz do niebiefkieć chwáfy *OpecŻyw* 174; *FalZioł* V 33v (3); *KromRozm* II q3v; Ultro item, ut ultro citroque, Y táf y fám y z oney y z tey fřony. *Mqcz* 501c (2); *RejPos* 234v; *BudBib* *Iudith* 9/4; *SkarŻyw* 103; Pokarm służy brzuchowi/ á brzuch pokármom: lecz Bog y ten y one zepfuie [*Deus autem et hunc et has destruet*] *WujNT* 1.Cor 6/13 (3).

»i ten i ow« (48): *RejWiz* 68; *OrzList* c4v; *BielKron* 216v (11); *KochZg* B; Utrobique [...] Ná obu mieyfłcu/ y ná tey y ná owey fřonie. *Mqcz* 509d (4); *Górndworz* Bb4 (2); *GrzepGeom* C2;

RejPos 63; *RejZwierc* 209 (3); *BielSpr* 17v; *WujJud* 172v (2); *WujJudConf* 235v; *ModrzBaz* 27v (2); *Oczko* 36 (2); *CzechEp* 67 (2); *PudłFr* 23 (2); *GórnRozm* F; Dilargior – Itemu y owemu daię. *Calep* 324a; *GostGosp* 122; A tak vpomina [św. Paweł]/ áby zwlokłzy ftárego człowieka/ oblekli nowego: wykładáiąc przyrodzenie y tego y owego. *WujNT* 674 (3); *SarnStat* 1081 *marg* (3); *SkarKazSej* 662a (2).

»i ten i owo ten« (1): Gdy tedy ípólny co w pośrzodku ieft Klin b. c. d. przydałz y do tego y do owotego/ tedyć thé Figury [...] muśzą być równé. *GrzepGeom* G2.

»i to i ono« (1): chcąc się z tąd wywikláć/ żeby y to y ono pogodził. *CzechEp* 175.

»i to i owo« (36): *RejKup* p6; *RejWiz* 136; *RejFig* Ee4; Noctem per pocula et vario sermone trahere, Cálą noc piyąc á mowiąc y to y owo ítráwić. *Mącz* 460d (13); *SienLek* 37v; *RejAp* 125v (2); czáfu Catullufá Poety/ drzwi niemáiącz ięzykow mawiály/ y fluchywały niemáiącz wśzu/ á záthym wynarzáló fie/ y to/ y owo ná ludzie *GórnDworz* O5 (8); oprzátny á rołtropny człowiek ínádnie fie wždy y tym y owym podeprzeć może. *RejZwierc* 111 (2); do tego mśzału bárzo wiele y tego y owego nátkano *CzechEp* 241 (3); *GórnRozm* Kv; *Calep* 1054b; *WujNT* 595; *JanNKarGórn* H2.

»i tu i (gdzie) indzie(j)« (4): wedle Iewreyłkiego włańnie Noach nie Noe/ ále my zwyczáiwowi y tu y indzie folgowali *BudBib* I 3c *marg*; *SkarŻyw* 535; święci w niebie/ ofiáruią Pánu Chriřtufowi modlitwy ludzi wiernych [...] (ktore y tu y gdzie indziey pímo świętymi zowie/ iż krwią Pána Chriřtufową fá poświęceni) *WujNT* 852 (2).

»i tu i owdzie« = *sparsim* *Mącz*, *Calep*; *disperse*, *dispersum* *Mącz*; *passim*, *ultra* *Calep* (33); *FalZioł* IV 40d; *LibMal* 1543/68v (2); *OrzList* d2v; nie ieřtechmy takiemi íáko oni ktorzy zá wátpliwem pílm fwoich rozumieniem y tu y owdzie fie vwodzą *BibRadz* * 3v (2); Iakob tedy [...] ony lałki vpřtrzył rzeżąc řkorę ná nich y tu y owdzye. *BielKron* 15; *Disperse* sive *dispersum*, *adverbium* Y tám y lám/ y tu y owdzie. *Mącz* 404b (17); *GórnDworz* B6v (2); A Anná fiedziálá wygládáiąc y tu y owdzie ku drodze zá fynem fwoim. *BudBib Tob* 11/4 (2); *Passim* – Iłu [!] y ow dze, wízedzie. *Calep* 760b (4); *SarnStat* 58.

»i tu i tam« [szyk 2 : 1] (3): Ia Cristoph Brzuminski vozny ziemsky [...] mayacz sobą slyachtha y tham voboruly y thv v act varschewskich [...] obu dw znoschow na swiadesthwo wietssse wzieczy ku ogladaniv gwalthu *ZapWar* 1550 nr 2674; *GrzegŚm* 19; miła oblubienico/ małz oblubieńcá ná ziemi [...] będziefz miálá w niebie [...]: y tu prawdá/ y tám: ále tu zákryta/ tám odkryta. *LatHar* 193.

»i tu i tu« (1): y było sługá twoy czynił y tu y tu/ á onego nie *BudBib* 3.Reg 20/41 *marg*.

Wielokrotnie [w tym: trzykrotnie (410), czterokrotnie (78), pięciokrotnie (23), sześciokrotnie (10), siedmiokrotnie (1)] (522) : *PatKaz* III 124; *FalZioł* V 33; thym ze obyczayem y my y zyemya náłza y slachtha y Boyarovye y wfiřthka zyemya Moldawřka przysyangamy *LibLeg* 6/158v (9); *RejPs* 24v (4); *KromRozm* II m4 (2); *KromRozm* III A8v (8); *GliczKsiąż* C6v; *LubPs* V6v (2); *GroicPorz* p4 (2); *KrowObr* 204v (6); *RejWiz* 125 (5); *Leop* 2.Reg 24/22 (7); *RejZwierz* A2 (2); *BibRadz Ioann* 4/12 (5); *OrzRozm* Mv; owřzekibych zgrzeřzył y przeciw Bogu/ y przeciw pánu/ y przeciw zakonowi. *BielKron* 16v (2); *GrzegRóżn* A4v (2); *KwiatKsiąż* I3v; *Mącz* 308b; *SarnUzn* Cv; Co fie to okazało y zá czáfu Eliařzá y Elizeufzá/ y w Ieruzalem/ y w Rzymie wielekroć/ y wřzędy ná ziemi *RejAp* 58v (29); *GórnDworz* E (10); *GrzepGeom* C (2); *RejPos* 179v (71); *GrzegŚm* A4; *KuczbKat* 15 (6);

bo fie ieft czemu y podziwować y poľmiać/ y pokárác/ y pomiárkowác/ y pohámowác. *RejZwierc* 53 (77); *BielSpr* 20 (2); *WujJud* A5 (12); *RejPosWstaw* 41v (2); *BudBib* 1.Par 4/34 (6); *BudNT przedm* b7v (3); nie rozumie też tego/ o źwierzętach [!] y bešťyách: ále o ludziách rozmáitych/ y łrogich y ćichych/ y okrutnych y podłtych *CzechRozm* 114 (11); *PaprpPan* O; *ModrzBaz* 4 (30); *SkarŻyw* A5v (3); Zkąd gadki niepotrzebne/ zkąd y wiáry rozne/ Y łákomłtwo vroľło y vtráty prozne. *KochDryas* A2v; *Oczko* 28v (2); odemnie obrony Niech pewien będzie/ pewien y zacności/ Y lat łzedźiwych/ y méy życzliwości. *KochPs* 139 (2); *SkarŻyw* 180 (18); *StryjKron* A3v (2); *CzechEp* 293 (27); *CzechEpPORz* **4 (3); *NiemObr* 100 (5); *KochEpit* A2v; *KochFr* 60; *KochPhaen* 23; *WisznTr* 20; *ZapKóscier* 1585/53v (2); *GórnRozm* H2v (4); *Paprup* G3v; *ActReg* 115 (6); *GostGosp* 96 (2); *GostGospSieb* +4v; *GórnTroas* 28; *KochPij* C; *KochFragJan* 3; *OrzJan* 115 (4); *WyprPl* B; *LatHar* 8 (14); Abowiem ktobykolwiek vczynił wolą Oycá mego [...] ten ieft (*marg*) y. 9. K. N. G. (–) brátem moim/ y śiołtrą/ y mátką [*ipse meus frater soror et mater est*]. *WujNT Matth* 12/50; zebráli fię przełózeni ich [...] w Ieruzálem: y Annałz Arcykáplán/ y Káipháľz/ y Ian/ y Alexánder/ y ile ich iedno było z rodu kápláńłkiego [*ut congregarentur principes eorum ... in Ierusalem et Annas ...et Caiphas et Ioannes et Alexander et quotquot erant*] *WujNT Act* 4/6 (23); *SarnStat* *8 (3); *SiebRozmyśl* G; *GrabPospR* K2v (2); *KmitaSpit* Cv; *PowodPr* 41; Odbieżá y kśiág Mądrości/ y Ekklezyáľtyká/ y Thobiałz/ y Hełter/ y łiftu ś. Iákubá. *SkarKaz* 382a (9); *VotSzl* C3v; *CiekPotr* 68; *GostCast* 5; *SkarKazSej* 685a; Ty poľtronne w przod widźiľz y domowe zdrády/ Twym przykłádem wytrwáne y łmutne Hyády/ Y głod/ y bezľen/ y proch/ y błotá/ y łáľy/ Y wzgárdzone nád głowá iákmiarz żimne páľy. *SzarzRyt* C3.

Poľczenia: »i ... i ... i k temu (też)« (2): bywáia/ y threfne/ á prędkie rzeczenia/ y długie á foremne powieści/ y ktemu żárt ábo poľługá iáka *GórnDworz* O4v; Y Chęci dogadzáiác/ y temu czáľowi/ Y k temu też dzielnemu z dawná Zołnierzowi. *KmitaSpit* Av.

»i ... i ... i także, też« (1 : 1): fię znáczy z tego Ze ten Bog twoy ma w łobie y Oycá y Syná Y też Duchá łwiętego *GrzegRóżn* N; ále y woľłká/ y podroźni ludźie ták ná morzu iáko y ná żiemi/ y włyľcy kupcy tákże o nim wiedzá *WujJud* 193.

»i ... i na koniec ... i« (1): kto vprzeymie kogo czełtuie: nie tylko obraz iego/ ále y łuknią [...] y cień nákoniec iáko Piotrow niektorzy/ y śłád iego nog/ [...] wielce łobie waży. *SkarŻyw* 301.

»i ... i ... i też ... i« (1): Ian y poczęciem y vrodzeniem łwym/ y przepowiedániem też/ y zacnym o łobie v ludźi mniemániem/ Chriľtułá/ [...] vprzedźił *CzechEp* 305.

»k temu (też) i ... i ... i ... (i)« (2): ty łwięte nádáne dobrodzyeyłtwá iego/ á ktemu y włáda/ y opáľrność/ y ine dobrodzieyłtwá/ y łwięte á nieomyłne obietnice iego. *RejPos* 338; K temu też y miáľto Betľurę opráwił/ y Gazerę y zamek *BudBib* 1.Mach 9/52.

»taki(e)ż (też) i ... i ... i« (4): *FalZioł* I 146c (2); Wesmi mi krowę trzyletnią/ tákiefz y kożę/ y báráná/ y łkopu trzylethniego/ Synogárlicę tefz/ y gołębicę [*Sume ... mihi vaccam triennem et capram trimam et arietem annorum trium turturem quoque et columbam*] *Leop Gen* 15/9; z tákąż też y ochotą y pilnym rozmyłłem: y práwym rozłádkiem: ty o demnie [!] dárowáne kśiáżeczki przeczytáľ. *CzechEpPORz* **v.

»także (też) i ... i ... i ... (i)« (9): *KromRozm III* F7v; *SarnUzn* B7v; *RejZwierc* 258v (3); Wtora Cohors, miewała piełzych połowicę tego/ tho ieft 555. Iezdnych zbroynych 66. tákże y trzečia y czwarta y piątá pod rownią tych drugich. *BielSpr* 12 (2); *KarnNap* B; po wielkiem vrodzáiu/ wielki niedořtátek był v nas zboża: tákże też y mięř/ y řyrow/ y inřlych rzeczy. *ModrzBaz* 33v.

»też i ... i ... i ... (i ... i)« (24): *KrowObr* 16; *BibRadz Gen* 1/30; *GrzegRóżn* D3v; też to znáć bywa y ná łbie y w mieřzku/ y w komorze/ y ná zdrowiu/ y w dobrej łławie káždego/ że řie nam wřzytko łporzy *RejAp* 11 (2); *RejPos* 39v (2); Bo bijemyć też y węřá/ y wilká/ y plá wćiekłego/ ále s potrzeby á nie z gniewu *RejZwierc* 77 (5); *WujJud* 64v; *CzechRozm* 28v (3); Opířuie też y přędkořć/ y moc/ y gotowořć/ y bieęłořć walczenia wořłk przychodzących *ModrzBaz* 108v (2); *CzechEp* 296 (4); *NiemObr* 116; gdyż Ewángelia nářzá nie byłá v was tylko w mowie/ ále też y w mocy/ y w Duchu řwiętym/ y w zupełnořć wielkiej [*sed et in virtute et in Spiritu sancto et in plenitudine multa*] *WujNT 1.Thess* 1/5.

»tudzieř i ... i ... i« (1): Wziáł thedy Ezau řony řwoie [...] tudzieř y máiętnořć/ y dobythki/ y wřzytko co iedno moęł mieć w ziemi Chánáneyłkiey [*et substantiam et pecora et cuncta quae habere poterat*] *Leop Gen* 36/6.

β. Z odcieniem rozłącznořci: albo, czy też, bąđź, lub (1435) : *ListRzeř w.* 21 (3); *MetrKor* 37/2v (9); Aleć mnie řywot iednáki/ Ná wři y miedzy řołdaki *BierEz* O2v (2); *Opecřyw* 115v; [*serce*] rozezná rzeczy přáwdziwé ij fáłřywe *OpecřywPrzedm* C4; *PatKaz I* 4; *PatKaz III* 125 (2); *Murm* 27 (2); *BartBydg* 152b (2); *TarDuch* D2v; Y też oczýma flonych rib/ albo kopyty końłkami: nadolne mieřtce raz y dwa okadzić *FalZioł V* 27 (56); *Bielřyw* 157; *BielřywGlab nlb* 9 (2); Zdroweli też picie miodu. Odp. Może być zdrowe y nie drowe [!] według roznořci przyrodzenia *GlabGad* I8v (4); *MiechGlab* *4; a yeřlybi ktorzi lyvdzie nářzi, wyelczy abo mały řwiedzenym nářzim y řes wyedzenia vkradka wpanłtwa wałłfe wřzedłzi. ktore řzkodj vczynyly tedi mi thy lyvdzy [...] mami karacz. *LibLeg* 10/96v (14); *Wróbřołt* oov; *RejPs* 153v (2); *ComCrac* 21 (11); *ConPiotr* 30v (2); *LudWieř* B5; *LibMal* 1552/169 (4); *Rejřóz* F2v; *SeklKat* M4 (3); *HistAl* L2v; *KromRozm I* E4v (7); *MurzNT* 88v (2); *KromRozm II* k4 (4); *KromRozm III* N2 (7); *Diar* 24; *GliczKřiqż* H6 (9); *LubPs* L4v marg; Stára Ciotká/ ieft mego Dřziádá y moiey Báby řiołtrá. *GroicPorz* ff2v (32); *KrowObr* 195 (14); Da ten czyńłř/ kthory iedno idzie w poczet/ tho ieft ktory by miał dwáđzieřciá lat y wyřłey [*a viginti annis et supra*]. *Leop Ex* 30/14 (24); *UřPraw* K2v (30); *Rejřwierz* 103v; *WyprKr* 23v; *BibRadz I* 91a marg (20); *OrzRozm* O3v; *BielKron* 32v (13); *GrzegRóżn* C2 (6); *KwiatKřiqż* L3v (3); Bis terque, dwa y trzy kroć. *Mącz* 25b; Dux, [...] Qui vel quae ducit, Xiąęę y Xięźna. *Mącz* 96a; Compar aliquando pro socio seu coniuge, Miáłto towarřizřá y řony. *Mącz* 276d; Suppetere itaque et deesse contraria sunt, Dořtáwáć y nie dořtáwáć. *Mącz* 296b (59); *OrzQuin* P4v; *Prot* Av (2); *SienLek* 107 (16); *LeovPrzep* G2; To wolno otworzić y nie otworzyć. *RejAp* 46 (3); á ia mu tego iřcie řyczę/ żeby mię řzełciá řet mil/ y dáley ná zad zořtáwił *GórnDworz* B5v (52); *RejPos* 330 (5); *BielSat* N3v (3); *KuczbKat* 60; *RejZwierc* 68 (16); *BielSpr* 2v (16); *WujJud* 40v (9); Co řie dotyczy brákowánia y přebieránia miedzy czáły y pokármu/ nigđziey nam tego nierořkazano. *WujJudConf* 196 (8); *RejPosWřstaw* [41³]v; *BudBib Deut* 27/15 (14); *Strum* H2 (11); *BudNT przedm* a4 (8); *CzechRozm* 150v (25); *PapřPan kt* (2); *ModrzBaz* 111 (42); *SkarJedn* 352 (7); *Oczko* 17 (6); *Skarřyw* 570 (33); Bo máięć zránioná duřzę/ Rad y nie rad

pląkać mufzę *KochTr* 18; Lepšzy chłopek y prošty Drab niż Woiewodá. *StryjKron* 220 *marg* (7); Abo y onego nie czytał [X. K.] iż zá przyięcie y nie przyięcie gości Chriřtus nagrodę y kazń náznáczyl *CzechEp* 59 (40); *CzechEpPORz* **4; *NiemObr* 151 (2); *KochFr* 101 (2); *KochMRot* A4; *ReszPrz* 26 (2); *ReszHoz* 117 (6); prowadzą ich *proceřsionaliter* 5. řet: 1000. y puřtorá czałem záraz do cztereich kořćiołow bywa z nimi 30. y 50 czałem bráćiey *ReszList* 169 (7); *WerGořć* 241 (2); Kiedy działo wypaliřz raz y dwa borzące/ Chłodź ie rychło darnámi/ bo będzie gorące. *BielSjem* 36 (4); *KochPieř* 5; *BielRozm* 11; On ránný opifze rány/ á podpifek hoynie ich nápiřze/ y z iedney rány dwie/ y trzy vczyni *GórnRozm* H (9); *PapřUp* Iv (3); *KochWr* 26; *ActReg* 135 (10); Napřzod kilkánařcie (mniey y więcey wedle miáľtá ořiadľořći) męřow řpráwnnych/ bácznych/ coby roľkázowáli *GostGosp* 144 (13); *GostGospSieb* +2v (2); *GrochKal* 11; *Phil* S6 (2); *ZapKořćier* 1588/75 (3); *GrabowSet* Qv; *KochFrag* 48; *KochFragJan* 3; *OrzJan* 104 (2); *WyprPl* B3; *LatHar* 211 (26); *KoľakCath* Cv; *KoľakSzczęřł* A3; Dziř ábo (*marg*) y. G. (–) iutro [*Vulg: Hodie aut crastino; PolAnt: Hodie et cras*] poiedźiemy do tego miáľtá *WujNT Iac* 4/13 (32); *WysKaz* 5; trzećie [řłowa] ná włařnym przebiéraniu ięzyká ľámégo, áľbo téř w otwieraniu y w przywieraniu warg záwiřly *JanNKar* C3; *JanNKarGórn* H2 (2); *SarnStat* 351 (314); *GrabPospR* L2v; *PowodPr* 27 (5); *SkarKaz* 279a (27); *VotSzl* C3 (5); *CiekPotř* 64 (2); *CzahTr* A4v; *SkarKazSej* 676b (8); ľámá ćię ná grzbiećie Ponieřie Wiřłá y ná pruíkim řwiećie Stáwi z komięgá y z tráľtá leniwą/ Swá drogá krzywá. *KlonFlis* E3 (9); *KlonWor* 75 (31); *SzarzRyt* C3v (3).

Poľćzenia: »(abo ... abo ... a(ľ)bo ...) a(ľ)bo ... i ... (i)« (59); *GlabGad* G2; a yeřlybi ktori řin moy, abo vľan, abo Knyasz, y mvrľa yktorifřzkolwyek cřłowyek řľvdzi nářzich [...] vkradká wpanřtwa wařche wřzedľchi woyowal [...] takowego chcem gardlem karacz *LibLeg* 10/98 (2); *ComCrac* 13v (2); A ktorý by sye s nych yeden oth drugyego pozwacz dopuřcil w ktorý kolwyek řąd albo w Grodzky albo w zyemsky y w kthory kolwyek w kazdym zavyczye řthacz vynyen poth kopá grossy řthrawy. *ZapWar* 1550 nr 2666; *MurzNT* 11 (2); *KromRozm III* E2v; A gdy niemáľř Dzieći áľbo Wnękow/ y innych ná doľ idących: tedy řpadek przychodźi na bliřřľzá perřonę między tymi co wzgorę idą *GroicPorz* řř4v (3); *KrowObr* 111; á tego iego Bogá byľo imię Bel ábo Báľ y Báltázár/ á po Zydowřku Beliařázár tho ieřľ Bel řtroř řkárbu nářzego. *BibRadz I* 448c *marg*; *BielKron* 43; *GrzegRóżn* B2v (7); *Mqcz* 4d (4); *OrzQuin* K4v; *BielSpr* 27v (2); *Strum* F4v; *BudNT* A6 *marg* (2); *CzechRozm* 123; Mogá téř dziećiam/ niebronić [...] pieřzey prace: to ieřľ/ ábo przechadzek/ ábo řľkakánia iákiego/ ábo ćiřkánia kámieniem/ ábo gránia piľy/ y inřzych tym podobnych gier [*Neque vero ... pedestris agitatio quae vel cursu fit vel saltu vel lapidum proiectione vel ludo pilae discique nec alia exercitationum genera pueris sunt omittenda.*] *ModřBaz* 11 (2); *SkarJedn* 26 (2); *Skarřyw* 371; *StryjKron* 11; *CzechEp* 250 (2); *ActReg* 18; Vřřędnik ma to opářřzyć/ áby miał w dworze inřřřumentá gotowe/ w ktoreby ná přęćce więźniá [...] wľáďzić mogľ: to ieřľ/ ľáncuch áľbo kábat/ albo gářiorá y kunę. *GostGosp* 12 (2); *GostGospSieb* +2v; A to Woiewodá áľbo Kářřztelan kářdy ma exequowáć y Stárořťá/ gdy mu winowáćiec oddán będzie *SarnStat* 128; vkrzywdzonému mieřczáninowi w ráďdzie mieřľćkięy/ ábo wysřřégo y niřřľégo přráwá będąćemu/ *facultas* dochodzenia ná gwałtowniki ma byďř táka/ iáko řřľłáćicowi [...] řľużyć zwyķłá. *SarnStat* 962; toby zapiřem między řobá ábo dzieřľćami/ ábo iednaczámi/ y zakľádem vmocnili *SarnStat* 1165 (18); *KmitaSpit* B3v; Kępá rzekáią gdje chrořľ ábo piařek/ Y drobny ľáľek. *KlonFlis* F2v.

»... albo ... albo ... i ... albo« (1): SKázuiemy obiaśniáiąc: iż my/ álbo Woiewodá/ álbo Kálesztelan/ y Stároftá nálfz/ álbo Sędzia/ [...] będą mieć moc dąć Woźnego ná pozywánie *SarnStat* 574.

»... albo ... albo ... albo ... i dalej« (1): maľz obaczyć iakiey ieľt barwy vrina/ to ieľt ieľtli czyrwona/ albo biała/ albo żółta/ albo czarna/ y daley. *FalZioľ* V 1v.

»... albo ... i także (a. też)« (2): Iako gdy by kto chciał richľo ryby łłone, albo łłedzie y też mięľo wymoczyć, przyľol oney wody *GlabGad* 17v; A ieľli ći [...] ináčey w náydowániu álbo w zápowiádaniu Soli/ y także w karániu przestępných poľtápią: tedy łkázuiemy tákowé [...] winą czwórnaście grzywien káráć *SarnStat* 926.

»... albo też ... i« (1): zániechawľzy wľyľtkich wymówek/ zwľók z któręýkolwiek przyczyny/ álbo też kwitów [...] y wľyľtkich innych práwných zwľók *SarnStat* 1249.

»... alias ... i« (1): Vaporarium, [...] Yzbá/ alias łáźnia y kurzáwnia. *Mącz* 475c.

»ani ... albo ... i« (1): Skázuiem iż áni Woiewodá álbo Stároftá/ Sędzia/ Podľędek/ y inľzy/ Woźni poľtrzygáni może z nich káždy dąć moc woźnemu niepoľtrzygánemu pozwy nieľć. *UstPraw* C.

»(i) ... i ... a(l)bo(ż) ... (albo)« (16): Coż im tedy byľá pożyteczna mądroľć y łiľá álbo męźnoľć waleczna. *HistAl* D6; Bo y yeden y kilká ich/ álbo kilkonaľcye/ [...] wľyľtkyego co potzebá [!] obaczyć nyemogá *KromRozm II* b; *KrowObr* 111; *BudNT Act* 20/32 (2); *ModrzBaz* 71; *CzechEp* 267 (2); *SarnStat* 141 (6); NA potrzebę záś mnieyľzá/ iáko ná w tarczki Tátárfkie y ná inľze tem podobne/ álboż ná vľtawiczną łtraż pográniczną/ temże kľztałtem mogľby łam łtan rycerľki [...] vľtawiczną wyprawę czynić *GrabPospR* N; Nie poimay go áż łię z nim práwo przetoczy/ po kilkunaľcie/ y 30. ábo 40. łat. *SkarKazSej* 701b.

»(báď ...) báď ... (lub) ... i« (2): Ieľcze łnádnieyľzy procesľ przeciw tym, co z ruľznicą báď po tárgu, báď po weľelu chodzą, y ná Séymikách. *SarnStat* 500; Wľzytko co łie rodźi/ Báď po źiemi chodźi/ Lub w morľkiey wnětrźnoľci/ Y wietrzney proźnoľci [...] Oľtrą koľą łciele *SzarzRyt* A.

»czasem ... czasem ... też ... i« (1): Gdy też ktemu nie bęďzie iednakiey miary, ale czałem barzo czałem mgľo, też richľo y leniwo, tam łmierć bliľką łnamionuie. *GlabGad* E4.

»i albo« (1): A xyąďz oborski nyma tesz any bendzie mogľ pana Viernossa spożyvacz do ktorego kolwiek prava o nakłady y albo (oskody) o thrudnosczi ktore by ssie mienil myecz *ZapWar* 1550 nr 2665.

»i juź też« (1): Kiedyby byľ Pan Bog roľkazaľ/ łudzi proľtych przywodzić [...] przes Dáľmucye/ y iuľf też przes Obrázy *KrowObr* 109.

»i takieź, także, tudzieź« (2 : 1 : 1): *FalZioľ* V 18a; *GliczKsiąź* N4; Retrimentum, Pára z człowieczego gnoyu y takieľf wody *Mącz* 354c; Dźieśięćiny [...] y także Domy/ Trybuty/ Zamki/ [...] śmiaľ wydźiéráć *SarnStat* 897.

»i też« [szyk 18 : 1] (19): *FalZioľ* I [115²]d (7); *GlabGad* I2; [świerzopkom] krew puľzczáiąc/ łamę y theź z iagłami źrą. *MiechGlab* 22; *KromRozm I* O4; *KromRozm III* H7v; *OrzRozm* Tv; *Mącz* [407]a (2); ktore⁸⁰ Izráelem názwawľzy tym názwilkiem iego wľyľtko potomľtwo iego/ Izráelem też y Iákobem názywa. *CzechRozm* 103v; *CzechEp* 98 (2); *SarnStat* 897; Pan go karmi báránkiem: á on przedľię owym Zoľtaie Wilkiem łzárym/ y też Łilem pľowym. *KlonWor* 28.

»i zasie (*a. zasię*) (takież *a. też*)« (4): Item yefthliby kto z zyem. podolſki abo galiczki do Moldawſkyey zyemye, y ſaſzyą thakieſz byezalbi za ſlodzieyem, swoym then yefthli by byl krola yegomiloſczy poddany [...] do moldawſki zyemye byezancz y za ſzią thes smoldawſki do podolſki zyemye liſtow ſtarolſthi kamyenyeczkiego Nyebandzie potrzebował *MetrKor* 40/812; Item yeſliby Vrzandnyk spodolya do Walach vczyekl y ſaſzyą z walach do podolya *MetrKor* 40/816 (4).

Szeregi: »ſtąd i z owąd« (3): náſzémi impenſy poſłáni [*Komisarze*] ku vczynieniu gránic/ y ku pomiárkowánui krzywd/ którêby ſie ztąd y z owąd pokazały *SarnStat* 948 (2); *CzahTr* C3.

»tak i owak« (8): *GlabGad* L5 (2); A nye mowyę o tym ktore ſnadź ták y owák moſe być rozumyano *KromRozm I* F4v; iſz był duchem/ ſłowem/ ániółem/ mężem etc. ták y owák wedle potrzeby záwždy ſie [...] przemieniáiącym *CzechRozm* 12v; *CzechEp* 214 (4).

»taki (*a. takowy*) i owaki« (11): áſci dla tákiey dumy ſwey/ ważyli ſię náwymyſláć wiele ſłowek/ imion/ názwýſk y tákich y owákich terminow/ piſmu ſ. nigdy nieznáiomych. *CzechEp* 232; Boć ſię X. K. nie oſtoi [...] gdyſz mu wſzytko to tymi piſmy ſwoimi/ iegoſz właſni oycowie/ zbiją: tákowe y owákíe/ procz ſłowá Boſzego/ dumy [...] ſtánowiąc. *CzechEp* 260 (9); *GostGosp* 108; Vbrawſzy ſię w on vrząd iák w ſtráſzydło iákíe: Wymyſlá więc fortele tákíe y owákíe *KlonWor* 18.

»tam i sam« [*ſzyk 2 : 1*] (3): *MiechGlab* 4; którêgo nie ſzukay indzie/ ſám y tám tułáiąc ſye po káciéch/ iedno w Rzymie ná Stolicy Piotrá S. *OrzQuin* F4v; A przeto do złodzieyſtwá tylko to náleży/ Co zá páchołkiem przemýſlnym tam y ſám zábieży *KlonWor* 4.

»ten i ow« (6): *FalZioł* V 41; Wedle zwyczáiu ſtárſzy ábo Gárdyanowie/ roziedzzáiąc ſię/ proſzą ſobie do kłáſztorow ſwoich/ z kápituły braćiey tych y owych *SkarŻyw* 543; *CzechEp* 130; *KochFr* 9; *GórnTroas* 63; Tákby ſię rad przewierzgnął w rzeczy te y owe/ Zmyſlny złodziey/ y dziećie Merkuryuſowe. *KlonWor* 2.

»to i owo« (2): czy mię ſen obłudny fráſuie? Który koſciánym oknem wylátuie/ A ludzkie myſli tym y owym báwi/ Co błád ná iáwi. *KochTr* 15; *CzechEp* 191.

»tu i owdzie« (1): za morzem Chwalenſkim [...] ſą ludzie nam podobni, iedno iſz [...] nie tak gęſto iako v nas, ale potroſze tu y owdzie mieſzkáiąci. *MiechGlab* 64.

αα. *Przy poſzczególnych ſkładnikach wystêpuje ſpójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (21), trzykrotnie (1) (22) : ynſchim wſitkim [...] toſmi na ych dobrą wolia dacz kazaly y ydz do panſtwa waſchego y wmaſchim będąły chciecz oſtacz* *LibLeg* 10/67v; *RejPs* 84; A miły brácie/ y rok/ y dwa poczekam ci ich [*pieniędzy*] iedno tego nie czyń. *GórnDworz* T6; A przedſię onego vrodzáiu/ ſam oracz przyczyną nie będzie/ (ácſz bez niego máło ábo nic/ y ciepło/ y deſzcz/ y co inego ku temu pomocby mogło) *GórnDworz* Kk2v (3); *RejZwierc* 36v (3); Pan też Chriſtus niechce/ áby y kryſká y namnieyſzy bukſztab z zakonu miał zginać. *BudBib* b3v; *CzechEp* 61 (3); *LatHar* 508; *SarnStat* 382 (2).

Połączenia: »i ... i też« (1): gdyſz ſię ták głowá náſza P. Chriſtus [...] nigdy nie ſprávował/ ábo żeby y tákíe przy ſobie chowác y do tákich ſię też znác miał *CzechEp* 26.

»także i ... i« (1): znowu ſobie/ nie tylko złotych/ ſrebrnych/ miedziáných y drzewiáných/ tákſze y woſkowych y chlebowých báłwánow nárobili *CzechEp* 79.

Szeregi: »i tedy (a. tędzy) i owedy (a. owędzy)« (2): *SienLek* 124; Bo niemálf ná świećie [...] Rzeczypołpolitey/ w ktoreyby miedzy celnieyřzemi ludźmi nie nálařł/ y tedy y owedy człowieká nie dobrego/ á głupiego *GórnRozm* A2v.

»i ten i inszy« (1): Bo ieřliby mnie tokárřstwo gdybym ie vmiał řzkodźić co miáło/ do Bogá y poboźnořci: tedyby y wřzytkim inřzym y to y inřze káźde rzemieřło řzkodźić teź muřiało. *CzechEp* 64.

»i ten i ow« (2): Piąthe záczeniemy o tych przęgodach/ kthore [...] álbo wřzyřtko ćiało pfuią/ álbo řye y tego y owęgo członku chfataią. *SienLek* 124; řprořne řłowá Boźego řzárpánia/ y onego iáko wořkowego nořá/ y ná tę y ná owę řtronę/ to wzgorę to ná doř y ná řtrony inřze náchylánia *CzechEp* 321.

γ. W wypowiedzeniach zaprzeczonych: *ani, ni* (5384) : *LibLeg* 6/160 (81); *ZapWar* 1502 nr 1907 (160); *MetrKor* 34/268 (2); *March*¹ *Wiet* A2; *OpecŻyw* 90v (27); *OpecŻywList* C; *OpecŻywPrzedm* C3 (3); *ForCnR* C2; *PatKaz I* 9v (2); *PatKaz II* 30v (5); *PatKaz III* 134v (3); *HistJóz* D4v (3); *FalZioł* V 18d (21); *BielŻyw* 69 (2); *GlabGad* E6 (7); *March*² D2; *MiechGlab* +5 (3); *BierRozm* 8 (3); *KłosAlg* E3v; Bo řie nigdy nie skaźą gwiazdy y niebo. *WróbŻołt* vv4v (3); *RejŁas* w. 51; *RejPs* 169v (11); *ComCrac* 11 (14); *LibMal* 1548/144v (3); *ConPiotr* 33 (3); *LudWieř* B5; *SeklWyzn* c3 (6); *RejJóz* M6v; *SeklKat* E2 (5); *RejKup* s7v (7); *RejKupSekl* a2v (2); *HistAl* Av (8); *HistAlHUNG* A4; Skąd moźeř rozumyeć/ iż tám Bogá y duchá S. nyemálf/ kto nyepokoy á rořtyrki řyeye. *KromRozm I* C (39); *MurzHist* C2 (24); A o onymto dniu i godźinie nigd niewie [*PolAnt: De autem die illo et hora nemo scit; Vulg: De die autem illo vel hora nemo scit*] [...] Iedno ociec *MurzNT* Mar 13/32 (17); Piřře Páweł řwyęty do Korynthczykow: Myęło y krew kroleřtwá boźego otrzymáć nye moźe *KromRozm II* r4 (22); *KromRozm III* F4 (31); *Diar* 25 (13); *DiarDop* 109 (5); *BielKom* B3 (7); *GliczKsiąź* A3 (15); *LubPs* K2v (15); *GroicPorz* b3v (41); *KrowObr* 131 (112); *RejWiz* 149 (8); *Leop Is* 34/10 (63); *OrzList* e2v (2); *UstPraw* Av (26); *RejZwierz* 5v (8); *BibRadz Ex* 10/6 (55); *Goski* A2v; *OrzRozm* Q (13); *BielKron* 285 (97); *GrzegRóżn* C2 (25); *KochSat* B4v; *KwiatKsiąź* Cv (8); *Pascitur equus diem et noctem*, W nocy y we dnie yeć nie przeřtaýe. *Mącz* 282c (31); *OrzQuin* Hv (27); *Prot* Cv; *ProtStoj* Ev; *SarnUzn* Cv (4); *SienLek* 176 (8); *SienLekAndr* a3 (2); *Leop Przep* B2 (3); *RejAp* 79v (23); kthorego [*małżonka*] ia [...] żywego/ y vmárłego/ nigdy miłować nie przeřtanę. *GórnDworz* Y6v (16); *HistRzym* 75v (3); *RejPos* C4v (97); *RejPosWiecz*² 90v (7); *RejPosWiecz*³ 96 (2); *BiałKat* 11 (8); *BielSat* D4v (4); *GrzegŚm* A2v marg (9); *KuczbKat* 405 (11); *RejZwierc* 8v (36); *BielSpr* 6 (9); *KochMon* 24 (2); *WujJud* 20 (73); *WujJudConf* 14v (25); *RejPosRozpr* c3v (6); *RejPosWstaw* [41³]v (10); Oto niebiořá y niebiořá niebios nie ogárniaią cię [*ecce caeli, et caeli caelorum non continent te*] *BudBib* 3.Reg 8/27 (76); *BudBibKaw* A3v (4); *HistHel* C3v; *MycPrz* II A2 (3); *Strum* B2 (5); *WierKróc* A3 (3); *BiałKaz* Fv (7); *BudNT* Mar 10/40 (7); *CzechRozm* 120 (214); *PaprPan* A4 (12); *KarnNap* B3 (4); *ModrzBaz* 113 (74); *SkarJedn* 3 (191); iáko řam przyřtoýnoř y cnotę miłueř Ták nie wřtydu/ y řářzu w drugich nie lubueř. *KochDryas* A2v; *KochOdpr* B4 (2); *Oczko* 2 (13); *KochPs* 3 (22); *SkarŻyw* 244 (337); *KochTr* 17 (4); *MWilkHist* K4 (2); *ZapKořcier* 1580/14 (18); *StryjKron* 230 (25); *CzechEp* *2 (273); *CzechEpPORz* *3v (8); *NiemObr* 8 (75); *KochFr* 14 (5); *KlonŻal* B3 (8); *KochDz* 106; *ReszPrz* 7 (22); *ReszHoz* 117 (4); *ReszList* 154 (3); *WerGoř* 267 (2); *WerKaz* 290 (3); *WisznTr* 34 (3); *BielSen* 12 (3); *BielSenJoach* 3; Kupiec wřzelkich towarów tu w řziemi nákuřił/ Aby nas więcey

Włofzek y Niemiec nie łupił. *BielSjem* 20 (7); *KochPieś* 11 (3); *KochSob* 68; *KochTarn* 77; Sławá fye żadnéy łtrzelby y czáfu nie boi. *PudłFr* 10 (5); *ArtKanc* F19 (6); *BielRozm* 32 (2); *GórnRozm* A4v (17); *Paprup* A4 (12); *KochProp* 5; *KochWr* 35 (3); *ActReg* 12 (53); *GostGosp* 10 (21); *GostGospSieb* +3v (6); *GrochKal* 15; *Phil* B2 (32); *GórnTroas* 54; *KochCz* B; *KochCzJan* A2v (2); *GrabowSet* E (7); *KochFrag* 45 (5); *KochFragJan* 4; *OrzJan* 101 (17); *WyprPl* B (2); *LatHar* 590 (126); *KołakCath* C3v (5); *KołakSzczęśl* A2 (3); *RybGęśli* B3v (2); nie máią odpoczynku we dnie y w nocy [*nec habent requiem die ac nocte*] *WujNT Apoc* 14/11 (295); *WysKaz* 44 (10); *JanNKar* D3 (5); *SarnStat* 6 (664); *SiebRozmyśl* D4 (3); *WitosłLut* A2 (4); *GrabPospR* K2v (4); Co Bog náznáczy, minác to nie moze, Zdrádá y zazdrość w tym nic nie przemoze. *KlonKr* B (3); *PowodPr* 58 (28); *SkarKaz* 2v (280); *VotSzł* A2 (19); *CiekPotr* 7 (14); *CiekPotrŚredz*)?(4; *CzahTr* D (5); *GosłCast* 4; *SkarKazSej* 659b (116); Trzebá Szypprowi myślic o łukience Trzebá y w łzkućie myślic o kuchence/ Gdzie z łobá nie małz nie pożyczác łatwie Liny y kotwie. *KlonFlis* E4v; Nie zwierzay drewnu łádá iáko kupiey Y głowy głupiey. *KlonFlis* E4v (8); *KlonWor ded* ++2v (27); *PudłDydo* A4v (5); *ZbylPrzyg* B2v; *SzarzRyt* A2v (5).

Połączenia: »(... ani ... ani ... ani ... ani ...) ani ... i (... i ... i ... i ... i)« (33); *ZapWar* 1524 nr 2335 (2); *FalZioł* V 64v; *KromRozm II* tv; Mąż z żoną [...] po łobie łpadek biorá/ gdy niemáłz áni Rodźicow/ áni Dzieci/ áni Bráćiey/ áni Syołtr/ y innych ná doł y wzgorę y poprzek idących. *GroicPorz* ff3; ktorey prawdzie/ áni Papiełz/ áni włyfcy łludzy iego/ y ty łam niewierzyłz *KrowObr* 52v; Przetoż ty Orle więcej łie nie vkázuy/ áni łkrzydłá twoie łtráłłiwe/ y piorá twoie nágorłze/ y głowy twoie złołłiwe/ y páznokce [.] twoie niecnotłiwe/ y włyfłtko ciáło twoie proźne/ áby łie ochłodziłá włyfłtká ziemiá [*non appareas tu, aquila, et alae tuae ... et pennacula tua ... et capita tua ... et ungues tui ... et omne corpus*] *Leop* 4.*Esdr* 11/45 (4); Niezámilczze członkow iego/ áni filney mowy iego/ y wdźięczności vrody iego. [*Non silebo membra eius et verbum fortitudinum, et gratiam dispositionis eius*] *BibRadz Iob* 41/3 (2); *BielKron* 32v; A iednáł thá mowá oboiá nie wylácza [*Krystus*] áni oycow cielőłnych/ áni Miłtrzew y Doktorow *GrzegRóżn* D3 (2); Abowiém áni Anyół/ áni człowiek/ áni niebo y ziemiá/ y włyfłtko łtworzenie nic zá to niemogá przydác pánu Bogu *BiałKat* 76 (2); *KuczbKat* 280; *RejZwierc* 138v; Sczierwu iego áni pśi/ y ptacy niełmieli łię dotknác. *StryjKron* 345; *CzechEp* 221; *NiemObr* 45; *KochWr* 33; *Paprup* F3; *GostGosp* 40; A té włyfłtkie rzeczy tu połtánowione y obwárowáne/ áni przez łego K: M. áni przez Pány Rády/ y iné włyfłtkie łtany/ y Połły Ziemłkie oboygá narodów [...] nie máią [...] byđł wzrufzáne y odmieniáne *SarnStat* 1025 (5); Nie dźiwe nam páłace áni dwory/ áni złotá/ áni woyłká/ áni rołkołzy y dołtátłi. *SkarKaz* 519b (2); *SkarKazSej* 659b.

»(...) ani ... i ... ani« (2): Modłmy łię zá włyfłtki wierne zmárłe/ gdzie áni Máryey/ y Kryłtufá/ áni Apołłthołow nie wiymuiá z tego Czyłcá. *GrzegRóżn* Ev; Nie miał łutości nád młokołem/ áni nád pánienká/ y nád łtárceł/ áni zgrzybiáłym: ále włyfłtkich pođál w ręce iego *PowodPr* 11.

»(...) i ...) i ... ani (...) ani« (12): Tho yestł sboza roznego rodzayv Tho yestł zytha yáčmyenyv owšhv grochv prosscha Thatharky y szyana w brodzeh y dwv sthodoł szyana any spyzarniey w ktorey wšzystłká swoyá zywnoscz myál any chlewow any scham przy them spalenyv byl *ZapWar* 1531 nr 2540 (2); Prosimy [...] abył i około tego [...] nic takowego stanowić nie raczył, ani tego y sam za uchwałę sejmowá poczytác, ani inym tak nazywác dopuścił *Diar* 89; *BielKron* 41; Abowiém kupiey ich iuż nie będzie nikt więcej kupowál od nich/ kupiey złotá y łrebrá/ y kámienia drogiego/

áni pereł *RejAp* 151 (2); *WujJud* 258v; Tákże też y márynarz iuż lie nie boi onych ftráfznych wiátrow/ y onego wátphliwego koýlánia fwego/ áni oney Scille/ áni zawrotow onych co okrétý zátapiáią *RejZwierc* 176v; *CzechRozm* 115v; popędliwości ferdeczne/ fprawuią to/ iż y pokoiu ták iáko przyftoi bronić/ áni rzeczy náłzych w iednákim fianie záchowác/ áni żywotow náłzych od niebezpieczeńfstwa [...] wolnemi vczyńić/ niemożemy. *ModrzBaz* 101v; widziałem ániolá mowiac: Nie fzkodźcie ziemi y (*marg*) ani. 4L. G. (–) morzu/ áni drzewam [*Nolite nocere terrae et mari neque arboribus*] *WujNT Apoc* 7/3.

»i na koniec, na ostatek« (1 : 1): nie gardził [...] celniki/ cudzołożnicámi/ pogánkami/ powietrzym zaráżonymi/ y nákoniec łotry *KrowObr* 49; áby żaden nieśmiał fędziemu zalecáć rzeczy ktoreykolwiek ftrony/ y fám Krol ná ofátetek. *ModrzBaz* 88v.

»i owszem« (11): *FalZioł* V 2v; by była natura człowiecza [...] mocna [...] nie potrzeba by pożywania takowego korzenia y owfzem żadnych lekarftw. *GlabGad* K2v; Nye vkażelz mi dwu powyátow/ y owffem áni dwu myáf w Nyemcach/ ktoreby fy w wyerze zgadzály. *KromRozm I* Gv (3); *GrzegRóżn* D3v; *WujJud* 184v (2); żaden Krol/ y owfzem żaden tyran niemoże mieć wiefłzey mocy/ iedno nád żywotem y śmiercią czyią *ModrzBaz* 72; *WujNT* 518; *SarnStat* 1113.

»i snadź« (1): O elekcyách fobie głowy nie zmyfláli/ Zadnych práktyk/ y tego fłowa fнадź nie ználi. *KochDryas* A2v.

»i także, takież« (4 : 2): A jeśliby appellans chciał mieć przy sobie ktorego z IchM Rad świeckich, nie ma mu to być broniono i innym także *Diar* 52; *Leop Apoc* 8/12; *GostGosp* 166; y trzecia część dnia nie świeciłá/ y nocy także. *WujNT Apoc* 8/12; *SarnStat* 999 (2).

»i też (... ani)« [szyk 18 : 2] (20): *OpecŻywPrzedm* C3v; Tukow á rzeczy zbytnie tłufłych, y też oleiu nie pożyway *FalZioł* V 64; przez nich [stawow] nie byłoby ruchanie y też obracżanie doftateczne ani robota. *GlabGad* D8v (2); *LibLeg* 10/68v; *ZapWar* 1551 nr 2684; *Diar* 51; Obyczáiw theż y Wielkierzow/ ktorych gđzie od dawnych czáfow zá práwo vżywáią/ nie káżę/ áni przeciw nim mowię *GroicPorz* C2v; *UstPraw* Gv; *OrzRozm* T4; *OrzQuin* X2 (2); *RejPosWiecz*² 94v; *MycPrz* I Bv; *CzechRozm* 261v (2); *SkarŻyw* 298; *CzechEp* 154 (2); *SkarKaz*)(4v.

»(...) ni ... i« (2): On to miły Bolefław zwány Krzywoufłym/ [...] A nic mu nie pomogli bogáci Zięćiowie/ Krol k temu ni Kfiążęta y włáśni fynowie. *WierKróc* A3; Poyrzawfzy ná ofobę/ mądry pan z Hytaki/ Ni w męftwie y w rozumie nie był nigdy táki. *PaprPan* L.

Szeregi: »taki i owaki« (1): iáko tám ták y tu/ wedle I. M. nieftátteczney náuki/ w onych tákich y owákich kfztałciech/ podfłtáciách y Aniolách/ nie mógł nic mowić prawdziwy człowiek Iezus Chriřtus fyn Boży *CzechEp* 186.

»tam i sam« (2): *RejPosRozpr* b4; áby fię tám y fám nie tułály z iákim podeyżrzeniem y dobrego mnimánia vblizenim. *ReszHoz* 131.

»tu i owdzie« (1): nie ledá iáko [...] w piśmiech świętych obierác fię mamy/ Ani fię w nich tu y owdzie tułác *BibRadz* * 4.

αα Przy poszczególnych składnikach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany (556) :

Dwukrotnie (247) : *BielŻyw* 92 (3); *LibLeg* 8/133 (5); *RejPs* 106v (3); *RejJóz* H2v; *KromRozm I* C3; *KromRozm II* o2v; *KromRozm III* N3v; *Diar* 34 (5); *DiarDop* 107; *GliczKsiąż* K6; A gđzieby

y Sędziemu winy/ y długi wierzytelowi fwoiemu zá fantowánim nie odpráwił/ áni by ośiádłóci/ áni rękoymi miał/ iuż kędykolwiek może być poiman. *GroicPorz* r2 (2); *RejWiz* 49v (3); *Leop* *A3v (4); *KochZuz* A3v; *RejZwierz* 45v; *BibRadz* *5; *GrzegRóżn* D3v (2); *KochSat* Bv; Neque diem neque noctem intermittit, I we dnie y w nocy nie przeštáye. *Mącz* 226c; *RejAp* 5v (6); *GórnDworz* N5 (6); *RejPos* 249v (27); *GrzegŚm* 26; *RejZwierc* 4v (22); *KochMon* 34; *WujJud* 97v (2); *RejPosWstaw* [143²] (2); *BudBib* c (3); Zywy Pan Bog powiadam/ Achábie byś wiedzyał. Przez trzy látá y rofy/ y defzczu nie będzie *HistHel* Bv (2); *CzechRozm* 85v (6); Y vrodą poważną y łercem ku temu/ Iuż żaden z wálznych Grekow nie rownay fie iemu. *PapPan* X2 (2); *ModrzBaz* 83v (5); *SkarJedn* 245 (2); *KochOdpr* A4v; *Oczko* 13; *SkarŻyw* 59 (8); ponieważ y iáie bez ptáká y ptak bęz [!] iáia rodzić fie nie może *StryjKron* 1 (3); *CzechEp* 69 (26); *CzechEpPORz* **; *NiemObr* 99 (3); *KochFr* 38; *KochDz* 108; *KochMROt* A4v; y ręką y nogą włádác nie mógł *WerGośc* 250; *KochPieś* 52 (2); *GórnRozm* Nv; *KochWrJan* 18; *ActReg* 68 (8); *GostGosp* 110; *ZapKóścier* 1588/80; *LatHar* 48 (9); *WujNT przedm* 8; *SarnStat* 600 marg (8); *SkarKaz*)(3 (9); *SkarKazSej* 666a (4); *SapEpit* [B2]v; Nie łzemrze/ nie śwárzy fię y z ziemią y z Bogiem: Zywi fię nieboraczek bárzo niłkim brogiem. *KlonWor* 78 (2); *ZbylPrzyg* B4; *SzarcRyt* D2; *SzarcRyt/Szarc nlb* 2.

Połączenia: »na ostatek i ... i« (1): nie damy fie odłtráfzyć żadnemi groźbámi álbo przełtráchy przełládownikow: kiedy fie nie łklániamy ku infzey náuce/ á nie pozwalamy áni dyabłu/ áni zwodzicielom/ náostíek y włáfnemu ciáłu/ y łwiátu temu nierządnemu. *RejPosWstaw* [143⁴].

»także(ć) (też) i ... i« (3): Tákżeć y przypráwny gmách y kółztowna łzátá/ Nic náłzego miłego nie ozdobi brátá. *RejWiz* 46v; Tákżeć też y łprawiedliwość y zgodá práwa á łtáteczná y trwála miedzy obywatelmi niebędzie/ bez onego porównánia [*Adeo nec iustitia nec concordia vera et stabilis est futura inter cives sine ... aequalitate*] *ModrzBaz* 19v; Włodarz [...] pod niełáfką Páńfką/ niema mu tego [*skarżenia*] bronić: tákżeć też y robotnemu y domowemu łłudze. *GostGosp* 34.

»też i ... i« [*szyk* 7 : 3] (10); *RejPos* 230 (2); *RejZwierc* 109; *WujJud* 208; *CzechRozm* 250v; Bo go y Krol y Cefarz łádzic też nie może *CzechEp* 90 (4); *CzechEpPORz* **3.

»wespolek i ... i« (1): Ktoby tego przál/ áby w tym náświétłzym Sákrámenćie niebyło prawdźiwie [...] Ciáło y Krew/ wéłpolek y z dułzą y z Bołtwem Páná náłzego *WujJud* 263.

Szeregi: »i on i ten« (1): Iełliby tedy do káždego ártykułu/ tym łpołobem przyczyná byłá przydána/ záilteby niedopuścila y onego nátychmiast/ y tego bez omiełzkánia [*vel illud „statim” vel hoc „sine mora”*] złym wykłádem wykřęćic. *ModrzBaz* 98v.

»i tam i sam« (1): niech się wálz vmyłł i tam i łam niechłieie abo nie u dáwái cie fię na wyłokie myłli *MurzNT* 191 marg.

»i tam i tu« (1): Co y tám y tu ináczey rozumieć nie możemy *RejAp* 137.

»i ten i ow« (2): Nowé Clá y z téy łtrony y z owéy nie máia byđł vłtáwiané. *SarnStat* 1098 marg; *CiekPotr* 49.

»i to i owo« (2): *GórnDworz* Ccv; Wic żem prozno czałowi vplýwác nie dáwał/ Y tegom y owegom nie rad omiełzkawał. *CzahTr* Dv.

»i tu i owdzie« (2): *RejWiz* 92; áby fie nie miełzáli y tu y owdzie/ iedno według známion łtárlznych pochadzáli. *BielSpr* 23v.

Wielokrotnie: [w tym: trzykrotnie (18), czterokrotnie (2)] (20) : *Diar* 66; gdzie theraz y krewny/ y przyiaciel/ y łąliad/ y wobecz wŹytká Koroná Źmierci ich nie wŹpomni bez Źalu *GórnDworz* Dd8v; bo to być nie moŹe [...] áby cie y ŹáłoŹć/ y Źtrách y Źumnienie/ ruŹzyć nie miało. *RejPos* 107 (4); *RejZwierc* 73v; Ano iych [rozdziałow] y Źá wieku Ieronimowego y AuguŹtynowego y dłuŹo po nich nie było. *BudNT przedm* d3v; *ModrzBaz* 12; A będałi twé dzieci praw moich Źłucháły/ [...] Y oni/ y dzieci ich/ y tychŹe dŹiedzice Ná wieki nie wypádná z oycowŹkiéy Źtolice. *KochPs* 132; *CzechEp* 152 (2); *GórnRozm* Iv (2); *LatHar* [+10]; to Źie zda rzecz bydŹ poŹpolitego obwárowánia godna/ áby przednia młodŹ RycerŹtwa Koronnego/ niewwaŹnym Źzáfunkiem/ y lámá Źiebie/ y dobr/ y Fámiliey Źwey/ z niemála Źzkodá R. P. nie záwodŹiła y nie gubiła. *PowodPr* 58; *SkarKaz* 384a.

Połączenia: »i ... i ... i teŹ« (2): ábych y X. K. y komu inŹszemu/ y Źobie teŹ lámemu/ winień [!]/ ná Źádzie BoŹym nie zoŹtał. *CzechEp* 7 (2).

»takŹe i ... i ... i« (1): LecŹ o roznoŹci broni [...] tákŹe y o kiryŹnikoch y o drabiech y o Źtrzelcoch co z ruŹnicámi y z łuki/ [...] piŹáć ábo náukę dáwać nie ieŹt moiá rzecz. *ModrzBaz* 113.

b) Zespala wyrażenia liczebnikowe (1583) :

α. W liczebnikach głównych lub porządkowych (1575) : yako nyebosczyk pan yakvb szobynsky [...] nyevynyen [...] dwdzyestv kop y polsyodmy kopy y pyaczy groŹi *ZapWar* 1507 nr 1988 (34); *PowUrb* +2v; ciało moje [...] iutro vzrzyŹŹ ŹŹeftz tyŹiáŹ/ ŹŹeftz Źet/ ŹŹeftzdziefiáŹ ij ŹŹeftz ranami v Źłupa bytz zranioné. *OpecŹyw* [79]v (10); *ForCnR* A3; poŹŹmyerczy Machometha dŹyewyácz seth trzydŹyefczy y rok *MetrKor* 38/321 (22); *PatKaz I* 3 (3); *PatKaz III* 108 (5); Viginti unus [...] vel unum et viginti. xxi. Eyns vnd tzwentzig. Dwádziefcyá y yeden. *Murm* 200 (2); *Mymer*¹ 42v (2); *HistJóz* E3v (2); *TarDuch* B3 (2); *FalŹioł* IV 34d (4); A vmarł we trzydŹiefci y wpiáci leciech. *BielŹyw* 164 (4); Dan [...] Roku od poroŹdenia panny Mariey we trzydŹiefci piéć po tiŹiáczu y piáciŹet. *GlabGad* A4 (2); *MiechGlab* 58 (22); *KłosAlg* A4; Item czo sye doticze Pczol wpasyekach tich wybyly trzi thifyácz y polpyeta Źtha *LibLeg* 11/102 (36); *WróbŹołt* ee6; PŹalm Setny y pirwy. *RejPs* 147; *LibMal* 1543/67 (3); *SeklWyzn* 3 (2); *HistAl* H4 (18); yuŹ tyŹyáć y przez Źto lat yeŹt/ yáko błogoŹłáwyony AuguŹtyn [...] Źye modli *KromRozm I* K (2); *MurzNT Luc* 15/7; *MurzOrt* B; *KromRozm III* C4 (8); *Diar* 95; *GliczKsiáŹ* I (3); *GroicPorz* c3v (8); *KrowObr* 235 (37); *RejWiz* 114v (2); A vmarł we Źthu y cŹterdŹiefci á ŹŹeŹci lat [et defunctus est anno centesimo et quadragesimo sexto] *Leop* 1. *Mach* 2/70 (183); tácy przes nas máia być winá karáni/ á to dwiemádziefcy y oŹmiá grzywien *UstPraw* A3v (5); *WyprKr* 109 (4); *BibRadz Ez* 48/32 (168); *BielKron* 431v (293); *KwiatKsiáŹ* P4v; Dies civilis, Cás [!] do obrócenia Źłonćá/ to yeŹt/ Cztery y dwádziefciá goŹŹin. *Mącz* 88a (28); *SarnUzn* G4v; *SienLek* 23 (7); Podobne temu było záćmienienie Źłoneczne/ ták Źto trzydŹiefci lat y rok *LeovPrzep* A4 (47); *RejAp* 65v (17); *GórnDworz* Aa (3); *Actus* iákom rzekł/ ma ná dłuŹá y ná Źzérzá po Źtu y po dwudŹiefcy *pedes*. *GrzepGeom* Nv (66); *HistRzym* 100 (4); nie Źiedm kroć moy miły Pietrze/ ále ŹiedmŹyefiáŹ kroć y Źiedm kroć/ y tyle ile potrzebá *RejPos* 328 (22); *BiałKat* c (3); *KwiatOpis* Dv (2); *GrzegŹm* 2 (2); *KuczbKat* 85; *RejZwierc* 264 (3); *BielSpr* 12 (6); *WujJud* 227 (5); *BudBib Gen* 5/30 (116); *HistHel* B4v (2); *MycPrz I* C4; *Strum* D3 (5); *BiałKaz* H2v (4); *BudNT przedm* b5v; *CzechRozm* 141v (17); *ModrzBaz* 121 (7); *SkarJedn* 91 (19); *Oczko* 29v (2); wiedz Źe iŹz po trzydŹiefcy y wtorym roku Źywotá twego/ vmrzefz. *SkarŹyw* 463 (55); Co in Summa vczyni marc. 70 y puloŹmy *ZapKoŹcier*

1579/1v (46); *MWilkHist* D4; *StryjKron* 36 (21); *CzechEp* [405]; *NiemObr* 137; *KochSz* A3; *ReszHoz* 128; *WerGość* 263 (11); *WerKaz* 293 (2); *ArtKanc* I19v (2); *GórnRozm* E4v; *PapRUp* B2v (4); *ActReg* 75; Undecentum – Dziewiecdzieiat y dziewiec. *Calep* 1135b (9); *GostGosp* 126; *WyprPl* B4v; któryś [...] z ludźmi dziwnie y łáfkáwie trzydzieści lat y pułczwártá przebywác y mieřzkác raczył ná świećie *LatHar* 232 (36); będzie rádość w niebie nád iednym grzeřznikiem pokutuiącym/ więcey niż nád dziewięćádziesiąt y dziewięćá íprawiedliwych [*super nonaginta novem iustis*] *WujNT Luc* 15/7 (43); w tyřiąc y we trzy ítá lat po śmierći Dawidowey/ Hyrcánus Biřkup [...] otworzył iednę część [...] Grobu Dawidowego *WysKaz* 43; *JanNKar* Bv (3); *SarnStat* 584 (34); Przez íżeřćdzieřiąt lat y trzy/ tuř ná świećie żyłá *SiebRozmyřl* K4 (2); *SkarKaz*)(2 (5); *CzahTr* F4 (4); *SkarKazSej* 706b; *KlonWor* 80.

β. W liczebnikach nieokreřlonych (6) : *KrowObr* 75; A iákoř to nowe/ ktore przed wářzym Lutrem ná tyřiąc y kilká řet lat były *WujJud* 5; *SkarJedn* A4; Chodziłá częřto do iednego pánieńřkiego kłářtoru/ w ktorym było przez íto y kiládziesiąt białyř głow *SkarŻyw* 224; *StryjKron* 652.

żart. (1): TESTAMENT KVMELSKIEGO. Vczyniony w Rzymie dnia řto y oko, roku Pánřkie⁸⁰ 1576. *PudłFr* 77.

γ. W liczebnikach dystrybutywnych (2) : *Non septem*, ále *bis* y *ter septem centena millia*, od początku roku tego świętego/ iuř řię tu ludźi rozmaityř przeminęto *ReszList* 189; Lecř człowiek dobry y nie nářbyt chćiwy/ Trzykroć y czter y człowiek to řzczęřliwy. *KlonFlis* B4.

c) *Zespala współrzędne wypowiedzenia składowe* (40597) :

α. W wypowiedzeniach twierdzących: oraz, poczem (38560) : *ZapWar* 1508 nr 1991 (114); iefliby then czeladnik ířkodę [...] nagrořził. y pothem odprořł. takowego moře za řię Cech prziiącz. *ListRzeř w.* 36 (11); *BierRaj* 16 (20); *PowUrb* + (16); *MetrKor* 31/620v (42); *March*¹ A3 (4); *March*¹ *Wiet* Av; Sługá nas w dom wpuřć niechćiał/ Y iefzće nas pły podziáłá. *BierEz* E2v (128); *OpecŻyw* 18 (531); *OpecŻywList* C2 (2); *OpecŻywPrzedm* C4v (7); *ForCnR* A4 (17); *LibLeg* 7/41 (443); *PatKaz I* 12v (9); *PatKaz II* 52 (198); *PatKaz III* 87v (34); *HistJóz* Av (55); *TarDuch* A4v (40); *FalZioł I* 6d (1113); *FalZiołUng* V 119 (2); *BielŻyw nlb* 4 (57); *GlabGad* Mv (99); *March*² Dv (7); *MiechGlab* 21 (79); *BierRozm* 4 (6); *KłosAlg* A2v (4); *KlerWes* A (2); *March*³ V; et errare fecit eos in inuio, et non in via. [...] y przepuřćł na nie íř błádzili y z drogi vřtápiłi. *WróbŻołt* 106/40 (139); *WróbŻołtGlab* A4v (2); *RejŁas w.* 30; *RejPs* 209v (160); zapłacziła [...] koziney 120 f. vktorey nyebořczik lieřál y vmarł. *ZapMaz* VS 2/332 (7); *ComCrac* 11v (18); *RejRozpr* K2v (7); *LibMal* 1544/84v (265); *LudWieř* B (3); *SeklWyzn* 2v (67); *RejJóz* I5v (36); *SeklKat* I4 (152); *RejKup* b4 (66); *RejKupSekl* a3 (4); *HistAl* A5 (170); *KromRozm I* F2 (49); *MurzHist* G2 (177); *MurzHist Sekl ktv* (2); *MurzNT Luc* 16/24 (247); *MurzNTSekl* A2 (7); *MurzOrt* Bv (6); Mářek [...] o dekrztu [!] Yáná S. záczał/ y yákmirz cudá tylko páná Kryřtuřowe popiřłá *KromRozm II* dv (78); *KromRozm III* N3 (108); gdy prokuratorowie cztá, tedy co inego wtaczają, co we przy nie było i dopiero znowu prze czynią *Diar* 93 (72); *DiarDop* 99 (15); *BielKom* E8 (12); *GliczKsiąř* B2 (160); *LubPs* N4 (111); *GroicPorz* cc4v (134); *GroicPorzRej* C3v; *SeklPieř* 6v; Grzegorz Papieřz/ weřřchnął/ y nátychmiałth řwoię vřtáwę być niepobořną wyznał *KrowObr* 233v (1103); *RejWiz* 12v (143); Iam ćiebie pomázał ná Kroleřthwo nád ludem Ířráěłřkim/ y iam ćie wydářł z ręki Saulowey y dáłem ći dom Páná twego [...] y dáłem ći dom Ířráěłřski y Iudski [*Ego unxi te in regem super Israëł et ego erui te de manu Saul et dedi tibi*

domum domini tui [...] dedique tibi domum Israël et Iuda] Leop 2.Reg 12/7 (1748); OrzList a4 (44); UstPraw A4 (32); KochZuz A2 (7); LeszczRzecz A5v; RejFig B2v (33); RejZwierz 20v (85); WyprKr 1v (3); BibRadz 4.Reg 3/25 (1249); Goski A4; OrzRozm A2v (99); BielKron 11v (2280); BielKronCies Mmmm3; GrzegRóżn D3 (91); Dobrym Krześcijaninem nie tego ia zowę/ Co umie dīputować/ i ma głątką mowę. KochSat B (15); KochZg A2v (6); KwiatKsiąż P3v (101); Mącz 203a (196); Sturczyć fye nam [...] y w Zawoiach Tureckich/ y w Kiwierzéch Tátárłkich rychło nam z wami chodźić pośpołu/ ieśliże fye nie obaczycie. OrzQuin Kv (135); Prot Av (20); SarnUzn C8 (54); SienLek 31v (149); SienLekAndr a3; LeovPrzep G2v (24); sītał fie grad zmieřzány ze krwią [...] á trzecia część drzewiny popalona ieft/ y kážde fiáno zielone zgorzáło ieftł. RejAp 73v (470); ząwždy białegłowy bywały przy vbieraniu ich we zbroie/ y czáfem łame vbierały GórńDworz Bb6v (341); GrzepGeom A3 (20); HistRzym 2v (361); Pořtu Pan potrzebuie/ y iaki ma być. RejPos 185 marg; pocźnieř w żywocie łwoim/ y potym porodziř onego řyná RejPos 305v (1079); RejPosWiecz² 92v (41); RejPosWiecz³ 96 (19); BiałKat 291 (209); Tátarzyn Rułkie źiemie/ do końca řplundrował/ Y ieřzcie fie potrzećie ná to nágotował. BielSat Hv; KwiatOpis A2v (6); GrzegŚm A2v (97); HistLan A3v (31); KuczbKat 1 (149); chłop ozdoby/ od wiátru fie záfłoni kiedy trzebá/ y kijem we grzbiet nie ták bárzo puknie. RejZwierc 58 (593); RejZwiercPodw 183v; DOřyc fie inřzy w Polřce błaźeńřtw nápiřáli/ Y koło nich rozumy domá wvikłáli. BielSpr c2 (108); KochMon 19 (24); WujJud 251v (303); WujJudConf 3 (161); Tu ieft náuká iáko o vřługowaniu řłowem Bořym rozumieć mamy y iaki nam pożytek řtąđ vřość moźe. RejPosRozpr b3 marg (36); RejPosWstaw [21³] (73); BudBib 2.Mach 10/3 (1510); BudBibKaw Av (3); HistHel ktv (31); Dźewięte. Wołochowie zwykli ząwřze řzkody czynić/ y o co byli przyřrąwili onego Iáná Olbruchtá Krolá. MycPrz II C2v (21); Strum G2 (57); BiałKaz L4v (72); BudNT Eph 6/18 (309); StryjKron Av (13); Co [...] fie iuź dawno řtáło y iuź záf minęło CzechRozm 165v (1176); PaprPan ktv (63); KarnNap ktv (43); ModrzBaz 14 (231); ModrzBazBud ¶5 (4); ModrzBaz Stryj ¶2v; Zbuduię/ mowi/ Kořcioł moy ná tobie Opoce: [...] Y prořłem záf cię Pietrze/ áby nie vřtawáła wiárá twoiá. SkarJedn 22 (576); KochDryas A2 (2); KochOdpr A3v (23); Czopek moźe być/ vřtrugawřzy korzeń z ćwikły/ y miodem námázawřzy/ á pořoliwřzy: álbo z řłoniny/ álbo z mieřlá řolonęgo Oczko 26v (73); KochPs [217] (256); pierwey niřzli rozmowić miał z Pánem Bogiem [...] pořcił dni y nocy cźterdzieřci: y dopiero zrořmowy Páńłkiey wziął zakon/ y náukę ná wřzytko. SkarŻyw 481 (2568); ZapKořcier 1579/3 (114); KochTr 3 (14); MWilkHist B2 (83); StryjKron 121 (480); CzechEp 64 (1189); CzechEpPORz * (29); KochJez A2v (12); NiemObr 4 (438); KochEpit A2 (7); Tám cźłowiek práwie Widźi ná iáwie/ Y łam to powie Ze nic nád zdrowie/ Ani lepřzego/ Ani drořřzego KochFr 118 (37); KlonŻal A2 (8); KochBr 151; KochMarsz 154; KochMuza 26 (2); KochPhaen 3 (9); KochSz A2v (7); KochWz 136 (11); KochMRot A4 (15); ReszPrz Av (122); ReszHoz 137 (32); ReszList 142 (68); WerGořc 230 (65); WerKaz 276 (30); WisznTr 9 (3); BielSen 6 (17); BielSenJoach 2 (2); BielSjem 6 (10); KochPam 81 (8); W nádźieię ludźie orzáf/ y w nádźieię řieię. KochPieř 9 (27); Boday wřzytkich mąk řkořtował/ Kto naprzód wořłko řzykował: Y wynáłazł řwoię głową/ Strzelbę řrogą piórunową. KochSob 67 (9); KochTarn 75 (2); Do iednego. WAdźić to kiedy piřzę/ wádźić kiedy cźytam/ Y toć wádźi kiedy fye o rozumie pytam. PudłFr 16 (30); ArtKanc B15v (111); BielRozm 27 (13); GórńRozm N2 (157); KmitaPsal A2 (12); PaprUp A3v (55); KochProp 7 (7); KochPropKKoch 4; KochWr 19

(16); *ZawJeft* 5 (52); *ActReg* 4 (181); *Calep* 82b (23); mus łzkodę rodzi káždemu/ y zda fię łpořob iákiewři niewoley bydź. *GostGosp* 30 (107); *GostGospSieb* +2 (5); *GrochKal* 3 (18); *Phil* B2 (56); *GórnTroas* 4 (64); *KochCz* B (9); *KochCzJan* A2v (3); Piy ty Włódáru/ y mów cóć fię będzie zdáło/ Prořto/ iáko zá nářzych oyców więc bywáło. *KochPij* C4; Więć życzyłz wiecznego żywotá/ y zá tym Straż dawałz *GrabowSet* P4 (100); *KochAp* 5 (6); *KochFrag* 48 (16); *KochFragJan* 3 (3); *OrzJan* 3 (103); *OstrEpit* A3; *WyprPl* C3; Chlebá nářzego powřzednego [!] day nam džiřia. Y odpuřć nam nářze winy iáko y my odpuřćzamy nářzym winowáycóm. Y nie wwodź nas w pokuřzenie. *LatHar* 5 marg (744); *KołakCath* A3 (25); *KołakSzczęřł* A2v (58); *RybGęřli* A2v (13); Odpowiedział Ieřus y rzekł mu [*Respondit Iesus et dixit ei*] *WujNT Ioann* 1/48 (2300); *WysKaz*)(3 (49); *JanNKar* Av (47); *JanNKarOrz* F3v; *SarnStat* 46 (1573); Tářz gwiazdá łpráwá iego przed nimi řwięćiłá/ Y iuź do onéy łzopki twoiéy prowadźiłá *SiebRozmyřł* G (66); *WitořŁut* A3 (20); *GrabPospR* K2v (15); Zá co nagrodę o zły Boleřłáwie, Cierpiřz po řmierći, y trwałz džiř w nieřłáwie. *KlonKr* C3 (28); *KlonKrGum* Av (2); A w Pizáńřkim teź kráiu mrowce grod ořiadłý/ Y ludźi bárzo wiele náđ brzegámi ziádłý. *KmitaSpit* A3v (24); *PowodPr* 2 (180); Máły robaczek iedwábnicá/ y nářienie iey mnieyřze niźli źiářno máku: ktoby ie zbierał ábo chował? *SkarKaz* 84a (828); *VotSzl* A2 (44); *CiekPotr*)(3 (124); *CiekPotrSzym*)(3v; Więć zář ná łwá řrogiego bez obrázy wliędźiefz/ Y ná tym to ogromnym łmoku iedźdźić będzieřz. *CzahTr* Fv (70); *GostCast* 4 (69); *PaxLiz* C2 (6); *SkarKazSej* 664b (505); Więć ná rybi xtałt/ wnet łřkutę vrobił/ Y vdychtował/ y řelázem obił *KlonFlis* E4 (45); *SkorWinsz ktv* (2); *SapEpit ktv* (15); Ale do prawdy mowiáć: Náturá ich ruřza; Y do pielgrzymowánia náłóg ich przymuřza. *KlonWor* 52 (104); *PudłDydo* A2v (13); *RybWit* A2; *ZbyłPrzyg* B3 (7); *SzarzRyt* Av (35); *SzarzRytLeřn ktv*.

W charakterystycznych połączeniach: i czasem (6), i dopiero (1), i dopiero znowu (1), i jakmirz (1), i jeszcze (32), i juź (28), i juź zář (1), i natychmiast (3), i potym (a. potem) (67), i potym teź (1), i potem zasię (1), i zasię potym (1), i zatym (6).

Połączenia: »i k temu jeszcze, i jeszcze k temu (a. ku temu)« (4 : 3): SNađz iuřz miły panie łprawiedliwie řie knam przyznawac mařz [...] y ieřřce ku temu iako błędná a řtraconá trzodę řobie odkupic y przywłářřczyc raczyles nas *RejPs* 146; řwięty Páweł [ro]zum thego řwiátá przed Bogiem řřaleńřtwem nářwał/ y ieřřtze ktemu ták do wřzyřřkich wierynych nápiřał *KrowObr* 108; *RejPos* 50; *KuczbKat* 395; *RejZwierc* 186v; ná cokolwiek [aktor] ná łřkody przyřięże/ co pozwány ná práwo náłóżył/ zápláćić ma przy przyřiędze: y ktemu ieřřce dwánařcie niedźiel ná dnie w wieży řiedźieć ma/ řć. *SarnStat* 712 (2).

»i k temu (teź), i teź k(u) temu« (51 : 3): *BierEz* C (2); Ma mocz żywot czyřćić z flegmiřtych y s kolericźnych wilkořci y kthemu theź wraczanie czyřni. *FalZioł* I 146b (8); wřzietho ym řpoddanich o trzi řřtha lyvdv y kv themv řzyla ych pobytho *LibLeg* 10/58v (3); Boc i diabli wierzą i ktemu drżą *MurzHist* I3v (3); *MurzNT* 81; *LibMal* 1552/169v (2); *KrowObr* 42; *Leop* 3.Mach 3/21; *RejZwierz* 3v; *OrzRozm* G2v; *BielKron* [84²]; *Prot* D3; *SarnUzn* G7v; iź řie iednemu pofzczęřći/ ktory [...] rořthropnie poczał řobie/ y řzczęřcie mu teź ktemu pomogło *GórnDworz* L4v (2); *GrzepGeom* Gv; *RejPos* 144; *BielSpr* 7v; *CzechRozm* 240; *SkarŻyw* [197] (2); To wřzyřřtko my vwazáiac Y k temu řię przykłáđaiáć. Tochmy řobie vmyřřlili *MWilkHist* A4; *ZapKořcier* 1584/51; *PudłFr* 20; *ArtKanc* B6;

GórnRozm H3v; *Phil* L4 (2); *RybGęśli* D2; w gośpodách fwych [...] niech będą zápowiedźieni do tąd/ aż co wzięli wrócą. y ktemu winy trzy grzywny niech záplácą *SarnStat* 354 (12).

»i (jeszcze) nadto, i nadto też jeszcze« (18 : 1): *RejPs* 214; *LibMal* 1548/ 146v; *MurzNT* 111; *KrowObr* 182v; *KwiatKsięż* N3v; then kłięgi thákowe [...] łtráci wfzytki/ y nád to dzieięć grzywien złotá winy zápláci. *GórnDworz kt*; wlpomina iż ie był ná on čás pięciorgiem chlebá á dwiemá rybkomá nákarmit/ y iefzcze nád tho wiele zořtáło. *RejPos* 312v; *BudBib Gen* 17/16; Ktore to pánowanie [...] otrzymał: y nádto też iefzcze niebieskim iest dárowan? *CzechRozm* 124v (2); *KarnNap* F2v; *StryjKron* 647; *GórnRozm* H2v; *WujNT* 375; *SarnStat* 767 (4); *PowodPr* 62.

»i na koniec, na ostatek« [szyk 24 : 1] (15 : 10): *LibLeg* 11/137v; *SeklKat* G3v (2); Iudáfz [...] pana krádł/ i naofatęk ['] go przedał *MurzNT* 66; ktory [...] był łákomym/ y złodźyeyem y ná konyec łtał łye zdraycą Páná y miłtrzá łwego *KromRozm III* D3v; *Diar* 61; *KrowObr* C2v (3); *OrzQuin* B4 (2); *RejAp* 146; *RejPos* 171 (2); bárzo mu łye předko to gośpodárřtwo oprzykrzy/ y ná ofatek muři dáć wfzyłtkiemu pokóy. *Strum* Q4v; *SkarŻyw* 226 (2); *CzechEp* *3v; *NiemObr* 153; *KochFr* 32; *ReszList* 180; *KochTarn* 74; Ná łgarze. TRzářni/ Pánie/ piórunem/ y biy zgóry grómem/ Ná koniec/ y łpal ogniem welpólek y z dómem *PudłFr* 26; *LatHar* 57; *WujNT* 864.

»i nawet i« (1): krzełt [...] grzechy oczyřcia y głádzi/ á k temu odradza y odnawia/ y náwet y zbawia człowieká. *WujNT* 747.

»i oto« (2): then Chlop tho s stara dawna siedzi j otho domy thv na thim mieisczv ssą. *ZapWar* 1553 nr 2685; *BudBib Dan* 13/33.

»i owszem (też i)« (50): *FalZioł* I 116d (3); *GlabGad* E6 (3); *RejPs* 212 (3); *KromRozm I* Gv (2); *MurzNT* 58v; *KromRozm II* y2; *Diar* 82; *DiarDop* 106; *GliczKsięż* Nv; *KrowObr* 190v (2); *UstPraw* E2v; *BibRadz Gal* 4/17; *OrzRozm* I4; *SarnUzn* C5 (2); *GórnDworz* C2; *HistRzym* 47v; *RejPos* 337 (2); *RejZwierc* 32v; *WujJud* 59 (2); *RejPosRozpr* c; *BudBib* b4v; *BudNT przedm* c5; *KarnNap* B2; *ModrzBaz* 57v (2); *SkarŻyw* 171 (2); *NiemObr* 9; *WerKaz* 305; *LatHar* 640 (2); A teraz poznawřzy Bogá/ y owřzem poznáni będąc od Bogá [cum cognoveritis Deum immo cogniti sitis a Deo]: iákoř się záś náwracaćie ku elementom mdłym *WujNT Gal* 4/9 (4); *WysKaz* 39; Y będźiemy mieć moc My y potomkowie nářzy/ y owřzem téř y Rády [quin et Consiliarii *JanStat* 88] króleřtwá nářzého będą mieć téř moc *SarnStat* 980 (2); *PowodPr* 32.

»i przedsię« (4): Chárt ná podřzczuwáće. TO tego iáko widzifz/ ná łmyczy tárgáią/ Y przedię v herabu/ čásłem kiyem dáią. *RejZwierc* 128v; *RejZwierc* 58; *SarnStat* 413 (2).

»i przytym« [szyk 2 : 1] (3): dziękiyemy Pánu Bogu/ iż [...] przez Káplaná dał nam łprawiedliwego Króla: y przytym prošmy Páná Bogá/ áby nas raczył záchowác [...] w łálce łwéy *OrzQuin* X4v (2); rořkázuiać to przytym y opowiedáiać ludziom co łámemu Bogu náleřzy *CzechRozm* 49.

»i sna(dź)« (10): kthoremu [Janowi] thoporkyem wgifdbye okolo głowy fchermowall y łnacz malo nyeranyell. *LibMal* 1554/194; *OrzRozm* C3; *BielKron* 345v; *RejAp* 27; *PapřPan* T2; *SkarJedn* 324 (2); *MWilkHist* F4; Flawianá Biřkupá Konřtántynopolitáńřkiego/ ołáđřili/ y łnadř zámordowáli *NiemObr* 140; Čzekáiać twey pomocy/ w mey teřkliwey łprawie/ Ołłábiałem w náđřiei/ y łna zwářpił práwie. *GrabowSet* F.

»i tak« (38): *MurzHist* Tv; *KrowObr* 204 (6); Alić oto przyfzli tegofz dnia fludzy Izáákowi/ powiádaiąc mu/ o ftudniey kthorą wykopáli/ y thák mowiąc [*venerunt ... servi Isaac adnuntiantes ei ... atque dicentes*] *Leop Gen* 26/32; *BibRadz* 1.*Mach* 1/51; *Mqcz* 71a; *SienLek* 178v; *RejPos* 205; *RejZwierc* 183; *WujJudConf* 243v; *StryjKron* 51 (2); *NiemObr* 141; Będzie w cnotách pomnożony/ iáko práwie odrodzony/ y ták zwycięży Szátáná/ íwiátá możnego Páná. *ArtKanc* L19v (2); *OrzJan* 31 (3); *WujNT Luc* 24/26 (7); *SarnStat* 408; *KmitaSpit* C5; *CiekPotrSzym*)(3v; Po podiezdku dáruię/ bárwę dobrą ípráwię/ Y ták was zobopolnym wefelem nábwáię. *PaxLiz* E2v; *SkarKazSej* 685a; *SapEpit* Bv; *KlonWor* 54 (3).

»i także (też a. zaś), także« [szyk 73 : 2] (50 : 25): Owa niegdy áby iedli/ Zá ftoł byli obá siedli: Y poczęli tákież gadać/ O niebofzczykach powiádác. *BierEz* (2); *PatKaz II* 38; *FalZioł I* 74b (3); *GlabGad I*; *LibLeg* 11/76v; *MurzHist* E2 (4); abyfmy [...] rzecz każdą za podeirzaną mieli którą [...] nie ieft wedle fłowa bożego [...] I także téfz ftrzegli się wízelkiého doctora/ któryby co kiedy okrom fłowa bożego nauczał *MurzNT* 81 (2); *LubPs* hh3 (2); *KrowObr* 16v (3); *RejWiz* 186v; I poświęci głowę iego wten dzień/ y dni takież odłączenia iego poświęci Pánu [*et consecrabit Domino dies separationis illius*] *Leop Num* 6/12 (2); *RejFig* Cc; *BibRadz Ios* 6/14; Przeciw ktorey [*Edwidze*] wiele pánow y Rycerftwá wyieżdżało/ takież y procesy wychodziły *BielKron* 379v (9); *RejAp* 97; *RejPos* 238v (2); *HistLan* E4v; *RejZwierc* 66 (2); *WujJudConf* 14; y ípalił wyfzkę y ftárl ná proch/ y gay (tákże) ípalił [*et combussit lucum*]. *BudBib* 4.Reg 23/15 (2); wftąpił Pan náfz Iezus Chriftus do niebá cieiefnie/ y tákże zaś cieiefnie y widomie z ftápi. *CzechRozm* 27v (3); *PaprPan* Cc2v; *SkarJedn* 245; *SkarŻyw* [236] (2); *StryjKron* 51; *CzechEp* 135 (7); *KochPij* C4; *OrzJan* 69; Chodzi po morzu/ y Piotrowi tákże chodzić każe. *WujNT przedm* 36 (3); *SarnStat* 706 (12); *SkarKaz* 5a.

»i też(e) (takież, także)« [szyk 547 : 19] (566): *BierRaj* 16v; *BierEz* G4v (3); ci onijm wlfytcy dobrze dzierzą ij téże mowią. *OpecŻyw* 85v (10); *MetrKor* 40/825 (2); *PatKaz II* 77v (2); *ZapWar* 1529 nr 2474; *TarDuch* E2; *FalZioł I* 10b (186); *FalZiołUng* V 119; *BielŻyw* 20 (5); *BielŻywGlab* n1b 14; *GlabGad* L5 (9); *KlerWes* A2; *LibLeg* 7/69 (16); *WróbŻołt* 55/13 (3); *RejPs* 153v (4); pythan iefth przeczo [...] Cunrathowy thak barzo layal y przimawial y tíff ízromyczil *LibMal* 1543/70v (5); *SeklWyzn* f2 (3); *SeklKat* M (3); *RejRozm* 397; *RejKup* Ev (4); *HistAl* C2; *MurzHist* N2v (3); *MurzNT* 31; *KromRozm III* F3; *Diar* 69; *GliczKsiąż* F7v; *LubPs* R3 (2); *GroicPorz* Cv; *SeklPieś* 31v; *KrowObr* 240v (9); *RejWiz* 15 (3); Doftał téfz y pobrał tám Dawid Tharcze złote [*Tulit quoque David pharetras aureas*] *Leop* 1.*Par* 18/7 (8); Twayci ieft dzien y twoiá téż ieft noc/ á thyś ípráwił fwiátłość y fłóńce. *BibRadz Ps* 74/16 (11); *OrzRozm* G2 (2); *BielKron* 79v (6); *KwiatKsiąż* Ov (2); *Mqcz* 185b (5); *OrzQuin* B2v (5); *SarnUzn* F3v (4); *SienLek* 195 (2); *LeovPrzep* F2; *RejAp* 100 (9); *GórnDworz* Q8 (3); *GrzepGeom* F2; *HistRzym* 93 (3); iákíe [*myśli Bóg*] znaydzye/ ták ie téż rozumie/ y ták ye fádzi/ y zapláty iemu téż tákież gotuie *RejPos* 201 (16); *RejPosWiecz*³ 96v; *BiałKat* 158v; *GrzegŚm* 59; *KuczbKat* a2 (5); *RejZwierc* 35v (8); *RejPosWstaw* [41⁴]v; *BudBib Ps* 77/16 (10); *HistHel* C4 (3); *Strum* B3v (2); *CzechRozm* 31 (51); *PaprPan* Cc; *KarnNap* A4; *ModrzBaz* 13; *Oczko* 6v; *SkarŻyw* 261 (8); *StryjKron* 427 (6); *ZapKościel* 1582/40v; *CzechEp* [414] (50); *CzechEpPORz* **2; *KlonŻal* A4v; *KochMRot* B4; *ReszPrz* 35; *ReszList* 178; *WerKaz* 286; *PudłFr* 68; *ArtKanc* G17 (9); *ActReg* 61; *GostGosp* 80 (2); *OrzJan* 3; *LatHar* 100 (5); *KołakSzczęśl* C4; *WujNT Hebr* 10/11 (3); *WysKaz*

31; *SarnStat* 751 (11); *SiebRozmyśl* H3; *GrabPospR* L3v; *PowodPr* 36; *SkarKaz* 635a; *CiekPotr* 12; poczał pić tak długo/ że fie też vpił/ y poczał fie też także zátaczác *CzahTr* K3v (2); A bodayby mię ziemiá tá pirwey požárłá/ Y bodaybych też nagle/ á zhánbą vmárłá. *PudłDydo* A3v; *ZbylPrzyg* A2.

»i też zaś (a. zasię)« [szyk 3 : 1] (4): Náiáchał też zaś y obległ iedno miáľtho obronne *Leop* 2.*Mach* 12/13; iużes fie náľľuchał iákie cie błogofławieńľstwá máiá potkác od niego; y iákoć theż zálę ma być odmierzono/ iefli wzgárdzifz tym ľwíęty m nápomínániem iego *RejPos* 172 (2); co wtóry álbo trzeći rok/ [jezioro] wielkim ľzumem/ y wielkiemi wodámi wľléwa/ y téż zaś wyľśáka *Oczko* 9v.

»i tudzież« (9): *BierEz* Pv; *LibMal* 1551/166v; *MurzNT* 91; podz vżywaymy miľśości y tudzieľz kochaymy fie w lubiezny m oblápiániu/ aż do dnia [inebriemur uberibus et fruamur cupitis amplexibus]. *Leop Prov* 7/18; przyľśłá ná Mľzą iego kuchárká/ y tudzieľz podle żony [...] moiey w iedney ľáwce pokľęklá *OrzRozm* H3; *BiałKaz* C3v; *SarnStat* 323 (3).

»i więc« (1): Iżeby ie [figi] v ľiebie miał/ [...] Y znimi więc tedy przyľzedł/ Kiedyby Pan z ľáźniefy wyľzedł. *BierEz* A2.

»i wnet (a. hnet)« [szyk 27 : 1] (28): Na ľkaliľtych zaś miefcach zaśiány/ tenći iefť/ który ľłuchá słowa i hnet ié z rádoľściá przyimuie [et continuo cum gaudio sumens illud] *MurzNT Matth* 13/20 (2); *GroicPorzRej* C3v; Vpadł człowiek ná kámién rozbił ľobie głowę/ Sciał zęby/ záwárl oczy/ y wnet ľtrácił mowę. *RejWiz* 126; Zyd fie tego dowiedziál/ więc złoty czyrwony/ Wľóżył/ y wnet mu poľłá/ do gęśi pieczoney. *RejFig* Dd4; *RejZwierz* 38; *BibRadz Matth* 25/15; *BielKron* 217v (2); *GórnDworz* O5v (3); *RejPos* 55v; *KuczbKat* 145; *RejZwierc* 64v; *WujJud* 83v; *RejPosRozpr* c4v; *BudNT Matth* 13/20; *Oczko* 20v; *SkarŻyw* 70 (4); *MWilKHist* E2v; *ArtKanc* R17; Kazał wnet y mnie mowił abym szedł *ActReg* 84; odfzedł y wnet zápomniál [abiit et statim oblitus est] iákowy był. *WujNT Iac* 1/24; *SkarKazSej* 687a.

»i zaraz(em), i razem-że« (10 : 1): *Diar* 96; ten wzrok ľwíęty iefť tak oľtry [...] iáko płomień ognifty/ ábowiem przeźrzyć może áż do nagľębfzych táiemnic ľercá káźdego/ y rázemże onymże weźrzeniem zápalic może ľerce y myľł *RejAp* 29; *BudBib* 4.*Esdr* 14/2; *ModrzBaz* 98; *Oczko* 39v; *NiemObr* 55; *ZapKóścier* 1585/59v; A ná opoczyľtych mieyľcách poľiany/ ten iefť/ ktory ľłucha ľłowá/ y zárázem ie z rádoľściá przyimuie [qui verbum audit et continuo... accipit illud] *WujNT Matth* 13/20; *SarnStat* 1210; *CiekPotr* 86; *SkarKazSej* 678a.

»i zaś (a. zasje(-ę)) (też tudzież)« [szyk 144 : 3] (147): *BierEz* Q2v (2); *OpecŻyw* 137 (2); *ZapWar* 1528 nr 2417; *HistJóz* E4 (2); *MetrKor* 46/118; *FalZioł* V 26v (2); *LibLeg* 10/124v (2); *RejPs* 120v; *MurzHist* S3; *MurzNT Ioann* 10/40; *KromRozm III* Kv; *LibMal* 1554/188; *GliczKsiqż* C3v (4); *GroicPorz* x3; *KrowObr* 38 (7); Przymnoľz á przyľporz Pánie Boże ľudu pánu memu Krolowi thák wiele iáko go theraz iefťh/ y zálę ľthokroć więcy pomnoľz przed obliczem páná mego krolá [Adaugeat Dominus ... ad populum tuum quantus nunc est, iterumque centuplicet in conspectu ... regis] *Leop* 2.*Reg* 24/3; w oľtáteczny dzień że mam powľthác z źemie/ y zaś obleczon będę w ľkorę moię [in novissimo die de terra surrecturus sum. Et rursum circumdabor pelle mea] *Leop Iob* 19/26 (15); przyděć zálę y wezmę was do ľiebie [iterum venio et accipiam vos ad meipsum] *BibRadz Ioann* 14/3 (5); nalázł Heliaľz plácek [...] iadł y pił/ y zálę zálňął. *BielKron* 85 (23); *GrzegRóżn* H3v; *KwiatKsiqż* C4; *Corrigo*, Nákrzepczam zaś y proľtuyę. *Mqcz* 350b (4); *SarnUzn* G7v; *SienLek* 96 (7); *RejAp* 8;

GórnDworz P4 (2); *RejPos* 143v (4); *KuczbKat* 430 (2); *RejZwierc* 201; *BielSpr* 12v; *WujJud* 167v (2); *RejPosWstaw* 44; *BudBib Iudic* 4/19 (3); *BudNT Act* 27/28; Ia zabiām y zaś ożywiam: á ranię y zaś leczę *CzechRozm* 5 (5); *KarnNap* C2v; *ModrzBaz* 57v; *ModrzBazBud* ¶6; *SkarJedn* 194; *Oczko* 9v (2); *SkarŻyw* 509; *MWilkHist* B2; dowodzi [...] Iż łożce á człowiek rodzi człowiek: y zaś też to mowi/ iż go Bog y naturá tworzy *CzechEp* 183 (9); *KochPhaen* 21; *KochMRot* C; *ReszPrz* 82; *ReszHoz* 131; *ArtKanc* S17v; Opuścił Iudką ziemię/ y izedł zalię do Gálileiey [*reliquit Iudaeam et abiit iterum in Galilaeam*] *WujNT Ioann* 4/3; mocą św drzwí łobie otworzył/ ábo drzwí rośpuścił y w niwecz obrocił/ y zalię ie tudzież náprawił. *WujNT* 386 (5); *SarnStat* 17 (3); *SiebRozmyśl* G; *SkarKaz* 347b; *CiekPotr* 34; *CzahTr* G (3); *SapEpit* [B2].

»i (zaś a. zasię) znowu« (4): ptałzkowie [...] łkaczą po gáląłkach/ y zalię znowu iáko y pirwey nadobnie łpiewaią. *RejZwierc* 150v (2); ma siedzieć ná dnie w wieży rok *pro poena publica*, iż łobie równego poymał y niewolił: y znowu ma tyle troie siedzieć/ iáko go długo w więzieniu trzymał *SarnStat* 627 (2).

αα. Przy poszczególnych wypowiedzeniach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany (2383) :

Dwukrotnie (988) : *MetrKor* 37/2 (2); *BierEz* A3v (2); *OpecŻyw* 75v; *KlerPow* [5]; *FalZioł* I 34d (10); *BielŻywGlab* nlb 9; *MiechGlab* 75; Saturati sunt filijs: et dimiserunt reliquias suas paruulis suis. Oni y dzieci dofić maią y dzieciem śwym imienie łwoie zóstawiają. *WróbŻółt* 16/14; *RejPs* 164 (3); *LibLeg* 11/185v (7); *RejJóz* G6v (4); *ZapWar* 1545 nr 2646; *LibMal* 1548/144v (3); *RejKup* Ev (4); *MurzHist* Q3 (2); *MurzNT* 18 (6); *KromRozm II* s3v (2); *KromRozm III* C5v (2); *Diar* 65 (8); *DiarDop* 100 (4); *GliczKsiąż* C8 (10); *LubPs* P6 (3); *GroicPorz* d; *KrowObr* 66v (7); Y chmury kiedy przejdą iálnieyfzy dzyeń bywa/ Y ptałek kiedy po dzdzu każdy głośniey łpiewa. *RejWiz* 35 (20); *Leop Num* 27 arg (12); *RejZwierz* 20v (17); Pan [...] ktory y odpuszcza grzechy/ y przynałza wybáwienie czáfu vtrápienia. *BibRadz Eccli* 2/12 (4); *OrzRozm* Lv (8); *BielKron* 354v (3); *GrzegRóżn* F2 (2); *KwiatKsiąż* P2 (8); *Assidua Stilla saxum excavat*, Proverbium, Y żelázo [!] łie przerobi/ y łtál łie przenosi. *Mącz* 18b (4); *OrzQuin* I4v (7); *SarnUzn* B8v (3); *SienLek* 159v (6); *LeovPrzep* Iv; *RejAp* 26v (22); *GórnDworz* B5 (29); *GrzepGeom* Gv (3); *RejPos* 215 marg (47); *RejPosWiecz*³ 96v (2); *BiałKat* 16 (7); Ano y Miedźwiedz w łefie y łkorá ná grzbiecie *HistLan* F; *KuczbKat* 70 (14); A kto to gniazdo ták zacne dobrowolnie łam przez łie łzkárádzi łełt podobien ku owemu łmierdzącemu dudkowi/ czo y łam łmierdzi y gniazdo łwe zówždy záplugáwi *RejZwierc* 52 (105); *BielSpr* 5 (4); *KochMon* 21; A ták y táiemnicá przedsię zółtáie/ y chleb w Sákrámenće nie zółtáie. *WujJud* 164v (16); *WujJudConf* 66v (2); *KochList* [3]; Toż łłowo Boże podáie nam náukę [...] ktorey ktokolwiek náłłáduie/ ten y Pánu Bogu łie podoba/ y tu ná łwiece łzczęłłiwie [...] žiwie. *RejPosRozpr* c4 (2); *BudBib* bv (5); *BudBibKaw* Av; *HistHel* [A2]v; *Strum* L2; *BiałKaz* K3 (2); *BudNT przedm* d2v (8); *CzechRozm* 239 (29); *PaprpPan* M3v (2); *KarnNap* A4v; *ModrzBaz* 1v (110); *ModrzBazBud* ¶6; *SkarJedn* 42 (5); bo gdzieby tho w namieće/ pod brogiem/ álbo w cháláfu z chrołtu vpleciónym było/ y głowie wiátr z kurzáwą zówáđzi/ y wychodząc rozpárzóné ciáło/ prze łádá ożiębienie/ przyść o gorączkę może. *Oczko* 26v (6); Wfzyłtek žwiérz mój łełt/ y co w łełięch tije/ Y co po górách łkálíłtych žije. *KochPs* 75 (10); *SkarŻyw* 398 (31); Bo y mdła Czápłá czáłem łáłtržábá vbije/ Y Wáž rychley vkáši/ kiedy łię wkłáb žwije. *StryjKron* 240 (4); *ZapKóścier* 1582/69 (2); Bo wđdy febrę y widzę y czuię gdy łełt *CzechEp* 45

(49); *CzechEpPORz* *2 (4); y wąfka drogá ktora wiedzie do żywotá/ y máło tych ktorzy iá znáyduią. *NiemObr* 115 (11); *KochDz* 104; *KochWz* 139; *ReszHoz* 137 (2); *ReszList* 170 (3); *WerGośc* 232 (2); *KochPam* 83; *KochPieś* 17; *KochTarn* 76; *PudłFr* 17; *GórnRozm* Bv (4); *KochWr* 27 (2); *ActReg* 57 (25); *GostGosp* 56 (2); *GostGospPon* 169; *KochCz* A4v; *KochPij* C2; *GrabowSet* A2v (2); *KochFrag* 18 (2); *OrzJan* 103 (6); *LatHar* 104 (29); *KołakSzczęśl* B4; *RybGęśli* C2v (2); Iamci ieft on páłterz dobry: y znam moie/ y znáią mię moie [*et cognosco meas et cognoscunt me meae*]. *WujNT Ioann* 10/14 (52); *WysKaz* [23] (3); *JanNKar* F; *SarnStat* 4 (21); Pánowie Senatorowie/ wśzytko pomoderować mogą/ dogadzaiąc temu/ áby y wilk był fyt y báran cał zoftał. *GrabPospR* Nv (5); *KmitaSpit* A2v (2); *PowodPr* 31 (7); *SkarKaz* 7a (21); *VotSzl* E2v; Y iam człek, y tyś człowiek *CiekPotr* 36 (6); *GosłCast* 44; *SkarKazSej* 680b (3); *PudłDydo* B4v; *SzarczRyt* A2v (3).

Połączenia: »ktemu i ... i« [szyk 2 : 1] (3): *BielKron* 54v; káždy miłue łamego siebie: á ktemu/ y łam łobie wiele przywłázcza/ y chce áby mu drudzy tákże więcej niżli przyftoi przywłázczał *ModrzBaz* 17v; Tymeś wietfzýy kaźni godzien żeś y bliźniého obráził/ y ktemu żeś się vpił. *KochPij* Cv.

»i ... i tákże« [szyk 2 : 2] (4): A ná wieki nie łpytáią iefli iadł pan Zyć/ álbo gdzie konie łthoią/ że czálem nieborak Zięc y ná czczo łie vpije/ y tákże y łpác do brogu gdzie polezie. *RejZwierc* 31; *CzechRozm* 156; *KochPhaen* 19; Od inśzych tákże/ y inśzych łię błędow náuczył/ y ták ieden powrozek łkręcił z błędow kácerłkich/ drugi z vporu żydowłkiego. *ReszPrz* 41.

»(także) też i ... i« [szyk 19 : 15] (34): *RejPs* 140v; *Diar* 77; *LubPs* A5v; *KwiatKsiqz* H (2); *OrzQuin* E4 (2); A wśzákże gdy s poczátku wodkę pśinkową pije łatwie vpláwy łtáną: tákże też y łok babczány pijąc y w máćicę kłádąc. *SienLek* 111; *RejPos* 129v; rozważnemu człowiekowi pilnie trzeba obaczác/ y co od kogo bierze/ y co też prze kogo czyni *RejZwierc* 99v (5); *BudBib* b; A potym téż y Dawidá przypomina/ y iego łłowá przywodzi *CzechRozm* 211v (3); *KarnNap* A2v (2); *ModrzBaz* 56 (3); *SkarŻyw* 321; *CzechEp* 202 (5); *KochFr* 75; *ActReg* 27; *WujNT* 382; *SarnStat* 898; *KmitaSpit* C4.

»nadto jeszcze i ... i« (1): Nádto iefcze/ y z rámienia mego vczyń tén Státut/ y kaź go obwołác *GórnRozm* N2v.

»na koniec i ... i« (1): Ale iż nákoniec y nalepiey látá łwe tu łtrawiłfzy/ y náłpokoyney łię z tym światem rozłáczywłfzy/ niepodobna mi przedłię rzecz wytrwác łurowość gniewu twego *LatHar* 644.

»zaraz(em) i ... i« (7): *GórnDworz* P6 (2); *KuczbKat* 20; *BudBib* c3; Do Iendrz: Pátr. TO nie grzeczy/ Iendrzeiu/ że zarázem y ty Na fébrę łtękałf/ y ia łeb nołzę záwity. *KochFr* 55; *GórnRozm* C4v; Zaráz y rozum przepił/ y przegrał iściznę. *KlonWor* 68.

Wielokrotnie [w tym: trzykrotnie (116), czterokrotnie (10), sześciokrotnie (3), siedmiokrotnie (1)] (130) : *RejPs* 94v; *RejKup* cc2; *MurzNT* 56; Bo wiem że w tey łklenicy wśzytko iuż wielz ná mie. Y gđzye miełzkam/ y łkadem/ y iáko mię zowá *RejWiz* 61v; *Leop* 1.Cor 15/1; *RejZwierc* 58v (2); Gđyż ná to Kryłtus y vmárł/ y powłtał/ y ożył/ aby y nád vmárłymi/ y nád żywiácemi pánował. *BibRadz Rom* 14/9 (2); *OrzRozm* Q2v; *BielKron* 90 (3); vyrzyłf wśzythko máło nie ná oko/ y co łie działo y co łie theraz dzieye/ y co łie w krotkim czálie dziać ma/ y co łie toczyć álbo łpráwować ma ná wśzythkim łwiece *RejAp* BB4v (9); *RejPos* 184v (16); *RejPosWiecz*² 95; *GrzegŚm* 5; *KuczbKat* a2 (2); *RejZwierc* 27v (27); *WujJud* 216 (3); *BudNT przedm* c3v (2); Ale ná tym łámym przełstawam/ y tego łamego y wyznawam/ y chwálę/ y wzywam. *CzechRozm* 3v (2); *ModrzBaz* 28 (8); y łpiąc/

y chodząc/ y czytając/ y robiąc/ y iedząc/ y pijąc/ y żeglując/ w ten się pancerz vbieray *SkarŻyw* 399 (4); *StryjKron* 532 (2); *CzechEp* 187 (5); *NiemObr* 30; *PudłFr* 50; *GórnRozm* H3 (2); *ActReg* 93 (3); *LatHar* [249] (4); wszyscy iakmiarz haeretycy y Graekowie byli/ y w Graecyey powstaáli/ y tam mieszkáli/ y nie w innym języku/ iedno w tym ktorego używali/ pismo S. fałszowali. *WujNT przedm* 11; Aż do tej godziny y łakniemy/ y pragniemy/ y nędzy iestelmy/ y bywamy policzkowani/ y tułamy się/ y pracuiemy robiąc własnymi rękoma [*Usque in hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphis caedimur et instabiles sumus et laboramus*]. *WujNT* 1.Cor 4/11 (8); *SarnStat* *6 (2); *WitosłLut* A5v; *KmitaSpit* A2v; *SkarKaz* 203a (4).

Połączenia: »i ... i ... i na koniec« (1): przetoż y potrzebami rozlicznymi [...] obłożeni być musimy/ y przypadkom rozmaitym podlegamy/ y nakoniec od częstych pokus wolni być nie możemy. *LatHar* 576.

»takież i ... i ... i« (1): *Diaſcorides* [...] onym iżeby kto łobie ranę z złych krost wczinioną załipował/ thakież y dziwne mięso zganja y goi mocznie, j krew znofa płynącą załtanawia. *FalZioł* I 62a.

»też i ... i ... i« [szyk 3 : 3] (6): *FalZioł* I 24a; A tu się już pilno wcz [...] s tych dziwnych spraw iego: y iako małż nań wołać/ y iako go małż wblagać w gniewie ie^{go}/ y co też załię ofiarować małż przed świętym Maieństwem iego *RejPos* 215; bo ie też y ogniści węzowie kałali/ y zyemią się z nimi zapadala/ y ogień ie z nieba palił *RejZwierc* 204; *CzechRozm* 214; *SkarKaz* 518a; *VotSzl* C4v.

β. W wypowiedzeniach zaprzeczonych: *ani, ni* (983) : *ZapWar* 1502 nr 1906 (77); *ListRzeż* w. 8; *BierEz* Q4 (5); *OpecŻyw* 78 (4); *ForCnR* A3; *MetrKor* 40/812; *FalZioł* V 35v (3); Przeto też białym głowam nie tak często cieka krew z nofa y nie miewiaią częstich bolące pod pachą *GlabGad* B (3); *MiechGlab* nlb 6; *LibLeg* 11/168 (15); *RejPs* 44; *ComCrac* 12; *RejRozpr* H4v; *SeklKat* K4v; *RejKup* cc6v; *MurzHist* A4v (2); *MurzNT Ioann* 12/5 (11); *KromRozm II* v3; *KromRozm III* P5; *LibMal* 1554/184v; *Diar* 40; *DiarDop* 115 (2); *GliczKsiąż* I5 (4); *LubPs* Lv (3); Bo ony [niewiasty] nieumieią łye szkody wwiarować/ y prawa mieć nie łą powinny. *GroicPorz* xv (11); Bo y mała brodaweczka twarzy białey głowie/ Nie ołzpaci y nie wadzi nie piękney Ofobie. *GroicPorz* *Rej* C4; *KrowObr* 13 (83); *RejWiz* 7v (4); Przyacielowi wiernemu [!] żadna rzecz niemoże być przyrownaną/ y nie iest słufna wagą złothą y łrebrą przeciw dobroci wiary iego [*Amico fidei nulla est comparatio et non est digna ponderatio auri ... contra bonitatem fidei illius*]. *Leop Eccli* 6/15 (23); *RejZwierc* 77v (5); *BibRadz* I 5a marg (22); już dziad y oćiec dawno onych Caus pomarli/ łynowie ielzcie końca niemaią/ y mieć podobno nie będą *OrzRozm* T4v (3); *BielKron* 93v (3); *GrzegRóżn* [M4]v (3); Nieuczyłem się w Lipsku/ ani w Pradze wiari/ I niewiem iako kaza [!] w Genewie ufari. *KochSat* Bv; *KwiatKsiąż* P3v; *OrzQuin* H; *SarnUzn* E8 (2); *SienLek* 123; *LeovPrzep* I2; *GórnDworz* Lv (2); *RejPos* 27 (17); *RejPos Wiecz*² 90v; *RejPosWiecz*³ 97; *BiałKat* 58v (6); *BielSat* H; *GrzegŚm* 1 (4); *KuczbKat* 180 (2); nie gryzie mu już harnałz grzbietu y już go nie tak często łzoruie. *RejZwierc* 176v (8); *BielSpr* 69v; *WujJud* A4v (9); *WujJudConf* 163 (3); *RejPosRozpr* c (2); *RejPosWstaw* [41³]v (2); Y rzekł nieściągay ręki twej na Młodzieńca/ y nie czyń mu nic *BudBib Gen* 22/12 (26); *Strum* O4; *BudNT Ioann* 15/22 (11); *CzechRozm* 81 (19); *PaprpPan* B3; *KarnNap ktv*; *ModrzBaz* 1v (15); *SkarJedn* 44 (9); *Oczko* 24v; *KochPs* 36; *SkarŻyw* A4v (53); *MWilkhHist* C (2); Nie łobie ptałek miłych dziattek rodzi/ Y owca w wełnie nie dla łiebie chodzi *StryjKron* 279 (3); *CzechEp* 47 (44); *NiemObr* 26 (13); *KochFr* 88;

ReszPrz 19 (3); *ReszHoz* 121; *ReszList* 190; *WerGośc* 229 (3); *ZapKościer* 1585/54v; A nie wierzę ábyś go [męża] miotłą nie bijął/ Y wotum mu do rady lámá nie piłáá. *BielSjem* 10; *ArtKanc* L9v; *GórnRozm* L4v (3); *PaprUp* I2v (2); *ActReg* 44 (13); Kmieć ktory vgoru przede żniwy nie poorze y ípráwować nie pocźnie/ tedy mu Vrzędnik/ Włodarz/ vrobek ma hámować. *GostGosp* 44 (2); *Phil* D3 (3); *GrabowSet* R4v (3); *OrzJan* 125 (2); *LatHar* [+10] (25); *KołakCath* C2; *KołakSzczęśl* B; Aczci fię Bogá nie boię/ y człowieká fię nie wftydam [*Etsi Deum non timeo nec hominem revereor*] *WujNT Luc* 18/4 (67); *JanNKar* D4 (2); *SarnStat* *6v (56); *GrabPospR* N3v; *PowodPr* 8 (4); áby zábijáiąc żwierzętá/ do okrutności fię nie zwyczáili/ y potym fię do rożlania krwi ludzkiej nie ípofobili. *SkarKaz* 314b (37); *VotSzl* C2v (3); lecz iefzcze niemogę obaczyć, Y iefzczem fię do końcá nie námyślił, cobym Z tych dwu rzeczy miał rádniey obrác łobie *CiekPotr* 16 (8); *GosłCast* 73 (2); *SkarKazSej* 662b (15); Wilkiem to zowá/ choć nie káá koni/ Y koz nie goni. *KlonFlis* F3; kupcá Niechćiey mądręgo/ ízukay łobie głupcá/ Coby kořtrzewy nie znał y dla rymy/ Nie czuł łtęchliny. *KlonFlis* H2 (4); Trąd nie leci ná pole y nie noši miodu: Lecz záwśze w vłownicy siedzi/ pilen chłodu *KlonWor* 45 (3); *PudłDydo* Bv; *ZbylPrzyg* ktv; *SzarcRyt* B4.

W charakterystycznych połączeniach: i jeszcze (1), i już (1), i potym (2).

Połączenia: »(... ani ... ani ...) ani ... i« (34); *ZapWar* 1518 nr 2208 (12); *LubPs* hh5v; *KrowObr* 154v (2); Mifibozeth też fyn Saulow/ wyśedł w drogę przeciwko krolowi nieumywłzy nog: áni oftrziǵłfy brody: y chułt fwoich nieprawłfy [*Miphiboseth ... descendit in occursum regis, illotis pedibus et intonsa barba; vestesque suas non laverat*] *Leop* 2.Reg 19/24; Niechwalże Bogow ich/ áni im słuz/ y nienáłáduy ípraw ich *BibRadz Ex* 23/24; Tedy mu ná to nie przyzwalay/ áni go w tym słuchay/ áni mu folguy áni fie theż nád nim zmiłuy/ y nie chćiey go w tym táic. *BibRadz Deut* 13/8 (6); *LeovPrzep* F4v; *WujJud* 207; *ModrzBaz* 136; wízakeś/ miły oycze/ nikogo nie zábił/ ániś krzywo przyśiáǵł/ y niceś ták wielkie^{go} niepoppełnił. *SkarŻyw* 295 (2); *CzechEp* 94; Nie będzie fię wáđził/ áni będzie wołáł/ y żaden nie vłtyłzy po vlicách głofu iego [*Non contendet neque clamabit, neque audiet aliquis ... vocem eius*]. *WujNT Matth* 12/19; lecz oni [...] áni fię żeniá/ áni zá mąż idá y vmrzeć więcey nie mogá [*neque nubent neque ducent uxores neque enim ultra mori poterunt*] *WujNT Luc* 20/36 (3); *SarnStat* 702 (2); y mowic może/ że ia pílmá czytać nie vmiem/ áni go rozumiem y o nimem nie słycháł *SkarKaz* 418a.

»(... ani ...) ani ... i ... ani« (2); Iakom ya [...] nye nachodzil Sklomya [...] anym mv vylovil ryb plocicz hy karpy hy na pozithek svoy nyeobrocil anym go hu skodzil *ZapWar* 1538 nr 2428; yakom ya nyevygahyl anym skazil laszv hy Gayv [...] a nym ych Cmyothkom nye przedaval hy gwalthom [!] zadnego nyehudzielal a nym Sthanyслава Mrocowskiego hu skodzil *ZapWar* 1529 nr 2430.

»... ani ... i k temu« (1); Zámku [...] ku rządzeniu [...] nie náznáczymy áni żadnym ípofobem nie będziem konferowác; y ktemu żadného z tákowych ná Stároftwo [...] niehcemy dáwác *SarnStat* 891.

»... ani też ... i« (1); BŁogofłáwiony tho mąż/ ktory nie oddśedł zá rádą przewrotnych áni theż ná drodze grześńnikow ítánał/ y ná ítolicy pośmiewcow nie fiedział [*Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum et in via peccatorum non stetit et in cathedra pestilentiae non sedit*]. *Leop Ps* 1/1.

»i ani« (1); OBRáżenie Máiełtatu Królewśkiego [...] niehcemy áby miáło indziéy mieyfce: y áni ma byđż ná inné ofoby [...] wyćiągáné *SarnStat* 43.

»(i ...) i ... ani (... ani)« (10): yakosch my [...] nyeprzeoralismy Myedze [...] hy oney yeszmy nyeskazili any othiały [ny] vnyemaley części ophschem posianey na kaviączinye a nyszmy posiele nasienyem konopnem *ZapWar 1542 nr 2450* (4); Prorok powiedział: Iżem y o Bábilonie nie fłychał/ y Dániełá tego nie znam/ áni thego dołu wiem gdzie liedzi. *RejZwierc 202v*; Bo [...] Iehowá Bog twoy/ nieopusci cię/ y nie roztráci cię/ áni zápámięta przymierza oycow twych [*Quia ... Deus tuus non derelinquet te, et non disperdet te, et neque obliviscetur pacti patrum tuorum*] *BudBib Deut 4/31*; *CzechEp 275*; *ActReg 165*; áby nápotym przez pewnégo Aktorá/ y rzeczy wyrázonéy nie fłázowáli/ áni Pozwów iákichkolwiek dawáli. *SarnStat 560*; bo nie vználi tey fálki co my: y tákich do dobrze czynienia pomocy nie máią: áni tákimi obietnicámi [...] zmowieni nie fą *SkarKaz 312b*.

»... i ... ani ... i ... i« (1): yako ya sbraczią swoyą nyenayachał na hymyeny prache Ianove hy nyebralem mv Chrosthv sosnovego hy brzozovego [...] a nym vyosl go przez swe robothnykj nahymyeny swe hy tamgomj [!] nyeothnosil hy nyehuskodzilem go *ZapWar 1535 nr 2446*.

»i ... ani ... ani też ... ani też« (1): gdy mię co od złego człowieká potka/ który y Bogá nie zna/ áni fie go boi/ áni też pátrza ná pościwość ludziom przywoitą/ áni fie też ludzi wftyda *CzechRozm 228*.

»i owszem (też)« (7): *GlabGad 12v*; *GliczKsiąż M5*; A ták potrzebá fię thego obawiać/ by nam przezeń tá czałtká nágániona nie zgięłá/ y owfzem też [*sed et*] áby wielkiey Boginiey Dyany kościół nie był nizacz mian *BibRadz Act 19/27*; *GrzegRóżn L3* (2); *KwiatKsiąż E2v*; Bo Chryftns [...] fám nie fprawował ná świećie kroleństwá tego świeckiego/ y owfzem rządu rzeczy pośpolitey świeckiey/ który ná ten čás był/ nie odmieniał *SkarJedn 203*.

»i też« (13): *ZapWar 1507 nr 2035* (2); *OpecŻyw 65*; *Diar 88*; Nigdy fmy fie im niefprzykrzyli/ y nigdy też nie doftawáło czego w trzodach twoich [*Nunquam eis molesti fuimus, nec aliquando defuit quidquam eis de grege*] *Leop 1.Reg 25/7* (3); *UstPraw C4v*; ftrzeż thego/ ábyś tám żadnéy infzéry Ryby nie fadzał/ y żeby theż skądkolwiek Wodá do nich nie przyfzłá. *Strum P*; *CzechRozm 36* (3); *CzechEp 346*.

αα. Przy poszczególnych członach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (54), trzykrotnie (3) (57) : *LibLeg 10/98* (2); *Diar 37* (3); *DiarDop 112* (3); oczy fwe záváarli: áby kiedy y oczymá niewidzieli/ y wfłymá niefłyfłeli/ y fercem niezrozumieli [*ne quando videant oculis et auribus audiant et corde intelligent*] *Leop Matth 13/15*; Żyw fwą trochę poczćiwie/ á nie boy fie sídlá/ Y w pyfk kiyem nie wezmiefz/ y nie fłukąc fkrzydłá. *RejZwierc 125v*; *Mącz 350d*; *RejPos 9*; Coż chceż czynić moy miły brácie/ ábyś y onych ták powážnych zákłádow nie ftrácił/ y tą świnią fprofną ták iáko fłyfzyfz nie zoftał? *RejZwierc 130* (4); *WujJud 113v* (3); Ryby do niego [stawu] wfádziwfzy/ y drugich nie trzebá fádzać/ y nie trzeba fye iuz o nie ftrárác *Strum H4v*; *ModrzBaz 44* (9); *SkarJedn 196* (2); *SkarŻyw 567* (2); *CzechEp 4* (5); ále tęn pobłádzi/ który y fám w fobie nie ma rády y niczyiey rády fłuchác niechce. *GórnRozm H3* (2); *KochWr 32* (2); *ActReg 97* (5); *GostGosp 62*; *LatHar [+12]v* (2); *SarnStat 967*.

Połączenia: »i ... i ... i nakoniec« (1): wielu rzeczóm wiárę dáiefz/ których y nie widziłz/ y nie rozumiefz/ y nákoniec nigdy ich dofkonále rozumem nie ogárniefz *LatHar 381*.

»także i ... i« (1): Tákżeć haeretycy y nie znáią piłmá/ [...] Y mocy Bożey nie znáią *WujNT 171*.

»też i ... i« [szyk 3 : 1] (4); *KrowObr* 3v; Bo być iŃtność iáka tám nie była/ pewniećby iuż też tám y iefth nie był i nic nie było. *RejZwierc* 9v; Gdyż tu tego napierwey trzebá było dowieść/ iż Papież/ y krolew nie iefth/ y nie iefth też twarzy niewŃtydliwey. *CzechEp* [383]; *SarnStat* 107.

γ. Z zaznaczeniem ciągłości trwania stanu lub czynności, czy też ich kontynuacji (930) : *MetrKor* 31/621 (3); *OpecŻyw* 64 (5); VKázal lie czałow tych ij iefłcze iefł człowiek wielkie tznoty/ ktoremu ijmie iefł Iezus KryŃtus *OpecŻywList* C; *PatKaz I* 9 (3); *PatKaz II* 43 (14); *PatKaz III* 97v (3); *ZapWar* 1526 nr 2337 (8); *HistJóz* Av; *TarDuch* D4; *FalZioł* +2v; *GlabGad* L7; Było z dawna y iefł po dziŃieyfzy dzien w naŃzych Ńtronach mnoŃtwo rzeczy znamienitich *MiechGlab* *2v (2); GdyŃŃ tha zyemya pokuczka [...] koronye polŃkiey wlaŃzna y dziedziczna bila y yesth y ma bicz navyeky *LibLeg* 6/159v (27); *WróbŻołt* Y4v (2); *ComCrac* 13 (2); *SeklWyzn* d2v (13); *RejJóz* K3v; *SeklKat* N4 (5); *HistAl* E7v (3); *KromRozm I* [P2] (8); *MurzHist* B2 (5); *MurzNT* 56 (2); *KromRozm II* bv (11); yáko Ńye ty Ńłowá máyá rozumyeć/ á yáko ye koŃcyoł krzeŃciyáńŃki rozumye y záwŃŃe rozumyáł. *KromRozm III* H3v; YużeŃ ŃlyŃłá z dowodow piŃmá S. [...] iż inácey Ńye rzecz ma/ y yeŃŃe dowodnyey vŃŃyŃyŃ. *KromRozm III* O8v (37); *LibMal* 1554/184v; *Diar* 65 (3); *DiarDop* 117 (2); yáko to było dawno y po dzis dzyeń yeŃł zá Pretwicá/ KŃiáżęcyá Wifnyowyecyego *GliczKsiąż* K7v (2); *LubPs* V6v (7); *GroicPorz* z (3); *KrowObr* 48v (10); *RejWiz* 113v (4); *Leop* 4.Esdr 4/30 (2); *OrzList* e2 (4); *UstPraw* 12; *RejZwierc* 78; Ná tom ia ták odpowiedział/ Dawnoćiem ia to mowił/ y theraz mowie/ y będę mowił. *BibRadz* 4.Esdr 9/14 (6); *OrzRozm* Q2 (2); *BielKron* 380v (39); *GrzegRóżn* N (2); *KwiatKsiąż* P; *Mqcz* 284d (2); *OrzQuin* C2v (11); *Prot* A4 (2); *SarnUzn* C8v (4); *SienLek* 12v (2); *LeovPrzep* H3v (5); *RejAp* 16v (52); *GórnDworz* Z6 (3); ktory [wqż] iefłcze w Ráiu pokáłáł przodki náŃze/ y iefłcze dziŃ vŃtáwicznie káłá nas nędzne potomki ich *RejPos* 108v (69); *RejPos Wiecz*² 90v; *RejPosWiecz*³ 97; *BiałKat* c3v (9); *GrzegŚm* 52 (5); *RejZwierc* 11v (9); Z Dawná y tych czałow Ńtarzy walecznicy WoyŃko ná czterzy gráni Ńtánowili/ y po dziŃs ták czyniá *BielSpr* 24v; Wiele Ńie thego przygadzáłó zá Ńthárych ludzi y dziŃs Ńie przygáda *BielSpr* 48v (4); *WujJud* 13v (17); Pan Bog Ńám mowił Pátryárchom/ Prorokom/ y ApoŃtołom/ y iefłcze po dziŃs dzień mowi záwŃŃe do nas przez PiŃmo Ńwoie Ńwięte. *WujJudConf* 28 (16); *RejPosRozpr* c4 (3); *RejPosWstaw* [143²] (3); *BudBib* 4.Esdr 9/14 (2); *MycPrz* II C3v; *BiałKaz* G3v (9); *BudNT przedm* dv (5); koniec wziáć miáło/ y iuż wzięło *CzechRozm* 78v; Ńámże ná nie ná onych początkách duchá Ńwoiego [...] wylał: y teraz tákże wedle woley y vpodobánia Ńwoiego [...] wylewa. *CzechRozm* 187 (34); *PaprPan* Ee4 (2); wŃzyŃcy ludzie [...] Ńie áż do tych miáłt/ z męŃkiey y niewieŃciey pŃci rodzili/ rodzá/ y potym rodzić będą *KarnNap* A4 (3); *ModrzBaz* 71 (3); *SkarJedn* A8 (15); *Oczko* 11 (2); Nie ođŃtápi mnie móy pan/ záwŃŃdy z ŃáŃki Ńwoiěy Dawał mieyŃce/ y dawa/ y da proŃbie moiěy. *KochPs* 6 (4); *SkarŻyw* 26 (13); *ZapKoŃcier* 1580/10 (3); *StryjKron* 792 (4); IákoŃmy przedtym powiedáli/ y teraz záŃię mowię *CzechEp* 116 (47); od dawnego czálu Ńtáráli Ńię / y dziŃsia Ńię Ńtáráiá o tákowe forytarze *NiemObr* 65 (11); *KochFr* 66; *KlonŻal* A2 (2); [KoŃcioł rzymski] záraz z przodku był iákoby mátká wŃzyŃtkich inŃzych koŃciołow/ y teraz iefłcze zá táki iefł miany *ReszPrz* 105 (9); *ReszHoz* 134; *ReszList* 183 (3); *WerGoŃc* 211; *WerKaz* 294; *KochPieŃ* 9 (2); *GórnRozm* F3v; *PaprUp* D3 (6); *ZawJeŃt* 39; *ActReg* 46; *GórnTroas* 23; Których koŃci iuż dawno w prochu nieznáć: ále Ńláwá kwitnie/ y kwitnáć záwŃŃdy będzie w cále. *KochFrag* 51 (2); *OrzJan* 66 (3); *LatHar* 32 (5); *KoŃakCath* B3v; *RybGęŃli* A3 (2); *WujNT Hebr* 6/10 (40); *JanNKar* C2 (4);

SarnStat 11 (103); *SiebRozmyśl* F2v; *PowodPr* 44; *SkarKaz* 637b (16); *VotSzl* C2v (2); *CiekPotr* 6 (4); *CiekPotrŚredz*)?(4; wilcy płac y zwycięstwo otrzymawłzy nošili w pokoioi/ y nošą bárány/ iáłowice *CzahTr* D3v; *GosłCast* 6 (5); *SkarKazSej* 704a (2); *SapEpit* Bv; *KlonWor* 13 (2); Tyš ieft nádzieią moią/ moy obrońcá/ Y będziefz w koždye potrzebie do końcá. *SzarzRyt* A4v (2).

W charakterystycznych połączeniach: *i dziś (a. dzisiaj)* (40), *i dziś jeszcze* (8), *i jeszcze* (51), *i jeszcze dziś* (1), *i jeszcze po dziś dzień* (4), *i już* (1), *i po dziś* (3), *i po dzisiejszy dzień* (1), *i po dziś dzień* (4), *i potem* (8), *i teraz* (19), *i teraz jeszcze* (5), *i teraz już* (1), *i teraz także* (1), *i teraz zasię* (1), *i zawsze* (13), *i zawždy* (23), *już ... i jeszcze* (2).

Połączenia: »i owszem« (2): to łoby zoftáwili biškupi/ iż obránymi álbo myenyonymi brákowác mogá/ y owłfem máyá. *KromRozm III* K2 (2).

»i też« [szyk 2 : 1] (3): A zaplacywschi swoje prawe mytho [...] Iest y badzie thez ym zaŷy wolno wrocicz sye do swich ziem *LibLeg* 6/78v; Są też y bywały zgromádenya dla łpraw nyeyákich bogomyłnych *KromRozm III* A5v; *CzechEp* 323.

»(też) i snadź (jeszcze)« (2): Było też y fnađz yełŷcze yeft wyele ludži/ ktorzy bogá nyeznyáą *KromRozm III* B8v; Co theraz dofić dobrze ci co żywyą czynyą/ y fnađz wyęcey czynić będą *GliczKsiąż* K8.

αα. Przy poszczególnych wypowiedzeniach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (32), trzykrotnie (2) (34) : prziszyagamy milemv bogv [...] y włthki m [!] szwyanthem y slvbvym y slvbiliłzmy y davamy ydalyłzmy *LibLeg* 6/158v (3); *RejKup* n3; Tyć łą i džiš i zawłzć były/ przeciwko práwdzie pańłkiéi *MurzNT* 116 (2); z ktorą [intencyją] i wczora chcieli ku KJM iść i dziś byli gotowi *Diar* 55 (5); Gotowišmy my i byli zawłzdy i sąšmy teraz tego wszytkiego prosić u KJM *DiarDop* 118; *BibRadz* *2; *BielKron* 46; ktorzy y ná ten čás przy nim wiernie łtali/ y potem aż do łkończenia) łwiátá łtać mieli. *RejPos* 133; omyłáčzow zawłzdy wiele było/ y [...] wiele y džiš ieft/ y zawłzdy będye aż do łkończenia łwiátá tego. *RejPos* 187v (3); *RejZwierc* 40 (2); Tegołz Košciółá Šwiátóšć Pan Bog rozmaitymi cudámi y przed tym okázował y po džiš dzeń okázuié ná rozmaitych šwiętych mieyłcách *WujJud* 133; Młza y była przed wámi/ y ieft y będzie po włzyłtkim šwiećie. *WujJud* 230v; *ModrzBaz* 128; *StryjKron* 59; To ia tedy z łwoią brácią y twierdziłem przedtym y twierdżę teraz *CzechEp* 212; z ktorey to włzytko pochodzi/ cokolwiek Chriřtus pan/ y czynił/ y czyni y czynić będzie. *NiemObr* 107; O co iákom przed tym [...] Pána Bogá [...] prołił [...] ták y teraz prołżę y ná potem prołić będę *ReszPrz* 113; Bo to ciáło y ten rozum ciéleřny/ y ná on čás był przyczyną/ [...] y džiš czyni *WujNT* 333; Y oznaymiłem im imię twoie/ y oznaymię [*Et notum feci eis nomen tuum et notum faciam*] *WujNT Ioann* 17/26 (4).

W charakterystycznych połączeniach: *i dzisiaj ... i przedtym* (1), *i dziś ... i wiecznie* (1), *i dziś ... i zawsze (a. zawždy)* (2), *i ... i dziś* (1), *i na on czas ... i dziś* (1), *i na ten czas ... i potem* (1), *i przedtym ... i po dziś dzień* (1), *i przedtym ... i teraz* (1), *i teraz ... i na potem* (1), *i wczora ... i dziś* (1), *i zawždy ... i teraz* (2).

Połączenia: »i ... i jeszcze« (2): *GórńDworz* V7; Y wvielbiłem/ y ielŷcze wvielbię [*Et clarificavi et iterum clarificabo*]. *WujNT Ioann* 12/28.

»i ... i też« (1): yakom yatho satrzyłmal sbrathem szvem daniellem y oczyecz dzyath moy satrzyłmal vyszy trzech lath wpokoyv y yathesch trzymam ponym vedluk prava mego *ZapWar* 1523 nr 2289.

δ. Z odcieniem następności: (25) : a on połłedł y hołpodara mego zyemye woyował *LibLeg* 11/167v; *OpecŻyw* 118; *PatKaz III* 104; *GliczKsiqż* G5; *KrowObr* 81v (4); *Leop* 3.Esdr 6/3 (2); *BibRadz Gen* 19/34; Helizeufz [...] włtawfzy łzedł zá Heliałzem/ y łłuzył mu. *BielKron* 85 (3); A oná pothym wyłzłá z mátká łwoyá/ y rádzila łie iey oczby prołłić miałá. *RejPos* 320v (2); pokwápiłá łię do Hieruzálem y wybádałá mieyfce męki Páńłkiey. *SkarŻyw* 398 (4); iáko Ezáiałz przepowiedział/ iż łam Bog przyidzie y zbáwi nas *CzechEp* 340; idź/ przeday co iedno małz [...] á przydź/ y podź zá mná [*et veni, sequere me*] *WujNT Matth* 19/21 (4).

ε. Z odcieniem przyczynowości: bo, ponieważ (7) : *Diar* 33; Sláchetneć yełt záwždy małżeńłtwo/ ále friyerze/ gámraty/ y cudzołóżniki záwždy pan Bog karze/ y nyechce nigdy cyerpyeć tey złołci w rodzáyu ludzkyem *GliczKsiqż* P2; *LubPs* Y3; Thedyć oni łámi zołtáńá w kłámłtwie / y wyznawáia/ że oni wedłóg Sofiłtiki łwey dwu Bogow máia *GrzegRóżn* B2; *KwiatKsiqż* Mv; Ten tedy Cefarz [...] zezwał [...] Biłkupy y mnichy [...] y chciał áby z iego onymi Heretyki przed nim diłputowáli *SkarŻyw* 299; *KołakCath* A3v.

ζ. Z odcieniem rozłączności: albo, bądź, czy też, lub (92) : Też kto ma zadzierzenie wodi y kogoby niedzwiadek vijadł/ iełł lekarłstwo ołobne *FalZioł* I 139d (2); *LibLeg* 10/96 (2); *LibMal* 1547/136; *RejKup* x2v; *MurzNT Ioann* 8/14; *GroicPorz* kk2 (3); *KrowObr* 153 (4); *RejWiz* 134; niech też niebédzie czárownik y czárnoxieźnik áni ktory by łie dokłádał wiełczkow/ ábo inych przepowiedácow/ y ktory by łie od vmárłych dowiádował prawdy [*nec inveniatur in te qui ... observet somnia ... nec qui pythones consulat ... aut quaerat a mortuis veritatem*]. *Leop Deut* 18/11 (2); Ludu moy y cołem ci včzynił/ y w czymem ci łię vprzykrzył? *BibRadz Mich* 6/3 (4); *BielKron* 79v (2); *GrzegRóżn* Cv; Kto dził zamek záložy? kto kłáłztor zbuduie? Kto panu miałto pułci/ i łumnę daruie? *KochSat* B; Spargite me in fluctus, vastoque immergite ponto, Wrzućcie mie w rzekę y vtopcie w głębokim morzu. *Mqcz* 403d; *OrzQuin* Aa2 (2); *SarnUzn* G7; *GórnDworz* C6v (2); *RejPos* 312 (3); *GrzegŚm* 46; *RejZwierc* 237v; *Strum* H4v (2); *CzechRozm* 231v; *ModrzBaz* 43 (3); choremu wodę ciepliczną pić dáia [...] káždému ztych dobrze łye przypátrzywłzy/ iełłi gorączki nieámáłz/ iełłi łye opuchliná nie záczęłá/ y iełłi co nie łzkodźi wtém cíele/ coby pogorłsenie rádczý/ niź poprawę niołło *Oczko* 22v; *SkarŻyw* 457 (4); *ZapKóscier* 1580/13; *CzechEp* 79 (3); *KochFr* 78; *ReszPrz* 56; *PudłFr* [3] (2); *PaprzUp* Iv; *ActReg* 68; *LatHar* 133; ále niewiełz łkád [*duch*] przychołdzi y (*marg*) ábo (–) dokáđ idźie [*sed nescis unde veniat aut quo vadat*] *WujNT Ioann* 3/8; miałto tego cobyłcie mieli mowić: Będźieli Pan chciał: y/ Iełłi będziem żywi/ vczynimy to ábo owo [*dicitis ... pro eo ut dicatis: Si Dominus voluerit et: Si vixerimus, faciemus hoc aut illud*]. *WujNT Iac* 4/15 (5); *SarnStat* 194 (18); Gdyby widział á ono kogo ćwiertuia/ á mogłby go wybáwić/ y byłby winien/ y toby mu obiecał: coby zá okruciełństwo było łercá twego/ gdyby tego nie vczynił? *SkarKaz* 386b (4); *KlonWor* 25; *SzarzRyt* C3v.

Połączenia: »... albo ... i« [*szyk 1 : 1*] (2): Iełłi kiedy zámknę Niebo/ ták żeby dełłcz niebył/ y iełłibym rołkazał y przykazał Szárańczy wyźrzeć co ná źiemii: áłbo bych przepułcił mor ná lud moy: A lud moy náwrociwłły łie [...] modliłbi mi łie/ [...] ia thełz wyłłucham z niebá [*Si clausero caelum*

... *et mandavero ... locustae ... et misero pestilentiam*] *Leop* 2.Par 7/13; Dobrze też przeciw gliłtom wiercieć lebiodkę z kożim mlekiem/ álbo Izop z pieprzem pić/ y íam Izop w piwie wárząc onę iuchę pić/ thákże y piołyn. *SienLek* 103.

»i też« (3): mogę cie datz na krzyż rozbitz/ ij mogę cie téż wypułcitz *OpecŻyw* 130v; Też kto by od wielkiey zimnicze [...] wyfechl/ y też kthoby kaźlał łuchym kaźlem/ warzić gi [*ziele ptaszy języczek*] w tyzannie/ á [...] pić czełtho. *FalZioł* I 78d (2).

b. *Zespala człony jednorodne funkcyjnie lecz niejednorodne formalnie (3757) :*

a) *Zespala składniki różnych kategorii formalnych (1929) :*

α. *W wypowiedzeniach twierdzących: oraz (1771) :* *ZapWar* 1503 nr 1943 (8); *MetrKor* 46/175 (4); *ListRzeż* w. 46 (3); *BierRaj* 16; *BierEz* G; Piotr wzrzáwłly matkę Iezukryftowę tako vdręczoną ij tako gorzko placzątz/ więcý fie poczał rzewnitz *OpecŻyw* 113 (12); *OpecŻywList* C; *OpecŻywSandR* nlb 4; *LibLeg* 6/191v (41); *PatKaz* I 5; *PatKaz* II 67 (12); Stalo íyą uyefyelę maryey ktore myala wzyuoczye matky y narodzywłzy íyą *PatKaz* III 115 (3); *Murm* 179; *HistJóz* A3; Iezu ktorys [...] ziemie drzenie/ y załłonę kołcielną vpáć/ groby fie też otwarzać dupuścił [!]. ími. fie nad nami. *TarDuch* C6v (3); *KVrza* noga [...] Ma moc odmiękczać y odwilżaiącą *FalZioł* I 100a (52); *BielŻyw* nlb 4; *BielŻywGlab* nlb 15; *GlabGad* D3 (18); y nalazł Słáskie y Wielkiey polłki krainy pułte y niełprawiane robotą *MiechGlab* 43 (6); *BierRozm* 17; *March*³ T7 (2); *WróbŻołt* 67/20 (4); *RejPs* 35v (4); *ComCrac* 20 (4); *LibMal* 1543/73v; *LudWieś* B2v (2); *SeklWyzn* C (2); *SeklKat* O (5); *RejKup* aa8; *HistAl* B7v (15); *HistAlHUng* A4; *KromRozm* I I3v (7); *MurzHist* B (6); Wczym włzyłłtkiem dokładáno się/ Lacińłkiego/ i nakilka inłzych ięzykow przełoženia *MurzNT kt* (13); *MurzOrt* Bv; *KromRozm* II t (4); *KromRozm* III P3 (9); *Diar* 46 (5); *DiarDop* 101; Rozmyłlay dary Bołkye y o Páńłkiey męce. *BielKom* C6v; *GliczKsiąż* N3v (2); Tyś Pan łlicznyeyłzy vrodą nád łyny ludzkiemi/ Y ná włłem ták máyác przodek yuż myędzy inemi/ Bo fie hoynye w vłcyech twoich łáłká rołpłynęła *LubPs* M2v (12); *GroicPorz* g3v (7); obátźcie bráćia/ mężow [...] nápełnionych Duchá Świętego/ y mądrołcią *KrowObr* 4v (44); *RejWiz* 8v (2); A od onego dnia łpráwował porządnie Duch Boży Dawidá/ y ná potym [*et directus est spiritus Domini a die illa in David et deinceps*] *Leop* 1.Reg 16/13 (63); *OrzList* h3; *UstPraw* K3 (7); *RejZwierz* 84 (4); *WyprKr* 54v; AMos [...] był człowiek prołty y łtanu wiołkiego. *BibRadz* I 461 (39); *OrzRozm* C (4); dałeś mu ieś y miecz *BielKron* 66v; O Wyłpach Mederá y Kánáryiłkich. *BielKron* 448v (145); *GrzegRóżn* Iv (5); *KochZg* A4; *KwiatKsiąż* N2 (7); *divitiarum et inferorum Deus*, Bóg piekielny y Bogactw alias Pluto *Mącz* 89d (30); *OrzQuin* F4 (5); *Prot* B4 (3); *SarnUzn* F6v (2); Sok włolłkiego kopru/ ptáłzych oczek/ y z Celidoniey *SienLek* 65v (13); *LeovPrzep* C2v (2); Ian łwięty zácźyna [...] opowiadác to táiemne widzenie [...] kiedy/ y ktorym kłtałtem okázowác mu fie pocźynałlo. *RejAp* 10 (8); *GórnDworz* Bv (17); *GrzepGeom* A3v (2); *HistRzym* 24v; *RejPos* 23 (29); *RejPosWiecz*² 95 (3); *BiałKat* 166 (3); *KuczbKat* 110 (13); Niechże fie rozmyłła co ten Pan iełt/ y co zá obyczáiw. *RejZwierc* 47v (10); Z Dawná y tych czáłow łtarzy walecznicy Woyłko ná czterzy gráni łtanowili *BielSpr* 24v (10); *WujJud* 211 (16); *WujJudConf* 256v (6); Burmiłtrz w Rádzye ma zlecenie [...] vłtaw y práwá bronienia/ y łtarác fie o tho áby fie nie mnożyły/ miedzy Rádą buntowánia *RejPosRozpr* c3v (2); *RejPosWstaw* [41⁴]v (4); był Ezaw mąłz biegły w myłłłtwie y oracz (*marg*) Włáłnie tłumácźąc: vmieiac myłłłtwo/ y mąłz połny [!] (álbo

polá) (–) *BudBib Gen* 25/27 (32); *HistHel ktv*; *MycPrz I* [A3]v (4); tá Groblá miálaby mieśće fuché y nie w Leśiéch wielkich *Strum Ev*; *WierKróc Bv*; *BiałKaz D4* (5); A byli tám niektorzy księża siedzący y rozmyślaiąc w fercach fwyh. *BudNT Mar* 2/6 (9); *CzechRozm* 118 (24); *PapPrz X4v*; *KarnNap F3v* (6); *ModrzBaz* 92 (16); *ModrzBazBud ¶5v*; *SkarJedn* 385 (17); Y będzieć wprawdzie wodá złota/ śrzebrna/ żelazna/ miedziana/ wapienna/ ołowna/ y iefzcze owych przyład co z fuzu tych kruszców idą *Oczko* 7; ále iż ty rzeczy fą głęboko bárzo/ y czáfem z gorączką/ infzém lékárstwóm poléćim *Oczko* 15 (3); *KochPs* 153 (4); *SkarŻyw* 79 (83); bo to ych wfzytko wlaźne belo y sprzetem domowym Gdy yą przimował do fzyebye *ZapKościar* 1579/54 (17); *MWilKHist A2v*; *StryjKron* 672 (32); Iednym oczy łupiąc, drugim ięzyki wrzynaiąc, infzym ręce, palce, nofy y co więcey obrzezuiąc. *CzechEp* [408] (35); *CzechEpPORz* *3v; *KochJez B2v*; *NiemObr* 42 (16); *KochFr* 53 (2); *KlonŻal D3v*; *KochWz* 139; *ReszPrz* 86 (2); *ReszList* 162; *WerKaz* 286; *KochPam* 80 (2); *KochPieś* 54 (4); *ArtKanc K5v*; *GórnRozm B2v* (3); *PapUp Dv* (3); *ZawJeft* 10; *ActReg* 43 (19); *Calep* 593a; *GostGosp* 1 (6); *Phil M4* (4); *KochPij C3v*; *GrabowSet G2*; pod boiáźnią/ y łobie nie dufáiąc/ do téy ołtátniéy części przyśtępuię. *OrzJan* 57 (13); *WyprPl B3*; *LatHar* 7 (14); *RybGęśli A2v*; kámień [...] ten fię słał za głowę węgielną: y kámieniem obrażenia [*Lapis ... hic factus est in caput anguli et lapis offensionis*] *WujNT 1.Petr* 2/8 (87); *JanNKar C2v* (2); NA prośbę Połłów źiemie Gołtyńkiéy/ y przywodząc *in exequutionem* Státut około chowania ksiąg/ wfátwiamy *SarnStat* 1152 (255); *SiebRozmyśl F4v* (3); *KlonKr Bv*; *KmitaSpit A4*; *PowodPr* 19 (14); słałifmy fię śmiećiami v światá/ y iáko proch ofkrobány *SkarKaz* 82b (49); *VotSzl Fv* (7); *CiekPotr* 12 (7); *CzahTr D4v* (6); *GosłCast* 46; *SkarKazSej* 682b (10); Strzeż fię być kępká Wiłty nie závárlá/ Gorzędzieiowfka y v Rzeżygárlá *KlonFlis H* (3); Przeprawił fię przez Tyber w Ewándrowe włości/ Spokoynie/ y nie czyniác nikomu przykrości. *KlonWor* 23 (6).

W charakterystycznych połączeniach: i czasem (1), *i jakmiarz* (1), *i jeszcze* (3).

Połączenia: »i dalej« (10); *ZapWar* 1520 nr 2180 (3); Thám [*w Lucernie*] iefł skłád kupiecki/ kthore kupie idą z Niemiec do Włoch/ do Longobardyey/ do Mediolanu/ y dáley. *BielKron* 282v; *SienLek T2* (2); *GórnDworz Ee3* (2); *GrzepGeom D2v*; *VotSzl Bv*.

»i k temu (jeszcze)« (10); Swiádomes oycá twego y ludu iego/ iż fą męźni/ y ktemu fercá zápalczywego [*quod fortes sunt et amari animo sunt*] *BibRadz 2.Reg* 17/8; *BielKron* 402v; dworna páni [...] ma vmieć zábáwić/ á nie wniść do nikogo we złe mnimánie/ y co ktemu iefzcze tákowego. *GórnDworz X5*; *RejPos* 49; *Oczko A4v*; *WyprPl B2*; *SarnStat* 1056 (4).

»i na koniec« (1): tám gdzie tefz y Epimáchus [...] ktory dłuگو więz niem dla Chryśtuśá/ y nákoniec w ogniu fpalony był/ położony iefł. *SkarŻyw* 429.

»i owszem« (1): Bowiem po obiedzie żyły fię iuż zołádkowe zatkaia, y owfzem wfzytkich człónkow *GlabGad G*.

»i także, takież« [*szyk 6 : 1*] (5 : 2): *FalZioł II* 9b; *BielKron* 95; *RejZwierc A2*; A ták/ áni Abráhám/ áni Izáák/ áni Iakob/ widział oycá onego/ y niewyfłowionego wfzytkich/ y lámego także Chryśtuśowego Pána etc. *CzechEp* 197; *SarnStat* 711 (2); Obwiefzczáiąc mężá iey krańnego/ W cnoćie także/ y domu zacnego. *PaxLiz B*.

»i też« (28); *MetrKor* 34/133; *FalZioł III* 3b (10); przeto ludzie robotni y też próstego fłanu zdrowízy bywaią [...] niżli kochankowie albo tłuśtobrzufzy. *GlabGad G4v* (4); *MiechGlab* 2; *WróbŻołt*

B2; *LibLeg* 11/23 (2); *Mącz* 39d; *CzechRozm* 246; *SkarŻyw* 312; *MWilKHist* G2v; *CzechEp* 270 (2); *SarnStat* 384 (2); *GosłCast* 66.

»i zasię (też)« (2): A tych niemoczy namienionych żadna inŝa nie iełt przyczyna, Iedno [...] niedałtateczne [/] czyłcienie po złężeniu niewiały oney, Y zaię też dla wielkiej mdłości: która przychodzi na taką niewiały *FalZioł* V 26v; Takieŝ też wodka łwoyłkiego mleczu iełth fiłnego dołwiadczenia w żółtey niemoczy pić/ y zaię z winnym ocztem zmiełzana *FalZioł* V 83v.

αα. Przy poszczególnych składnikach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (42) : ta myła panna ukazana moyzełfouy przełz ducha łzwyątego uekrzu [...] ognym palayącym y kwyatek łzlyczny rodzący y ouocz łlodky dauayąc *PatKaz* II 56 (2); bo y czudna yełt ta plec z barzo czyłtego przyrodzenia *PatKaz* III 119; *LibLeg* 10/64; *RejRozm* 401; *MurzHist* Cv; *GliczKsiqż* F8v; *RejWiz* 70; *Leop* Ps 86/4; *BibRadz* *Esth* 16/15; *RejAp* 121v; *RejPos* 118v (2); *RejZwierc* 21v (3); *WujJud* 51; Y władzą dał mu y łąd czyłnić [*Et potestatem dedit ei etiam iudicium facere*] *BudNT* *Ioann* 5/27; *KarnNap* E2; *ModrzBaz* 31v (4); *StryjKron* 330; *CzechEp* 289 (3); *CzechEpPorz* **3v; łzkoła bowiem Paryłka/ y włtnie/ y piłmem to zgániła. *NiemObr* 153 (2); *GórnRozm* L2v; *ActReg* 81 (4); *GrochKal* 14; *LatHar* 219; Iemuż chwałá/ y teraz/ y do dnia wieczności. Amen [*Ipsi gloria et nunc et in diem aeternitatis. Amen*]. *WujNT* 2.*Petr* 3/18 (2); *SarnStat* 286.

Połączenia: »także i ... i« (1): Tákże y miełzczańłkie y robotnego łtanu ludźi pożytki *GrabPospR* L4v.

»też i ... i« (1): tá máłć ná włzyłtki główne rány y ładzele łłuży/ téz y grzbietowym y w dymionach/ bárzo pożyteczna. *SienLek* 161v.

β. Z odcieniem rozłączności: albo, bądź, czy też, lub (101) : Kiedy przez pięt z tyłięci lat/ ij dłużej mizerny rodzaj ludłky łkázán był na potępienie *OpecŻyw* 1 (3); *KromRozm* I E4v; Więdzcie otem [...] że bych iá zwielką radością/ rad wpiekle nieieden ani dzieięć abo dwadziełcia tyłięcy/ ale łto tyłięcy łát i iełzce więcyi/ włzelakię męki piekielne cierpiál *MurzHist* R3; *MurzNT* *Matth* 2/16; iełli wmyłłnie kradł/ álbo zá potrzebą wielkiego głodu/ iełli z vprzeymey złółci/ z zwyczáiu/ z nie opátrznółci/ y inne okolicznółci/ zá którymi złodźiey moze łye czálęm wymowięć. *GroicPorz* kk2 (3); Onći iełt łam/ który dla zbáwienia náłzego/ vpokorzył łie ałz do łmierći y máłło niżej. *KrowObr* 51v (3); *Leop* Is 56/11; Gdy potrzebá wyznánia iákiego przes Woźnego y inłzego/ Tedy Woźni ma [...] zeznáć v kłiąg *UstPraw* C4; *BibRadz* *Num* 1/18 (14); *OrzRozm* D2v; *BielKron* 276v (4); *Ephebus* [...] Młodzięłczik okołó czternałcie łat y wylłłzey. *Mącz* 106a (5); *Prot* B4 (2); *SienLek* 134 (4); *RejAp* 182; Ty dwie Figurze/ [...] nie mogá być pomięłrzone tym obyczáiem/ iáko Kwádratowa y dłuęiego Kwádratu Figurá. *GrzepGeom* F4; kazał pobić włzyłtki dzyatki ktore były w Bethleem/ y we włzyłtkyey okolicy iego/ á zwłáłzczá we dwu łeciech y młółdże *RejPos* 25v; *WujJud* Bv (4); *BudBib* 2.*Par* 25/5 (9); *PaprpPan* kt (2); *ModrzBaz* 138v (2); *SkarJedn* 265 (9); *SkarŻyw* 278 (4); *CzechEp* 53; *NiemObr* 163; *GórnRozm* G3 (2); Vrzędnik [...] ma łie Pána porádzić włtnie y przez łiłt *GostGosp* 14; *LatHar* 320 (7); y połławłzy pobił włzyłtkie dzieći/ ktore były w Betlehemie/ y po włzyłtkich gránicách iego/ ode dwu łat y niżej (*marg*) od dwuletnych y młółdże G. (–) [*a bimatu et infra*] *WujNT* *Matth* 2/16 (4); *JanNKar* A3v; *SarnStat* 894 (2); *SkarKaz* 43a (4); *CiekPotr* 60.

γ. W wypowiedzeniach zaprzeczonych: *ani, ni* (57) : *LibLeg* 6/190v (2); *MetrKor* 1525/815; Mężowie krwie/ y zdraclwi/ nie będą dzielić dniow łwogich *TarDuch* A5v; *FalZioł* I 45d; *SeklKat* K4v; aby łobie/ y żonce i dźiatkám [...] źle i niesławny nieczynił *MurzHist* D; *KrowObr* 205; *Leop* *B4v; *BibRadz* Tob 3/3; *OrzRozm* O; *GórnDworz* H4v; *RejPos* 314v; *CzechRozm* 239; *ModrzBaz* 11v (3); *SkarJedn* 62; *SkarŻyw* 160 (5); *StryjKron* 432; *CzechEp* 207 (4); *CzechEpPOrz* **4v; tedy łię temu pilnie/ y z rozładkiem nie przypátrował. *NiemObr* 135; *OrzJan* 107; *WujNT* 314 (2); *SarnStat* 178 (15); *SkarKaz* 274a (3); Sam v łiebie tákową ná potym rzecz łchwalíř. Ześ go lekce nie ważył przed ludźmi y łobie/ Chowayże te przełtrogi koždy rádźę tobie. *CzahTr* I4 (2); *SkarKazSej* 701a.

Połączenie: »i także« (1): tedy przez wiadomości rády tegóz Pána Książęćią Witowdą y náłzýy także [*extunc sine scitu et consilio eiusdem Domini Ducis Vitovdi et nostro pariter JanStat* 753]/ Książęćá/ [...] Króla y Pána nie máią obiérác *SarnStat* [994].

αα. Przy poszczególnych składnikach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (1) : á włzákoż co čás przynioł y Rzeczypospolitey y przyiacielłkiej połługi nigdy nie omiełřkał. *RejZwierc* [276].

b) Zespala składnik z wypowiedzeniem pełniącym tę samą funkcję (727) :

α. W wypowiedzeniach twierdzących (703) : *BierRaj* 21v; *OpecŻyw* 175v; *PatKaz* II 65; *PatKaz* III 111v; *HistJóz* A4v; *MetrKor* 57/118v (2); *FalZioł* III 22c (22); *WróbŻołt* 97/7 (2); *LibLeg* 11/66 (7); *RejPs* 114v (20); *RejJóz* P3; *SeklKat* T2v; *RejKup* aa5 (4); *HistAl* A8v; *KromRozm* I K (2); a przedsię iednym łerdecznem wełtchnieniem i łkoro poczał wierzyć/ iełř [łotr] włłkę przyięť. *MurzHist* I2v (5); *MurzNT* 128v *marg* (4); *KromRozm* II r4v; *KromRozm* III B4 *marg* (2); *LibMal* 1553/177; *GliczKsiąř* Bv (2); *LubPs* R5 (3); W czwartey częłci o kárnołci złoczyńcow wedle Práwá/ o męczeniu ich/ y iáką łmierćią kthory ma być karan. *GroicPorz* C2 (7); *KrowObr* 219v (4); *RejWiz* A7v (18); Oznaymi mi Páne koniec moy. I poczet dni moich kthory iełř [*Notum fac mihi, Domine, finem meum et numerum dierum meorum quis est*] *Leop* Ps 38/5 (21); *KochZuz* A4v; *RejZwierc* 13v; *BibRadz* Lev 13 *arg* (31); Piłáli teř rzeczy wiele niepotrzebnych/ iáko o fundáciach kołcielnych/ prebend/ kłafztorow/ włi kłafztorne/ y gdziekolwiek dziełięćiny máią *BielKron* 334 (26); *GrzegRóżn* M2 (2); *KwiatKsiąř* L4 (3); *Mącz* 165a; *SienLek* 65 (17); *RejAp* [15] (23); *GórnDworz* Hh6 (8); *HistRzym* 91v; Teřci ten záłię Pan twoy zákázuie: Nie zábijay/ nie krádń/ nie łwiádłř fáłřzywie/ y inych złołciwych łpraw twych. *RejPos* 180v (45); *RejPosWiecz*² 92; *BiałKat* 31 (2); *BielSat* Cv (9); *KuczbKat* 100 (6); *RejZwierc* 88v (17); *BielSpr* 9 (3); *WujJud* 100v; *RejPosRozpr* b3 (3); *BudBib* 2.Reg 10/3 (18); *MycPrz* II B2; *Strum* F4v (3); *BudNT* Act 2/14 (7); *CzechRozm* 9 (8); *PaprPan* G5v; *ModrzBaz* 8v (14); *SkarJedn* A8v (14); *KochOdpr* A3v; *KochPs* 168 (6); *SkarŻyw* 245 (20); *KochTr* 21 (2); *MWilKHist* K3v; *ZapKołcier* 1580/6v (4); *StryjKron* 288 (8); *CzechEp* 97 (5); *KochDz* 104; *ReszPrz* 33; *ReszHoz* 121; *WisznTr* 11 (2); *KochPieś* 30 (2); *PudłFr* 71 (2); *ArtKanc* M3v (3); *GórnRozm* F3v; *ActReg* 87 (4); *Calep* 885a; Vrzędnik [...] tákże y Kmiotki do káźdey roboty ma rzádnie rozrzáďić/ y kiedy co zrobią *GostGosp* 8 (3); *GostGospSieb* +2v; *Phil* B (2); *GórnTroas* 33 (2); *GrabowSet* D2 (4); *LatHar* +4 (7); Lecz naiemnik y kthory nie iełř páłterzem [*Mercennarius autem et qui non est pastor*] [...] opułřcza owce *WujNT* Ioann 10/12 (36); *JanNKar* C3v; *SarnStat* 911 (74); *SiebRozmyśl* F3 (2); *PowodPr* 14 (3); *SkarKaz* 82a (9); *CiekPotr* 25 (2); *CzahTr* A4v; *SkarKazSej* 695a; *KlonWor* 48 (3).

Połączenia: »i owszem« (1): pan Kriřtus npominc raczył [...] byřmy řie chronili fałřřnych  řprořnych nuczycyelow/ y owřřem kthorzy y duřę y cyło zgubić y ztrcić mog. *GliczKsiż* L5.

»i teř« (32): *PatKaz* I 16v; Ieřtli chczelř zęby mieć białe Iteř iřby mocnie w działłach itły/ tedy prziczyń ktemu winu ocztu winnego *FalZioł* I 82b (18); *WróbŻołt* D5v; *LibLeg* 10/70v (3); *RejPs* 74 (4); czym řye tmře y teř do Koryntow piřřc cheřpił *KromRozm* II t3; *LubPs* B5v; *BibRadz* Dan 7/20; Przeto Kżimierz pořł do Papieř [...] o rozgrzeřzenie/ y theř by biřkupřstwo Wrocłwřkie od Gnieřnieńřkiego Metropolithan nie byo oderwano. *BielKron* 375; *GrzepGeom* A3.

»i tudzieř« (2): *FalZioł* V 15v; Tkowyrř Sttut okoo Optw/ y tudzięř by [...] niekiedy Niemcy/ niekiedy Polacy n Opctw byli wybierni [*Simile de Abbatibus et quod ... Germani nunc Poloni in Abbates elegantur JanStat* 208] *SarnStat* 207.

»i zř« (1): vczyń mu o poudniu tkře: y zř kiedy řye zmierzkanie *SienLek* 189.

. Przy poszczegłnych czonach występuje spjnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (23), trzykrotnie (1) (24) : *PatKaz* II 83v; bo y nyebo y czo wnym yeř y chwal nyebyeřk uy{m}anual *PatKaz* III 131v; *GliczKsiż* G4v; *Leop* 2.Par 31/12; *BibRadz* 2.Reg 17/10; *RejAp* 155v; *GrnDworz* Nv; *RejPos* 327; *RejZwierc* 36 (2); *BudBib* Gen 44/16; *ModrzBaz* 95 (2); *KochPs* 4 (2); *CzechEp* 230 (2); *GostGosp* 128; *KlakSzczęřł* A3v; vřiedli n nich/  dano im řd/ y duře pořćinnych dla řwidectw Ieřufowego/ y dla řłow Bořego: y ktorzy řię nie kłnili beřtyey [*et sederunt super eas ... et animas decollatorum ... et qui non adoraverunt bestiam*] *WujNT* Apoc 20/4 (2); *JanNKar* B2; poknny w řzkodę y řdowi/ y ktrmu řzkody vczyńił [*aestimatione damni convictus iudicio et damnum passo JanStat* 1105] z win iedny grzywny/ będęie winien řzkody zpłcić *SarnStat* 674 (2).

. Z odcieniem rozłacznořci: albo, bdę, czy teř, lub (15) : Sado kořdey riby/ morzkiey, rzeczney, řtawowey, y z kdokolwiek będęie [...] czyřci oczy od zćmienia *FalZioł* IV 45b; Z przyrodzenia Sędęiem niebywa/ ktory ieř řzalony/ n rozumie zefřły/ Mieřyęcznik/ niemy/ řlepy/ głchy/ y ktoryby niedořzedł dwudęięřtego y iednego Roku. *GroicPorz* b2v (5); *RejZwierz* 31v; *GrnDworz* G8; *SkarJedn* 262; kupie řw przedwc n funty/ kmienię/ y łokćie/ y iko będ mogli [*ad libros, talentum et ulnas, prout poterint JanPrzyw* 46] *SarnStat* 946 (3).

Połączenia: »jeřli ... jeřli ... albo ... i« (1): by řwidek nie zmrł/ łbo ieřli řtry/ ieřli chory/ łbo řye n Woynę gotuie/ y dla innych przyczyn/ o ktorych piřze Alcyatus. *GroicPorz* x2.

. Przy poszczegłnych czonach występuje spjnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (1) : ieřli tho mogł okzc w ogniu/ w tęczy/ bo w inych pořthwach/ tedyć mogł y w cieie/ y w czym raczył/ zwřdzy okzowc thę błogofłwion [...] wielmořnoř Bořtw řwoiego. *RejPos* 149.

. W wypowiedzeniach zaprzeczonych: ani, ni (9) : *SkarŻyw* 354; przodkowie wřzy nie ptrřli n to ořbliwe po wřich mieřzknie/ n dęiały miedzy brci/ y co řtd vroř zęgo mio *GrnRozm* K4; *CzechEp* 229; *ActReg* 11; *GrnTroas* 43; Ieřzczelř nie [...] pmiętaćie onego pięćiorg chleb n pięć tęřęicy ludzi/ y wieleřcie kofzow wřięli [*Nondum recordamini ... quinque panum ... et quot cophinos sumpsistis*]? *WujNT* Matth 16/9 (2); pozwny [...] gwařtu řadngo/ y o co pozwn niezn *SarnStat* 1164; *SkarKaz* 385b.

c) Zespła rwnowznik zdania ze zdaniem; kolejnoř czonw jest dowolna: oraz (1043) : *ZapWar* 1528 nr 2456 (5); Ieřus z odzieni odart wielmi nieľutořciwie/ ij řtł ng przedewřřem ľudem

fromotnie *OpecŻyw* 125 (7); *PatKaz I* 15; aboczyem od uyekow od troycze łzwyątey naygorącey umylouana y wmyłoczy bozey gorzala zwyecznołczy *PatKaz II* 53 (20); *HistJóz C* (2); *TarDuch A7*; *FalZioł IV* 11d (5); *MiechGlab* 77 (2); mnie łamemv tego barło zal y tego sye wltidze *LibLeg* 11/22 (12); *WróbŻołt* 19/9 (2); *RejPs* 57 (13); *RejRozpr D4v*; *SeklWyzn Bv*; wiem że odkupiciel moy ziw y ołtatecznego dnia z țiemie wltane zmartwich *SeklKat R2* (8); *RejKup aa7*; *KromRozm I Lv*; *MurzHist E4v* (4); *MurzNT* 103v (8); *KromRozm II m3*; *KromRozm III I4* (2); *LibMal* 1553/173v; *Diar* 82 (2); *GliczKsiąż N7v* (7); *LubPs X4* (2); *GroicPorz f2v* (8); *KrowObr* 110v (20); *RejWiz* 83v (13); Stworzyłem owoc wárg pokoy/ pokoy onemu ktory iełt dáleko/ y ktory bliłko [*qui longe est et qui prope*] *Leop Is* 57/19 (79); *OrzList f* (2); *UstPraw E2*; *KochZuz A4v*; Krol łie potym vmyle/ á kłiádz też do wody/ Y kroczy potym zá łtoł pomułkáiác brody. *RejFig Aav* (3); Y znác iz łwiádom ludzi/ y czáłom rozumie *RejZwierz A6* (6); *BibRadz Ps* 100/5 (11); *OrzRozm C2*; z rádołciá łie przywitáli/ y potym w małżeńłki łtan oddáni. *BielKron* 13v (75); Toć owoc wálznych bogactw/ i tołcie wygrali *KochSat A3v*; *KwiatKsiąż D3v*; Nuż ty teraz weń ołtrzem/ y ták mów *OrzQuin Aa2v*; *SienLek* 185 (3); *LeovPrzep D3v* (2); *RejAp* 77v (8); *GórnDworz Ff8v* (3); *GrzepGeom B3v* (2); *HistRzym* 127v (4); przypátrzywłzy łie co łełt [...] y co łełt dano/ y łełtzcze obiecano tobie. *RejPos* 219 (37); *RejPosWiecz*³ 96v (2); *BiałKat b2v* (5); *GrzegŚm* 60; *KuczbKat* 305 (4); *RejZwierz* 153v (19); *BielSpr* 1v (7); *KochMon* 32; *WujJud* 10v (9); *WujJudConf* 157v (2); *RejPosWstaw* [41³]; żyw łehowá/ y żywie dułzá twoiá [*Vivit DOMINUS, et vivit anima tua*]/ iz łię nie zołtáne *BudBib* 4.Reg 2/4; á by łię dowiedział coby to/ y przeczby ták czynił [*ut sciret quid hoc esset, et propter quid hoc*]. *BudBib Esth* 4/5 (32); *MycPrz II B3*; *Strum Qv* (3); *BiałKaz C2v* (3); *BudNT Luc* 1/41 (10); *CzechRozm* 108 (13); *PaprPan Dd3* (2); *ZapMaz II G* 61/159; Lecż on łłáchłic łełtzcze żyw/ y łiełzka miedzy łudźmi [*Ille vero qui est equestris ordinis vivit adhuc et in luce hominum versatur*] *ModrzBaz* 71 (15); *SkarJedn A7v* (8); *KochOdpr C2*; *Oczko 3v* (4); Twóy dźiē łełt/ y noc twoiá [*Tuus est dies et tua est nox Ps* 73/16] *KochPs* 110 (13); *SkarŻyw* 32 (22); Co łnałł nie czełł: to ku łłzkodźie/ Y zelżywołł łerce bodźie. *KochTr* 18; *MWilkHist* 13 (2); *StryjKron* 76 (6); Dyáłogi z ktorey przyczłny nápiłáne y co łię w nich zámyka. *CzechEp* 5 marg (18); *NiemObr* 33 (8); *KochEpit A3v*; Epitaph: Wyłockiemu. [...] Vmárłem w młodym łełku/ y tu mię łchowano. *KochFr* 38; *KochDz* 104; Z Rybámi włchodźi Rybá południa połpołu: Y Andromedy wiđác práwá łtronę z dołu. *KochPhaen* 24 (2); Cnotá tu nas z Bogiem łedna/ Y do łiebá drógá pewna *KochMRot A2v*; Czwarty Artykuł łełt: Vkrzyżowan vmárł y pogrzebion. *ReszPrz* 81 (2); *ReszList* 167; *WerKaz* 280 (3); Kto łię naydzie/ żyw długo/ y vydzie żebráctwá. *WisznTr* 23; *ZapKóścier* 1585/59; *KochPam* 80; *KochPieł* 44; łełłi co poczne mówiłł/ wdźięcznołł wielka w mowie/ Y baczenia dołłáie przy łłowiēłł tēy głowie. *PudłFr* 71 (2); *ArtKanc C18* (2); *GórnRozm F2v* (4); *PaprUp B3* (3); *ZawJełt* 11; *ActReg* 131 (14); *GostGosp* 96 (5); Apollo [...] Ten miedzy Bogi bárzo czełłty w kole/ Y w łutniá grawa przy łch łoynym łtole *GrochKal* 18; *Phil B2* (3); *GórnTroas* 16 (5); *KochPij Cv*; *GrabowSet E4v* (4); *KochAp* 7; *OrzJan* 111 (3); *WyprPl B4*; Co łełt rozmyłłánie/ y co zá pożytki łego. *LatHar* 662 (26); Syn Boży łełus Chriłtus [...] nie był łEST y łIE: áłe łEST w łim było. [*Iesus Christus ... non fuit est et non, sed est in illo fuit*] *WujNT* 2.Cor 1/19 (26); *JanNKar Av* (4); *SarnStat* 196 (30); *SiełRozmyłł C2* (2); *KlonKr C2v* (8); *KlonKrGum Av*; *KmitaSpit C4* (2); *PowodPr* 51 marg (6); *SkarKaz* 82b (40); Dowiem łię co zacż, y łkádby był

CiekPotr 64 (5); Bo tá [cnota] podporą w chudobie/ Y ćiefzy w káždey żałobie. *CzahTr* [D2] (5); *GosłCast* 74 (3); *PaxLiz* C; A gdy co dla dobrego pośpolitego vczynić: wnet ciężko y trudno/ y nie máłz. *SkarKazSej* 705a (15); *KlonFlis* D4 (3); *SapEpit* [B2]v (2); Náchrámuie ná nogę/ y trochę gárbáty *KlonWor* 54 (5); *SzarzRyt* A4v (3).

W charakterystycznych połączeniach: i jeszcze (2), *i potym* (3).

Połączenia: »i k(u) temu (jeszcze)« (7): *MetrKor* 57/119v (2); szyedm oślob yęlcze ślą vnych wnyewoly zořtalo y kv themv yęlcze zynifich poddanich náłlich wzyantho trzidyęfczy oślob wnyewolyą. *LibLeg* 11/140v; *KuczbKat* 95; *BudNT przedm* c4v; *CzechEp* 108; *NiemObr* 3.

»i na koniec« (1): s ktorego wřzytko/ y ktory nákoniec wřzem y łámemu też Słowu/ [...] ięřth Bogiem *SarnUzn* H5.

»i owszem« (3): w onych krainach, nie rořtą wina, figi, ani żadne owoce řlodkie, y owřzem y łęfnych owocow nie wiele widać *MiechGlab* *4; *CzechEp* 410; *LatHar* 249.

»i też« (14): Piłuly barzo dobre: człowieka vwefelaiące. Y też w inřzych rzeczách łą pożyteczne. *FałZioł* V 105v; *GliczKsiąż* P8; Ceremonia Koronácyey/ Náuczy KŘolá czym on ięřt/ y co theř powinien. *OrzRozm* F2v marg; *RejZwierc* 82 (2); *MycPrz* I C; *CzechRozm* 148 (2); *StryjKron* 427; *CzechEp* 100 (2); Piotr Apořtoł ięřt/ y łan też Apořtoł *WujNT* 300; *PowodPr* 77 (2).

»i zaś (a. zasię)« (4): *OpecŻyw* 135v; Obácź tho dziś/ řem przed oblicźnością twą przełožył Żywot y dobre: y zaś ná przećiw temu Śmierć y złe [*Considera quod hodie proposuerim ... vitam et bonum et a contrario mortem et malum*] *Leop Deut* 30/15; [starzy] řzli s proceřýámi/ á wzyęli ie y s puřzką/ y dano zálę do kořćiołá *BielKron* 376; Ale ten Státut ieno dwuletni trwa, y zaś do piąci łat przedłżony. *SarnStat* 695.

»takieř i« [szyk 2 : 1] (3): Pies rzekł/ temumći ia też rad/ łednáko zemną będzieř iadł: Y pořpołu tákieř legác *BierEz* R2; Wřzytkim křolom y Křiąřętom ořobno były pokoie dany/ ochędořnie przypráwione/ ná zamku Křácowřkim/ takieř y drugim w gořpodach *BielKron* 375v (2).

αα. *Przy poszczegółnych wypowiedzeniach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie* (66), *trzykrotnie* (2) (68) : *GliczKsiąż* I6v (2); *RejWiz* 90v; OBácźcie co nám zá miłość dał Oćiec/ řeby nas y názywano y řebyřmy byli řynmi Bořemi [*ut filii Dei nominemur et simus*]. *Leop* 1.*Ioann* 3/1 (2); *RejFig* Dd2; *RejZwierc* 44; *OrzRozm* O; *SienLek* 12; bo w tey mierze/ y zmyřlić co thákowego nie wádzi/ y [...] trořzkę řklámác wolno. *GórńDworz* O5v; iř y on łam [...] zginął [...] y wiele łudzi niewinnych prze to zámordowano/ y řkárby [...] kořcielne wřzythki było pobrano *RejPos* 350v; *KuczbKat* 105; Dwie łobie řzkodzie zazdrořciwy dziála/ Y sřráfuie řie/ bá y korzyřć máła. *RejZwierc* 224v (6); *KochList* [1]; *PaprPan* S2; *ModrzBaz* 14 (12); *Oczko* 29 (2); *KochPs* 173 (2); *SkarŻyw* 325; *StryjKron* 275; Bo y nie to drewno/ chociař mowią iř to: y nie ná tym zbáwićieł wiřiał/ chociař mowią iř ná tym *CzechEp* 81 (2); *KochPieř* 2; *GórńRozm* K3v (3); *ActReg* 9 (9); *KochCz* B2v; Y dźiateczki Bóg pobrał/ y mátká nie żywa. *KochFrag* 54; *LatHar* 331 (3); *WujNT* 563 (3); *JanNKarGórń* G3v; *SarnStat* 233 (2); Y okřęt cały/ y żaden nie zginie. *GosłCast* 55; *SkarKazSej* 677a; *KlonFlis* C3; *SzarzRyt* B3.

α. Z odcieniem rozłączności: albo, bądź, czy też, lub (4) : á ielczebym ták chciał/ żeby tego ośobá kto kwituie wypifána byłá/ [...] iefli czarny/ ábo liłowáty/ ábo białokurowáty/ y máli znák iáki ná twarzy/ ábo ná ręce/ ábo bliżnę *GórnRozm* Lv; *SarnStat* 917.

Połączenia: »i owszem« (1): Czyli Kálwin/ Bezá/ y wáfzy Miniřtrowie Angiołowie á nie ludzie/ y owřzem czyli Bogowie łá/ á nie ludzie? *WujJud* 32v.

»i też« (1): A tżemu nie powiefz/ w ktorey to Ewánieliey nápiřano/ y ktory teřz Apořtoł tego vtzył *KrowObr* 90.

β. Z zaznaczeniem ciągłości trwania stanu lub czynności czy też ich kontynuacji (7) : dźierżáno i potem dźierżéc wołá maiá *MurzOrt* B; *Diar* 70; Bá y to przed wámi w Kořćiele czyniono y czynią: á zwálzczá gdy tego iefł potrzebá. *WujJud* 191v; *WujJudConf* 191; Ztądże potym do Włóch [...] iáko do źródłá y do mátki z infřych narodów przyięđđżano, y dotąd przyięđđżaiá *JanNKar* C2 (3).

W charakterystycznych połączeniach: i dotąd (3), i potem (1).

γ. W wypowiedzeniach zaprzeczonych: ani, ni (18) : radby to widział/ aby řadny máfz řwey řony włáfney niemiał/ y řadna řwego włáfneho męřá *KrowObr* 230v (2); *RejZwierc* 113; *SkarŻyw* 3; Od tych czáfów mi nie řmieřzno/ Y řam nie řpię/ co mię teřzno. *KochFr* 30; Nie vmię řyn řzláchecki ná kón wřieřć: y w łowy Ná dźiki źwierz z ořczepem iáchác niegotowy *KochPieř* 2; *ActReg* 55 (4); *GórnTroas* 4; *WujNT* 47 (4); *SarnStat* 954; *SkarKazSej* 676a.

Połączenie: »i też« (1): ale peritus rerum status niepotrzebuie wasni wielkich, y mnie teř potym nic. *ActReg* 98.

δ. Równoważniki zdania bezokolicznikowe (26) : tedy weźmi olejku wainřztanowego/ tho iefł oleum Tartarum z apteki/ y pomazać tę ranę tym olejkiem *FalZioł* V 107 (5); *RejZwierc* 136v; Nie mogli ich náleřć/ mnimáiąc áby do niebá záiecháli y miedzy známiony niebieřskimi vřieřć/ przeto im nieřmiertelnořć przypifuiá Poetowie *BielKron* 56 (4); przyřypifz ktemu mąki czyřtey ięczmienney/ niebárzo wiele/ y wárzyć to w nowym polewány m gárcnu/ ář będzie geřto iáko mářć *SienLek* 117v (2); *RejZwierc* 58; w káżdą rurkę włóżyć dwa głoty řelázá/ y zálitowác Słofarz ma obá końcá *BielSpr* 74 (2); *Strum* G (2); *CzechRozm* 18v; zginął řwięty z ziemie/ y prořtego á vprzeřmego miedzy ludźmi nie náleřć. ieden drugiego krwie prágnie *SkarKaz*)(3 (2).

Połączenia: »i też« (2): Albo weźmi wodki z korzenia kofácczowego/ y teř rozbić białek na wodę/ á to dwoie wyřthaw na flończe przez ořm dni *FalZioł* II 16b (2).

»i wnet« (1): ŻWieray přy/ trąb ná czeładź/ á nářiodłay koni/ Anoby czás řyto řąc/ bo řie bárzo łomi. A drugye będąyem łámác/ y być nam wnet w grochu *RejZwierc* 137.

»i zasię« (2): á k themu prořchowi hałunowemu: mořeřz przyřypác prořchu Ireos, Y zafię plařtr ztey mařci na to przykłádać. *FalZioł* V 99v (2).

α) Z odcieniem rozłączności (1) :

Połączenie: »albo ... albo ... albo ... i teř« (1): albo řobie dźiařła [!] pocieray tą grzanką albo ięzyk albo wargi/ y na pulři řobie theř thego przykłádać na řkronie *FalZioł* I 82a.

ε. Równoważniki zdania rzeczownikowe (3) : Teř Rzodkiev nářkrobana iáko miazga/ potym kielko czebul vpieczonych y trořzkę ie przetłucz *FalZioł* V 81v; Nápominánie ku wřzythkim wiernym/ áby

Pánu lámemu vfáli/ y wylicza krotkość żywotá moczarzow zyemfkich/ że łobie lámi nic nie mogą pomoc. *LubPs ff2 marg* (2).

d) W wypowiedzeniu z elipsą składnika wprowadza dodatkowy składnik (58) :

α. W wypowiedzeniach twierdzących: oraz (50) : *SeklKat Gv*; thákże w drodze okrutney fpracował fie y rycerstwo iego *HistAl G6*; przez którą [...] przyyemnymi fye bogu ftawamy/ y dobre vczynki á fprawy náffe *KromRozm II m2*; *LubPs V3*; *Leop Ez 38/7*; Y ftáło fię potym dniaá niektorego iż wfzedł w łódź y zwolennicy iego *BibRadz Luc 8/22* (5); będę zgłádzon y dom moy *BielKron 15v*; aż s przypędzenia od tey niewiáfty [...] iadł y fłudzy iego *BielKron 68* (13); *Prot Av*; *RejPos 210v* (4); A gdy przyfzłá godziná/ šíád/ y dwánaście posłáncow znim [*discubuit et duodecim apostoli cum eo*]. *BudNT Luc 22/14*; *SkarJedn A7*; *KochOdpr B4*; *SkarŻyw 293*; *KochPieś 33*; *ArtKanc C13*; fkad was oyci [...] oytzizni náizei zwac bedziemi/ y potomftwo náíze nawieki *PaprUp D3*; *ActReg 164*; *LatHar 716* (2); *WujNT Luc 6/17* (4); *SarnStat 1127* (2); *PowodPr 41*; *ZapKościer 1595/89*; *CiekPotr 62*; *SzarzRyt A4*.

Połączenia: »i pospołu« (1): Miefzkayże tu w tym lefie á wieczną oźdobą Bądź iemn [!] y pośpołu twoy potomek z tobą. *WitosłLut A4*.

»i takież« (1): Pana boga profzyemy abyfzmy swamy do wałzego zywotha y do náffego zywotha dobrze myefkaly y náffe dzyeczy thakyeff. *LibLeg 7/42*.

β. W wypowiedzeniach zaprzeczonych: ani, ni (8) : A o pokuczka zyemyá nyemamy y zyemya náıza nygdy wfpomynacz na vyeky vyeczne *LibLeg 6/159*; *KrowObr 213v*; *ZapKościer 1582/69v* (5).

Połączenie: »i owszem« (1): abouyem yefzczem nyebyła y owfzem any zadne boze ftworzenye ale láfka boza yeftem {a} {myá} uprzedzyla *PatKaz II 36*.

B) W stosunku łączności niebezpośredniej (13368) :

a. Zespála wypowiedzenia pozostające wobec siebie w następstwie czasowo-przyczynowym; kolejności wypowiedzeń nie da się zmienić: wówczas, wtedy, a oto (630) :

a) Wprowadza czasowo-przyczynowe następstwo poprzedniego zdania współrzędnego (513) : *BierEz G4*; *OpecŻyw 153v* (4); rofkazał krol ye⁸⁰ M. wroczych y wroczoño *LibLeg 11/94* (4); *PatKaz III 103*; *HistJóz D* (3); *TarDuch A5v* (2); *FalZioł I 109d* (3); *March² D3*; *WróbŻołt 106/29*; *RejPs 155* (4); A wedle ftárych quittäcij Kto niema zacz ten piwo pij [...] Wffákeś polak dzierz fie fwego Seropu przyrodzonego Y ná tym fie co vwárzyfz Nátańcuiefz y náfwárzyfz *RejRozpr G4* (2); *LibMal 1547/124v* (3); Gdys napadł naprawą drogę Tak że icz i iac pomogę. *RejKup n8v* (2); *HistAl M3v*; *MurzHist F4*; więc ié [*latorośle*] zbieraią i wogień miecą/ i palą się [*et colligunt eos et in ignem mittunt et ardent*] *MurzNT Ioann 15/6* (2); Y rzekną: Pomy/ wfłapmy ná gorę páńfką/ á do domu bogá Yakobowego/ y náucz y nas drog fwoich *KromRozm III G5* (2); *DiarDop 109*; *GliczKsiąż F3v*; Puścił grad ná ich bydlá y fą poniflczone *LubPs S* (2); Vwierzył Abráhám Bogu/ y było mu potzytano ku fprawiedliwości *KrowObr 56v* (8); dam ia im ferce/ y zrozumieią: y vfly/ á będą fluchác. *Leop Bar 2/31* (32); *RejZwierz 42*; Abowiem láknąłem/ á wyście mi dáli ieść/ prágnałem/ y dálicie mi pić/ byłem gościem/ y przyięlicie mię. [*Esurivi enim et dedistis mihi manducare, sitiui et potastis me, hospes eram et collegistis me*] *BibRadz Matth 25/35* (66); *OrzRozm Rv* (2); Modlił fie tedy prorok/ y był vzdrowion krol. *BielKron 83* (35); Iá (Kryftus) będę prosił Oycá/ y da wam Drugiego Poćiefzycielá. *GrzegRóżn*

M; *SarnUzn* D2v; *SienLek* 158v (2); Siodmy Anyoł wylał báníę y sítał fie vpadek miáftá wielkiego y páná iego *RejAp* CC3v (9); *GórnDworz* P3v; *HistRzym* 110v (3); *RejPos* 328v (4); á w then čás kładli ná nié ręce fwé: y był im dány Duch S. *BiałKat* 263v (3); *BielSpr* 37v; Odpuľzczayćie y będzie wam odpuľczóno. *WujJud* 234v (9); Wypuľć duchá twoiego y będa rzeczy łtworzone *WujJudConf* 23 (3); *RejPosRozpr* [c2]v; Niechay chwałá imię Iehowy/ bo ten roľkazał y łtworzyły fie [quia ipse praecepit et creata sunt]. *BudBib Ps* 148/5 (72); *HistHel* B3; *Strum* B3v; *BiałKaz* G2; *BudNT Iac* 2/23 (16); Czytay iedno y łam z pilnoścíá doznaľz tego nie omyľnie *CzechRozm* 117v (5); *PaprPan* E; odłtąpili od Páná Bogá oycow łwoich: y dał ie Pan w záginienie/ iáko łami widzićie. *SkarJedn* 332 (2); *KochPs* 76 (3); *SkarŻyw* 284 (48); *CzechEp* 278 (2); *ReszHoz* 117; *WerGość* 213; *ArtKanc* A8v; Anyoł Pánłki zwiáľtował Máryey. R. Y poczęła z Duchá łwiętego. *LatHar* 480 (8); *KołakSzczęśł* C; Vderzę páľterzá/ y roľprofzá fie owce trzody [*Percutiam pastorem et dispergentur oves gregis*]. *WujNT Matth* 26/31 (86); *SarnStat* 745 (2); *PowodPr* 33 (2); Błogoľłáwił P. Bog przez Moyzeľzá/ [...] łafkę/ y odmieniła fie w węzá/ błogoľłáwił opoce/ y odmieniła fie w wodę. *SkarKaz* 159b (5); *SkarKazSej* 682b (3).

Poľczenia: »i natychmiast« (3): Tedy wzięli Ionaľzá á wrzucili go w morze/ y nátychmiáľt fie morze wćiľzyło od záburzenia łwego. *BibRadz Ion* 1/15 (2); o ktory [dom] otrąćiła fie rzeká/ y nátychmiáľt vpadł [*in quam illisus est fluvius, et continuo cecidit*] *WujNT Luc* 6/49.

»i potem« (1): Pomilcz malo tak czy radzę I iacz potem niezawadzę. *RejKup* d8.

»i takżę« (2): tedy znowu duľzę twoię zľczy z tym ćiałem twoim łmiertelnym/ y także thy [...] roľkoľzy bez wľzelákiego łmutku wżywać będziefz. *KarnNap* E3; *SkarŻyw* 565.

»i wnet(żę)« (21): głoľu Páná łwoyego ni w czym nye łľucháli/ Y wnet Pan moźná rękę łwą raczył podnyeć ná nye *LubPs* Y3; Tedy lud wołał do Moizeľzá/ á on fie modlił Pánu/ y wnet vgáľł ogień [*Et clamavit populus et oravit Moseh ad DOMINUM et absorptus est ignis*]. *BibRadz Num* 11/2; *RejAp* 138; łwięty Epiphániufz/ plunął w oczy iego/ y wnetżę łlepym zoľtał. *SkarŻyw* 455; Rzućił łafkę ná ziemię/ y wnet fie zniey Smok zľtawał: wziął Smoká zá ogon/ y wnet fie łafka zniego wćzyniła *SkarŻyw* 479 (15); *LatHar* 736; *WujNT Act* 3/7; *SkarKazSej* 665a.

»i zaraz« (2): [Piotr] wziął nádziefę/ y poimał zaraz wielkość ryb *SkarŻyw* 596 (2).

b) Wprowadza komentarz oznaczający następstwo czasowo-przyczynowe poprzedniego zdania przyľczonego (117) :

α. W mowie niezaleźnej (96) : *OpecŻyw* 52v (5); *LibMal* 1551/163; Thedy rzekł Dawid mężom łwoim/ Przypáľz káźdy miecz łwoy. Y przypáľáli ieden káźdy mieczę łwoie [*Tunc ait David pueris suis: Accingatur unusquisque gladio suo. Et accincti sunt*] *Leop 1.Reg* 25/13 (3); *BibRadz 3.Reg* 18/34 (5); Y rzekł Pan Bog/ sítał fie łwiáťłość/ y sítała fie łwiáťłość *BielKron* 1 (5); *RejAp* 94v (3); *RejPos* 80v; *RejPosWiecz*³ 97; *GrzegŚm* 8 (3); Y rzekł: przyľiefz mi/ y przyľiągł mu *BudBib Gen* 47/31 (8); *BudNT Act* 12/8; *CzechRozm* 15v (2); rzekł Iozue: Słóńce nieruľzay fie y Mieśiácu łtoy. y łtánęło Słóńce y Mieśiác *SkarŻyw* 503 (4); *WujNT Ioann* 2/8 (29).

Poľczenia: »i natychmiast« (9): *OpecŻyw* 51v; *MurzNT Mar* 10/52; *BibRadz Luc* 5/13; rzekł iey: [...] Pánienko (tobie mowie) wťtań. Y nátychmiáľt pánienká wťtála [*ait illi: Talitha cumi [...] Et confestim surrexit puella*] *WujNT Mar* 5/42 (6).

»i także« (1): Tedy on im dał odpowiedź/ Odeydźcież [...] Y także lud odśzedł [*et abiit populus*]. *BibRadz 3.Reg 12/5*.

»i wnet(ki a. hnetki, a. wnetże)« (15): Odpowiedział miły Iezus rzekątz: Przezrzy. Y hnedki wziął widzenie ij wzrok dośtateczny *OpecŻyw* [61]v; *Leop Matth 9/25*; *BibRadz Mar 7/35*; Rzekłá iey páni: Káfz niech zábijá te^{go} kurá. Y wnetki go zábito. *HistRzym 109 (2)*; Y rzekł mu Piotr [...] Wftań á pościel fobie/ y wnet wftał. *BudNT Act 9/34 (3)*; Y rzekł. Iefli wierzyfz/ wftań. Y wftał wnetże on zaráżony zdrowym. *SkarŻyw 30 (6)*; rzekł mu: Effetháh: to ieft otworz fię. Y wnet fię otworzyły wfyz iego [*ait illi: Ephphetha ... Et statim apertae sunt aures eius*] *WujNT Mar 7/35*.

»i zarazem« (1): Iefus [...] dotknął fię go/ mowiąc: Chce/ bądź oczyścion. Y był zarázem oczyścion trąd iego [*Iesus ... tetigit eum dicens: Volo, mundare. Et confestim mundata est lepra eius*]. *WujNT Matth 8/3*.

β. *W mowie zależnej (21)* : *MurzNT Luc 4/11*; Pothym ięli wołác do Symoná/ áby im rękę práwą dał: y dał im. *Leop 1.Mach 13/50*; Eliafz [...] nabożnie fię modlił áby deždż nie fzedł/ y nie fzedł deždż na ziemię pułczwártá látá [*Elias ... oravit ut non plueret et non pluit super terram*]. *BibRadz Iac 5/17*; [*Ladziśław*] záwołał ná dziewkę áby fie z koniá fpuściłá á chłopá zá fobą zwlokłá/ y wczyniła tak *BielKron 301 (2)*; *RejPos 173v*; *BudBib Ex 19/21 (2)*; *BiałKaz F4v*; Heliafz człowiek był podobny nam nędzám/ á modlitwą modlił fię áby deždż nie był/ y nie był deždż ná ziemię trzy látá/ y fześć mieśięcy: Y zásię modlił fię/ á niebo dáło deždż *BudNT Iac 5/17 (2)*; *SkarŻyw 567 (3)*; Abrahám [...] z rádością žádał tego áby ogládał dzień moy: y ogládał y wefelił fię [*Abraham ... exsultavit ut videret diem meum: vidit et gavisus est*]. *WujNT Ioann 8/56 (3)*; *SarnStat 1238*.

Połączenie: »i wnet« (3): A tak kazał obłokom by fie rozrośiły/ A iżby fie nyebyełkye fortki otworzyły. Y wnet tám hoynye Mánná yáko deśfzcz pádała *LubPs R6v*; A S. Piotr [...] prośił P. Bogá/ áby fám rádził/ iákoby [...] fłudzy iey pořromoceni nie byli: y wnetże on żwáwy y fłowny Heretyk/ iáko pień niemem zořtał. *SkarŻyw 373 (2)*.

b. *Przyłącza wypowiedzenie do wypowiedzeń poprzedzających celem ich uzupełnienia i rozwinięcia (1391)* :

a) *Przyłącza wypowiedzenia luźno nawiązane, często podrzędnie złożone:* a, zaś (317) : *MetrKor 34/134v (2)*; *TarDuch E2*; *BierRozm 15*; *WróbŻółt 49/11 (3)*; *LibLeg 10/124v*; *RejKup Tv (2)*; Myálać y Yewá w Ráyu wczym przebyeráć/ y ná rozumyć yey nye fchodźiło/ bo wdofkonálości fą od Bogá fтворzeni pirwfły rodźicy nálfy *KromRozm I N2 (2)*; *MurzHist E4v (3)*; Ci niechaj się rozdziela na troje po jedenaście w każdym tym rozdzieleniu, aby byli i duchowni i Panowie Rady i szlachta i z miasta i kazde jedenaście aby siedzieli (i) sądzili osobno każde swe wojewodztwo według rejestru *Diar 95*; *GroicPorz h*; Niechay tobie Pánie dziłiefyżzego święthá Offiárá będzie wdziętna/ y nas przeřz tę offiárę rátz od grzechow nářzych otzyścić. *KrowObr 168v*; *RejWiz 178 (2)*; *Leop Ps 17/7 (4)*; *SienLek 142 (3)*; *RejAp 76v*; Słepi bráli wzrok/ opętány od dyabelřtwá bráli wybáwienie/ y wřzyfcy niemocni ktorąž kolwiek chorobą byli zaráżeni/ á ktorzykolwiek fie iedno iego ciálaá dotykáli zdrowi bywáli. *HistRzym 126*; *BiałKat 18v (3)*; *BielSat C2v*; *KuczbKat 100 (4)*; Q. Metellus, poraźiwřzy Hánnibála/ wygnał go z Włoch/ y Cářtago pofiedli Rzymiánie. *BielSpr 43*; *RejPosRozpr c*; *RejPosWstaw [143⁴]*; *BiałKaz B4v (3)*; *StryřWjaz A3v*; Tiś ieft opoká/ á ná tey opoce

zbuduję kościół moy/ y bramy piekielne iego nie przemogą *SkarJedn* 290 (9); on łam z Sewerinem Betmánem Krákovským Bormistrzem [...] w Gorę się wpuścił/ y ci dwa podawłży żywoty swoie w wielką niebezpieczność iáko drudzy Kurciułowie Rzymłcy/ on ogień bárzo szkodliwy przeważną pracą vgaśili. *StryjKron* 722; *CzechEp* 199 (3); *WerKaz* 283; Chćiey moje miłe łyny w potrzebie rátowác. Y te nieprzyaćiele co biorą me cory/ Wyżeńmy z Europy w Kákáuzyłkie gory. *BielSen* 13; Iuż mdłé bydło szuka ćieniá/ [...] Y pástérze chodząc zá niém/ Budzą łáfy swoim grániém. *KochSob* 62; *BielRozm* 19 (2); *GórnRozm* B2 (8); *GostGosp* 28 (14); *OrzJan* 36; O kmiećie zbieglé duchowni práwem Ziemłkim czynić máią: y które łą krzywdy Ziemłkie. *SarnStat* 663 (11); *SkarKaz* 551a (3); *SkarKazSej* 663b.

Połączenia: »i ku temu« (1): y thvdzyefzh wzyantho lyvdy zakonv náłchego Berzermanłkyego wnyewolyą. [...] trzidyefczy y dwoye y ky themv wzyatho zych Mayethnołczy za dzyewyecznałczye thylzyancz rzeczy ych rvchomich Wthey tho walcze. *LibLeg* 11/140v.

»i owszem« (5): *BiałKat* 61; Od Bogá iey [mocy] przez Apostoły mieć nie mogli: bo ná łtolicy Cárogrockiey/ áni Piotr S. áni żaden Apostoł nie siedział. y owłzem ná wtorym zborze (iáko Theodoreť Grecki piłze) nowo szczępioną winnicą się zowie. *SkarJedn* 162 (2); *CzechEp* 214 (2).

»i potym« (1): Tegoż też roku w dzyeń s. Lucyey grzmiało okrutnie żimie nád obyczay/ y był potym wielki vrodzay zboża ná láto. *BielKron* 191.

»i snadź« (1): Aczkolwiek wtich ksiąłkach wiele rzeczy ktore śnac niewłziłtkim gmyłli będą/ y niektore śnac poprawieniá potrzebuią [...] prółze włziłtkich bogoboynich aby [...] łprzyaznią [...] poprawiły *SeklKat* Z3v.

»i też« (5): *LibLeg* 11/88v; Zaśię⁸⁰ pytali/ i niektóry się telz o tym łpornie gádál/ ielli by ten mógl [...] darow bożych odpaśc/ ktory by rás iemi był obdarzon *MurzHist* O3v; A dáleko ieť lepiey siedzieć w więzieniu/ niżeli być w wiekuiłtych mękach [!] Piekielnych: y ciężey też ieť/ Bołkim niż ludzkim łądem ołądzonym być. *KuczbKat* 335; *CzechEp* 301 (2).

α. *Przyłacza skupienia wypowiedzeniowe złożone nadrzędno-podrzędnie: a, zaś* (132) : A żołów zaśię nie miełzkáiąc/ Szedł łobie w drogę łkakáiąc: Y drzewiey nie odpoczywał/ Aże więc ná kreśie łtánął. *BierEz* L4 (2); *OpecŻyw* 137; *ForCnR* C2; *MetrKor* 40/821; *March*² D4; *BierRozm* 13; Bo łłáby polak ná trawie Gdy niemáłz połćia wpotrąwie Y káždy lepłłá myłł miewa Kiedy nędze nieużywa *RejRozpr* I4v (4); *SeklKat* X2; *RejKup* g6 (3); *MurzHist* L2v (3); *Diar* 95; Nie dármoć Dawid woła/ dziwny Pan ná niebie/ Y rozumiem że ten dziw rułza też y ciebie. *RejWiz* 154v (4); Vczyńił tedy Ezechias to włłytko cółmy powiedzieli po włłytkiey żiemy [!] Iudłkiey: y czynił to czo było dobre⁸⁰ y práwego/ y práwdzywie przed Pánem [*Fecit ergo Ezechias universa ... in omni Iuda operatusque est bonum ... coram Domino*]. *Leop* 2.Par 31/20; TÁć [*Sapientia*] pierwłzego oycá narodu ludzkie⁸⁰ [...] záchowáłá/ y od iego vpadku wyzwoliłá. Y dáłá mu tákową moc áby mógl włłytko zwyciężyć [*Haec primo formatum patrem mundi ... custodiuit et eduxit illum a delicto suo deditque illi fortitudine continendi omnia*] *BibRadz Sap* 10/2 (4); *OrzRozm* I4v; *OrzQuin* Ev (8); bo wtej trefnoći łłowney/ dołycieś w. m. vczyńił łwemu: y káždy z nas/ nietelko náuczył się wiele/ ále y łmielłzym iuż do tego zołtháł *GórnDworz* S3v (4); *HistRzym* 96v; *BiałKat* 28v (5); *KuczbKat* a2 (3); *RejZwierc* [233]; *WujJud* 145v; dlatego położyłem twarz moię iáko krzemień/ y wiem że się nie záwłtydę [*ideo posui*

faiem meam ut silicem et novi quod non pudore afficiat]. *BudBib Is* 50/7; *HistHel* D2; *CzechRozm* 119; *ModrzBaz* 31; *SkarJedn* 395 (3); *KochOdpr C*; *Oczko* 24 (2); *KochPs* 158 (2); Bo tácy zmwę z czártem máiąc/ w niey Bogá y wiáry S. záprzec fię mufzá: y niepierwey ku posłudze y pomocy fwey czártá przywiodá/ alž mu taką vczyniá iáwná/ ábo táiemną przyśięgę. *SkarŻyw* 173; Tedy ochotnie niepokalaná Sarę wrocił Abráhánowi: y tym go więcey czcił y vdárował/ im opiekę y láfkę Bołką nád nim więtfzá widział *SkarŻyw* 283 (8); *MWilkHist Kv* (2); *CzechEp* 229 (2); *KochMuza* 26; *ReszPrz* 60 (2); *ReszHoz* 127; Coś nam w tych czáśiech nieraz doś iáfnie pokazał/ y wiecznie tymes fię nam vdał/ žeby rzazał Znas każdy ślepá zazdrość *BielSen* 3; Iużem práwi ná swiecie nie dopiero/ y máło tych Seymow było/ na ktorých bym ia nie był *GórnRozm* D3v (4); *PaprUp* I4 (2); Ták fye ludzie vnořzá łczęściem/ że niémogá W pobożnych drogách Páńfkich řtać oboiá nogá. Y im dáléy hoynieyfzá łáfkę Páńfká znáią/ Tym więcéy záślepieni od łczęścia bywáią. *ZawJeft* 5; Bárány odeymowác od owiec/ y ták ie przypuřczázć/ coby fię ná czás dobry łęgły iágnięta *GostGosp* 106 (5); *Phil* S4; *LatHar* +6v; *WujNT* 820; *SarnStat* 1151 (2); *SkarKaz* 549a (5); *SkarKazSej* 678a (2).

Pořczenia: »i dlatego« (5): Ale rzeczeńz/ że częřtokroć tá rzecř o ktorá řpor idřie bywa ták trudná/ iř niewiedřiez [!] ktora řtroná więcey wážności ma/ y dla te^{go}/ trzebá ná ono zezwálać/ ná co więcey ich wotuie [*Sed inquires obscurum esse persaepe id quod controvertitur adeo, ut incertum sit, utra pars plus ponderis habeat necessarioque in plurium sententiam pedibus sit eundum*] *ModrzBaz* 30; Oboie fię ná to zmwili/ y Duchem S. zgodzili/ áby fię o ludzkie zbáwienie řtárali: y dla tego ofobno mieřkázć pocřeli/ Bázyliřfa pánienci y białe głowy: á Iulianus młodzięnce y męřczyznę Pánu Bogu pozyřkuiąc. *SkarŻyw* 178; *CzechEp* 39; *GórnRozm* L3v (2).

»i jeszcze (k temu)« (3): *LibLeg* 10/122; tenże ieřt záś nadobrotliwřzym Oycem/ ktory [...] pobudza ludzie áby od niego odpuřczenia prořili: y iefczę ktemu náuczył/ ktorýmiby řłowy prořić go mieli. *KuczbKat* 415; tám nie w polu obieráią/ ále obieráią w Murze/ y iefczę tych dobrze záwřą/ ktorzy go obieráią iřby nie wyřzli z támtąd/ ář Páná obiorą. *GórnRozm* Av.

»i owszem« (4): *Diar* 92; *HistLan* B; *SkarJedn* 181; Vrzędnik gdy do Páná przyřtánie/ ma tego pilnie řtrzedz/ áby nic nievbywáło/ y owřzem ma ták tego przeřtrzegáć/ áby kářdey rzecřy przyczyniał *GostGosp* 10.

»i przeto« (5): *OrzQuin* V3v; ciáło ich czeka w řiemi řwęgo wzbudzenia: y przeto niemáią iefczę dořkonáłego Błogořłáwieńřtwá. ácz ich to nic nieobraza: bo řię cięřzá przyřřlá nádřieią *BiałKat* 103v; *BiałKaz* Ev; *SkarJedn* 56 (2).

»i stářże« (1): Bárřiez do řercá to/ co boli/ człowiek Przypuřczá/ niřli co gmyřli fię dzieie. Y ztářże fię zda/ że tego ieřt więcey Co trapi/ niřli co człowieká cięřzy. *KochOdpr* B2.

»i tak« (4): *SkarŻyw* 306 (2); *GórnRozm* N2; Młoto áby řządnie řzło/ y ták nim karmić/ komuby to řłuřnie miáło byđż dawano *GostGosp* 136.

»i teřż« (5): Then vmiřł wasch wřchitek ten pořfel wasch dořtatecznie przed namy powyedział, y miřmi teř z yego powyęřczy dobrze wirořvmiely yz wi yeřteřcie nam dořrim przyaczieliem y řářfiadem *LibLeg* 11/87v (2); *OrzList* bv; *HistHel* B4v; mowił co řlyřzał/ y nam wřzyřtko oznaymił/ y ná to teř vcřnie řwe ná řwiát pořłał/ áby oćieć iego z tąd był wwięlbion *CzechEp* 118.

β. W poszczególnych członach wypowiedzenia złożonego nadrzędnopodrzędnie występują wskaźniki zespolenia (72) :

Połączenia: »i dlatego(ż) ... aby, (iż)by (a. żeby), iż (a. że)« (9 : 4 : 3): A toć ią dobre vczyunki/ bo od prawdziwego pana boga/ ią rozkazane/ y dla tego ie zową dobre/ yż od dobrych lvdzi [...] bywaią czynione *SeklWyzn* b3v; *LubPs* bb5; Theráphim: Iedni bałwany rozumieią, a drudzi obrazi fktorich Laban Prakthikował, y dla tegoz gie Rachel wzięła, byfie niedowiedział, gdzie fie obroćili. *Leop Cv marg*; *RejPosWiecz*² 91v; *BiałKat* 81; *KuczbKat* 180; gdyż człowiek nie ftworzon iáko bydlę/ Y dla tego go Pan Bog rozumem obdárzył áby z niego pociechę miał *RejZwierc* 62; *WujJud* 54v; Opufzczám ine mnogie omyłki/ y to nie dla tegom przypomniał żebym fię wtem ftrofowaniu kochał *BudBib* b3 (2); Wiárą Enoch przeniesion áby nie vyrzał śmierci/ y nie náleZION/ dla tego że iy Bog przenioł [Fide Henoch translatus est ne videret mortem et non inveniebatur, quia transtulit illum Deus]. *BudNT Hebr* 11/10; może Pan Bog dlá niego [ubogiego] nád námi fię zmiłować/ y dla tego połał go tu/ ábyłmy przezeń zbáwieniu fwemu pomagáli. *SkarŻyw* 135 (3); Nie chwali nikt okrucieńftwá/ chyba kto íam okrutny íeft. Y dla tego v nas ták íeft/ íáfkáwe práwo/ iżby okrucieńftwo nie było w Polfcze. *GórnRozm* D2 (2).

»i (dlategoć) ... przeto iż« (4): Zálnął potym Ofyálz z oycy fwemi/ y pogrzebli go ná polu/ grobow Krolewfkich/ przetho iż był trędowáty [et sepelierunt eum in agro ... eo quod esset leprosus] *Leop 2.Par* 26/23 (2); do czego [rozgrzeszenia] nie nawięcéy nie íeft potrzebá/ iedno Pokuty [...] y dla tegómci rozgrzélzenie wyżfzéy świętością Pokuty názwał: przeto iż rozgrzélzenie nikomu nie należy/ iedno pokutuiácemu człowiekowi. *BiałKat* 376; *CzechEp* 244.

»i przeto ... że« (1): Nie tylko to od ciebie wdzięcznie przyymuiemy/ áleć zá to tobie bárzo dziękuiemy: y przeto cię miłuiemy/ żeś rzeczy wyfokie [...] práwie z niebá zwabiłes ná ziemię y ná Wárcabies ié poftáwił *OrzQuin* M.

»i tak(o) ... iż (a. że), aby, aż, (i)żeby« (44 : 3 : 2 : 2): Węzá śnieg był wielki zátał/ Iż się do iámy nie íchował: Y ták go zimá zmorzyłá/ Iż w nim ledwe dufzá byłá. *BierEz* M3; A ták gdy z íobą wípor wiedli/ Kápłuná íami nie iedli. Y częfto ták pościli/ Iż obádwá wíporni byli. *BierEz* Pv (3); *ForCnR* C3v; *PatKaz III* 91v; *MurzHist* H2 (2); *GliczKsiqz* C3; *KrowObr* 135v; A kozda kráiná/ y kozde miáfto/ ktoreby niechciało vczeńnikiem być tego fwięthá/ niech od ognia y od mieczá zginie: y niech ták będzie wygládzone/ żeby nie tylko ludziom/ ále też y beftiam / nie godziło fie ná miefłkánie ná wieki [et sic deleatur ut non solum hominibus sed etiam bestiis invia sit] *Leop Esth* 16/24 (2); *BibRadz* I 273v; *OrzRozm* N2; ale podług rozumu máią być wízyftki rzeczy miarkowane/ y tak fię máią żwyczáić/ iżeby młodości popędliwość łatwie powciągnąć mogli. *KwiatKsiqz* D2v; *OrzQuin* O2; *RejZwierc* 201; A íełiby łupáiąc ono drzewo iáka trzáfka wypádlá/ álbo fęk/ włóz to zásię skąd wypádló/ y ták ty żłoby fłóżyć áby fye tráfiało trzáfka káżdá iakoś ié rozłupił *Strum* G; Gdyż záwždy ciało przeciw duchowi/ á duch przeciw ciału požáda: y ták fie z íobą nie zgadzáią/ że záwždy ieden drugiemu vftępowác muíi. *CzechRozm* 241 (3); *SkarJedn* 169; *Oczko* 1v; *SkarŻyw* 553 (13); *KochTr* 20; Miłował iá ferdecnie: y ták chodził o tym/ Ze muíiálá być iego poślubioná potym. *KochFr* 87; *WerGośc* 247; *ArtKanc* F10v; á vchoway Boże nań o one zbrodnie *proteftátiq* vczynić/ to wnet zábiję/ y ták broi gołotą będąc/ áż potem ná Niż poydźie. *GórnRozm* H3v; *PapUp*

F2; Ten brzuch Zeglarzá [...] ten v dworu nie potrzebnie fie wółęfáiącego Philozophá/ zapomnieć siebie y godności fwey przymufza: y ták márnie fie vdáwac każe/ iż/ áby go iedno nápáľ/ nie mu fie nieprzyľtoynego nie zda. *GostGospSieb* +2v; *KochFrag* 48; *OrzJan* 50 (2); *LatHar* 560; *WujNT przedm* 32 (3); *KmitaSpit* A2; *PowodPr* 79.

b) Przyłącza wypowiedzenie złożone podrzędno-nadrzędnie (525) :

α. Obok spójnika „i” na drugim miejscu stoi zaimek względny lub osobowy (163) : Komor źimie kiedy vmarzľ/ Y coby iadľ iuż nie náľazľ: Do pćzoľ fie nędznik pokuśľ *BierEz* S2 (4); *OpecŻyw* 115v; *TarDuch* D2v; *BierRozm* 15; *RejPs* 132 (2); *ZapWar* 1542 nr 2449; *LibLeg* 11/166; *RejKup* Z (5); *MurzHist* N2 (4); *MurzNT Ioann* 3/11 (2); *Diar* 57 (2); *KrowObr* 61 (4); *RejWiz* 131v (3); Bo pokim żyw/ będę mowić: y poki co rozumiem/ będę odpowíadaľ [*Dum enim vivo, loquar et, dum sapio, respondebo*] *Leop* 4.Esdr 8/25 (4); Bo mu wľzyfcy nie wierzą/ y nic mu nie dádzą/ Y co wylgaľ/ íakoby/ wydrzeć/ záľię rádzą. *RejZwierz* 124; *BibRadz* Luc 8/4 (2); *BielKron* 461 (3); *SienLek* 33v; *RejAp* 78; ábowiem thego ía ľámego mam zá práwego Philozophá/ kthory chce być cnotliwym człowiekiem: y w kim íeť thá chęć/ temu máľo częgo więczyey trzebá. *GórnDworz* G3 (8); *RejPos* 174 (5); Acżkolwiek też to Páweľ s. przydawaľ/ że Pan Kryťtus tenże chleb ciáľem fwoim názwáľ/ á kielich krwią. Y ktoby tego chlebá y kielichá pożywaľ niegodnie/ żeby był winien [...] ciáľa y krwie Páńľkiey. *RejPosWiecz*³ 97; *BiałKat* 246 (2); *KuczbKat* 90; *RejZwierc* [207] (4); *WujJud* 122v (3); *RejPosWstaw* 111; *Strum* K4; *BudNT Hebr* 11/11; *CzechRozm* 72; *PaprPan* P4 (2); W czym tobie *Kato* dobrze pocżąľ/ y ktorzi tákowymże vmysľem ábo proľzą/ ábo wolą fwoię Pánu oznáymuią/ cí tákże dobrze czynią íako y on [*Et Cato igitur recte fecit, et qui simili studio ... petierint ... non minus recte facient*]. *ModrzBaz* 44 (2); *SkarJedn* 118 (4); *KochOdpr* B4; *Oczko* 16v; A ía tobie chęťliwie niech ofiárę dawam/ Y dokąď człowiek żywie/ imię twé wyznawam. *KochPs* 80 (2); Poľť Anielľka íeť potráwáľ/ y kto go vżywa Anielľkiego fťanu íeť. *SkarŻyw* 393 (5); *MWilkHist* D2; *StryjKron* 572 (2); *CzechEp* [412] (2); *NiemObr* 5; *KochSob* 61 (2); *GórnRozm* B4 (3); *PaprUp* G2v; *ZawJeť* 16 (2); *GostGosp* 142 (2); *OrzJan* 83; *LatHar* 385 (2); Abowiem ktorym ľądem ľądzíćie/ ľądzieni będźiećie: y ktorą miárą mierzyćie/ będźie wam odmierzono [*et in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis*]. *WujNT Matth* 7/2 (13); *SarnStat* 15 (9); *PowodPr* 22 (2); *SkarKaz* 580a (2); *CiekPotr* 56 (2); *CzahTr* B2; *SkarKazSej* 698b (4); *KlonWor* 80; *SzarczRyt* C2 (2).

Połączenia: »i owszem« (10): *WróćŻoľt* 1/3; *GliczKsiąż* E7 (2); *UstPraw* H2 (2); *ReszPrz* 111; Niech to znáią prawďziwi/ że fáľźu nie lubíľz/ Y owľzem co ji íieią rad ty frodze gubiľz. *PudľFr* 26; ále iż chćiwość nie íeť náľycona/ y owľzem im więćey ma/ tym íeľcze więćey chce *KochWr* 31; *JanNKar* C3v; *SarnStat* 1109.

»i tak« (1): [*białogłowa*] zániecha s tobą onego beľpieczeńťwá/ ktorego do thych czáľow vżywaľá/ niześ fie z miľośćią odkryľ. Y ták coś zá czáľem vkroćić mogľ/ tho zaráz wľzyťko vpľoľzyľz. *GórnDworz* Cc3v.

»i też« (3): *FalZioľ* III 2c; nyechbi nam ľkoda nyebila boľźmi chrzeľczyyany y theľch czo bandzye krziwda poddanem waľchey K. mczi chczeni czynycz ľprawyedľywofcz ľľvńa a nyeodwłoczna. *LibLeg* 11/156; *ZapWar* 1549 nr 2657.

»i zasię« (1): ktorzy [...] przyśfli do Pána Kryšťufá/ y iedli [...] iuż więcej niełakną y zalię ktorzy
vwierzyli weń/ pili krew iego/ iuż nie prągną nigdy. *KrowObr* 191.

β. Obok spójnika „i” na drugim miejscu stoi spójnik podrzędny (362) : *March*¹ *Wiet* Av; Rzekł
im prozno przyśięgacie/ Wy obá to mięło maćie: Y áczkolwiek mnie zdrádzicie/ Wlżák Bogá nie
omylicie. *BierEz* I4v (3); *OpecŻyw* 139; *ForCnR* Cv; *FalZioł* I 8a (2); *WróbŻołt* 100/2; *RejPs* 68v;
ComCrac 21v; *RejJóz* L8 (4); *LibLeg* 11/184 (6); *SeklKat* E2; *ZapWar* 1548 nr 2668 (4); Bo iest
wiele ludzi [...] ktorzy fnąć o bogu nic nie wiedzą [...] i kiedy przyśtępiuá/ czynią to dla zwyczajui
tilko *MurzNT* 33v (4); *KromRozm III* D5; Item zeznal ze wtheyze skrzyncze bel signeth srebrny y
trzi knaflye pozloczifte, kthore on wzyal y gdy go ymowano wgośpodzie pod lawe wrzuczil *LibMal*
1554/185 (3); *Diar* 72 (4); *DiarDop* 113; *GliczKsiąż* M2v (3); *LubPs* bb; *KrowObr* 220v (3); *Leop Is*
1/15 (5); *RejFig* Bb (2); *RejZwierz* 21v (6); gdy chorągiew będzie podniefioná ná gorách vyžrycie/
y gdy trąbić będą vflýzycie [*et cum clanxerit tuba audietis*]. *BibRadz Is* 18/3 (7); *OrzRozm* Iv (2);
BielKron 453v (4); *KwiatKsiąż* M3v; *OrzQuin* N3v (4); *SarnUzn* [G2] (2); *SienLek* 156v (2); *LeovPrzep*
D3v; *RejAp* 80v; *Górndworz* X7 (3); *RejPos* 347v (2); *BiałKat* 251 (3); *RejZwierz* 44v (5); *WujJud* A3
(4); *RejPosRozpr* c4; *BudBib* 2.Mach 14/45; *BudBibKaw* Av; *BiałKaz* M3v (2); *BudNT* Act 26/10;
CzechRozm 197 (2); *PaprpPan* C3v (3); *ModrzBaz* 25v (3); *SkarJedn* 134 (3); *Oczko* 23v (8); *KochPs*
40; Y w łtarym zakonie zákazał Pan Bog Prorokowi fwemu z Heretyki y odłzczepieńcy ieść y pić.
y gdy tego w nieróftropności fwey od łtąpił Lwowi go zábić kazał. *SkarŻyw* 59 (44); *StryjKron*
205; *CzechEp* 204 (6); *NiemObr* 172 (5); *ReszPrz* 111; *WerGość* 257; *KochPam* 82; *PudłFr* 21 (2);
Nie iest tén człowiek ktoryby to vmiał wyliczyć/ y gdyby tá náłzá rozmowa była przy iákíey zgrái
ludzi práwnych nie ieden by łobie/ pomyslił *Górndworz* I4 (3); Przełtawám ná twym zdáníu: y
kiedykółwiek będzielz chciał o tym mówić/ iáko obiecuiefz będę cie záwždy rad łłuchał. *KochWr* 41;
ActReg 55 (7); *GostGosp* 70 (3); *Phil* S3; bo widzi wzdłufz/ y gdzie głęboko/ Głębokość przenika
GrabowSet C4 (4); *OrzJan* 47 (3); kiedym vpadł/ podżwignął mię/ y kiedym nieruchomo łtał/
trzymał mię *LatHar* 561 (10); *RybGęśli* C2v; ále ia go znam. Y ieflibych rzekł że go nie znam; będę
podobnym wam kłamcá [*ego autem novi eum; et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis, mendax*].
WujNT Ioann 8/55 (8); *WysKaz* 15; Przetoż dołżużyłes fie tego łłufznie że ná cie wlyfzy łáłkawi:
y kiedy iedzielz w Séym przez vlicę do zamku, rádźic ludzie zábiégáią, áby cie ogládáli. *SarnStat*
863 (36); *SiebRozmyśl* K4v (2); *GrabPospR* K4; *KmitaSpit* B3v (3); *PowodPr* 84 (4); Nigdy żaden
heretyk/ áni Zyd/ áni Turczyn cudá żadnego prawdziwego nie vczynił: y gdy fię o nie kuśili/ wielce
byli pohánbieni. *SkarKaz* 418a (7); *VotSzl* Cv; niechay mię tak Bog moy Miłue, iáko niechcę ia
vrágac tobie, Y, áby ci vrágał, mam zárzecz niełufzną. *CiekPotr* 36 (6); W nádzieię iego obrony/
Nie boię fię z żadney łtrony. Y gdy ná mię co przypádníe/ Rátuie mię Bog moy fnádníe. *CzahTr*
D2a (3); *GosłCast* 13; gdy iedney źle fię dzieie/ druga też vćierpieć muśi: y gdy fię iedney łzczeńci/
druga też przy niey kwitnie. *SkarKazSej* 680b; *KlonWor* 65 (3); *SzarzRyt* D2.

Połączenia: »i dlatego« (4): *LibLeg* 11/139v; *GliczKsiąż* C2v; Nákoniecz dufzá náłzá/ przez
thákowáž hármonią miáłáby być łtworzona/ y dla tego kiedy muzykę łlyfzy/ tho iáko ze łnu/
oczkniewa fie *Górndworz* Hv; Obiedwie to rzeczy niedobre/ y dla tego że złe/ tedy łá łtráflíwe.
BiałKaz A4v.

»i jeszcze« (1): Abowiem ty kiedy baczyfz/ prawe fercze w prostości Nie zawarłeś hoyney ręki/ każdemu fwey miłości Y mnie iefcze gdy obaczyfz w tym mym ftanie wiernego Nie opuściłz bo ty baczyfz/ y w piasku grzebiącego *RejJóz* C4.

»i k temu« (3): *GroicPorz* bb; ftąd byli prześpieczni w nocy od nieprzyaciela/ y k te^{mu} iefli fie im nie zdarzyło potkanie z nieprzyacielem vftąpili do okopu *BielSpr* 7v; *ModrzBaz* 61.

»i owszem« (28): Ma mocz dofwiadczoną naprzeciw każdemu iadowi/ y owfzem iefli gi w żołądku naydzie/ natych miał wraczaniem gi wyrzuci *FalZioł* V 72v (2); *Diar* 88; *DiarDop* 100; *GliczKsiąż* E (3); *GroicPorz* mm2 (3); *KrowObr* 131v (2); Nie zákryway oblicza twego przedemną/ y owfzem gdym iefł vciśnion náklon vchá thwego ku mnie *BibRadz* Ps 102/3; [proszę] ábychmy w tym záchwreniu świata tego/ Polakow ná fie nie iątrzyli/ y owfzem iefliby im był iáki gwałt/ ábychmy im byli podporą *BielKron* [332²]; *GrzegRóżn* L2 marg; A przetho tákowego obyczáiu [...] fthrziedz fie Dworzáninowi trzebá: y owfzem gdy kto łobie w czym dobrze pocznie/ chwalić tho ma fprzyázliwie *Górndworz* N3 (2); *RejPos* 121v; Ano tho iefł złościwy tákowy człek káždy/ Co iedno dobrodzieyftwá vmie tu brác zázdy/ A oddác ich nie vmie/ y owfzem gdy widzi/ Zeby ie nágradzác miał tedy s tego fzydzi. *HistLan* F4v; *KuczbKat* 365 (2); *BudNT* przedm a4; *CzechRozm* 91v; *ModrzBaz* 98; *CzechEp* [383]; *WerGość* 229; *WerKaz* 302; *SarnStat* 1041 (2).

»i potym« (2): *SkarJedn* 264; Gdym poczał kázác [...] boiác fie áby mi rzeczy niedořtało/ fłowym fie proznymi długo báwił: y potym gdy mię kto chwalił/ radem fłuchał *SkarŻyw* 582.

»i przeto(ż)« (9): Powinniřmi tedy wierzyć w řiná Bożego w Páná Iezulá Chryřtuřá wřzyřci/ y prze to/ gdyř weř wierzymy Bogiem nářzym prawdřiwym iefł. *BiałKaz* F4v (2); Był człek vrodziwy Aaron/ á wymowny/ y przetořł gdy fie Moyřeřł Pánu Bogu z pořeřřtwá do Pháraona tym wymawiał/ iřł wymowy niemiał: vřlyřzał ony řłowá od Paná Bogá: Aaron brát twoy/ wiem iřł wymowny iefł *SkarŻyw* 489.

»i řtád(że)« (4): ktorzy [*nieprzyjaciele*] miařto dźiękowanía kędy mogąc/ radzi iem záfzkodzą i potem ié o wielkie cięřzkořci przyprawią i řtátže aby řię ich i terás řtrzegli godni řą. *MurzNT* 46; S. Máryey Mágdálenie pierwey odpuřczono/ *reatum culpae*, to iefł wieczną winę/ y řtád že [!] iey wiele grzechow odpuřczono/ przydáie Ewángelia/ *Dilexit multum*, iřł vmiłowářa wiele. *WysKaz* 29 (2); *RybWit* C2.

»i tak(że)« (5): Ten przykřad řásnie ofwiecone á Miłościwe Křiąžętá vpewnia nas wtym/ iřł wiele ćwiczenie pomaga/ y ták iáko fie kto z młodu częgo náłóży/ teř ná tym niemáło náleży. *GliczKsiąż* A4; ábowiem káždy w tho/ lepiej niř ia potrefi/ y thák gdy zá rowno ciágnąc będyem/ iednemu zá wřzyřtki/ horowác nie przydzie. *Górndworz* H4; tedy miařto Kázimiěř przy rěce Wiřle/ téy kłátwie nie ma bydź podległé: Y tákže gdy Kázimiěř zákłną/ Křaków ma bydź wolny od kłátwy. *SarnStat* 224 (3).

»i teř« (10): teř otok vřzu leczy/ y teř gdy řokiem thego ziela řwieže rany wymywa/ dobrze ie goij. *FalZioł* I 79d (2); *LibLeg* 11/22; *DiarDop* 106; á pánu nie řtárác fie o tho/ [...] nie bárzo mu to przyřtoi: y chocia by teř przyřtało/ niewiem iáko by iego náklád řtárczył. *Górndworz* Hh; *KuczbKat* 290; *RejZwierc* [78²] (2); *SarnStat* 688 (2).

»i to« (2): Kmieć ktoremu dádzą do kilká lat woley/ wftác od páná fwego záfię niemoże/ áliż wykopa y wyciľci onę rolą wľefiech na ktorey záfiadľ/ y to gdy ma odnidź/ tedy ma doľyc vczynić wedle práwá źiemľkiego y oney dzyedziny. *UstPraw* F2 (2).

»i wnet« (1): the^{go} ye^{go} Kro. m. zalowacz raczil y wneth ľkoro pan Voyewoda przeľz poľla fwego ye^{go} Kro. m. tho oznaymyľ poľlacz raczil dworzanyna ľzwego abi wiwyedzyl onym *LibLeg* 11/181v.

»i zawždy« (1): Alexánder wielki ten bárzo pilne oczy ná to miał/ áby był poznaľ pochlebcę á práwego przyjaciela [...] y zawždy kiedy mu kto co ľzeptáľ/ tedy drugie vcho záľloniľ *RejZwierc* 49v.

c) *Przyľacza skupienie wypowiedzeniowe rozpoczynające się imiesłowowym równoważnikiem zdania* (549) : *ListRzeź* w. 17 (2); *BierEz* Q4 (5); *OpecŻyw* 78v (25); *OpecŻywList* C2; *ForCnR* B2v; *PatKaz I* 13; *PatKaz II* 19v (2); *PatKaz III* 137; *HistJóz* Bv; *FalZioľ* III 38d (3); *BielŻyw* 155; *MiechGlab* 43 (3); *BierRozm* 26 (2); OMnes gentes plaudite manibus: iubilate deo in voce exultationis. Wľytczy ludzie chwalcie pana boga wefele y rękoma klaskaiąc raduycie ľie chwalcie miľego boga gľofem wefeľa. *WróbŻoľt* 46/2; *LibLeg* 10/93 (2); *RejPs* 172v (3); v dreya wrunowye ľkopu vkradľ y zabywľchi zyadľ *LibMal* 1546/110 (18); *SekľWyzn* 3v; *RejKup* x4v; *KromRozm I* A3v (4); *MurzHist* T4 (4); *MurzNT Matth* 2/16 (18); *KromRozm III* I5v (3); *Diar* 20 (8); *GliczKsiąź* Iv (3); *LubPs* X6; *GroicPorz* mm4; *KrowObr* 37v (8); A gdy oni iedli: wźiaľ Iezus chlebf y błogofľawiać ľamaľ [*accepit Iesus panem et benedicens fregit*] *Leop Mar* 14/22 (37); *OrzList* f (2); *RejFig* Aa4v; *BibRadz Act* 27/40 (22); *BielKron* 37v (7); *GrzegRóżn* C4; *KwiatKsiąź* O3 (2); *OrzQuin I*; *SienLek* 55 (2); *LeovPrzep* F4; *RejAp* [13]; *GórnDworz* P7v (8); *RejPos* 246v (8); *RejPosWiecz*³ 98v; *BiaľKat* 140v; *GrzegŚm* 35 (3); *KuczbKat* 305 (2); *RejZwierc* 154v (3); *BielSpr* 61; *WujJud* A4 (5); *WujJudConf* 65v; vbieraľ fię ná wźem koľztownie/ y przyľtępuiać ku oľtarzowi Świętemu przydawaľ świetności temu vbiorowi. *BudBib Eccli* 50/11 (4); *BudNT Matth* 14/19 (9); *PaprPan* Gg2v; *SkarJedn* 258; *Oczko* 28 (9); A iam/ w ich zľy čás/ w parcie (móy Bóg to wię) Chodźiľ: y/ poľzcząc/ páná zá ich zdrowie Prośiľ wftáwnie. *KochPs* 49 (2); vmyśliľ [*mnich*] go wnocy zabić/ y nágotowawľszy ostry puynaľ/ znim legľ/ chcąc o puľnocy ná onę dyabelľką robotę wftać. *SkarŻyw* 574 (100); Abowiem Anyoľ Boży ľtaľiľ z niebá/ y przyľtapiwľszy odwaľiľ kámię *MWilkhHist* C4 (3); *StryjKron* 120 (14); *NiemObr* 10 (4); *ReszHoz* 118; *ReszList* 161 (2); *WerGość* 205; *ZapKóścier* 1585/75 (2); *KochPam* 84; *GórnRozm* G3v (2); Kocháli ľye w faľszywych Bogów próznę chwale/ Y poznawľszy iáľny błáď/ trzymáli go ľtále. *ZawJeft* 5; *ActReg* 98 (4); *Phil* C2 (4); *LatHar* 128 (21); Bľogofľawiać bľogofľawić cię będe/ y rozmnażaiąc rozmnożę cię [*benedicens benedicam te et multiplicans multiplicabo te*]. *WujNT Hebr* 6/14 (47); *JanNKar* Cv; *SarnStat* 128 (9); *SiebRozmyśľ* [A2]; *WitośľLut* A3; *PowodPr* 31 (5); Iozeph [...] z żoľnierzmi ľwemi w iedney fię iáľkini zámknáľ/ y widząc iż vyść nie mogli: pozábijác fię żoľnierze ľami ľpolnie chćieli. *SkarKaz* 382b (9); Pożegnaľ nas, y wsiadľzy ná koń iechaľ w drogę. *CiekPotr* 12 (2); *CiekPotrHerb*)?(3; *GosľCast* 49; *SkarKazSej* 674b (6); *KlonFlis* C4; A ciebie przed wźemi Pánie Wyznam ľkażcą niepráwości/ Y máiać w tobie vľanie/ Znioľę wźelkie doľęľości. *SzarzRyt* A4v (3).

Poľczenia: »i k temu« (2): Gdyż on [...] Dom a Rodźice moje zacną vćźciwością ľtanu Ślácheckiego ochędożyľ/ y kthemu ľpráwiwľszy ľaľkawe ľerce W. K. M. ku mnie/ doľrodźieľftwem W. K. M. znáćnym raczyľ mię okráśić *BibRadz* *2; *NiemObr* 101.

»i na ostatek« (1): by tego biczá Bożego frogiego nád námi niebyło/ vdáliby fie krześcíanie ná wfzytki złości ktoreby mogły być wymyflone ná świećie/ y ná ofthátek będąc w pokoiu/ fwoy miecz y zbroie nálię by ie zobracáli. *BielKron* 255v.

»i owszem« (10): *RejPosWiecz*³ 97; niechćiał tego vczynić Iarosław/ y owfzem wzgárdziwfzy vpominánie Oycowfkie/ przyćiągnáfzy z Nowogrodá Kijow vbieżał y opánował *StryjKron* 165 (2); *NiemObr* 4 (5); *ReszPrz* 4; *SarnStat* 1299.

»i potym (zasię)« (4): A wszakosz slaly domnye pythayancz sye na fzdrowie V. C. M. y Crolya Ie^{go} Mczi młodego, y pothym sasye sprawywfzy posfelsthwo przyslaly do mnye Snowynv *LibLeg* 9/50v; *GliczKsiąż* H8v; myfli fwe vciefzyli/ y ćwiczenia fobie námnożyli/ y potym do domu przyfzedfzy dziatkam álbo też fłużkam to nadobnie rozwodzili *RejZwierc* 165v; *ReszList* 176.

»i też« (1): thego fię napijaj na nocz, Y też rozmocziwfzy chuftę przykładay na ty rzeczy *FalZioł* I 19a.

»i to« (1): Ludzye [...] prácuyá/ orzá áz zbożá doftána/ y to tego doftawfły/ z wyelką pilnofcyá ftrzegá a bronyá. *GliczKsiąż* C8v.

»i zaś (a. zasię)« (3): [Krystus] nálfz Cyrográf [...] fwoią Krwią fwiętą y nadroffsfzá zámázał/ y zálię wfławfzy zmartwych/ nas vfprawiedliwił y náwieki poświećił. *KrowObr* 45v; y flii [trędowaci] precz á pochowali the rzeczy: y zaś fie wroćiwfły/ flii do drugiego Namiotu [et abierunt et absconderunt; et rursum reversi sunt ad aliud tabernaculum] *Leop* 4.Reg 7/8; *CzechEp* 302.

α. Przyłącza wypowiedzenie poprzedzone określeniem predykatywnym (20) : Verbum iniquum confituerunt aduerfum me: nunquid qui dormit noⁿ adiciet vt refurgat. Słowo złościwe wfławili naprzeciwno mnie Aby mie zabili y pogrzebionego ftrzegli. *WróbŻółt* 40/9; *HistJóz* E4v; *LibMal* 1547/128v; Ale nowa y błędna/ á koścyołowi przeciwna to náuká byłá/ y zá taką nye tylko od Papyeżá/ [...] ále od wfłego zboru krześcíańfkyego odrzuconá/ wnet wfłálá. *KromRozm* I F3 (2); *BielKron* 398; *GórnDworz* I5; Rychło potym tenże chłop drugiego wołu vkradł/ y poimány ná złodzieyftwie/ wyznał *WujJud* 89v; Abowiem nas omył á oczyścił od wfłech grzechow á nieprawości nálfzych/ y oczyfcione nápełnia dáry fwoimi *RejPosWstaw* 22v; *SkarJedn* d6; *Oczko* 27v; Anthemiufz [...] prośił ábj go vczynił Chrześcíaninem: y prowadzony do Bifkupá vwierzył y ochrzfzczony [!] ieft. *SkarŻyw* 86 (3); On oycá/ fkoro go hámowác [!] począł/ zábił/ y fám potym poimány/ ná gárdle ieft fkarány. *WerGość* 256; takowy y z pomocniki fwémi niech będzie poyman/ y poymány w wieżę wfładzon [talís ... comprehendatur et mancipatus turri includatur] *JanStat* 673] *SarnStat* 833; *SkarKazSej* 685a; Przed tobám ia chadzálá/ y zięta chorobá/ Przed tobá droga mátko/ przecz konam zá tobá? *SzarzRyt* D2 (2).

Poláczenie: »i wnet« (1): Piotr [...] rad fię názad wroćił: y wnet vchwycony/ Páná Iefulá przez fwoy krzyż vwielbił. *WujNT* 512.

c. Przyłącza wypowiedzenie zbliżone anaforycznym charakterem do zdań względnych rozwijających (698) :

α. W wypowiedzeniu przyłączonym brak dodatkowych wskaźników anaforycznych: który, co (274) : yakom ya vydzyal Czástokroc szlyachathnego stanyslava [...] po zabyczyv szlachathnego Mykolaya szmyslkovcza y myaskal vszyemy kszyaszaczey vphaly nyeczyrpyal *ZapWar* 1507 nr 1985 (2); *BierEz*

L (2); *PatKaz II* 49v; *PatKaz III* 126; *TarDuch* D6; Też iako fie żydowie mieli zbierać naprzćeiw [!] panu Ieufowi/ y profi aby iego Bog otziecz wspomógł. *WróbŻolt* dd4 (2); *LibLeg* 10/124 (2); A gdy wefzli wglodne pułfcze/ fpućcił pthaki fpowietrza y pádáli przednogámi ich *RejPs* 155v; *SeklKat* S2 (2); *LibMal* 1550/156 (2); Widzyałem ducha z ftepuującego yáko gołębicę z nyebá/ y zoftał ná nim. *KromRozm I* B2v (2); *KromRozm III* P5v; *GliczKsiqz* F5; Przy zoftáley wdowie máią [klejnoty] zoftác/ y po fwey woley może ie obroćić. *GroicPorz* gg4 (4); *KrowObr* 179v (4); *RejWiz* 85v (3); A dam wam páfterze według fercá moiego/ y będą was páłli vmieiętnością y náuką [et dabo vobis pastores iuxta cor meum et pascent vos scientia et doctrina]. *Leop Ier* 3/15 (27); *OrzList* h; MNich fzedł s fuknem do miáftá/ by dał fzyć kápice/ Potkał drabá ná drodze/ czyftá fzubienicę. Y vrznał mu poł fukná/ á mnich fie zátrożył *RejFig* Dd3 (2); Zeleukus krol Lokreńki. TEn krol práwo vftáwił/ ktoby to przewinił/ By mu oczy wyięto/ gdyby gwałt vczyñił. Ten iednegoż fyná miał/ y złamał to práwo/ Kazał mu oczy wyiác/ o niefzczęlna fprawo. *RejZwierz* 2v (2); *BibRadz Apoc* 8/10 (18); *OrzRozm* H2; *BielKron* 58v (18); *Mqcz* 77b (2); *RejAp* 162v (4); *Górndworz* Fv; *RejPos* 258v (3); *BialKat* 8v; *RejZwierc* 137 (6); *WujJud* 149 (2); *RejPosWstaw* [143²] (2); Y posłał krol Solomon Benáiahá fyná Iehoiády/ ktory iy zámordował/ y vmárł [Et misit rex Selomoh per manum Benaiahu ... et irruit in eum, et mortuus est] *BudBib* 3.Reg 2/25 (30); *BialKaz* C3; Choruie(li) kto v was/ niech przyzowie ftarfze zboru/ y niech fię modlą nád nim/ máżąc go oliwą wimię pańskie. *BudNT Iac* 5/14 (9); *CzechRozm* 111 (4); *PaprPan* Hhv (2); *ModrzBaz* 70v; ifz Syn Boży ták iáko oćiec przyrodzenno y zoycem iednoiftotno Duchá S. ma: y ták od niego iáko y od oycá nierozdzielno/ [...] pochodzi. *SkarJedn* 276 (6); *Oczko* 31v; *KochPs* 111; *SkarŻyw* [223] (10); a tym spofzobem tho darował syna swego fza yego dobrocz, ygo [!] cznotlywyę chowa: y ma chowacz yako Oycza swego wpoczywofzyczy do ye^{go} smyerczy *ZapKościer* 1580/69 (5); *StryjKron* 110 (3); *CzechEp* 274; *NiemObr* 160 (2); *KochPhaen* 2; *BielSen* 9; *KochPieś* 38; *PaprUp* L; *ActReg* 8 (3); *GostGosp* 152; *GrabowSet* I3; *KochFrag* 44 (2); *OrzJan* 53; *LatHar* 704 (2); Abowiem fą duchy czártow czyniące známioná/ y wychodzą (marg) ktorzy wychodzą. G. (–) do krolow wfzytkiey ziemie [Sunt enim spiritus daemoniorum facientes signa et procedunt ad reges totius terrae] *WujNT Apoc* 16/14 (31); *SarnStat* 136 (3); BOleław Chrobry, tym miánem przezwany, Pierwfzy krol Polski vkoronowany. Pan fmiály, czuyny, y wfzytkie fwe rzezy [!], Zwłáfczá Rycerskie, miał ná pilney pieczy. *KlonKr* Cv (2); *KmitaSpit* B3v (2); *PowodPr* 69 (3); *SkarKaz* 39b (7); *VotSzl* C3; *CzahTrPapr* ktv; *SkarKazSej* 690a (2); *KlonFlis* G3; *SapEpit* A2 (2); *KlonWor* 56; *SzarzRyt* D3v.

Połączenia: »i owszem« (2): Lifty Seymowe Poroczka/ niewádzá/ y owfzem máią być fádzone áż do Seymu powiátowego. *UstPraw* C; *KochWz* 142.

»i też« (3): *MurzNT Ioann* 12/2; Kiedy iuż wzgorę doydá powietrza żimnego/ To fie iuż tám odmienia záwždy nacż dziwnego. Albo w defzcz álbo w krupy/ á czáfem też w grády/ Y potłuká też czáfem y trawę y fády. *RejWiz* 150v; *BudBib* 1.Mach 12/41.

»i zasię« (1): Látá 1412. Wypráwił fye Włádzisław do Węgier/ á tam był od Zygmuntá Krola Rzymfkiego wdzyęcznie przyięt/ y wroćił mu záfię koronę/ iabłko/ fceptrum/ Krolewfkie *BielKron* 384v.

β. W wypowiedzeniu przyłączonym występuje zaimek anaforyczny: *który, co* (223) : *BierEz* R2v; *OpecŻyw* 120v (3); *PatKaz* II 23; *FalZioł* V 69v; A tak my [...] łprawowały łpani waschimy te rzecz y nagrodzenye czynily y nalezyone czternałdzie person wnyewołą pobranich y nam ych panowye wálzi daly *LibLeg* 11/107v (7); *RejPs* 94 (3); *SeklWyzn* o3v (2); *HistAl* M5 (3); nieboi się Zacharjáfzu/ Boć iest wyłłuchána proźba twoia/ i żona twoia Elfzbiéthá vrodzi tobie łyna ktoré^{go} (*marg*) i iego abo ktoré^{go} na (–) imię wezwiefz łánem [*uxor tua Elisabeth gignet filium tibi et vocabis nomen eius Ioannem*] *MurzNT* *Luc* 1/14; *KromRozm* III E4v; *LubPs* bb4v; Ktho powiada iż Bogá znam á rołkazania iego niechowa/ kłamcá iest/ y wnim prawdy niemáfz. *KrowObr* 45 (3); *RejWiz* 66v; Siodmego roku posłał łobie Ioiáda kápłán/ po Rycerłthwo y Sethniki y w wiodł ie łobie do kościoła Pánłkiego [*misit Ioiada, et adsumens centuriones et milites introduxit ad se in templum Domini*] *Leop* 4.Reg 11/4 (14); RYm ieden nápisáfzy/ námálował Sowę/ Drugi Liłá on dybie/ by iey vrwał głowę. Więc trzeci chłopá s kijem/ y Klimkiem go przezwał *RejFig* Bb7; Támże Pan Bog z żebrá ktore wziął z Adámá łprawił niewiáłtę y przywiódł iá ku Adámowi. [*Et aedificavit Dominus Deus costam quam ceperat de homine in mulierem et adduxit eam ad hominem*] *BibRadz* *Gen* 2/22 (10); Tefłaloni w Grecyey chwalili Bocianá [...] Tenedowie Krowę cielną/ y łłżyli iey przy porodzeniu iáko ktorey łżeściniedzyálce. *BielKron* 24 (32); *GrzegRóżn* L3 (2); *SarnUzn* D8v (2); *RejAp* 71; *RejPos* 24 (5); Bo áćz wiele ná thym należy/ ále zwiázan práwy/ y przyłiął ie dzierzeń łthanowi káždemu. *RejZwierc* [193] (5); *BielSpr* 30v; *WujJud* 173v (2); Záíłte Saráh żoná twoiá vrodzi tobie łyna y názwiefz mu imię Izáhákem *BudBib* *Gen* 17/19 (16); *Strum* H2; *CzechRozm* 21 (2); *PaprPan* H4v (2); *ModrzBaz* 141 (3); Przeciw ktorym Szołty Zbor zložony iest/ y ná nim iáko bezbożni bluznierce potępieni łą. *SkarJedn* 392 (2); Był ielczce przyzwany drugi raz do Krola: y przed nim wiele mężnie y wolnie mowił o S. wierze Chrześciánłkiey *SkarŻyw* 305 (11); a tam myeli trzi łagwe pywa y wypyelifzmy ye społem. *ZapKościer* 1580/52v (4); *StryjKron* 315 (2); *GórnDworz* A2 *marg*; *ActReg* 19; Gdy fię ósm dni wypełniło/ obrzezano dzieciátko/ y dano mu imię IEzus. *LatHar* 530 (8); *WujNT* *Gal* 1/18; *JanNKar* B4v; *SarnStat* 361 (3); *SiebRozmyśl* F3; *KlonKr* C4v; *KmitaSpit* A2v (2); Ia weń wierzę iż iest Bogiem práwym y Zbáwicielem łwiátá/ y onym obiecány^m Melłfyalzem/ y przezeń wiecznego zbáwienia dołtánę. *SkarKaz* 421b (13); Dał łpráwę Hetmánowi iest woyłko nie máłe/ Y widział w nim rycerłstwo rozne y zuchwáłe. *CzahTr* E (3); Dobre *absolutum dominium*, y nád nie lepłzego rzádu nigdy być nie może *SkarKazSej* 691b (2); *KlonFlis* G3; *KlonWor* 75; Zamek tákież w pośrzodku iego zbudowano/ Y Birłam go od łkory wołowey przezvano. *PudłDydo* A2v.

Połączenia: »i owszem« (1): Więc w tey łtáteczności łwey iże łkukłá łwego/ Rowien do Schediulzá męznego Greckiego. Y owłzem go dołtátkiem y łlą przechodzi *PaprPan* C2.

»i też« (2): Przy niéy teże tamo panié łtály/ ij ty też łyna iey wielmi żalowały. *OpecŻyw* 149; Máłc ciało vbielaiáczá: a zwálzczá ręcze/ y też ie miękkie czym [!]. *FalZioł* V 117v.

γ. W połączeniu z zaimkiem osobowym (34) :

»i on« (2): powiadałz iłz twoy Bog łwiátłóść przyniołł/ y on ołwieca włzelkiego człowieká *SkarŻyw* 147 (2).

»i ten(że)« (32): iednégo łyna miała/ ij tego marnie z wielką bolełcią dzis łtrádala. *OpecŻyw* 158; *FalZioł* IV 45d (2); *LibLeg* 10/72; *LibMal* 1543/68v (4); *RejJóz* H2 (2); ciágnął iákoby miał iść ku

Azothowi/ á pothym wneth fie wytoczył ná pole: przetho iż miał báržo wiele iezdnych/ y w tych duffał [*eo quod haberet multitudinem equitum et confideret in eis*]. *Leop 1.Mach 10/78; LeszczRzecz A4*; To było potomftwo Ietrá/ ktorego inácey zwano Cyneiczkiem/ y był ten świekrem Moizelfzowem^m y Káplanem w Mádyán *BibRadz I 158c marg; GórnDworz B8v (5)*; żywie pan bog że nie mam iedno káľczek oleiu á zgarftkę mąki w domu swoim/ y to chowam łobie á dziecięciu łwemu ábychmy od głodu nie pomárli. *RejPos 81v; BielSpr 30v (2); BudNT Hebr 11/9*; Bo iefli on łyn Boży [...] łtał fie ciáľem ábo człowiekiem: y tenże zá was vmárł/ y grzechy zgłádził: tedy on tego vczynić nie mógł łam przez fie *CzechRozm 54v*; Wierzę że mu też Ceres báržo bliľka byłá/ Y táż go też podobno práwá náuczyłá. *PaprPan G3 (2); SkarŻyw 160; CzechEp 99; ActReg 168*; ták iż téż powiádaia/ że fie Mars v nich rodził/ y ten im naypiérwéy łpółób wojenny podác y opifać miał *OrzJan 40; LatHar 464; WujNT 306; CzahTr L3v*.

đ. W wypowiedzeniu przyłáczonym występuje zaimek przysłówkowy:

Półáczenie: »i tam(o, -że)« (167): *BierEz N4; OpecŻyw 74 (5); FalZioł V 10v (2); BielŻyw 168; LibLeg 11/93*; Item zefnal ze do Gíľzdebna do karczmi przed Cleczewem myliá prziaćhal i tamo traffil człowieka zwarłchewi *LibMal 1543/67 (14); SeklKat D3 (2); HistAl Lv; MurzNT Ioann 6/3 (4); KrowObr 30 (4)*; Tedy oni wpuścili go do Lwiew iámy/ y był tám łfeść dni [*Qui miserut eum in lacum leonum, et erat ibi diebus sex*] *Leop Dan 14/30 (6); RejFig Bb4; BibRadz Gen 12/8 (21)*; Gotthy zborzywłzy kroleřtwá thu w Europie/ ciágnęli do Híľzpániey/ y támże opánowali niekthore kroleřtwá. *BielKron 278v (16); SarnUzn G7v; RejAp 100; GórnDworz S6v (2); [Józef] łzedł do Egiptu/ y był tám áż do łmierci Herodowey RejPos 25v (2)*; kiedy iuż Pan Chriřtus vmárł/ duřzá iego do Piekłá złtápiłá/ y tám byłá tak dľugo/ poki ciáľo iego w grobie leżáľo. *KuczbKat 45*; Pothym łam Moizelfz łzedł do Páná ná gorę/ y támże fie s pánem rozmowił o czym było potrzebá. *RejZwierc 9 (2); BudBib Num 33/38 (3); Strum O4; BudNT Luc 22/12 (2); CzechRozm 31v; SkarJedn A7v (3); KochPs 80*; Y wiedziono ie nád rzekę/ y tám przed oczymá S. Anáľtázego/ dawiono ie powrozy/ y miotano w wodę. *SkarŻyw 76 (18); StryjKron 335 (4); KochJez B3v; WerGość 247; ZapKóścier 1586/63v; GórnRozm G3 (3); ActReg 7; LatHar 531 (4)*; Y przyřzedł do Káphárnaumá miáľtá Gáľileyřkiego: y tám ich náuczał w łzábáty [*Et descendit in Capharnaum ... ibique docebat illos sabbatis*] *WujNT Luc 4/31 (20); SarnStat 439 (5); WitosłLut A4v; KlonKr B3v; SkarKaz 634a (5); CiekPotr 49; CzahTr E4; KlonWor 7*.

d. Przyłácza wypowiedzenia zawierajáce dodatkowy szczegół lub uboczną informácię (2071): *ZapWar 1523 nr 2312 (14); MetrKor 57/120 (9); BierEz I4v (14)*; A gdy byla iuż godzina wieczérzé/ fiádl za łtol s nimi Iezus mily/ ij pořtawiono ijm na łtol baranka wielkonotznego. *OpecŻyw 89v (15)*; O Mosth przes Nyestr Moľth nyeyefłh rzecz vieczna, byl mosth alye nyeyesth any bandzie, y tho nyebyl mosth alye ławky bily *LibLeg 7/100 (36); PatKaz I 11 (2); PatKaz II 64 (5); PatKaz III 125 (3); HistJóz E4 (6); TarDuch D6v (2); FalZioł V 4v (18); BielŻyw 80 (6); GlabGad C5 (2); MiechGlab *4v (2); KłosAlg H (7); WróbŻółt 28/10 (5); RejPs 89; RejRozpr I2; LibMal 1547/132 (24); RejJóz A3 (6); SeklKat K2 (7); RejKup cc4 (3); HistAl I2 (8); KromRozm I O4; MurzHist R4v (2)*; od pana to vczyniono iefł i iefł dżiwno řć *MurzNT 98v marg (12); KromRozm II q3*; Yefłci to oboye y muři być w kóľcyele bożym: [...] A nigdzye indzye nye yefł: Y to yefł grunt kóľcyoľá tego: łlowo boże/ áľbo Ewányelia *KromRozm*

III B7v (2); *Diar* 64 (5); *BielKom nlb* 7; *GliczKsiąż* A3v (2); *LubPs* S2v (2); *GroicPorz* kkv; Ktoemu rzetle Syn. Ogląday mię iefliś ná mię łąłkaw. I vkazał mu Bok/ y ręce/ y nogi przekłothe. *KrowObr* 146v (6); Snadź nie czli Sálomoná co o tym narodye/ Nápiłał w swoich kłięgach / y czyść o tym frodze. *RejWiz* 38 (11); *Leop Ez* 10/8 (43); *OrzList* b3v (3); POnęcił sie ieden kmoťr do swego łąłiádá/ Y ząwždy do nich tráfiał práwie do obiádá. Vpiekli łobie Gąłkę/ y w piec ią wftáwili *RejFig* Ee2v (2); Kto położy komu pozew ná pozew/ y obá będą o iednę rzecz: táki powod pokupiłwzy winy trzemá grzywnomá łtronie/ á łądowi tákże trzemá/ ma iednego pozwu odłtąpić. *UstPraw* H4; *RejZwierz* 24 (8); Krzizik zloti, na nim czteri Lilie Diamentowe. i czwarta łDiamenczikiem wełfrzodku wifzácza *WyprKr* 12v (2); Y był Bog z onym dziećięciem/ który vroł wielkim/ á mięłzkał ná pułczy: Y był z niego Strzelec známienity [*et fuit iaculator sagittarius*]. *BibRadz Gen* 21/20 (60); muśi tedy być Pozew ná mię wydány miánowicie/ *cum causa et cum claufula Iudicialiter responfurus*: y ma tákowy Pozew być położony przez Woźniego *in bonis citati*. *OrzRozm* S2v (21); Vffalono też ná ten čás pieniądze kowác ná poľpolitą obronę/ y kowano pułgrołzki. *BielKron* 403 (62); *KwiatKsiąż* K3v (2); *OrzQuin* Dv; *SarnUzn* D (5); *SienLek* 52 (8); A gdy trzeci Anyoł zątrąbił/ vpádłá z niebá gwiazdá wielka pałáiąca iákoby pochodnia/ y vpádłá do trzeciej części rzek/ y do wzdroiow wodnych: á imię iey było piołun. *RejAp* 73v; gdiż w nauce káżdey/ iefł okrom pirwłzgo miełłcá/ wtore/ trzecie/ czwarte/ y káżde dofyć vczćiwe *GórnDworz* N3v (6); A gdyż tho rzekł: vmárł/ y sftálá sie iefłth wielka żáłość w mieście z iego śmierci. *HistRzym* 30v (33); *RejPosWiecz*² 93; *RejPosWiecz*³ 97v; *BiałKat* 283v (8); *HistLan* D (2); idź pierwey przeiednay łobie brátá twego/ á potym ząs przyłzedłzy ofiáruiefz dar twoy: y co tám [*w ewangelii*] dáley łtoi. *KuczbKat* 315 (7); *RejZwierz* 234b (14); *BielSpr* 29; *WujJud* 125v; Onych czáłow Stárlzym/ iákto rozmaitym dołwiádłżeniem/ y przez długi čás rzeczy vżywaniem wyćwiczoným/ bywálá Rzeczpoľpolita zlecaná. Y zwano ie Rzędzicielmi/ Stárlzymi/ ábo Senatory mieyłkami. *RejPosRozpr* c2v (2); Karz łyná łwoiego/ á będziełz miał odpoczyńienie/ y będzie ku rołkołzy dułzy twoiey *RejPosWstaw* [41³]v (6); Y názwał Bog światłość/ dniem/ á ciemność názwał nocą/ y był wieczor/ był też záránek/ dzień pierwłzy [*Et fuit vespera, et fuit mane, dies unus.*]. *BudBib Gen* 1/5 (72); *HistHel* Cv; *Strum* Hv (3); *BiałKaz* C3v; *BudNT* A3v marg (17); *StryjWjaz* C3v (2); *CzechRozm* 18 (7); *Paprpán* Zv (5); *KarnNap* F3v; *ModrzBaz* 97v; *SkarJedn* 333 (13); *KochPs* 140; *SkarŻyw* 285 (141); *MWilkHist* C2v (13); *ZapKościer* 1581/17v (4); *StryjKron* 185 (5); *CzechEp* 188 (28); *NiemObr* 155; *ReszPrz* 61; *ReszHoz* 127 (3); *ReszList* 173; *BielSjem* 38; *PudłFr* 48; *BielRozm* 7 (2); Dochodzą w inych ziemiách prawdy ľudzie bez przyśięgi: y Sálomon Krol dwie niewieście bez przyśięgi ołądził łprawiedliwie/ indzie łwiadkow łłucháią pod przyśięgą *GórnRozm* G2v (21); *ActReg* 3v (8); *GostGosp* 64 (18); *GórnTroas* 15 (2); *KochCz* B; *GrabowSet* K (2); *OrzJan* 55 (5); *LatHar* 732 (13); *KołakSzczęśł* A3v; A było w Ieruzálem poświácánie kościołá: y żimá byłá [*et hiems erat*]. *WujNT Ioann* 10/22 (148); *JanNKar* A2; Co łobie łzácuie ná łto grzywien piędędzy/ y tákże wiele łzkody/ práwnie będziełz odpowádáł. *SarnStat* 1244 (38); *KmitaSpit* C2v (2); *PowodPr* 50 (6); *SkarKaz* 80a (3); *VotSzł* Cv; *GosłCast* 26 (2); *PaxLiz* A3; *SkarKazSej* 696a (19); *KlonWor* 7 (5).

Połączenia: »i jedno to« (1): Co w prawdzie ácz nie ząwždy zwiérzchu tego widzieć/ áby wody ciepłiczné włzędy ciepłó cięłky/ y iedno to Neápołłkie/ Padewłkie/ á v Łuki we Włółżech/

Badeńkie/ y Szwajcarskie w Niemczech/ w Iáchemftale w Czechách/ w Heršperku w Śląku Oczko 10v.

»i już« (22): Ale przyšla godzina ij iuż ieſt/ gdy wierni modlce będą chwalitz boga *OpecŻyw* 50; *LibLeg* 10/146; *SeklWyzn* 3v; *KromRozm I N*; *Leop* 1.*Mach* 5/30 (2); *OrzRozm* M4v; *BielKron* 309 (2); O wielkaż to moc będzie daná y ieſt iuż daná moy miły Pánie tym wiernym twoim. *RejAp* 33v; *SkarŻyw* 397 (2); *MWilkHist* Bv; *PudłFr* 74; był ieden drugiemu Szlachćic winien kilká tyſięcy złotych/ o ktore pożywáno go do iego náleżnego práwá/ y iuż tak dáleko było zaſzło że mu ad banniendum pozew dano. *GórnRozm* F2v; A był ten dzień przygotowania (ná Sobotę) y iuż fie Sábáth zacząć miał. *LatHar* 727; *SarnStat* 196 (5); *SkarKazSej* 681b.

»i k temu« (2): *FalZioł* V 58; za zeznaniem pewnem Woźnego y dwu Szlachćiców/ którzyby w ładzie [...] ſłyżeli takie odgrożenie/ y ktemuby tego ſtroná przyſięgá cieieſną dowiodłá y popráwiłá/ ma *in perditionem causae* ſkazan bydź/ ten który odgroził. *SarnStat* 1159.

»i oto« (1): Páni mu odpowiedziála/ [...] Wiem iż mię ty nienawidziłz/ A o inney żenie myśliſz. Przeto ſię ząwždy małz k temu/ By mię rychley pozbył z domu: Y oto ná me przekory/ Nábyleſ takiey potwory. *BierEz* B4v.

»i owszem« (29): *PatKaz III* 95; *BielŻywGlab nlb* 8; *GlabGad* G7; *MiechGlab* 25; Tſirdziłci o ſobye Montanus/ iż ducha ſwyętego myał/ á mnoſtwo ludzi ktore był zwyodł także o nim rozumyáło: Y owłſem iż on był duch S. ktorego pan Kryſtus obyećał *KromRozm II* s2v; *GliczKsiąż* G4v; Thákowe nablížſze znáki dwiema godnymi á niepodeżrzánymi ſwiádki potwierdzone/ łá doſtátecznie wiodące ku męce/ y owłzem iednym ſwiádkiem potwierdzone/ tak godnym ná ktorego by namnieyſza mákułá podeżrzenia niebyłá *GroicPorz* hh3v (3); *KrowObr* 145v; *UstPraw I*; *BielKron* 334; *KwiatKsiąż* Gv; ále fie dziś wſzytko zmieniło dla grzechow ludſkich/ y owłzem wſzytki fie żywióły zmieniły dla grzechow. *HistRzym* 50v (2); *BiałKat* 298v; *PapRpan* K (2); *SkarŻyw* A5; *CzechEp* 367; *WujNT* 143 (3); Baczyć w prawdzie że niektorzy/ y owłzem zgoła powiem że wſzyfcy w tey mierze pobiłdzi. *WysKaz* 30 (2); *SarnStat* 1152 (4).

»i potym« (3): *Leop Gen* 15/14; A był wſzytek wiek Táre dwieſcie y pięć lat/ y potym vmárł w Chárán [*Et fuerunt dies Terach quinque anni et ducenti anni et mortuus est Terach in Charan*]. *BibRadz Gen* 11/32 (2).

»i przedſię« (1): Odpowiedział mu Abráhám/ Bog ſobie opátrzy bydlę ku ofierze paloney/ Y przedſię ſzli obá ſpołu [*Et dixit Abraham: Deus prospiciet sibi agnum in holocaustum [...] Et porrexerunt ambo ipsi pariter*]. *BibRadz Gen* 22/8.

»i przedſię jednak« (1): A ieſli ten chory ze cztérzmi ſwiádki nie przyſięże ná prawdziwą chorobę: tedy takowého niemocného máięćnoſć [...] ma [...] koniec ſwóy wzięć: y przedſię iednáć takowy chory ma ſłużyć woienną wyprawę [*et nihilominus talis aegrotus expeditione^m debitam faciet bellicam JanStat* 703]. *SarnStat* 300.

»i ſnadź« (4): *GroicPorzRej* C4; Krol tedy Fráncuſki ſtey przyczyny y z innych/ y ſnadź z porády Pápieſkiey/ vmyſlił z woſkiem wielkim ciągnąc do Infubryey *BielKron* 215; Choćá Poſłowie do ładu nie należą/ przećie niechcá żeby bez nich/ to ieſt bez Seymu ładzono/ y ſnadz tego máią przyczyny ſłuſzne. *GórnRozm* K4v; *WujNT* 687.

»i takież« (4): gdi vřchnie zafię naley wodki y thakież po trzecie *FalZioł* III 30a (2); *BudNT Luc* 20/31; *SarnStat* 1157.

»i także« (12): *MurzNT Ioann* 6/11; *Diar* 54; *BibRadz* 2.Reg 19/39 (2); *GostGosp* 34; tedy przedsię Sędzia z Podfędkiem Roki y Sądy będą łądzić: nic nie bacząc ná niebytność oného álbo onych/ który álbo którzy mieli bydz przy nich: y także Komornicy ich ná niebytność Komorników ich. *SarnStat* 916 (7).

»i też« (26): *FalZioł* V 87v (4); *GlabGad* B; *LibLeg* 11/141 (3); *RejPs* 50v; *SeklKat* X2; *KromRozm* III N6; *GliczKsiqż* I8; *KrowObr* 238; *BibRadz Eccli* 51/20 (2); *SienLek* 176v; *GórnDworz* K4 (2); Ale to zgoła/ do Iezufá Chřiftufá potomká Abráhámowe^{go} y Dawidowego ciągnie y ktorego też łámego onym to obiecánym nalienim nazywa *CzechRozm* 44v (3); *MWilkHist* B4; Chřiftus łam był v řwych iáko cudzoziemiec: y przeżywáli go też Břkupowie/ Xięza y Mnřzy Gálileyczykiem y Sámárytánem *CzechEp* 58; *WujNT przedm* 29; tákové dániny máią zołtać cále á nie náruřzóné: áni Exequuciiéy podléc máią: y téz tákové dobrá ná łáfcé nářzéy závářze závářły. *SarnStat* 94; Przeto naydziefz tákowych/ ktorzy gdy nie mogą Trzeřwych ludźi ořzukać; Więc idą tą drogą: [...] Rokuią po piiánu/ żenią głupie chłopy: Y biorą téz do tego rzadko trzeřwie popy. *KlonWor* 68.

»i to(ć)« (68): *BierEz* D; *PatKaz II* 67v; NAprzeciw krzywemu wzrokowi to małz czynić/ [...] żeby [dziecię] na żadną řthronę/ [...] nie mogło patrzeć, Iedno telko na iedno mieřtcze/ y to ku řwieczy zapaloney. *FalZioł* V 44v; *ComCrac* 21; *KromRozm I* F; *MurzHist* O3; Vpadł kámień podemną/ ledwem v gáłáki/ Iedną ręką závářnął/ y toć řtrách nie wáłki. *RejWiz* 110 (2); *Leop Ez* 21/13; *UstPraw* F2v (2); *OrzRozm* Q; *BielKron* 221 (2); *SarnUzn* G7v; *SienLek* 108v (2); *RejAp* 145v (2); zábitych/ ránných/ bárzo wiele było/ á koniá řnim ledwe włápiono/ y to/ áz w ten czás/ kiedy mu/ iedno iedlcá w rękú zołtały. *GórnDworz* O7v (2); *RejPos* 204; *BielSat* G3; *RejZwierc* 13v (2); *WujJud* 134v; A tom iefzczé przedię łam/ ledwie tu wřdy zołtał/ Y toby mię wnet zábil/ by mię który dołtał. *HistHel* C4 (2); Wřpomnićie/ Sámřoná mocnego. Dawidá Świętego. Sálomoná mądrego/ y toć Krolowie byli. *BiałKaz* K2v; *CzechRozm* A6 (9); *SkarJedn* 99; *Oczko* 5 (3); *SkarŻyw* 35; *CzechEp* 209 (5); *GórnRozm* M (2); *PaprUp* F2; *ActReg* 23 (2); *GostGospSieb* +4; *WujNT Eph* 2/8 (5); które řwiádectwá tákové nie máią bydz wáżné/ tylko od oczywřtych řwiádków/ y to tákich/ którzyby do tego obyczáiem wysřzéy opiłánym pozwáni byli. *SarnStat* 614 (5); *PowodPr* 44 (2); *SkarKaz* 551b; Przez te řzeřćfet lat żadnegořcie tyránná/ okrom onego morderce ř. Stánisławá/ y to krotko/ nie mieli. *SkarKazSej* 693a.

»i to(ć) jeszcze, téz« (4 : 2): *SarnUzn* D6; Dzyeń s. Ianá bylicą řie opáfác/ á całą noc około ognia řkákác/ y toć téz niemáłe vcřzynki miłosierne. *RejPos* 225v; *RejZwierc* 104 (2); áliřci y tám wřzyřtko porzućiwřzy/ do łámego řie kámieennego przykazánia przywázáli. Y to iefzczé nie dla częgo inřzego/ iedno iř řie ono [...] z innymi pogańřkimi Filozofy zgadzáło. *CzechRozm* A5v; *CzechEp* 30.

»i tudzież« (2): Abowim ią nad inřze więczéi pan bog vmiłował/ że ią matką Synowi řwemv obrał/ y tvdzież dla wiary iei/ řkoro v wierzyła/ y pořelřtwv przyzwoliła/ poczęła Syna bořego/ y porodziła. *SeklWyzn* F; *ForCnR* C.

»i właśnie« (1): Sámá gniazdá ich řłáłá/ dzieći ich żywiłá/ Y właśnie iáko řtárą pánią v nich byłá. *KmitaSpit* C6.

»i wnet(że)« (6): iedno trzebá wnetże przyłożyć co zá tym idzie/ czego oni nie dokládáią/ [...] bo wnet mowi: *Et vos non cognouistis eum. Ero similis vobis mendax.* y názwał ich wnetże kłamcámi y tymi ktorzy nieználi tego Bogá. *SarnUzn* D5v; *SkarŻyw* 171 (3); A on [Piotr] poczał fię kłąc y przyśięgáć/ iż nie znam tego człowieka/ ktore⁸⁰ przypominacie. Y wnetże drugi raz kur zápiął *LatHar* 710 (2).

»i wszak« (1): A wffákeś ty był miły pánie ieffcze były niezáłożony fundámenty pod ziemiá y wffytko niebo wffák ieff fprawá ręku twoich *RejPs* 149v.

α. *Przylączya wtrącenia i uwagi nawiasowe* (89) : *PatKaz II* 86v (6); *GlabGad* P7; *WróbŻółt* 61/12; *GliczKsiąż* C5 (2); *GroicPorz* ov; *Leop Ez* 43/3; A ftąd tego czáfu obaczyli fpor á pychę duchownych przełożonych s. Dominik y s. Fráncifzek rodem z Affyzymu/ opuścili bogáte zakony á záłożyli vbogie/ y miánowali fię fratres mendicantium/ do ktorych náfiedli z rozmaitych kráin bráciey vbogiejy wpráwiác ie w kazánia *BielKron* 183 (6); Widzifz onę niewiáfte/ co gárcze przedáie: (y vkazał iá z gory) tá/ [...] potłucze hnet/ te wfzytki garki kijem. *Górndworz* T4v (4); *KuczbKat* 245; *RejZwierc* [193]; *BielSpr* 63; *WujJud* 230; *BudNT przedm* c3; *PaprPan* B2v; *ModrzBaz* 58v; *SkarJedn* 337 (2); *KochOdpr* A2; *Oczko* 7; Oto małz pieniądze (y vkazał mu fumnę niemálá złotá ná kupách) do tey fummy mnie telf łamego práwi przyłożyfz. *SkarŻyw* 98 (13); *CzechEp* 224 (3); *NiemObr* 22; *Górnrzm* M; *ZawJeft* 23; *ActReg* 47 (2); *Górntroas* 73; Y fłowo sfáło fię ciálem/ y miefzkáło miedzy námi (y widzieliśmy chwałę iego/ chwałę iáko iednorodnego od Oycá) pełne láfki y prawdy. *LatHar* 106 (4); *WujNT Mar* 9/13 (12); Táke téz mówimy o káżdym poftánowieniu vczynionym z fynem oycowfkim/ iż nie ieff wázné/ gdy ieff w mocy oycowfkiéy (y tákowy oyćiec ieff podpomozony vftáwą Mácedonfká) iż nie ma pánftwá żadnéy rzeczy/ álbo dánia iákiéy máietności. *SarnStat* 706 (10); Wfzákoż w niktorych nálogách/ zwáfzczá w obrzeffe/ (y przykádem łamego Páwłá S. choć głównego nieprzyaciélá iey) czás dofyc długi Apoftołowie onę tolerowáli *PowodPr* 38; Támcí fię kupiec błáka/ tám fwe zdrowie Wázy dla zyfkú/ y łamci to powie. Tám prodli morze/ vfiadfzy w okrécie/ Wichrom ná wftrécie. *KlonFlis* Dv; Oblokł potym Lwiá fkorę, kazał imác Páná: Ziścił co należy ná fłownego Hetmáná. Wiedząc co rzekł Káipháfz, y miał to ná pieczy, Iż tego było trzebá Pořpolitey Rzeczy, Aby ieden zá wfzytkich vmárł. *KlonWor* **6.

Połączenia: »i już« (2): gdy krol ieden możny z wielkimi woyfki Rzymu dobywał/ y iuż Rzymiánom było bárzo duřzno/ [*Scewola*] dáł łobie vczynić vbior ná kftáft onych knechtow *RejZwierc* 86 (2).

»i owszem« (1): á on fię znimi zártem táfguiąc: gdy do máley fummy/ ktorá by był pewnie záplácić mogł (y owfzem przyaciéle mu wiefzfzá pořtępowáli) przyfzło/ y iednego im złotego pořtápic niechciál. *SkarŻyw* 274.

»i to« (1): wfzytkich Bogow Pogánfkich (y to tylko Greckich/ Egipfkich/ á Włofkich/ krom tych nářzych Sarmátfkich ftron puřnocnych) Hefiodus Poetá kładzie być w liczbie trzydzieřci tyfięcy *StryjKron* 145.

β. *Przylączya okreřlenie zaznaczájce przemilczenie częřci wypowiedzi [z lat. et caetera]* (102) :

Połączenia: »i dalej« = *etc.* (98): yako ya tho dobrze wem ysch (řlyachethny) Schymay [!] y dalej podluk Rothy *ZapWar* 1510 nr 2064 (90); *MetrKor* 34/133; *LibLeg* 6/160v; Vítáwá álbo zakon Bořy/

ieft oną pńzenica tzyfta/ którą łam Pan wśiał mowiąc. Niebędziełz zábijał/ nie będziełz cudzołożył/ niebędziełz kradł/ y dálej. *KrowObr* 227v; *GórnDworz* P2v; *CzechRozm* 113v; *StryjKron* 71; Miefzka łobie domá/ ábo v повинnego/ namniey go to nie obchodźi/ że ieft wywołány/ á będzie miał ná łobie nie iednę ále śiedm/ ósm/ y dálej *banniciy*. *GórnRozm* 12v; *SarnStat* 982; [[*Lodwig*] drugiey nocy wředł do iey komory y łpał s pánną [...] tháko częłto chodźił do pánnny iż łie też tego dowiedzieli dworzanie/ iże pánná była y dálej przez *Lodwigá*. *HistPonc* L4v.]

»i (dalej) etc.« (4): Iakom ya nyesbył robothnego lenartha kmyeczia slachatnego [!] lenartha S ruscita anym mv zadal Rany krwavey a drugyey syney (thak my) podług posw Tak my bog pomosh y etc. *ZapWar* 1525 nr 2165 (2); A wonyto dni po wćilku onem/ łłonće będzie zaćmiono (*marg*) i rć. (–) kśiężyc niedá światłósci łwoiúi *MurzNT* Mar 13/24 *marg*; zďalie że ták trzebá rozumieć: iż ma dác káždy Duchowny ktory imienie iákíe dźierży/ raz tylko przez wřzytek żywot: á kto po nim ná ie^{go} mieyłce náłtapi/ tákże raz/ tákże y trzeći y dálej rć. *ModrzBaz* 121v.

γ. *Przylączya określenie wyjaśniające lub konkretyzujące treść wyrazu określanego: to jest, czyli* (386) : *ZapWar* 1505 nr 1997 (2); *OpecŻyw* [61]v; *PatKaz II* 39v; *PatKaz III* 114 (2); Diploma. ey n bull Bulá y papyefki łift. *Murm* 192; *HistJóz* A2v; *FalZioł* V 90v; *BierRozm* 5; *LibLeg* 6/159 (2); *ComCrac* 20v; *SeklWyzn* b4v; *KromRozm I* O2v; owłzekić ta niewiałta [...] może każde^{go} przywieść/ áby łám choc by tész był płem i wřzech nágrzésznieiřzem do pana wołáł zwiarą *MurzNT* 78v; *KromRozm II* f4 (2); *KromRozm III* C6v (3); Nye rozumyeyá podobno że náuká droga rzecz yeft/ y táká do ktorey potrzebá nyemáło monety *GliczKsiąż* M5v (4); *GroicPorz* cv (3); *KrowObr* 99 (7); *RejWiz* 5; W thym kościele y w Ieruzálem [*In templo hoc et in Ierusalem*] [...] połóžę imię moje ná wieki. *Leop* 4.Reg 21/7 (12); Podam cię ku požárćiu ptakom lataiáycym/ y tym co pierze máią ná łobie/ y źwierzętom polnym [*volucris et volatilibus omni alato, et bestiis agri dedi te ad devorandum*]. *BibRadz* Ez 39/4 (13); *BielKron* 461v (10); *GrzegRóżn* Kv; *KwiatKsiąż* I4; In sinum et complexum alicuius venire, Ná łono y ná wielką miłóść do kogo přiść. *Mącz* 304a (12); *MączLub* n1b 14; *OrzQuin* Aa5 (3); weźmi [...] rumnu polnego y pśiego *SienLek* 120v (2); Ná ołtátek od Pána Kryłtułá prawđziwego Mefyalzá/ poczęły łye trzećie y ołtátheczne dwa tyśiácá lat *LeovPrzep* H2; *RejAp* 9 (2); *GórnDworz* Mm5; Pan powiedzwał/ nie łiedm kroć moy miły Pietrze/ ále łiedmđzyefiát kroć y łiedm kroć/ y tyle ile potrzebá *RejPos* 328 (6); *RejPosWiecz*² 91v (10); *RejZwierc* 200 (4); Ná ołtátek to nie ieft Kościół Chriřtułow [...] ktory Originalu łwego od ktorego Apołtołá Chriřtułowego/ przez łuccesłá y porządne po łobie Páłterzow náłtępowanie nieprawdźi *WujJud* 132; *WujJudConf* 126v; Bo połzedłész/ y vczyniłész łobie bogi cudze y łite [*deos alienos et conflatiles*] *BudBib* 3.Reg 14/9 (3); *BiałKaz* E4v; Ták y w Obiáwieniu one słowa fałřzuie/ Bog wřzechmocny kościołem iey (rozumiey Ierozolimy) y báran. Bo ták po Łáćinie przełóżył/ Bog wřzechmocny kościołem iey ieft/ to ieft báran. *BudNT przedm* c2v; *CzechRozm* 173 (24); *SkarJedn* 363 (6); *Oczko* 5 (2); Y łzedł z wefelem ná śmierć naiemnik ołtátney y iedenáłtey godziny powołány *SkarŻyw* 127 (6); *ZapKoscier* 1580/8; *StryjKron* 330 (2); *CzechEp* [400] (3); *NiemObr* 64 (5); *KochFr* 96 (2); Ták po tobie ośieróćiał Słowieńłki Helikon/ Y on zdroy co gi otworzył kopytem łotny koń. *KlonŻal* B3; *KochPhaen* 23 (2); *KochSz* Cv; *ReszPrz* 89; *ReszList* 146 (2); *KochPieś* 12; *ActReg* 32 (3); Eradico – Wikorzeniám, iskorzenim wiriwám. *Calep* 370b; *OrzJan* 20; áby Iudałzem y zďraycá Pána łwego nie był *LatHar* 111 (15); *WujNT* 211 (75); *WysKaz*

22 (3); *SarnStat* 871 (35); *SiebRozmyśl* H4; *KmitaSpit* C4; *SkarKaz* 315b (20); *VotSzl* C2; który za Venufem Y rołpułtą vdał fię? *CiekPotr* 58 (2); *GoslCast* 67; *SkarKazSej* 662a (2); Tām podobieńftwo zda fię być człowieku/ Sáturnowego y złotego wieku/ Gdy była cnotá w one święte látá Krolową swiátá. *KlonFlis* G2 (3); Tákby fię rad przewierzgnął w rzeczy te y owe/ Zmyślny złodziey/ y dziecię Merkuryufowe. *KlonWor* 2 (7).

Połączenia: »i owszem« (3): *OrzQuin* Yv; dułzá w grzechách leży y owfzem w ciemnicy dyabelfkiew *HistRzym* 120; po poświęceniu iuż tām iftności chlebá niemáfz/ ále ieft Ciáło Páńskie prawdziwe/ y owfzem íam Pan Chriřtus pod pozwirzchnymi chlebowemi ofobámi. *WujJud* 176v.

»i też« (1): A miefiácá fiódmeego/ to ieft Październiká pirwfzego dnia mieli [Żydzi] [...] święto Neomeniá iteż Tubarum/ to ieft w pełniá miefiácá/ y Trąbki *BielKron* 38v.

»i to jest« (1): Dla czegoż ty vrzędy Kryřtus w kořcyele pořtanowił? A to powyáda Páweł: Dla fkończenia świętych y to yeřt/ dla przywyedżyenia ludzi ku wyerze y zakonowi yego/ przez który fwyętymi fye ftawáją *KromRozm* III H2.

»i zaś« (1): którą [głowę] nátychmiast [!] ogoli/ onegořz dnia oczyřfczenia fwe⁸⁰/ y zaś dnia fiódmeego *Leop Num* 6/9.

»i zatym« (2): Oná [...] ftára fię ábyřcie nie byli/ bez káplaná/ bez ołtarzá/ bez náuki/ y zátym bez Bogá. *SkarKazSej* 666a (2).

Szeregi: »jeden i sam« (5): Oćiec rzeczón iednym yłamym Bogie^m *GrzegRóżn* Lv marg (5).

»jedyny i sam« (1): Marćin Czechowic [...] Láłki/ pokoiu/ y miłofierdzia/ od BOgá Oycá iedyneego y łámeego wfzech rzeczy ftworzyćciela [...] wiernie życzy *CzechRozm* A2.

»jeden i tenże« (18): *BibRadz* I 353v; á té wfzyřtki rzeczy řpráwuie ieden/ y tenże duch *BiałKat* 201; *KuczbKat* 115; Ale nádewřzytko matká była w podziw [...] która iednego y tegořz dnia pátrzáła ná řmierć fiedmi řynow řwoich *BudBib* 2.Mach 7/20; Ieden ieft y tenże Duch S. żywy y iftotny/ który záwřždy z Oycem y z Synem ieft. *SkarŻyw* 278 (2); Pan Chriřtus ieft Bogu Oycu rowny y řpořiftny: to ieft iedney y teyże z nim náтуры y wfzechmocności. *WujNT* 323 (10); *SarnStat* 1164 (2).

αα. Przy poszczególnych członach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie (1) :

Szeregi »i jeden i tenże« (1): Bo ná tym mieyřcu to řłowo Imię [...] znáczy Bořką iftność/ řięę/ y moc/ która y iedná y táż ieft we trzech perřonách. *KuczbKat* 125.

δ. Przyłącza wypowiedzenie zawierające uzasadnienie: bo, ponieważ (139) : *BierEz* S3v; *OpecŻyw* 121; *LibLeg* 6/190v (3); *PatKaz* I 12; *PatKaz* II 51 (4); *FalZioł* III 25b (4); *GlabGad* H3 (2); *KłosAlg* E4; *WróbŻołt* 106/40; *SeklWyzn* D; Przedfiem iednak nad řobą znał panie rękę twoię Y wniewolis okazał nademną łaskę řwoię *RejJóz* I6 (2); *SeklKat* Fv; *RejKupSekl* a6; *HistAl* D7v (2); *MurzHist* R2v; *Diar* 63; *GliczKsiąż* O8v; *LubPs* hh3v; *KrowObr* 216v (4); *Leop Ruth* 3/10 (3); nalepře kiedy ie naczęřciey bijáią. Orzech Włofki á Ofieł/ y trzecia niewiářtá/ Y nie będzie biegáła ták częřto do miářtá. *RejFig* Cc7; przeto go [Argusa] Poetowie piřáli mieć řto oczy/ to ieft/ řto rozumow/ y pirwfzy okręt ná řwiecie vczynił. *BielKron* 54 (13); *KwiatKsiąż* M2v; *Mqcz* 383b; *OrzQuin* T; *SienLek* 156; Powiedz mu iżci ía znam dobrze wfzyřtki řpráwy iego/ pracą y řirpliwość iego/ y wyrzućł s pořrozdku řiebie fáłřzywe proroki álbo fáłřzywe náuczyciele/ co řie Apořtołmi czynili *RejAp* 18; *HistRzym* 59 (2); *RejPos* 169v; *RejZwierc* 212 (2); Chociaż tedy káżdego dnia wfzyřtkich wzywa Pan

Kryftus przez ługi swoie: wżákże ich wiele nie przychodzi/ y mniamáją że im náuki á ćwiczenia nie potrzebá. *RejPosRozpr* c4; Y ná wodach mnogich nálenie Szychorá/ żniwo rzeczne vrodzáie iego/ y był łkładem narodow [*Et in aquis multis semen Sichor, messis fluminis proventus eius: et fuit negotiatio gentium*]. *BudBib Is* 23/3 (5); *MycPrz I* B3 (2); *Strum* G2v; Ták y ięzyk máły członek ieft/ á wielce fię chlubi: Oto máły ogień/ iáko wielki lás łpala. Y ięzyk ogień (ieft) ochędoftwo niepráwości. *BudNT Iac* 3/6 (3); OToż thobie Parítku zá twoie wyroki/ Szpetnieś tego przypłácił y odbitoć boki. *PaprPan Ff2* (3); *ModrzBaz* 123v (2); odłzczepieńcy łą/ y od Kościoła fię Bożego z łwym złym oddzielili. *SkarJedn* 160 (3); *KochPs* 143; A iłz fię ieden lepiej grzechowi [...] á niłzli drugi łprzećiwiál: y lepiej służył Bogu Abel/ y ofiáry lepřzym łercem czynił: tedy Pan Bog [...] weyrzał tełz ná ofiárę iego *SkarŻyw* 263 (8); *CzechEp* 78 (4); *WisznTr* 8; Pánie/ záiac tełz nie zły y potrzebny ná miłę: ále to łprołna kto go łam łzuka/ á ma co potrzebnieyřzego czynić/ y nie ná to łie vrodził *GostGosp* 152 (2); *GórnTroas* 45 (2); Wyznánie wiáry y Kredó przyłczámy do tego Zołtarzá [...] ábyłmy ná ono włpomnieli/ co Páweł S. nápiłá: iż ten ktory do Pána Bogá przyřtępuie/ wierzyć ma. y bez wiáry/ ieft rzecz niepodobna/ podobác fię P. Bogu *LatHar* 508 (2); *KołakSzczęřł* Bv; Bo byłá niewiáłtá pogáńłka (*marg*) Greczká. G. y ták pořpolicie kłádie fię Greczyn miáłto pogáńiná. (–) rodem Syrofeniłká. *WujNT Mar* 7/26 (21); *SarnStat* 143; Acz Bożkie ciáło iego nie zábiya fię áni trawi/ iednáł w ołobách zábićie fię wkázuie/ y w łtrawieniu/ ołoby chlebá y winá giná. *SkarKaz* 157a (6); *CiekPotr* 80; *SkarKazSej* 665b (4).

Połáczenia: »i już« (2): Alie záłłye theras wylcze sá poczyełcheny ych M^{cz} y yvsz wyedzá Krolowá yey M bicz dobrze łdrowá a yz pan bog [...] yey M. [...] wibawicz raczil *LibLeg* 10/114; *ActReg* 19.

»i owszem« (3): Co mowiá/ iż ná Koncylium Hierozoliłłkim przodkowánia Piotrá S. nieznác/ myłá fię: Y ołwzem znácłne ieft. *SkarJedn* 76 (2); *BibRadz* *4v.

»i tełz« (2): ktorego [*Jezusa*] Bog wyłtáwił áby był vblágáním (*marg*) vblágáczem. N. L. S. y móže tełz ták z Graeckiego przełóżyć. (–) *WujNT Rom* 3/25 (2).

e. *Przyłacza dodatkowo człon rozwijający z odcieniem wzmacniającym: co więcey, i to (581) :*

a. *Wzmocnienie wyraża się przy pomocy składnika (486) :* *ZapWar* 1549 nr 2662 (2); *ForCnR* A3v; *MetrKor* 38/501 (3); Otocz na then urząd kapłanłky y uylłey nyłzly kapłanłky z wyecznołłczy od troycze blogołlauyoney yełt abo byla połzwyáczona *PatKaz II* 38v (7); O nyeuyáłto pelna y vyáczyey nyłz pelna łáłką *PatKaz III* 92; *FalZioł V* 107 (4); *LibLeg* 11/99v (2); *RejPs* 216v; *RejJóz* C4v; *SeklKat* S4v; *HistAl* C6; *KromRozm I* M4v (3); *MurzHist* I4v (4); *MurzNT Luc* 7/26 (3); *LibMal* 1552/170; *Diar* 67; *DiarDop* 105 (2); *BielKom* E8; *GliczKsiąż* H3 (2); *LubPs* A5; *RejWiz* 84v (9); *Leop Ex* 30/23 (6); *UstPraw* Ev; *RejFig* Bbv; *BibRadz* 2.Reg 20/3 (5); *OrzRozm* Lv; *BielKron* 31 (7); *GrzegRóżn* K; Znacnieiřze przodkow wáłzych/ i barzo znacnieiřze Vbołftwo w Polřzce/ niz ty bogactwa dziłieiřze. *KochSat* B; *KwiatKsiąż* G3v; Mihi quidem placet ac vehementer quidem; Mnie łie podoba y wpráwdźie bárzo dobrze. *Mqcz* 341b; Satis superque Dołić y náłbyt. *Mqcz* 369b (7); *SienLek* V3 (2); *RejAp* 150v (2); *GórnDworz* F8 (8); *GrzepGeom* A4v; *RejPos* 152v (4); *BiałKat* 266 (2); *GrzegŚm* 20; *HistLan* C4v; *KuczbKat* 295; *RejZwierc* 168v (4); *BielSpr* 61; Tridentłłkie Concilium [...] ták wolne było/ że káždemu y Heretykom wřzyłłtkim wolno było y pod gleytem ná nim łtáńác *WujJud* 216v (10); *WujJudConf* 19v (2); *RejPosWstaw* [21³] (2); *BudBib* c3 (4); *Strum* H2; Ale co

wyflziście widzieć? Proroka? Ták mowię wam/ y obficiey niż proroká [*et abundantius Propheta*] *BudNT Matth* 11/9; *CzechRozm* 23 (2); Bo Bog dla ich ípraw íprofných ták ie był opuścił/ Ze Myłzy ná nie wielkość y frogich rośpuścił. *PaprPan* Dd2v (10); ktory [*kapłan*] także iáko y oni człowiekiem ieft/ y grzełnym człowiekiem *KarnNap* C4v; bo á ktożby y nanikczemnieyfzy tego nieuczynił [*quis enim vel ignavissimus id non faceret*]? *ModrzBaz* 131v (4); *SkarJedn* 228 (10); *Oczko* 22v; *KochPs* 17; dobre to włzytko y bárzo dobre: ále głowy y Páná niemáľz. *SkarŻyw* 259 (20); *StryjKron* 86 (2); *ZapKościar* 1582/30 (2); Gdyż oprocż Bogá iednego Iehowy/ páná załtępow onego świętego/ y potrzykroc świętego/ Izráelfkiego [...] Bogá żadnego inłzego tákiego nie máľz *CzechEp* 286 (13); *NiemObr* 163 (3); Ale oná klęknáwłzy v nóg oycowłkich/ prośiła y dla Bogá/ áby iéy po hánbę y lekkość chodźić nie dopułczał *KochWz* 142; *WerGośc* 210 (2); *PudłFr* 75 (3); Iákoby to nie *crimen*, zábić człowieká/ *crimen* ieft/ y wielkie *crimen*. *GórnrRozm* H4 (3); Szczęśliwy y powtóré łczęśliwy/ którego Dźiatki nie vłzły mieczá nieprzyacielfkiego. *ZawJeft* 38 (2); *ActReg* 24 (11); *GostGosp* 142; ktorzy krwie łie nározlewawłzy/ [...] w domu potym/ y ná bárzo máłych ípláchćiach/ záśiadáli *GostGospSieb* +3; *Phil* G; *KochCz* B; *GrabowSet* G; *KochFrag* 48; *OrzJan* 36 (4); Lichwá [...] záwždy bywa/ gdy łię cokolwiek nád łumnę pożyczoną/ z vgody/ y tylko zá łámo pożyczenie/ bierze. *LatHar* 118 (5); Abowiem nie miałem łię zá tego żebym miał co vmieć miedzy wámi/ iedno Ieľufá Chriľtuľá/ y tego vkrzyżowánego [*nisi Iesum Christum et hunc crucifixum*]. *WujNT* 1.*Cor* 2/2 (22); *JanNKar* A3v (3); *SarnStat* 797 (22); *GrabPospR* K4; *KmitaSpit* C5v (2); *PowodPr* 32 (5); *SkarKaz* 40b (8); *VotSzl* C2v (3); *CiekPotr* 5 (3); Ieľt łługá iego pilnym/ y łługá prawđziwym / A mym nieprzyacięlem/ y nielutościwym. *GostCast* 15 (2); *SkarKazSej* 660a (2); żywot náľz coż inłzego ieľt iedno morze ábo rádniey rzeká y byłtra iákaś prędko vplýwáiąca? *KlonFlis* A4; *SzarzRyt* A3.

Połączenia: »i jakmiarz« (1): Inłzych łekt choć rozliczných y iákmiarz bez łicżby iuż iákoby v nas tylko ćień zołtał *PowodPr* 33.

»i już« (1): on to ledwa vczyńił i iuľz niełtem nabożeńłtwem iako przedtem *MurzHist* T.

»i mianowicie (jeszcze)« = *i to szczególnie, zwłaszcza* (2): á zwałzczá te wybráne twoie/ ktorých dnia dźiśieyłzego [...] w Kościele pámiątká łię obchodźi: y miánowicie ielzczę pátrony y przyczyńce moie do ćiebie. *LatHar* 42; w dźieśiáći wierłzách/ dźieśięć rzeczy Pánná przenadołtoynieyła wyłławia w Pánu Bogu [...] y miánowicie łáľkę y táiemnicę wćielenia Páńłkiego. *LatHar* 66.

»i (nadto) jeszcze« (4): *OpecŻyw* 28v; Albo tákież łepiey iżty tu potomłtwá łwego odbieżyłz/ niźliby [...] zdycháć márnie/ y ielzczę niewiedzieć iákiemi łmierćiami/ przed oczýmá twemi mieli *RejZwierc* 179; *BiałKaz* K2; Co włzytko y nád to ielzczę co wiecey/ będzieł łam mogł powoli czyťáć *CzechRozm* 9v.

»i nie jedno, nie tylo ... ale i« (1 : 1): thaká łáľká wzyła ktorey/ nygdy łlułznye nyelzałluzyla y nye yeno ona ale y włzytko łtworzenie *PatKaz* III 138; a ta náłcha zyemia moldawłka bila tim ziemiám vengierłkiey y polłkiey wrota y klvcz. y nietilo tim dwiem Ziemiám ale y ynłchim ziemiám Chrzelczyńským *LibLeg* 11/55.

»i osobliwie« (1): Ráćz też [...] łiły dodać/ áby mnie łámemu y kościołowi włzyłtkiemu/ y ofobliwie tym/ ktorymem wiecey powinien/ była pożyczćna. *LatHar* 50.

»i owszem (snadź)« (38): O czyfta y owfzem nayczyftfcha w począczyu wzyuoczye łzwyątey anny *PatKaz II* 40v; *FalZioł V* 67v; *GlabGad* O4; Nád to powyádam/ iż pod papyeżem prawdziwe krzełciyańftwo/ y owflem práwe yádro krzełciyańftwá. *KromRozm I* I4 (2); *MurzNT* 8v; *KromRozm II* s; *KromRozm III* L5v; ták fie tego chycą yáko yeden nábácznieyłfy/ y owflem fnađz richley *GliczKsiąż* E2v (3); *KrowObr* 67; *BibRadz 4.Esdr* 15/35 (3); *WujJud* 133 (2); bo dokończenie y owfzem ftráfłzne vczyni ze włzemi obywatelmi ziemfkiemi [*quia consummationem profecto festinatam faciet cum omnibus habitatoribus terrae*] *BudBib Soph* 1/18; fyna Bożego za rownego Bogu/ y owfzem zá fáme⁸⁰ Bogá ftworzyćielá mieli *BudNT* Ii8v (2); *ModrzBaz* 88v (3); *ModrzBaz Bud* ¶6v; Wiele ich miedzy nimi y owfzem włzyfcy chcą być Doktormi y náuczác *SkarJedn* 23 (2); *NiemObr* 21 (3); Onych imię po włzyftkim świece/ iáko to fłonce/ y owfzem nád to fłonce/ bárżiey świeci *ReszPrz* 5; *ActReg* 40 (2); *LatHar* 664; *WujNT* 517 (4); *PowodPr* 61.

»i snadź (zaraz)« (3): iefli ducha tego rady bęđdiefz naśladowáł/ krom wątpienia zginiefz/ i fnác zarás ftemi ktore miłuiiefz *MurzHist* M3v; *BielKron* 465v; Bráčia fzpitalni przyięli tę owieczkę z chęćią/ máiąc też to rofkazanie od oycá świętego/ áby rownie Heretyki/ y fnađz iefzcze bárżiey wdzięczniey przyjmowali *ReszList* 174.

»i też« (3): *FalZioł III* 19b; *CzechRozm* 212; to iuz teraz tylko Włofzy y Włochá też papieżem obierać máią. *NiemObr* 66.

»i to« (113): *BartBydł* 134; *FalZioł IV* 35b (6); *MiechGlab* 63 (2); *LudWieś* B4; *KromRozm II* b4v (7); *KromRozm III* K3 (6); *Diar* 82; *GliczKsiąż* E5v; *KrowObr* 219v; *RejWiz* 88 (2); Nie piyał nigdy winá/ iedno bárzo máło/ Y to nápoły z wodą *RejZwierz* 30v; *OrzRozm* M; Do kościoła niewiáfty raz wtydzień chodzą w piątek/ y to ołobno/ gdzie mężowie niebywáią *BielKron* 261 (8); *OrzQuin* Gv; *SarnUzn* G4; *SienLek* 44 (2); *RejPos* 215 (2); *RejZwierc* 31 (6); *KochList* 1; *BudBib* b4v; *BudNT przedm* a6 (2); *CzechRozm* 2 (8); *PaprpPan* Mv; *ModrzBaz* 25v; *SkarJedn* 26; *SkarŻyw* 583 (8); *StryjKron* 72 (2); *CzechEp* 269 (7); Bo tylko Europę/ y to nie całą opánował *NiemObr* 59 (3); ná Seymie ktory áż we dwie lećie bywa/ y to krotki. *GórnRozm* D4 (3); *ActReg* 27 (4); *OrzJan* 108; *GostGospSieb* +3; nie czytamy [...] áby ktory Apoftoł żonę miał/ oprócz iednego Piotrá/ y to przed náwroceniem. *WujNT* 599 (3); *JanNKar* C3; Iednę quártę od grzywny brác dozwała práwo, y to z dziękowániem. *SarnStat* 696; *PowodPr* 23 (3); Tu ná ziemi nie gotuią nam iedno ná ieden dzień/ ná ieden nocleg/ iáko w gołpodzie/ y to we zley. *SkarKaz* 551b (4); *VotSzl* E (2); *CiekPotr* 31; *GosłCast* 4 (2); Zwyczaj fię pierwey kupczyć/ y to wcześną Robotą leśną. *KlonFlis* D4v; Z Wftydem poczęty człowiek / vrodzony Z boleścią/ krotko tu ná świece żywie/ Y to odmiennie/ nędznie/ boiáźliwie *SzarzRyt* Av.

»i to jednak, jeszcze, k temu« (1 : 6 : 1): *KromRozm II* d; *KrowObr* 77v; á nákoniec gdy fie naywięcey ieden náuczy/ czoż vmie? grę: y tho iefzcze niedořkonále. *GórnDworz* M5; Bo ácz go też y then czáfem náleie/ ále z rzadká/ y tho ktemu chłodnym piwem/ á potem włzytko wypráczuie s fiebie. *RejZwierc* 158; *CzechRozm* 239v (2); *CzechEp* 123; A też do tego Sákrámentu/ nie prace álbo zabáwy przeřłzkadzáią [...] ále fáme grzechy/ y to iefzcze řmiertelne tylko. *LatHar* 254.

ß. Wzmocnienie wyraża się przy pomocy wypowiedzenia (95) : *OpecŻyw* 96; *PatKaz II* 85; *PatKaz III* 130v; *ZapWar* 1537 nr 2494; *ConPiotr* 31v; *LibLeg* 11/162; *MurzNT* 3v; niřczenie przyřdzie od

pułnocy/ y pewnieć przydźie. *BibRadz Ier* 46/20; *OrzRozm* I4v; łzli czelnieyŝy rycerŝcy panowie ku krolowi/ kthore on mieczem ŝwym ná rycerŝki ŝtan paŝował/ y chocia od innych krolow paŝowani byli. *BielKron* 330 (2); Proŝimy cię tedy/ y po wtore proŝimy łáŝkawy czytelniku *GrzegRóżn* A3; *KwiatKsiąŝ* A2; Satis id dictum vobis puto iam atque deputo, Mniemam y nádmniemam ŝe ŝie wam doŝić rzekłó *Mqcz* 333b (4); *OrzQuin* K4 (4); *GórnDworz* D2; *RejPos* 291v; *BielSpr* c2; *WujJudConf* 9; A táŝe y wy ráduyćie ŝię/ y ráduyćie ŝię poľpoľu zemná. *BudNT Philipp* 2/18 (2); *CzechRozm* 138v; á moŝni poľtrziŝŝy ná czernjce iedne drugá wolnie biorą y ile ich chcą. *SkarJedn* 343; przyiąłem y przyiąłem wdzięcznie. *KochOdpr* B4; á ŝárŝy mu rzecze: Pokutuy bráćie y zemná pokutuy. *SkarŻyw* 184; wŝytkich łobie władzą przywłáŝczáią/ y wŝytkim roŝkázuią y ŝurowie roŝkázuią. *CzechEp* [387] (2); Mnie łámá twarz niewiedzie Y choć druga ná plac iedzie/ Z herby domów ŝtároŝytnych *KochPieŝ* 34; *PaprUp* K2; *ActReg* 54 (2); *GostGosp* 82; *OrzJan* 90; *LatHar* 195; *JanNKar* F4v (2); *SarnStat* 950 (3); *KmitaSpit* C4; *PowodPr* 47 (2); *SkarKaz* 244b (2); Niemáľz y po drugi raz niemáľz nic głupŝzego *CiekPotr* 15; *SkarKazSej* 658b.

Poľczenia: »i jeszcze« (4): *BielKron* 145 (2); tedy exekucia ich ábo ŝadna/ ábo táká/ iŝ ŝie o nię ŝtroná choć wygráľá/ znowu iednáć musi/ ábo nic nie weźmie/ y ieŝcze tego czym drugim przypłáći. *PowodPr* 65; *CiekPotr* 54.

»i mianowicie« (1): IEzu [...] ktoryŝ ŝię nie rozgniewáľ/ [...] kiedy ómá ludźi [...] do ciębie ŝię o pomoc óiŝnęľá: y miánowicie iedná z biaľey płći pogánká/ [...] kráioŝ łzáty twoiey z náđzieią vprzeymą ŝię dotknęľá *LatHar* 218.

»i natychmiast« (1): Y ieliŝ Bog wvielbion ieľt w nim/ tedyć teŝ Bog wvielbi go w łobie łámym/ y nátychmiáľt go wvielbi. *BibRadz Ioann* 13/32.

»i nie tylko« (1): dobreŝ myľli/ y tego poboŝnego wŝywánia wdzięcznych czáľow ŝwoich trzebá ich dáľey gdzieŝ vpátrowáć niŝli tu [...] y nie thylko ich thu przed łobą ná ziemi vpátrowáć trzebá/ głębieyby ŝie do nich kopáć. *RejZwierc* 103.

»i owszem« (22): *PatKaz I* 5v; *FalZioľ* III 20d; *Diar* 87; *GliczKsiąŝ* L2 (2); *BibRadz Gen* 19 arg; ORZECH. Szukaymyŝ gdzie dŝiŝ mieŝzka/ y owŝzem gdzie záwŝze mieŝzka ten Rzymŝki Piotr *OrzQuin* Xv (2); *BudNT* Ii; *SkarJedn* 375; *CzechEp* 31; *NiemObr* 92 (2); *ReszPrz* 55; ktory dla tego ná te niľkoŝci ŝtápiľ/ áby káŝdy z nas ŝywot miał: y owŝzem obfićiey ieŝcze miał *LatHar* 262; *WujNT* 837 (3); Aliŝci bez wŝelkiego karánia zoŝtáľy/ y owŝzem ŝie ŝpoŝpolitowáľy/ czáry/ guľá/ krzywoprŝyŝeŝtwa [...] i inŝze pľoty *PowodPr* 24; *SkarKaz* 580a (3).

»i teŝ« (1): choćiaybyľmy ią [przysięęę] vproŝili/ niebęđziemy wŝywáć: y choćiayby teŝ okrom náľŝzego ŝtáránia byľá dáná *SarnStat* 1099.

»i to (teŝ)« (13): *ComCrac* 15; *KrowObr* 190; bowiem [...] proroki twoie pobili/ iednom łam zoŝtáľ/ y to meŝ duľze łzukáią *BielKron* 85; ŝyđzi ŝie táŝ rzadko rozľiali/ y to teŝ łą rozđzieleni w wierze. *BielKron* 465v (4); *RejPos* 234v; *Strum* N2 (2); Rzadko tę ŝwięťá pánnę widáć byľo potym. Y to z ludźmi iuŝ nigdy mieŝzác ŝye nie chćiáľá *KochPhaen* 5; *ActReg* 162; S. Marćin [...] niemiał [...] wyŝľugi zoľdu łwego/ iedenŝe pľáŝzcz: y to go ŝtukę ŝebrakowi nie ŝátnemu odkroiľ. *PowodPr* 63; Spuŝzczay ŝwe włáľne/ y to ŝię dŝierz miáry Kłáďac towáry. *KlonFlis* E2.

f. Zespala człony tautologiczno-synonimiczne: czyli, to jest (7956) : *MetrKor* 59/76 (17); A ktori sie yuřz ygracz im[ie] albo niewiařt nierządnych pilnuie [...] then y takowy towarzisřz albo czeliadnik panu swemu bycz wierzen niemořze *ListRzeř* w. 12 (10); Oznaymvyem y dayemi wam znacz przes ten nasch lyřt *LibLeg* 11/66v (36); *BierRaj* 16 (6); *PowUrb* + (5); czo ssie kthoremv dosthanye S Lossu tho mayą dzierzecz wiecznye y na wieki obyie stronye *ZapWar* 1550 nr 2655 (17); *March*¹ A3 (3); Orzeř iey rzekř/ řrocřko miřa/ Cudnař dořyc y wřpřniřa [!] *BierEz* O3 (2); *OpecřYw* 21v (307); *OpecřYwPrzedm* C3; *OpecřYwSandR* nlb 4 (5); *ForCnR* B4 (4); *PatKaz II* 13 (4); *PatKaz II* 36 (100); *PatKaz III* 95 (12); *Murm* 143 (2); *Mymer*¹ nlb 2 (2); *HistJřz* D2v (4); *BartBydg* 92; *TarDuch* D3v (2); *FalZioř I* [115²]a (51); *BielřYw* 63 (2); *BielřYwGlab* nlb 13 (6); tedy tam richley przyřłonie chleb y podgorę, á w nřtrz řie nie wpiecře *GlabGad* K4v (36); *MiechGlab* 60 (5); *BierRozm* 7; *March*³ V2; *Wrřbřřolt* 13/7 (43); *WrřbřřoltGlab* A3v (4); *RejPs* 90v (5); *ComCrac* 16 (3); *LibMal* 1543/67v (10); *SeklWyzn* 2 (36); *RejJřz* A5 (6); *SeklKat* P (18); *RejKup* F (4); *RejKupSekl* a8 (3); dla tego muřcie prořtyh [!] zioř pořywać iáko byřło y řywot wieřć řrogi y leřny *HistAl* K3 (49); *HistAlHUNG* A2v (2); dobre byřo drzewo ku yedzenyu/ á pyękne w oczu/ y lubyeřzne ná wzrok *KromRozm I* N2 (68); *MurzHist* R (18); wezbrář się tęřz i Iořeph [...] do miařta Daudidowego/ ktorę zową Bethleem (a to iřz byř zdomu i Pokolęniá Daudidowe⁸⁰) [*ex domo et familia David*] *MurzNT Luc* 2/4 (8); *KromRozm II* m4v (24); *KromRozm III* A6 (69); *Diar* 20 (3); *DiarDop* 109; *MrowPieř* A4 (3); *BielKom* E3v (2); wřzego dobrego od Páná Bogá/ y řzczęřliwego pánowania [...] wincřuie. *GliczKsiąř* A2 (98); *LubPs* cc6 (69); *GroicPorz* a3v (47); *GroicPorzRej* C3v; ieřliby kto miał inák rozumieř/ áľbo vtzyřć/ tedy thákowy błęřliwym y kácerzem ma byř. *KrowObr* 42 (1046); *RejWiz* 50 (12); krolowie řiemřcy/ przyniořą chwařę řwoię y cřeřć [*gloriam suam et honorem*] do onego miařta. *Leop Apoc* 21/24 (120); *OrzList* ev (4); *UstPraw* C3v (6); *KochZuz* A5; *RejZwierz* A3 (4); Ieřliř vmyřli w řercu řwem od człowieká wřziáć ducha y tchnienie iego [*spiritum eius et flatum eius*] *BibRadz Iob* 34/14 (174); *OrzRozm* P (25); áby řie ten to raz zá nowym obránim Krolá Rzymřkiego řyná twego wřzczęřło y wznowiono byřo *BielKron* [332²] (288); *GrzegRřžn* D3v (11); *KwiatKsiąř* H4v (7); Vbi ad decuriatum convenissent, Gdy řie weřpřlek zęřzli wedle ych Rot y Cechow *Mqcz* 79b; Romulus condidit urbem Romam, Záořył y zbudowař. *Mqcz* 92b; Affici molestia [...] Popářć řmutek y troskánie *Mqcz* [114]c (422); *OrzQuin* Aa3 (24); *Prot* C (2); *SarnUzn* A2v (17); *SienLek* 121 (10); *LeovPrzep* Hv (4); *RejAp* 80v (49); *GřrnDworz* Cc5 (107); ile kroięř tho včřynił mařz záľowác y řkruchę mieć. *HistRřzym* 48 (10); *RejPos* 21 (38); *RejPosWiecz*² 94v (5); *RejPosWiecz*³ 99 (2); *BiařKat* a2v (33); *KwiatOpis* A2v (3); *Grzegřm* 1 (6); *HistLan* E4v; *KuczbKat* 125 (80); *RejZwierc* 94 (37); *BielSpr* 50v (4); *Wujřud* 2 (115); *WujřudConf* 6 (54); *RejPosRozpr* c3v; *RejPosWřstaw* [41³]v (9); Oto poznařem myřli wářze/ y dumy ktoreřcie ná mię wymyřlili [*En novi cogitationes vestras, et cogitationes quas adversum me inique cogitatis*]. *BudBib Iob* 21/27; dla tego narodowie wyznáwác ĉię bęďa wiecřnie y ná wieki [*in seculum et ultra*]. *BudBib Ps* 44/17[18] (37); *MycPrz* II D; *BiařKaz* B4v (33); *BudNT Eph* 2/19 (27); *CzechRozm* 135 (222); *PaprPan* H2 (4); *KarnNap* A3 (20); *ModrzBaz* 7 (75); *SkarJedn* 54 (99); Swar byř poczátkiem/ y niezgodá Twego mařżeńřtwá/ Priámicře *KochOdpr* C4; *Oczko* 4v (2); Panie/ to dźiař/ y cřeřć moiá/ wřřaw twych pilnowác *KochPs* 181 (13); obietnicá o

Mefyafzu y Chryftufie. *SkarŻyw* 262 *marg* (341); *ZapKościer* 1580/10 (14); *KochTr* 14; *MWilKHist* G (4); *StryjKron* 36 (82); *CzechEp* *4v (263); *CzechEpPORz* *2 (14); *NiemObr* 88 (179); *KochFr* 85; *KochWz* 142; *ReszPrz* 9 (22); *ReszHoz* 121 (3); *ReszList* 181 (4); *WerGośc* 204 (18); Vczyńmy człowieká ná wyobrażenie y podobieńftwo náłze. *WerKaz* 282 (4); *BielSen* 12 (2); Ná Herb y Kleynot ftárodawny Iálnie Wielmożnego Pána/ P. Stániławá Száfráncá *BielSen* 2; *BielSjem* 30 (2); *KochPam* 80; KRóloom moc ná poddáné/ y zwierzchność dáná *KochPieś* 17 (4); *PudłFr* 26; *ArtKanc* E5 (15); *BielRozm* 33 (2); *GórnRozm* L4v (8); *PapUp* H2v (7); *KochWr* 31; *ZawJeft* 17 (2); *ActReg* 170 (22); *Calep* 83a (3); *GostGosp* 156 (8); *Phil* O2 (39); *KochCzJan* A2v; *GrabowSet* B3v (2); *KochFrag* 47; niegodzi fie bowiém/ y nieprzyftoi ábyfmy fie czego dobrého z téy woyny fpodziéwác mieli *OrzJan* 129 (44); *LatHar* Aaa7 (206); *KolakCath* B2 (4); *KolakSzczęśl* A2 (10); *RybGęśli* A2v (4); Nie day tego Pánie: gdyżem nigdy nie iadł nic póspolitego y (*marg*) ábo. G. (–) nieczyftego [*commune et immundum*] *WujNT Act* 10/14 (1421); *WysKaz* 2 (13); *JanNkar* C2 (5); áby żaden nád wolá náłzę pod znákiem náłzym pieniędzy bitych y kowánych nie vżywał *SarnStat* 409 [*idem* 1131] (327); Wielb y chwal dużo moiá/ wielce Páná mégo *SiebRozmyśl* F4 (14); *WitosłLut* A4v; *GrabPospR* K4v (7); *KmitaSpit* A4 (2); *PowodPr* 20 (10); *SkarKaz* Oooo2v (91); *VotSzl* A4v (5); *CiekPotr* 23; wilcy plác y zwycięftwo otrzymawłzy nořili w pokoju [...] bárány/ iáłowice *CzahTr* D3v (3); *GosłCast* 26 (9); *SkarKazSej* 705a (136); Páiąk z Minerwá fzedł o zakład świętá/ Ktoby cieńfzú nić/ y przędzú záczątú Vkręcił ze lnu *KlonFlis* E3v (12); *KlonWor ded* **3 (14); *PudłDydo* A2 (2).

Połączenia: »i też« [*szyk* 16 : 2] (18): *BierEz kt*; *OpecŻyw* 60v (7); *SeklWyzn* d4v; niefromotá ieft rzeczy potrzebney y też pożyteczney/ ktorey domá nie máłz od fáfiádá prořić. *OrzRozm* T4; Przeto PAN Kryftus Królem wiernych fwych [...] miánowány: á Dyabeł ludzi niewiernych/ mizernych itéz nędznych *OrzQuin* P3 (2); *WujJudConf* 189v; *MWilKHist* A3 (2); Vkazálá fię też y wziáwiłá pokuřlá iákař w teyże Krákwfkiey ziemi *StryjKron* 350; *CzechEp* 109; *KlonWor* 8.

»takieř i« (1): Panu řwemu przjpřfuye Wieczną chwałę takez y čzeřcz *RejKup* Tv.

αα. *Przy poszczególnych członach występuje spójnik rozdzielny zreduplikowany dwukrotnie* (6) : *RejPs* 79; *LubPs* T6v; Bo iuř oni y řławy y chwały dořyc řobie ořięgnęli y nábyli ná zyemi *RejPos* 273; *CzechEp* 196 (2).

Połączenie: »teř i ... i« (1): Teř iuř y on krzyk y ono wołanie nic nikomu nie pomoře *RejAp* 139b.

g. *Zespala wyrazy powtórzone* (41) :

α. *W celu intensyfikacji ich znaczenia* (37) : Et cuřtodiam legem tuam řemper in řęculum et in řęculum řęculi. A ia będę řtrzegł zakonu twoiego żawřdy [!] na wieki/ y na wieki wieczne. *WróbŻořł* 118/44; Ieřřce y ieřřce prořę moy pánie *RejPs* 76v (2); *LibMal* 1548/145; *KromRozm II* i4; Brzytkořciá ieřř v Páná wagá y wagá [*pondus et pondus*]: Gwicht zdráđliwy nie ieřř dobry. *Leop Prov* 20/23 (4); *BibRadz Dan* 7/18; *RejAp* 104; Iehowáh krolowác będzie do wieku y ářz do wieku [*in aeternum et ultra*]. *BudBib Ex* 15/18 (8); Pánu ia wielce/ y wielce dziękiuę *KochPs* 20; Co Pánie Boře day wřzytkim rychłó/ Amen y Amen. *CzechEp* *4v (4); *NiemObr* 168; v Páná Bogá řobie tym więcey y więcey tráćiřz řáćkę *WerGośc* 236; NIémářz/ y po drugi raz niémářz wářpliwořci/ Zeby cnotá miářł być kiedy bez zazdrořci *KochPieś* 44; *ArtKanc* T17v; *RybGęřli* D3v; A miłořierdzie iego od narodu do narodow (*marg*) ná narody narodow. G. ná narod y narod. 1 L. N G. ná narody y narody

8 L. N G. S. to ieſt ná wſzytkie narody, ábo ná wieki. Hebr. (–) [*a progenie in progenies*]/ boiącym ſię iego. *WujNT Luc* 1/50 (4); Co wam po tym że ieſzczé y ieſzczé chodźcie drogámi trudnymi y pracowitymi? *WysKaz* 7; *SarnStat* 1120; *GoſtCaſt* 64.

Połączenie: »i owszem« (1): Nie/ y owſzem nie/ ále łthánąc z mocną wiárą á z nádzieią przy Pánu łwoim *RejZwierc* 198.

β. *W formule tytułów i godności* (1) : A ia Ián Ewich [...] Céłárłką władzą Piłarz/ y przerzeczonégo Nauczciwłżégo w pánu Kryłtuſie Páná y Páná Páná Rodolfa Łáwentińłkiégo y Połła Apołtołłkiégo Piłarz *SarnStat* 1107.

γ. *W konstrukcji oznaczającej nieokreśloność* (3) : *CzechEp* [395]; Bo drudzy chcą w rzeczy do dobrego/ y mowią: Radbym był takim y takim: á ręku nie przyłożą y z mieyłcá ſię nie rufzą. *SkarKaz* 638b; A przetoż łprawiedliwość może być ná ſwiećie Bez práwá piłanego w tym y w tym powiećie. *KlonWor* 65.

B. *W funkcji wynikowej* (4316) :

a. *Przylączza wypowiedzenie wynikowe* (2370) :

α. *Stosunek wynikania zachodzi pomiędzy zdaniami: dlatego, więc, wskutek tego* (2129) : Gołpodyni dla miłości/ Nie baczyłá iey chytróſci: Y ieſzczé iey dopuſciłá/ Aby dzieći odżywiłá. *BierEz* M3; Począł [*pasterz*] tedy owce liczyć/ Nie mógł mu ſię poczet tráfić: Y nátychmiáłł ſię domniemał/ Iże przez pła tę łzkodę miał. *BierEz* R4 (24); *OpecŻyw* 24 (25); *ForCnR* E2; *LibLeg* 6/116v (23); *PatKaz II* 63 (8); *PatKaz III* 98; *HistJóz* A3v (5); *MetrKor* 46/47; *FałZioł* IV 33c (8); *ZapWar* 1537 nr 2494 (2); *BielŻyw* 14 (14); *BielŻywGlab* n1b 15; *MiechGlab* 64 (2); *KłosAlg* G; *WróbŻołt* 13/1 (10); *RejPs* 52v (11); *LibMal* 1547/128v (11); *LudWieſ* B3v; *SeklWyzn* c3v; *RejJóz* C7 (2); *SeklKat* A3 (3); *RejKup* m6v (5); *RejKupSekl* a5v; *HistAl* A5v (16); *HistAlHUng* A4; *KromRozm I* N4v (5); *MurzHist* E2v (9); Iełliby kto niemięłzkał wemnie/ iełłci precz wyrzucon iako latoroſł/ i włzechł/ więc (*marg*) i (–) ie zbieraia i wogień miecá *MurzNT Ioann* 15/6 (24); *KromRozm III* L2v (5); *Diar* 57 (3); *MrowPieſ* A3; *GliczKſiaż* P6 (8); *LubPs* Y2v (6); *GroicPorz* i3 (13); *KrowObr* 233v (39); Máło mu ſie to zdáło y łzedł do drugiego *RejWiz* 9v (8); y włłyłłłłł wzdychánie ciężkie gich/ y włpomniáł ná przymierze ktore wczynił z Abráhamem *Leop Ex* 2/24 (102); *OrzList* dv; *KochZuz* A2v (2); *RejFig* Dd3v (10); *RejZwierz* 13v (11); Abowiemeſ thy iełł proch/ y wproch ſię obrociłz [*nam pulvis es et in pulverem reverteris*] *BibRadz Gen* 3/19 (82); *OrzRozm* T4 (4); wżrzał Pan łwiátłóſć iż iełł dobra/ y oddzyelił łwiátłóſć od ciemnoſci *BielKron* 1 (124); *GrzegRóżn* L (4); *KochSat* B4v; *KochZg* A2; *KwiatKſiaż* P4v (5); *Mqcz* 487b; *OrzQuin* V3v (8); O tym wie Nięmen dobrze/ y częłto nárzeka/ Częłto wzbiera od płáczu niełzczęłliwa rzeká. *Prot* B4 (2); *SarnUzn* H5v (5); *SienLek* 44 (2); *LeovPrzep* H4; *RejAp* 141v (5); *GórńDworz* B6v (33); *HistRzym* 11v (28); pokorną prołbę wczynił ku Bogu Oycu łwemu/ á wždy włzytko przypułzczáł ná wołá łwięthá iego/ y przedłię był ná ten czás nie włłłuchan. *RejPos* 46v (43); *RejPosWiecz*³ 97; *BiałKat* 48v (5); A Bog iełł Duch/ y Duchem bywa chwálon/ to iełł/ podobná rzeczą *GrzegŚm* 54 (3); *HistLan* A4v (2); *KuczbKat* 230 (2); czás iuż naprzod włłkoczył dáłeko przed námi/ y iuż go podobno nie vgonimy *RejZwierc* 159 (34); *BielSpr* 37v (6); *KochMon* 31; Nie podobáćie mi ſie y dáru nie przymę z ręki wálzey. *WujJud* 237v (13); *WujJudConf* 31 (6); *RejPosWstaw* [21³]v; A byłá Sarái nieplodná/ y nie miałá dzieci [*Et fuit*

Sarai sterilis. Non erat ei natus]. *BudBib* Gen 11/30 (104); *HistHel* B3v; *MycPrz* I B3 (4); *Strum* N3 (11); *WierKróc* A2v; *BiałKaz* B; *BudNT przedm* c5v (39); *CzechRozm* 117v (19); *PapPrPan* [Gg]4v (6); *KarnNap* E4; *ModrzBaz* 80v (9); *SkarJedn* 359 (19); *KochOdpr* Cv; *KochPs* 151 (4); niemogł ich wprowadzić do ziemi którą im obiecał/ y pobił ie ná pułzczy. *SkarŻyw* 482 (251); *ZapKościer* 1582/30v (4); *MWilKHist* I2v (2); *StryjKron* 712 (11); *praepositio est pars indeclinabilis per se*, y máloby co znaczyć mogła/ gdyby do ktorego inſze⁸⁰ przyłożona nie była. *CzechEp* 67 (27); *CzechEpPORz* *4; *KochJez* B (2); *NiemObr* 65 (7); *KochFr* 80 (4); *KlonŻal* C3v; *KochSz* B2; *KochWz* 141; *KochMROt* B4 (2); *ReszPrz* 73 (3); *ReszHoz* 120 (2); á ty ktoryś ieft rozumnym ftworzenim/ żadney miáry nie małz? y podleſzym fię dobrowolnie czyniſz niſz woł twoy/ álbo inſza bełtya twoiá? *WerGośc* 241 (2); *WerKaz* 302; *WisznTr* 5; *KochPam* 81; *KochPieś* 50 (2); *KochTarn* 77 (2); *ArtKanc* N3v (2); *BielRozm* 5 (2); popiliście fię tą Wolnością/ y iuſz brykáć poczynácie/ ná te ktorzy was popoili. *GórnRozm* D4 (7); *PapUp* L3v (3); *ZawJeft* 19 (3); *ActReg* 3v (22); Ale łaſiad wie kto płocho ſiedzi: y ma opowiedzieć/ pod tą winą/ żeby łaſm zań nie cierpiał. *GostGosp* 38; *GostGospSieb* +2v; *Phil* H (6); *GórnTroas* 64 (3); *KochCz* B2; *KochAp* 8 (2); *OrzJan* 30 (3); *LatHar* 378 (30); *KołakCath* C3 (3); *RybGęśli* C (3); łyfzaleń wzdychánie ich/ y ſłąpiłem żebych ie wyrwał [*et descendi liberare eos*]. *WujNT Act* 7/34 (161); *WysKaz* 22 (2); *JanNKar* A3v (2); *JanNKarGórn* H2 (3); *SarnStat* 116 (23); *SiebRozmyśl* I2 (5); *WitoſłLut* A2; *GrabPospR* K2v (3); RZadko tám bywa gdzie ich wiele rządzi, Porządek, zgodá, y częłto fię błądzi. *KlonKr* A4; *KmitaSpit* C2v (4); *PowodPr* 19 (16); *SkarKaz* 39b (59); *VotSzl* F (3); Wymowił łobie v mnie izdebkę ná tyle, Y tu przedſie po wietłzey częłci fię wálęła. *CiekPotr* 14 (3); A nád to włyſłtko ielzcze łzárą bárwę mamy/ Y po ſierſci fię w boiu łácnuchno poznami. *CzahTr* Ev (2); *GoſłCaſt* 23 (4); *SkarKazSej* 662a (14); *KlonFlis* Fv (4); *KlonWor ded* **2 (18); *ZbylPrzyg* A4 (2).

W charakterystycznych połączeniach: i jeszcze (1), i już (12), i natychmiast (1), i przedſie (a. przedſię) (2).

Połączenia: »i dlatego(ż) (też), i też dlatego« (73 : 1); *LibMal* 1543/69; *LibLeg* 11/182 (2); *MurzHist kt* (2); *KrowObr* 134v (5); Widzieliſmy łthobą być Páná/ y dla tegołmy rzekli [*et idcirco nos diximus*] *Leop Gen* 26/28; *KochZuz* A3; Żydowie wzięwłzy ták wiele dobrodzieſłtw od Bogá/ odłtąpili od niego. Y dla tegoż poginęli. *BibRadz* 4.*Esdr* 9 arg; Wwierzyłem á przetożem mowił/ y my theż wierzymy/ y dla tego też mowimy [*Credidi sicut est locutus sum et nos credimus propter quod loquimur*]. *BibRadz* 2.*Cor* 4/13 (6); *Prot* D3; *SarnUzn* C3; *SienLek* 130v; *GórnDworz* C8 (3); *RejPos* 70v; *BiałKat* 98v; Ciſz mowiá że ie piłał Ezrałz. Y dla tego ie przy Ezrałzu kłádá. *BudBib* I 219; *BudNT przedm* c7 marg (2); *CzechRozm* 21v (4); *ModrzBaz* 78 (3); *SkarJedn* 249 (2); *SkarŻyw* 121 (2); *StryjKron* 205; ieft łynem Bogá naywyłżzego: y ieft też dla te⁸⁰ Bogiem náłzym *CzechEp* 341 (5); *NiemObr* 8; *KochFr* 59; *ReszPrz* 4 (2); *ActReg* 5; *GórnRozm* D2; miłóſiernemi byli/ y dla tego miłóſierdzia dołtąpili *LatHar* 599 (7); on zmartwychwłtał/ y dla tego cudá fię przezeń dzieiá [*et ideo virtutes operantur in eo*]. *WujNT Matth* 14/2 (8); ten wrząd Koronny wcale zołtáwuiąc/ y dla tegoż téz nic nie vymuiąc włádzeſy y przełóżeńſłwá Wielmożnému Stániſłáwowi Sobkowi z Suleiowá *SarnStat* 360 (5); *CzahTr* F2; *SkarKazSej* 687a.

»i dlatego więc« (1): chcą to pokazać/ iż nie są starzy/ y dla tego więc owo farbują sobie brodę *GórńDworz* K2v.

»i owszem« (7): *GlabGad* G5v; *RejPs* 189v; *KromRozm II* h4v; takowy choćby wrocił ono co weźmie/ tedy iednak ma być nieflawnym/ y owżem nie ma być wzięt w żadne dościoieństwo *UstPraw* I3v; każdy człowiek łnadnie się barzo omyla/ y owżem nie podobieństwo żebym się y ia omylić wczem niemiał *BudBib* c3; *ReszPrz* 83; *SarnStat* 263.

»i przedsię też wżdy« (1): A przy tym się obaczy iż źle vczyńił/ Y przedsię też ná swoy łtan wżdy będzyc baczylá. *RejWiz* 59v.

»i przeto(ć, -ż) (też)« (107): *FalZioł* IV 42c; *RejJóz* O3v; *MurzHist* I4v (2); piérwży są niewolnikami i łługami i przetołż dziedzictwa niebędą mieli *MurzNT* 96; przibyezall kath łczelyadzia myeyłka powyadayacz yłch czlowyeka zabitho. y przethołch malpi zzanthuza pobracz kazal. *LibMal* 1554/194; *Diar* 54; Ale wiezdzie iżci ten Pan iáwnie to obaczył/ Y przetoć się łrogim gniewem tak porułyć raczył *LubPs* gg4v (2); Bo wiedział kthory tho był/ co go miał wydać/ y przetołż rzekł [*propterea dixit*] *Leop Ioann* 13/11 (3); á będzie Ieruzálem święte/ y przetoż cudzoziemcy przez nie więcej przechodzić nie będą [*et alieni non transibunt per eam amplius*] *BibRadz Ioel* 3/17 (2); krol Maurytáńłki/ chciał iá mieć zá małżonkę nád ieý wolá przездzyęki/ y przeto woynę Kártáginieńłkim obywatelom włożył. *BielKron* 75v (3); *GórńDworz* Dd7; *BiałKat* 36 (3); *WujJud* 205; *WujJudConf* 159; *BudBib Esth* 14/6; *BiałKaz* C3 (2); *CzechRozm* 63v; *ModrzBaz* 31; *SkarJedn* 140 (9); *SkarŻyw* 566 (15); *NiemObr* 101; *GórńRozm* F3 (2); *Phil* B; *OrzJan* 126; *LatHar* 444 (2); Profesiá tá Poeticka [...] była rozumiana/ y przeto też ludzie wielkie y znaczne ná świecie *tanquám* [...] *Patronos et admiratores fui* miewála. *RybGęśli* A2v; *WujNT* 744 (31); *WysKaz* 40 (2); *SiebRozmyśl* H3; *PowodPr* 31; *SkarKaz* 5b (9); Nie pifywałci Skárbek łam nigdy, y przeto Syná kthoryby vmiał piłác radby był miał. *CiekPotr* 61; *SkarKazSej* 707a; *ZbyłPrzyg* A2v.

»i snadź« (2): *RejPs* 24; YVż then zwycżay v rodzicow bárzo się łpołpolitował/ y kożdy się go łnadź dzyerży/ że też [...] mamká do dzyecyęcyá musi być *GliczKsiąż* D2.

»i stąd(że(ć)) (też)« (20): *LibMal* 1544/84 (2); bom nieiełt tym ktorym wy mnie mieć chcecie/ ani mogę być posłufzen rołkázaniu wálze^{mu} I łtázéc [!] po okrutnem morzu rołpáczy pływám *MurzHist* E4v (6); *MurzNT* 103v (2); Dołkonála nyenawifcyá nye nawidzyálem ich/ Y s tądżem nyeprzyacyoły tak łrogye myewał z nich. *LubPs* eev; *RejWiz* 154; *GórńDworz* Mm5v; *ModrzBaz* 43v; *KochPs* 76; Słowo *Pafcha* Zjdownłkie więcej nizli Greckie/ rozmáicie się bierze w piśmie ł. y łtąd ie rozlicznie tu wykłádamy *LatHar* 690 marg; *WujNT* 479; *PowodPr* 34; *GosłCast* 35; *SkarKazSej* 658a.

»i tak« (31): *GliczKsiąż* D7; *LubPs* I4; *BibRadz Ier* 50/9; *GórńDworz* G4v (3); *RejPos* 4v; *BiałKat* 301; *MycPrz* II A4v; lecz piłarz głupi mnimał żeby to do tekłtu náležáło/ y tak ie miedzy słowá Apołtolłkie wpíłł. *BudNT przedm* b5v; *CzechRozm* **5 (2); *KarnNap* A4; *SkarJedn* 305; włzyłcy rozumiełi/ iłż vmárl/ y tak go odefzłi ná krzyżu. *SkarŻyw* 188 (3); *MWilłHist* Kv; *StryłKron* 437; [*Chłop*] obroci się/ łług przed nim dołyc/ paniętá łtoia/ łáncułżno/ łzátno/ y tak mnima że mu się to łni. *WerGołc* 245; *GórńRozm* F4v (2); *ActReg* 135; *WujNT* Xxxxx4; *WysKaz* 47; *SarnStat* 1292;

ZapMaz II G 97/90; SkarKaz 609a; EGier myłz po Węgierfku ná którą kot godził/ Y tak długo koło iey iámki ćicho chodził. CzahTr G4v; PaxLiz B3v; KlonWor 52.

»i też, takież, także« (13 : 3 : 2): *PatKaz II 63; FalZioł IV 29a; MurzHist B; Czego winni będą lámifz rodzicy/ s których fie dzyecyę pfuye/ y nye vydą thez karánya od páná Bogá GliczKsiąż D7v; czyniły obrzydności przedemną: y zgładziłem ie też [et abstuli eas]/ iákoś widziáłá. Leop Ez 16/50 (2); tá niewiáftá którás mi dał zá towárzyfzkę/ pirwey wrwáłá y iádłá/ potym mnie podáłá y iadłem tákież. BielKron 2; GórnDworz L12v; Bog ieft duch/ y duźnych ípraw też pátrzy. RejPos 181 marg (2); RejPosWstaw [41²]v (2); w przybytku świętym odpráwowáłám przed nim posługę/ y tákżem ieft w Syonie vtwierdzona [Et sic in Sion firmata sum] BudBib Eccli 24/10; CzechRozm 102v; CzechEp 304 (2); BielRozm 2; ktory [Judas] był policzony z námi/ y doftáłá mu fię też byłą cząftką tego wflugowánia [et sortitus est sortem ministerii huius]. WujNT Act 1/17.*

»i tudzież wnet« (1): Y ítháło fie rozgniewánie wielkie w ludu Ífráelfkim/ y tudzież wnet odciągnęli od niego [statimque recesserunt ab eo] Leop 4.Reg 3/27.

»i więc« (6): kázká kalynfkówną myála ízilne porozumýanye stem tho hannuífem y zyurałchkiem y náłchala ym wyącz kolaczi do panfkiego domu *LibMal 1544/92; RejZwierz 72 (2); GórnDworz L7v; GrzegŚm A2v; Ale naydzież drugiego tákiego niedbálcá co mu fie to bárzo trudno widzi/ y powieda więc: Oy wolałbych ia tu gnoiu náwożić á ięczmieniá náfiać. RejZwierz 107v.*

»i wnet (a. hnet)« (20): *RejWiz 108v; tenći ieft co flowo flyłfy/ y wnet ie z rádością przyimuie [et continuo cum gaudio accipit illud] Leop Matth 13/20; Vflyłzał Pan iey rzewny płáč/ y wnet fie zlitował/ Rułzył Duchá w Dánielu KochZuz A4v (2); RejFig Cc3; RejZwierz 16v; obaczyli hnet flúżebnicy páná Krákówfkiego/ iż pan Giżyczki s páná dworuie/ y hnet páná ołtrzegli. GórnDworz S5 (2); GrzegŚm 49; HistLan C; RejZwierz 202; KochMon 28; SkarŻyw 368 (7); GórnTroas 9.*

»i wtenczas« (1): Papież nigdy nie zaniechał ítárác fię o ty zgubione owce od owczárníe fwoiey/ y wten czás zacne y wielce wczóne poły do Konftantynopolá połłá *SkarJedn 251.*

»i zarazem« (1): On Tyrran á lew/ wnetże fię ítał owcą: y zarázem wczynił wlyztko co kazał [Bernat S.]. *SkarŻyw 165.*

»i zaś (a. zasię)« (6): *LubPs Y3v; Báłwány [...] zmythá kurewfkiego fą zgromádzóne/ y záfię ku mytu kurewfkiemu/ niechay fię obroca. KrowObr 111; Leop Is 1/27; BielKron 356 (2); ále gdy rok/ dzieięć/ dwádzieściá/ minęły/ zá plotki to fobie mieli: y zaś fię do złości fwoich wroćili SkarŻyw 270.*

»i zatym (a. zatem)« (13): *MurzHist L2; Aby się potem kto niegorfzył i zatem pofélftwá abo nieporzućil abo się przyiąc ítrachál MurzNT 43v (2); KochList 3; SkarJedn 208; ZapKóścier 1584/50; ReszPrz 85; Phil R; PowodPr 4; SkarKaz 40a (2); SkarKazSej 695a; Iuż cię wyzwólá/ y będą cię zá tem/ Názywác brátem. KlonFlis H.*

»i zato też« (1): iámći ieft oná Pállás dawna/ Ktoram tu po ty czáfy záwždy byłą flawna. Y zá to mie też ludzye ták byli obráli/ Tu rozumem ízáfowác/ ten mi vrząd dáli. *RejWiz 85v.*

β. *Stosunek wynikania zachodzi między równoważnikiem zdania i zdaniem; kolejność członów jest dowolna: dlatego, więc, wskutek tego (76) : Mdłęciem vmyłły śmiertelnych Y nie naydzież nic ítátku w nich BierEz N4v (2); PatKaz II 33 (4); ConPiotr 35; SeklWyzn a2; GliczKsiąż F3v; Leop Ps 38/8;*

Obwinowali ią cudzołóstwem/ y łkazána ná śmierć. *BibRadz Dan 13 arg (6)*; á łtąd łie zbraćili y rzeczeni Germani/ iákoby rodzeni brácia. *BielKron 122 (3)*; *GrzegRóżn K4 (2)*; *Hospitalis [...]* Który rad gościóm y rad ye dobrze czełtuye. *Mącz 159a*; *GórńDworz O2v*; *RejPos 74*; Bo łławá dobra łpełná/ zdrowie łpełná/ y miełzek nie ták rychło łkleńnie *RejZwierc 61 (4)*; *WujJud 240*; *WujJudConf 156v*; *BudBib Gen 25/21 (5)*; *MycPrz II B3*; *SkarJedn 145*; *Strum K2v*; *KochPs 36*; á kiedyby to ná Pietrze być miało/ tedyby Piotr zbáwicielem był zboru Bożego/ y w Piotrá by wierzyć potrzebá *NiemObr 33*; *KochFr 117*; *WisznTr 27*; Przypadków dálłzych żaden z nas nie zgádnie: Y prózno myłłić o tym/ Co známi bęđłie potym *KochPieś 16*; *PudłFr 56*; *ActReg 134 (4)*; *GórńTroas 62*; *GrabowSet Iv (2)*; *RybGęłłi C2v*; *Phil L*; *WujNT Xxxxx4 (6)*; *WysKaz 5*; Pychá łie bowiém brzydźi/ nie rad widźi tégio. A pokorné podwysłza/ iego w nich kochánié/ Y miłółiernym okiem łwoim páłrzy ná nie. *SiebRozmyłł F4v*; *PowodPr 75*; trudno y wyłoko do tego domu/ y boię łię wypchnienia *SkarKaz 551b*; *VotSzl C3*; *CiekPotr 24*; *GosłCast 5*; *ZbyłPrzyg B4*.

Półczenia: »i dłatego« (2): Tego mieylćá nie ták małz rozumieć/ żeby wnet káždy prołtak miał o łobie trzymáć/ iż mu Bog obiáwił włzytkę prawđę/ y dla te⁸⁰ wzgárdzác porządne káznodzieie/ y náuczyćiie *WujNT 237*; *KmitaSpit A3v*.

»i przeto(ż) (też)« (4): Prorocy fáłelfni fortunne rzeczy obiecowáli/ á Micheałz niefortunne/ y był przeto włádzon do kazni *Leop 3.Reg 22 arg*; *BiałKat 301*; Do tey łámei łodzi kołłiołá Pan włtápił/ w ktorei Piotr ielł Miłłtrzem połłánowion: y przetoż też iemu rzeczono: Záiedz [!] ná głębiá *WujNT 211*; Ten dla doczełnych pożytkow chćiał Páná Iełufá náłłáđowáć: y przetoż odpráwion. *WujNT 233*.

»i też« (1): Ruráł [...] rad bárzo y wdawa łie też łnimi w rzecz *GliczKsiąż H7v*.

»i zasię« (1): włzákże zábieżeli themu drudzy/ iż łie połpolłtwo poiednáło s Senatem/ y zwirzchnóść Trybunicyey záłię wroconá *BielKron 119v*.

»i zátymże« (1): Tákże y dziłieyłzy Heretykowie/ wiáry iedney Kátolickiey odłłtápiwłzy/ iedney łobie nigdy vćzynić nie mogá: ále máią nęđzny [!] wiár wiele/ y zátymże Bogow wiele. *SkarJedn 20*.

γ. W aspekcie kauzatywno–rezultatywnym: aż (165) : *OpecŻyw 49 (3)*; *PatKaz II 60 (2)*; y pili tám zyozełem y łpili łie łným. *HistJóz D2*; *BielŻyw 160*; *GłabGad F4v (3)*; *March² D4 (3)*; *MiechGlab 43 (2)*; *RejPs 32v*; *RejKup d4*; Wyiechawłzy zonáđ z Kandeolem/ iecháli w drogę cáły dzień/ y przyłzli do niektorei iáskiniey bárzo wielkiei *HistAl M (2)*; *MurzHist O4*; *MurzNT 248v (4)*; *KrowObr 120v (4)*; Idzye dáley y znáłáł nadobne dzyeciátko/ A ono w piálku grzebie by máłłe kurczátko. *RejWiz 126 (8)*; kthorego vtłoczyłá tłúłłćzá w bronie/ y vmárl [quem conculcavit turba in introitu portae, et mortuus est] *Leop 4.Reg 7/17 (13)*; iáko niektorzy z nich łzemráli/ y poginęli od tego kthory wytracáł. *BibRadz 1.Cor 10/10 (16)*; á tám iedli y pili/ y nápiłi łie y náiedli. *BielKron 17v (12)*; toż łie dopiero ten ięzyk podniółł/ y przyłzedł ku tey dołkonáłłółci/ ktorá teraz widzimy. *GórńDworz F7v*; Potym włtawłzy łzedł niewieđzác do káđ/ y náłzedł iednę łtárá drogę *HistRzym 63v (2)*; Iedli tedy/ y byli náłyceni. *RejPos 182v (3)*; *BielSpr 10*; á (przeto) deptác ie bęđę w gniewie moiem/ y zdepćę ie w zápalczywołci moiei [et calcabo eos in furore meo, et conculcabo eos in ira mea] *BudBib Is 63/3 (36)*; *BudNT Luc 8/35 (2)*; *CzechRozm 124*; Goniłem nieprzyiáćielá/ y dogoniłem *KochPs 25*; przeto dom ábo narod Dawidow/ z vbożáł/ y do tego przyłzedł/ iłz ten Iozeph z niego idácy/ żywił łię potem czołá łwego/ w vbogim rzemiełle łwoim. *SkarŻyw 241 (8)*; *MWilkHist H2v (2)*;

StryjKron 315; *CzechEp* 85; *KochSz* B4; *GórnRozm* F4; *KochWr* 38; *GrabowSet* E3v; *LatHar* 528 (2); Ale przyśzedłszy do Rzymu/ bårzo mię pilno łzukał/ y znalazł [*sollicite me quaesivit et invenit*]. *WujNT* 2.Tim 1/17 (17); *KmitaSpit* C; *SkarKaz* 638a; *CzahTr* K4; Tām ná to patrząc/ w głowie łobie kryślił/ Człowiek rołtropny/ y okręt wymyślił. *KlonFlis* E4.

Połączenie: »też i« (2): ániół oblicza iego zbawiał ie/ w miłości łwey y w łáfce łwey ten ie okupił/ noślił ie też y wynosił po włytykie dni wieku. *BudBib Is* 63/9 (2).

b. *Przylączya* wypowiedzenie zawierające konkluzję, bądź podsumowanie o charakterze wnioskowo-wynikowym, lub zakończenie dłuższej wypowiedzi (1946) : *ListRzeż* w. 20; *BierEz* P3 (4); *OpecŻyw* 87 (23); *ForCnR* Bv; *PatKaz II* 23v (16); *PatKaz III* 125; *HistJóz* E (8); *MetrKor* 59/282 (2); *FalZioł* I 3a; *BielŻyw* 60 (5); *March*² Dv; *MiechGlab* 43; *KłosAlg* Hv (3); *LibLeg* 10/92 (15); *WróbŻołt* 56 (7); *RejPs* 51v (4); *RejRozpr* K3v; *LibMal* 1544/86 (11); *SeklWyzn* b4; *RejJóz* Iv; *SeklKat* D3v; *RejKup* v8 (2); *HistAl* B (7); *KromRozm I* N4; *MurzNT Matth* 12/13 (12); *KromRozm III* G5 (4); *Diar* 61 (2); *DiarDop* 108; W miáfłách też obyczay ten vrodził łye/ iż Bękartowye rzemyęłła nye mogą robić/ y myedzy pány zdunámi álbo Gárnczarmzi/ Tkaczámi/ y inłłemi wyelkye o tho porywki y połwarki powłtawáya. *GliczKsiąż* B4v (7); *LubPs* eev (8); *ZapWar* 1558 nr 2686; Niewiáfłty też świádczyć niemogá/ Abowiem ony łá odmienne w łłowiech/ á świádectwa rozne wydawáia/ y żadna ich łpráwa Sądowna bes Opiekuná nie iest wáżna. *GroicPorz* xv (4); *KrowObr* 83v (10); *RejWiz* 138v (3); *Leop Mar* 14/5 (214); *RejFig* Cc (7); *RejZwierz* 39 (9); Y złukał go Iezus/ á wyłzedł z niego diabeł/ y vzdrowione iest dziećię [*et exiit ab eo daemonium et curatus est puer*] *BibRadz Matth* 17/18 (107); *OrzRozm* C4 (4); Ten Apollo łyn iey záłtrzelił Pitoná węzá/ y rzeczon Apollo Pitius od Pitoná węzá zábitego *BielKron* 20v; Ale Frixus cáło przelzedł do Kolchis krolá Oety/ tam bárána Marłowi ofiárował/ łkorę w iego kościele záuieślił/ y słał łie Mars łtrożem wełny. *BielKron* 54 (228); *Mącz* 343c; *OrzQuin* M (6); *SienLek* 93v; *LeovPrzep* Dv (2); *RejAp* 172 (24); *GórnDworz* R4v (10); *HistRzym* 56 (16); *RejPos* 41v (24); *RejPosWiecz*³ 98v; Záchowáła czyłstość łtáteczną Iudyth/ zámknáwłzy łye w domu/ włóšienice máiać ná ćiele/ y połty dręcząc ćiało łwé: y potym łtála łye zbáwicielką ludu łwégo. *BiałKat* 373v (2); *GrzegŚm* 46 (2); *HistLan* A3; *RejZwierz* 58 (31); *BielSpr* 28v (5); *WujJud* 45 (2); *WujJudConf* 249v; Vłyłzałem łłowá ludu tego/ ktore mowili do ciebie/ y dobrze á práwie mowili / co mowili. *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* [41³] (2); lecz nie słucháli głófu łwego/ á w zakonie twoim nie chodzili/ włytyko co rołkazałś czynić iym nie czynili/ przetoś przepuścił (*marg*) y przyzwałś (–) ná nie włytyko to złe [*et evenit eis omne malum hoc*]. *BudBib Ier* 32/23 (115); *Strum* F3 (4); Ogládał Pan Bog włytykie rzeczy ktore byl łtworzył/ y byli [!] bårdo [!] dobre. *BiałKaz* A4 (3); Vwierzył Abráham Bogu/ y poczytano mu ku łpráwiedliwości y nazwan iest przyiácielem Bożym. *BudNT Iac* 2/23 (23); *CzechRozm* 226v (17); *KarnNap* D3v; *ModrzBaz* 114; *SkarJedn* 260 (12); *Oczko* 28; Przetóž lud łwóy z okrutnéy ręki wybáwił/ Y ná piękny łwobodzie wełółe łtáwił. Y vczynił ie pány wielkiéy kráiny/ Y pośiedli przychodnie obcé dziedżiny. *KochPs* 159 (6); Iuř daley nie łákna áni prágná/ báránek ktory iest weyřzodku łłolice łpráwuie ie y poprowádzi do rzek żywotá/ y otrze Pan Bog włzelką łzę z oczu ich. *SkarŻyw* 22 (153); *MWilkHist* H (12); *ZapKościer* 1580/16 (2); *StryjKron* 185 (4); Bog iest miłóć: A kto mieřzka w miłóci/ w Bogu mieřzka/ á Bog też w nim/ y tákowy fię z Bogá národził *CzechEp* 17 (2); *NiemObr* 136 (3); *KochFr* 69

(2); *KlonŻal* A2; *KochDz* 104 (2); *ReszPrz* 43; *ReszHoz* 130; *WerGośc* 253; A przeto opuści człowiek oycá fwego/ y mátkę/ á przytánie ku żenie fwey/ y będą dwoie w cieie iednym. *WerKaz* 282 (2); *KochPieś* 33 (2); *PudłFr* 31 (2); *GórnRozm* D2v (7); *PaprUp* I3 (3); *ZawJeft* 32; *ActReg* 44 (8); *GostGosp* 6 (12); *GórnTroas* 14; *KochCz* B; *GrabowSet* T4v; *KochAp* 10 (2); *KochFrag* 40; *OrzJan* 68 (4); *WyprPl* A3; *LatHar* 531 (26); Y drugie owce mam/ ktore nie fą z tey owczárniey: y one potrzebá ábych przywiódł [...] y będzie iedná owczárnia y ieden pásterz. *WujNT Ioann* 10/16 (230); *WysKaz* 26 (4); *JanNKar* C4v; á kościelne dobrá ich áby byly zápowiedziáne/ y do fkárbu obróconé: y iefcze nád to/ niech będą zarázem tákowi wywołáni. *SarnStat* 173; tedy táki zá tego ma byđż rozumian, iákoby téż fádowému mieýfcu gwałt vczynił, y frodze tákiego pęniá zwłafczá ná Mázowfzu. *SarnStat* 1285 (81); *SiebRozmyśl* [M]v (2); *GrabPospR* K2v; *KmitaSpit* B3v; Bo browáry y gorzałczárnie ktorych wfzędzie nábudowano/ iuż nietylko zboża/ ále y fáme wiofki y miáfteczka wywárzyły. Y krotki pożytek/ wieczná fzkodę czyni. *PowodPr* 74 (5); ołtarze twoie popfówáli/ Proroki twoie mieczem pozábijáli/ y fámem zoftał/ y iefzcze y mnie ná śmierć fzukáią. *SkarKaz* 119b (16); bo ná káżdą ftronę z tych trzech/ trzećiaby fię część tych dochodow obracála/ *quod effeť perfecte iuftum et aequum, meo iudicio*: y byłby wilk fyt y owcá cáła. *VotSzl* E2v (2); *CiekPotr* 26 (5); *CzahTr* C3; *SkarKazSej* 662a (12); Więć fię podnošim w głupią pychę zá tym/ Co Polka rodzi nie przeftáiem ná tym/ Y iuż nam kramne á zamorfkie rzeczy Záwfze ná pieczy. *KlonFlis* C4 (5); *KlonWor* 63 (8); *PudłDydo* A2; *SzarzRyt* D3v (2).

W charakterystycznych połączeniach: i jeszcze (2), i jeszcze nadto (2), i już (9), i potym (6).

Połączenia: »i datego(ż) (też)« (32): LibLeg 11/65; *LibMal* 1543/69; *KromRozm* I O3; *MurzHist* L3v; *LubPs* Rv; *KrowObr* 131 (2); Ale y tám fwar záffedł pásterzow Gerary przećiwko pásterzom Izáákowym/ mowiących/ Náffá tho wodá. I dlá thego: imię ftudniey z onego co fie było przytráfiło názwáł/ *Pothwarz [Quam ob rem nomen putei ... vocavit calumniam] Leop Gen* 26/20; Myfli moje przywodzą mię ábychci odpowiedział/ y dla thegożem fię pošpieżył. *BibRadz Iob* 20/2; Tegoż czáfu Senat Argentińfki vftáwił/ áby od te^{go} czáfu niechowano zmárłych ludzi w miešcie/ y dla tego kilka plácow ogrodzono ná przedmiešciu. *BielKron* 205; látho czterdzielne y dziewięte/ [...] czyni człowieka dofkónálego wieku: poniewáż ná ten czás y moc w fobie iefzcze dobrá czuie/ y rozum mu práwie kwitnieie/ y dla tegoż téż ludzie tákowego wieku/ ná poradę máią być y bywáią obieráni. *LeovPrzep* Iv; *GórnDworz* O2; Bo nie ludzie ten Košcioł fpráwili/ ále fám P. Bog niešmiertelny/ [...] Y dla tego dziedzictwem Bożym y ludem Bożym ij zowá. *KuczbKat* 80; *WujJudConf* 261v; *Strum* E2; *SkarŻyw* [282]; *CzechEp* 309; *ReszPrz* 55 (4); *GórnRozm* F3; *PaprUp* B2; *ActReg* 138; *GostGosp* 136; *LatHar* 210 (4); Lecz lifty infzych Apoštołow/ [...] nie ták fą pi fáne do iednego ktorego košcioła/ ábo do iedney ofoby/ [...] ále do wfzytkich wiernych: y dla tegoż ie zowiá Kátholickimi *WujNT* 516; odnawiamy Státut/ áby Ziemfcy Pifarze záchowáli fie wedle Státutu Naiáfnieyfzego Oycá náfzego: y dla tego wedle oného niech zapláte biorá [*Proptereaue iuxta illud salaria recipient JanStat* 501] od Membran/ pozwów/ y zdánia. *SarnStat* 821 (2).

»i k temu« (1): [*królowa Saba*] przez lift pi fáła krolowi Sálomonowi/ iż widzyála v niego iedno drzewo [...] ná ktorym drzewie ma być ieden sławny człowiek vkrzyżowan/ dla ktorego potym

śmierci ma być krolestwo Zydowskie zniszczono y stracono/ y wiele znakow ktemu powiedziały prawdziwych. *BielKron* 78.

»i na ostatek« (2): Herod od Anioła stręsktan/ przeto iż nie dał Bogu żywemu chwały/ y robacy go na ostatęk ziedli. *BielKron* 266v; *BielSpr* 60v.

»i natychmiast« (3): A wyłzedłszy/ przełzli iednę vlicę: y natychmiast odłzedł anioł od niego. *WujNT Act* 12/10 (3).

»i odtychmiast« (1): y dal yey oczyecz nyebyesky na służbę uyeczną przy yey przenayczyłhłzem począczyu anyoly serafynłzkyego koru, y oth tychmyałh ołtala panyą y rokazyczyelką anyelką bądacz wzyuoczye śwey matky *PatKaz II* 77v.

»i oto« (1): Podniefie chorągiew w narodoch dąlekich/ á śwítaniem przyzowie lud z skończyn ziemie/ y oto przydzie rychło á prętko [et ecce cito levis veniet]. *BibRadz Is* 5/26.

»i owszem« (9): *KłosAlg* A4; *KromRozm III* M8v; *GliczKsiqz* P5v (3); A wżákże iednák takie wyłtępcz czyniem nie sławnymi/ y owżem nie máią być przyrownánemi ludzyom cnotliwym *UstPraw* I3v (2); *GrabPospR* M4; *SkarKaz* 421a.

»i przedsię« (1): Hardes mi iż łączno tobie Ale mnie bardzo wlep skrobie Iłci że wżąd szydła gołą Y wzięles przedię śwą wolą *RejJóz* F5.

»i przeto(ż) (też)« (24): Bo iest wiele ludzi bardzo prostych a pod czas téż i złych/ którzy fnąc o bogu nic nie wiedzą [...] i kiedy przyłtępuią/ czynią to dla zwyczajui tilko/ iefli nie dla częgo gorłżęgo i przestólz iem okazowania a barzo częłtę⁸⁰ i przed mądręm miłtrzęm potrzeba *MurzNT* 33v; Merkuriusz był poel od bogow/ ktorego słali z rozgą/ Kaducea zwano gdy co wielkiego mieli spráwiác/ y przeto go s skrzydły malúią *BielKron* 20v; Nie skończona á nieogárniona ielth wielmożność Boża/ y godność Máielstatu iego: á przetho y krzywdá y obráženie Máielstatu iego nieogárnióney obrážliwości ielth/ y nieskończonéy: y przetóz też męká nieskończona ielth tym zgotowána: którzy go obrážáią *BiałKat* 168v (6); Bo zá fześć dni vczynił Iehowáh niebiołá y ziemę morze y wżytko co wnich: y przełtał dnia fiódmeego/ y przeto błogosławił Iehowáh dzień Sobotny [*Idcirco benedixit Dominus diei sabbathi*] y poświęcił iy. *BudBib Ex* 20/11; *BiałKaz* E4v; *SkarJedn* 343 (3); Láłkáwość z furowością w kazaniu swoim mierzác vmiał. y przetolż słuchácze miłuiąc/ bali się go/ y czynili to co rádzil. *SkarŻyw* 544 (2); *GostGosp* 120; *WujNT* 72 (8).

»i stąd(że)« (17): *GlabGad* L2; *LibMal* 1544/87v; *RejKup* r7v; *MurzHist* Iv; *KrowObr* 179; Co gdy wflýłzeli ci ktorzy mierzákáli ná wieży Sychimitow wełli do Bożnice Bogá śwego Beryt/ gdzie byli z niem przymierze vczynili/ y ftąd że ono mieyfce imię wzięło [et ex eo locus nomen acceperat] ktore było bárzo obronne á przełpieczne. *Leop Iudic* 9/46; *SienLek* 101; *SkarJedn* 182; *Oczko* 29; *SkarŻyw* 357 marg (2); á zá tę dzielność Gotard Grábiá przodek Vchánłkich dołtał Służewá álbo Słuchowá ze wżyłtkimi wolnościami wołści okolicznych y ftąd się Grábiámi z Służewá piłżą. *StryjKron* 205; *CzechEp* 40; Nie dáwnych czálów byłá Kokolza woyná/ ále iż *disciplina* ielcze byłá nie zginęłá/ nie brano gwałtem ludziom tylko kokolży/ y ftąd przezwiłko Kokolzey woyny vrołło. *GórnrRozm* M; *WujNT* 616; *PowodPr* 71; *CiekPotr* 16.

»i tak(ci)« (91): *FalZioł* V 69; *PatKaz II* 36; *RejKup* bb6v; był ołładzon nawiečný Zjwot y wflýłłal łagodliwy głos Boží/ počz błogosławiony do wiečnego Krolełtwa Oyca mego niebiełkiego tobie

piełmie łprawionego y takcj fię będzie działo zewłłytkiemj wiernemi y niewiernemi Ludzmi Czafłſu jdnia Sądu ołtatecznieyłłego. *RejKupSekl* a8; *MurzHist* 2; *KromRozm II* 14v; *RejWiz* 190v; *Leop Luc* 1/22 (2); *RejZwierz* 88v; Rozmiałem ie iáko wicher miedzy włzytki narody im nie znajome/ ziemiá przez nich łpułtołzála/ á żaden w niey ani połtał/ y ták oná rołkołzna ziemiá łtála fię pułtynią [*et posuerunt terram desiderabilem in desolationem*]. *BibRadz Zach* 7/14 (5); *BielKron* 240v; *GórnDworz Kk4v* (4); *RejPos* 118v (2); *KochMon* 30; *BudBib 2.Esdr* 9/26; *SkarŻyw* 260 (18); *StryjKron* 467 (3); *KochFr* 124; *ReszPrz* 12; *WerGołc* 266; Przywiedźie łwiádkow moc ná *Scrutinium*, y przyłągłby/ ále ow chudźiec co ránę odniołł/ widząc że źle/ iednáć iefcze mułi/ y ták mowią potem/ wyбіłem práwi klin klinem. *GórnRozm H* (11); *ActReg* 10; Po Páńłkim odieździe/ domy pochędożywłzy pozámykáć: piece/ błony/ łtoły/ łáwki/ áby włzędy były cále: y ták w zámknieniu to ma byđź/ áż do Páńłkiego przyáźdu. *GostGosp* 24 (2); *GórnTroas* 62; *WujNT* 790 (8); *WysKaz* 12; *SarnStat* 1274 (2); *SiebRozmyłł* K3; *ZapMaz II G* 97/90v; *PowodPr* 7; *CiekPotr* 52; *GosłCast* 62; *PaxLiz B* (2); *SkarKazSej* 684a (4); Przyłtáli tedy do Nowego dworu/ Narew y z bráćią/ pułciwłzy fię toru/ Y ták łłżyli Wándźie Krákułowej/ Iáko Krolowej. *KlonFlis* G4; *SapEpit* A3v; *KlonWor* 61 (4).

»i takóž (a. także) (też a. więc), też« (29 : 12): Pálterz widząc on iego bol/ Szyđłem łpuchłá ránę przekłół: Y włzytkę ropę wypułcił/ Y tákož mu bolu włżył. *BierEz* Q3v; A ták gdy łiły złączymy. Owłzeyki tę łiec przerwiemy. Y tákże więc vcżynili/ Wzgorę łie włzyłcy rzucili *BierEz* S4 (3); *PatKaz II* 48v; *WróbŻółt* L6v; Zálz to nie iefł ciełła łyn Marjiéi a brat Iakubow i Iofego i Iudy i Simonow? Záli tełz niemáłz łiołtr iego tu v náš? I także gorłzyli łię z niego. *MurzNT Mar* 6/3; *Leop Eccle* 4/8 (2); *RejZwierz* 4v (2); Thedy Abráhm nábráwłzy owiec y wołow/ dárowáł Abimelechowi Y tákże miedzy łobá vczynili przymierze [*et percusserunt ambo ipsi foedus*] *BibRadz Gen* 21/27 (9); *BielKron* 80 (3); ynáczey mowi Polak ynáczey Rułsyn [!]/ [...] Tylko yłz każda ziemiá ma łwá włáłnołc/ y tákże tełz w Greckim yęzyku było. *Mqcz* 84c; *OrzQuin* L3; *GórnDworz Gg3* (2); Albo tełz kułzę żelázná ná lífá zálťáwić/ y zá tego tełz nie zła kopá. *RejZwierc* 111 (6); *BielSpr* 49v; *BudBib 1.Mach* 7/24 (2); *StryjKron* 612; Káczki máią byđź w łolwárcech/ ktore dáią iáiec wielkie mnołtwo: y dobre tełz do kuchniey. *GostGosp* 110; *WujNT Ioann* 8/59 (4).

»i to« (2): Y to łzalon kto łie kułi/ Vydź onego co być mułi. *BierEz* Lv; *MetrKor* 57/120v.

»i więc wđdy« (1): Ale ty wđdy dla przełtráchu Ráđżec myłł czálém o pláchu [...] Bo cudny wzor ná kábat plách Y brzuchá więc wđdy nie ták łtrách *RejRozpr* I3v.

»i wnet(że) (a. hnet)« (17): *KromRozm I* N4v; *MurzNT Mar* 1/20; *RejFig* Cc8v; Y tá Exekucya ninieyłza/ nic inégo nie iefł/ iedno odmęł iákił: w którym odmęćie/ iednym biorá/ drugim dáwáć będą: y ogláďacie to hnet po tym Seymie *OrzQuin* C2v; *RejAp* 1v; *RejZwierc* 55v (3); tedy Epiphániufz/ [...] rzekł: wierźcie bráćia moi/ łfz ten ktory z wody wino vczynił/ teraz tełz z winá wodę vczynić móže. y wnet fię ták złťáło. *SkarŻyw* 452 (3); *ActReg* 165; Abowiem iáko człowiek precz odieźdźáiąc/ [...] dáł iednemu [łłudze] pięć táłentow/ á drugiemu dwá/ á drugiemu ieden/ káždemu wedle włáłnego przemożenia: y wnetże odiecháł. *WujNT Matth* 25/15 (4); *KmitaSpit* B4.

»i zaiste« (1): On przedłię czyłtał/ á nie dáley nie powiedźiał Oy niecháć on mowi co chce kiedy łie ia ktemu nie znam/ áni temu wierzę. Y záłfte dołyc łłufłzná obmowę vczynił. *RejZwierc* 96v.

»i zasię (a. zasie, a. zaś)« (11): Y kazał ftarłże⁸⁰ fwiádká przed fię napierwey przywieść/ á pytał go iefliby vmiał paćierz: [...] Y kazał mu ij przed fobą mowić od początku aż do końca. A on fwiádek vmiał dobrze paćierz. Y kazał go záfię wieść ná ofobliwe mieyfce. *HistRzym* 74 (2); By cie był y zá Niebo zárzucił/ y ztámtąd cie wyniefie y wyciągnie Pan Bog twoy/ á wzięwłfy w prowadzi cie do ziemię którą byli poliedli oycowie twoi/ y będziefz iá zaś miał *Leop Deut* 30/5; *BielKron* 456v (2); *OrzQuin* H3; A głos záfię powtore do niego: Co Bog oczyścił/ tego ty nie zow póspolitym. A to fię po trzykroć ftáło: y wnet (*marg*) y záfię. G. (–) naczynie ono wzięto ieft do niebá [*Hoc autem factum est per ter, et statim receptum est vas in caelum*] *WujNT Act* 10/16 (4); *SarnStat* 106.

»i zatym« (2): Wzdawáiąc różgę ieden ku drugiemu ták mówi: Oto ia tobie wzdáię imienié fwé/ ze włyftkim Práwem/ ták iákom íam miał: y zá tym v Práwá oddáie Kupcowi różgę. *OrzQuin* T3v; *SkarKaz* 80a.

C. W funkcji przeciwstawnej (1756) :

a. Treści zestawione różnią się między sobą (807) :

α. Zespala wypowiedzenia lub składniki uwydatniając zachodzącą między nimi różnicę: a, natomiast, podczas gdy, tymczasem, zaś (769) : *ZapWar* 1505 nr 2007; *BierEz* P3; *OpecŻyw* 25v (4); *PatKaz II* 59v (5); Też bańki mogą być wpotrzebie dzieciom wetrzech leciech ftawiane y we dwu leciech liekane. *FalZioł* V 61 (6); *BielŻyw* 147; *MiechGlab* 11; *LibLeg* 7/104 (17); *WróbŻołt* 106/41; bo yan Anną y Matifz Gyerką myeli poyącz *LibMal* 1546/114v (8); *RejRozpr* B2v; *HistAl* Kv; Ieden był Pharifeufz (*marg*) i (–) drugi Celnik [*unus pharisaeus, et alter publicanus*] *MurzNT Luc* 18/10 (3); *DiarDop* 116; Stáry Stryy/ ieft mego Džiádá brát. Y Stáry Wuy/ ieft mey Báby brát. *GroicPorz* ff2v; Aby iáko nie włyędy wiedzą co ieft Gieradá/ y co ieft Hergewet/ tákże rzecz z nieznáiomofciá nazwífkow zginęłą *GroicPorz* gg2v; *KrowObr* 170 (5); *RejWiz* 182 (2); poftánowiłem nád wámi Krolá. A teraz Krol idzie przed wámi: y iam fie ftárzał y ośiwiáł: á fynowie moi miedzy wámi íá [*Et nunc rex graditur ante vos: ego autem senui et incanui, porro filii mei vobiscum sunt*]. *Leop* 1.Reg 12/2 (20); *UstPraw* C4v; *RejFig* Bb8 (3); *RejZwierz* 37v (2); *WyprKr* 13; *BibRadz* 2.Reg 18/2 (7); gdy iuż był w dziefiáci milach [*Lew*] zá ryknął/ tedy włytykim ludziem zęby wypadály y Cefarz ípadł s fwego ítolcá ná ziemię. *BielKron* 463v (49); *GrzegRóżn* L2v; Culmen [...] Chochol ná brogu/ y ná ynłzich rzeczách wierzech. *Mącz* 71b; bo iáko Królá zwáli Królem ták téż Arcybifkupá Arcybifkupem/ y Bifkupá zwáli Bifkupem *OrzQuin* Kv (2); *SarnUzn* 7v; O mnożeniu krwie/ gdy iey nie sftáie: Iáko téż zbytnią nifzczyc/ y mierną czyścić. *SienLek* 144v (2); *RejAp* BB3; Krotko powiedáiąc/ dořzło to tám niefzczęfne małżeńftwo s ktorego włytycy ludzie wobecz záłołni byli/ y oná zámiłowaná pará o íwym błogofłáwieńftwie zwątpiła. *Górndworz* Aa5 (4); *RejPos* 137v (3); *BiałKat* 183v (6); *KuczbKat* 100 (4); Beczká mi fie opukála/ Y drugie mi pokwáłniało *RejZwierc* 235v (2); *WujJud* 257 (4); *WujJudConf* 23; *BudBib* 1.Reg 15/25 (20); *Strum* N2v (2); *BudNT przedm* b8v; *CzechRozm* 111v (5); *PaprPan* Cc2 (2); *SkarJedn* 397 (10); *SkarŻyw* 206 (34); *ZapKościer* 1584/74v (2); *StryjKron* 395; *CzechEp* 64 (12); *NiemObr* 75; *KochSz* A2; *ReszPrz* 97 (2); Kto z gořpodárftwá/ á kto záś z wyřługi Zbierze pieniádze: y z kupiectwa drugi *KochPieř* 42; Potwarz téż nie płáci/ Zdrádá tákże tráci. Y ten co fyę rządži Cnotá: iuż nie zbłádzi. *PudłFr* 4; A przeię nie mářz v wás Polakow [...] řromoty/ piřáci tákich pozwow/ y íá ci którzy powiedála [!]/ iřby ináczey doyřć fwego nie mogli iedno

tą drogą. *GórnRozm* F2v (3); *PaprUp* L4; Ale wiará myśli ludzkie łobie łpofabia/ [...] czego prąwá ták dálece niémáią/ y to co máią/ bez wiary łłábo dźierzą. *KochWr* 25; *GostGosp* 152 (2); Abowiem káżdemu profzácemu będzie dano/ y ktory łzuka/ naydzie/ y kołácącemu będzie otworzono. *WujNT* 80 (52); *Item*, Poborce téż o nievczynienié liczby dołtáteczný, o retentá, odsyła do Grodu: y inné dlužniki *ad forum competens* ich włáfné *SarnStat* 419 (20); Bo przezeń do Bogá przyłtęp mamy/ y bez niego modły náłze brzydkie łą v Bogá. *SkarKaz* 608b (12); *VotSzl* E2v; *CiekPotr* 51 (2); *CzahTr* E4; *GostCast* 44 (2); Nie dźiwuy fię iż nád wyłokiego ięłt wyłżzy/ y drugi ięłzce wyłżzy/ á žiemi włzytkiey krol rołkáuie/ y oná mu łłuzży. *SkarKazSej* 676a (14); *KlonFlis* D4 (2).

Połączenia: »i owszem« (5): prze to téż chleb przełalany nie tak richlo plełnieie y owłzem richley zefchnie. *GlabGad* G7 (3); *WróbŻółt* 55/4; *KlonWor* 8.

»i téż, takież, także« (10 : 1 : 1): gdy położono ołobno Iozefowi a ołobno bracyę y onym ludžyom z Eiptu téż ołobno *HistJóz* Dv; *LibLeg* 11/64v (3); *DiarDop* 100; Węgrzy [zową chleb] kineer/ Indowie oholo/ Turcy ethmek/ Wołóży pin/ Anglicy Bred/ Litwá donos/ y drudzy tákież z inych narodow ináczey káždą rzecż zwáli. *BielKron* 7v (3); iednák łą trzy perłony/ trzy rzecżnie rozeznáni/ Ociec ząwždy ięłt Oyczem/ Syn Synem/ y Duch łwięty thákże Duchem trzecią perłoną. *SarnUzn* E4v; *SienLek* 177v; áby ołobno łtály niewiályt á męłczyzná ołobno: y kłiężá tefz z kápłany ná łwem mieyłcu. *SkarŻyw* 309; *SarnStat* *7.

»i téż zasię« (1): bo then połfel wasch przyaczyela mego do nas przischedł. y podczywyte połtempowál yako ná [...] rade wálchego przilvlłchalo. I mi thesch zállye tego połła waschego od dworv naschego dobrze y potczywyte do was przyacziela naschego opvlczyly *LibLeg* 10/113v.

»i zasię (a. zaś)« (10): *PatKaz II* 61; *BielKron* 414v (3); tedy inákłzym łpofobem ięłtełmy y miełzkamy w Pánu Kriłtufie/ iáko w Bogu tylko/ y inłzym zálę/ iáko w człowiecze tylko/ á inłzym zálę/ iáko w łámym Pánu Kryłtufie. *RejPosWiecz*² 91; Bo mołł być ániol inłzy ktorego do Abráhamá y Iákobá połylał/ inłzy ktory z Moyłezem/ y zál inłzy ktory z Mánoáchem rozmawiał *CzechRozm* 51v; ođłtępując od iednego kácerłtwá w ktorym byli/ do innegołię vdáią: y od tego zálę do drugiego idą *SkarJedn* 23; *SkarŻyw* 463; *SarnStat* *6 (2).

»miedzy (a. między) (cum I) ... i (cum I)« (288): *ZapWar* 1505 nr 2011 (5); Stał fie był boy známienity/ Miedzy ptaki y żwierżety *BierEz* Q4; *OpecŻyw* 17 (8); *OpecŻywSandR* nlb 3v; *Murm* 45; *TarDuch* C5v (3); *LibLeg* 11/164 (2); *MurzNT* Luc 16/26; *LibMal* 1554/183v; *GliczKsiąż* G5v; *KrowObr* 50 (7); słup obłokowy [...] łthánął zá nimi: miedzy woylkiem Egyptłkim/ y woylkiem Iłráelłkim [*columna nubis ... stetit inter castra Aegyptiorum et castra Israëł*]. *Leop Ex* 14/20 (20); Połožę téż nieprzyiáźni miedzy tobą/ y miedzy niewiálytą miedzy náfieniem thwym y náfieniem iey *BibRadz* Gen 3/15 (30); *BielKron* 277v (12); Rozność yełt miedzi gonty y łzkudłámi. *Mącz* 370d (14); *GrzepGeom* Ev (44); *HistRzym* 96; *KuczbKat* 245; *WujJud* 79v (5); idźcie przedemną á zołtáwuyćie plác miedzy łtádem y łtádem [*Transite ante me et interstitium ponetis inter gregem et inter gregem*]. *BudBib* Gen 32/16 (4); Powiáda Izáiaz. do ludu wyłtępnego/ niepráwoścy wálże rozđzieliely miedzy wámy y Bogiem wálzym *BiałKaz* A4v; *BudNT* Matth 23/35; *StryjWjaz* B4; *CzechRozm* 75 (7); *KarnNap* F4; *ModrzBaz* 114 (6); *SkarJedn* 141 (4); *SkarŻyw* 481 (5); *StryjKron* 777 (20); oni łą poysrzednikámi/ miedzy Bogiem y ludžmi. *CzechEp* 173 (6); *ActReg* 143; *Calep* 550a (2);

LatHar 584 (2); A nád to wŕzytko/ między námi y wámi otchłań [*inter nos et vos chaos*] wielka iefť vtwierdzona *WujNT Luc* 16/26 (11); Obiecuie Król wŕzytkie różnice między Duchownémi y Swietckieými pogodzić. *SarnStat* 112 (49); *SiebRozmyśl* Kv; *SkarKaz* 313a (5); *SkarKaz Sej* 675b; Między Szkárpáwá/ y Leniwką pádlá Wyłpá niemáła/ klinem łobie śiádlá. *KlonFlis* Hv; *KlonWor* 39.

»między (*a. między*) (*cum I*) ... i (też) między (*a. między*) (*cum I*), między (*cum A*) ... i między (*cum A*)« (63 : 5): *OpecŻyw* 32; *Murm* 46; *FalZioł* I 134c; która [szyja] łrżoduie miedzi głową y theż miedzi wŕzythkim ciałem *GlabGad* Dv; *LibLeg* 6/78 (5); *LibMal* 1543/69v; niemáśz v niego żadnego działu/ między żydem/ y między grekiem *KrowObr* 201 (3); Vćzynił [!] thedy Ioiádá kápłán przymierze między Pánem/ y między Krolem / y ludem [*inter Dominum et inter regem et inter populum*] *Leop* 4.Reg 11/17 (3); Y przyłzedł między woýłko Egipťskie/ y między woýłko Izráelfkie [*Et venit inter castra Aegiptiorum et inter castra Israël*]/ ták iż była mgłá/ á bárzo ćiemno *BibRadz Ex* 14/20 (18); *GrzegRóżn* M4 (2); *KochSat* Bv; *Mqcz* 172a (3); *GrzepGeom* Ev (7); *RejPos* 340; *KuczbKat* 195; *BudBib Gen* 1/7 (8); *ModrzBaz* 142v; *SkarŻyw* 503 (2); *WujNT* 298 (2); *JanNKGórń* Hv; gránice oné ták vtwiérdzone przez przysięgę zá znáki y gránice między królestwem Polńkim/ y między nowym Márgrábftwem [*inter Regnum Poloniae et novae Marchiae JanStat* 848] máią ná wieki zołťać. *SarnStat* 1264 (5).

»między ... i między ... i między« (1):łádzćie łpráwiedliwie między wŕzemi ludźmi y między przychodniámi (*marg*) Włáńnie/ mężem y między brátem iego. y między przychodniem iego. (–) *BudBib Deut* 1/16.

β. *Zespála paralelne skłádniki lub wypowiedzenia skłádowe o odwróconym porzádku i funkcji elementów: nawzajem, wzajemnie* (38) : *OpecŻyw* 46v; *PatKaz II* 210; *Diar* 79; *KrowObr* 201; A náwroći łerce oycowłkie do łynow/ y łerce łynowłkie do oycow ich [*Et convertet cor patrum ad filios et cor filiorum ad patres eorum*] *Leop Mal* 4/6; *BielKron* 280 (3); *RejPosWiecz*² 93 (2); *BiałKaz* E2; *CzechRozm* 8v (3); *ZapKościń* 1583/54; *GórńRozm* H2v; Widziłż iż wiárá Abráhmowá łpoł robiłá z vczyńkami iego/ y z vczyńkow wiárá była dopełniona? *WujNT* 530 (7); *WysKaz* 8; wolno [...] tákże pánu o łługę/ y łłudze o páná pozywáć/ ná Roki Grodzkie *peremptoriè*. *SarnStat* 627 (2); Zá rázem ćię wyłławiam: bo ludźie vrzędy, Y ludźmi dołtoiońftwá godnie łtoią wŕzędy. *CiekPotr*)(2 (2).

Półáczenia: »i tákże, też, tákież« (2 : 2 : 1): Abowiem mąż łwego ćiáłá w mocy niema/ iedno żoná: I żoná tákiefz iedno mąż. *KrowObr* 140v; *BielKron* 395; Iágniełcze przerzeczoný to wŕzytko zołťawuye y opifzuye. y ona tákże yemu zadny rzeczi sobu stron nyefzółťawuyáncz przyczółom swoyem *ZapKościń* 1583/54; Páłterz owiećzki łwoie zna/ y owiećzki go też znáią *ReszList* 186; łámiłż poddáni náłzy/ poddányim Miłtrżowým y Zakonným/ y tákże poddáni Zakonni poddányim królestwá náłżego dáć y ofiárowáć będą powinni *SarnStat* 1081.

»i zasię (*a. záś*) (tákiefz)« (5): Też Pokrzywa w winie warzona/ pobudza y vmocnia vczyńek męłki ku żenie, y záię thakiefz żony khu mężowi *FalZioł* I 152d; łyn oycowłkiey złośći nie będąye nołł/ y záię ociec łynowłkiey. *BielKron* 87; Co twárdzi álbo vpárci Lutheranowie/ przeciw miękkim Lutheranom/ y ći záś przeciw oným piłżá *ReszPrz* 66; *WujNT* 679 (2).

b. Treści zestawione kontrastują z sobą: na odwrót, przeciwnie (65) : *OpecŻyw* 53v; Znaki ku zdaniu ná mękę ktore pewne/ y kthore nie pewne. *GroicPorz* oo4; *ModrzBaz* [41]; *WujNT* Zzzzz2v; *SkarKaz* 420b.

Połączenia: »i owszem« (55): *PatKaz I* 4; *PatKaz III* 109v (2); *ZapWar* 1529 nr 2474; *FalZioł* V 52; Abyśmy dla ołob/ y vrzędu álbo władzey nyelżyli/ y owśsem dla vrzędu ábyśmy y nalżeyśse ołoby tćili. *KromRozm I* I4 (3); *KromRozm II* pv; Nye dobrze tho y owśsem wyele złych obyczáyow wthym fie zamyka gdy dzyecyę wyele á názbyt odzyenya ma *GliczKsiąż* F2; *GroicPorz* A3v; *RejZwierc* 30v; *OrzRozm* H4; *BielKron* 173v (2); *Mącz* 227d; *SarnUzn* B2v (2); *Górndworz* Hh5 (7); *RejPos* 42v; *BiałKat* 373v; *RejZwierc* 144v (2); *WujJud* 203 (2); *WujJudConf* 189; *BudBib* 1.Reg 12/23; *ModrzBaz* 60v (2); *SkarJedn* 250 (7); *SkarŻyw* 126; *NiemObr* 135 (2); *ReszList* 190; *GostGosp* 104; Pátrzymyż tedy iefli oni z nas czyli my z nich wyfzli. Ale nie day Boże/ áby my z nich/ y owśsem oni z nas. Dotąd Auguśtyn S. *WujNT* 821 (2); *WysKaz* 13; tákowé frymárki/ któreby były bez fzkody/ y owśsem z pożytkiem Rzeczypośpolitéy/ nie mogą tu byđż rozeznáné *SarnStat* 90 (2); *GrabPospR* Nv; *SkarKaz* 517b; *CiekPotr* 86.

»i potym« (1):powieda iż tá Beťtia byłá y potym nie byłá y záfię z nowu náftálá. *RejAp* BB 3v.

»i zasię« (4): ludzie nie poználi co iefť Bog y co iefť Syn iego [...] y iáka iefť możność Bośtwá ich/ y co fie dobrego dzyeie od nich wiernym/ y co fie záfię złego dzyeie tym ktorzy ich nie poználi. *RejPos* 137v (3); *WujJud* 202v.

c. Treści zestawione wykluczają się (612) :

α. Drugi człon zaprzeczony (85) : *OpecŻyw* [61]v; *LibLeg* 11/142 (2); *RejFóz* K; *MurzHist* S2; Dopuślczćáicie dźiátkám przychodźić ku mnie i nie odgániáicie ich [*Sinite pueris venire ad me et ne prohibete eos*] *MurzNT* Luc 18/16; A tho Pan Bog tzyini/ áby fię wśzelka płęć przed nim vkorzyłá/ y vniżelá y nie chełpiłá/ przed oblitznością iego. *KrowObr* 44 (2); Nienawidziłz thy y nie miłuięsz mię [*Odisti me et non diligis*]. *Leop Iudic* 14/16 (4); *OrzList* cv; A káżdę fłowo ktore wślyfżę od Páná oznáymię wam/ y nie zátáię nic przed wámi *BibRadz Ier* 42/4 (10); *OrzRozm* K2; *BielKron* 464 (2); *SarnUzn* G8; *SienLek* 181; *RejAp* 39; *RejZwierc* 41 (2); á naprzod łobie wezmi żonę znarodu przodkow twoich/ y nie poymuy łobie żony obcey ktoraby nie byłá fpotomłtwá oycá twoiego [*et uxorem primum accipe de semine patrum tuorum, et ne accipias uxorem extraneam, quae non est de tribu patris tui*] *BudBib* Tob 4/13 (3); *BudNT* Apoc 3/8; *CzechRozm* 84v (2); *SkarJedn* 24 (2); *SkarŻyw* 565 (6); *StryjKron* A6; *NiemObr* 45 (2); *ActReg* 132 (4); bo więcey mięłá niż ryb ná rjunku iáwnie dobrzy przedawáią/ y wolno/ y nie nofżá w nocy/ choć do miáłtá y nie domiáłtá. *GostGosp* 142; *GrabowSet* D2v; Y przetoż Pan Chriťtus rozmaitymi vrzędámi kośćioł fwoy opátrzył. Y nie dał iednemu wśzytkiego. *WujNT* 1.Cor 12 arg (22); *JanNKar* G; *SarnStat* 109; *SkarKaz* 417b; *CiekPotr* 86 (2); Strzeż fię káždy brátá fwego/ y nádźieie w nim nie miey. *SkarKazSej* 706a (2).

Połączenia: »i owszem« (1): toż też náłzy fťárośtowie práwo winni ćierpieć/ y owśsem od práwá od fťępowáć niemáią *UstPraw* F2v.

»i wśdy« (1): rodziczow y precepťhorá potrofze fię przeľtrzegáć bęďzie/ y lepśzy wćzás w fwym młodym wychowániu mieć może/ y wśdy z onemi fťprońnemi chłopięthy fźkolnemi pośpołu rość nie bęďzie *RejZwierc* 7v.

β. *Pierwszy człon zaprzeczony: tylko, ale, lecz* (527) : *ZapWar* 1510 nr 2081 (10); *BierEz* G (2); *OpecŻyw* 146; *PatKaz II* 63 (3); A śnadz fie iuż y ciało moje zámárłczyło nie inaczey y iako łkorá zawięffoná ná mrozie *RejPs* 181v (2); *LibLeg* 10/147 (8); *RejJóz* I2; *MurzHist* D2; każdy więcyi požądać niebędzie/ i nagrofu przeftanié. *MurzNT* 96 (2); *BielKom* Ev; *GliczKsiąż* H4; *LubPs* aa6; *GroicPorz* bb3 (3); *KrowObr* 40 (6); Oćiec twoy záz nie iadł y nie pił/ y czynił Sąd y łprawiedliwość [non comedit et bibit et fecit iudicium et iustitiam]/ ná then czás gdy mu fie działo dobrze? *Leop Ier* 22/15 (5); mowiłem á nie łłucháli/ y czynili złe przed oczymá moiemi [locutus sum et non audierunt feceruntque malum in oculis meis] *BibRadz Is* 66/4 (8); Wiedz to pewnie/ á w tym nic niewątpi y to pomni/ gdzie niemáłz Ołtarzá/ tám niemáłz Káplaná *OrzRozm* Cv (2); przeto temu Bałtyzerowi wiary nie dawał/ y łzpiegiem go vczynił *BielKron* 416 (12); *LeovPrzep* G2v; ktory z nich zwycięży [...] nie wymáże imieniá iego s kłiąg żiwotá/ y będę wyznawał imię iego przed Oycem moim *RejAp* 36v (3); *GórnDworz* Aa5v; *HistRzym* 78; *RejPos* 257 (5); *BiałKat* 93v; nie mowi [łotr]/ Pánie pomni ná mą dużę gdy wynidzie ze mnie: y mowi/ gdy przydziesz do Krolełthwá łwego *GrzegŚm* 39; *KuczbKat* 345; *RejZwierc* 128; *KochMon* 27; *WujJud* 118; *WujJudConf* 34; *RejPosWstaw* 22; *BudBib* 2.Esdr 9/29 (5); *MycPrz* II A2v; *Strum* H4 (4); *BudNT przedm* a5 (2); *PaprPan* Bb2v (2); á zgody y iedności niechćieć/ y od niey biegáć/ á zázwdy iá rozpáráć/ Dyiabelłkie iełt dzieło. *SkarJedn* 334 (7); Onić kaźni nie vydá zá łwé włzeteczności/ Y odniołá zapłátę godną łwoich złości *KochPs* 134 (4); Bo y práwo łwieckie tego niedopusći/ y karze tych/ ktorzy opuściłwzy Páná Bogá/ do Dyablá fie vćiekáią. *SkarŻyw* 172 (30); *KochTr* 17; *CzechEp* 129; *NiemObr* 26 (2); *ReszPrz* 51; *GórnRozm* H (3); *ActReg* 13 (5); *GostGosp* 136; *Phil* F2; *ZapKościer* 1588/82v; *GrabowSet* Y; *OrzJan* 23; *LatHar* 236; Słowem błylkáwice znáczy iáłność y łwietność kościoła powłzechnego/ ktory fie zátáić nie może/ y łzerzy fie od włchodu łłóńcá áże do zachodu. *WujNT* 104 (14); *WysKaz* 23 (2); *JanNKar* D2; [sędzia] nie ma dáléy postępowáć iáko *redargutus*; y muśi pilnowáć Roku: y *iudicatum pati* przed Trybunałem *SarnStat* 1298 (11); Zálówał fie człowiek/ iż nędze ná ty^m łwiećie ćierpiąc/ poćiechy nie miał/ y w vltáwicznym plákaniu y wygnaniu zołtawał. *SkarKaz* 488b (7); *CiekPotr* 16; *SkarKazSej* 658b; [pszczołki] znáią też złodzieiá. Bo go iedzą nád zwyczaj/ nie odeydzie cáło: Y żądłami nátknione puchnie ná nim ciało. *KlonWor* 12.

Połączenia: »i jeszcze« (4): Ktory niechciał ná to przyzwolić/ y ielzcze wydał ich rádę Dawidowi. *BielKron* 69v (4).

»i owszem (a. owszejam, a. owszeki)« (316): *OpecŻyw* 52 (2); *MetrKor* 46/46v; *FalZioł* I 117d (5); *BielŻywGlab* nlb 10; *GlabGad* E8v (4); *LibLeg* 10/70v (8); á przeto moy pánie nieoddalay fie dáleko odemnie/ y owłłem fie kwap ku rátunkowi moiemu. *RejPs* 103v (7); *ZapWar* 1549 nr 2657; *KromRozm I* D (5); *MurzHist* S2; Ale iż nyebłád/ y owłłem yálna á łłczyra prawdá/ wywyodę to/ ták o pirwłłey/ yáko o wtorey rzeczy. *KromRozm II* b4 (6); *KromRozm III* L7 (6); *Diar* 34 (4); *DiarDop* 113 (2); Nye żáluy áni Izmaéla áni mátki yego/ y owłłem czyn to co iełt wola włáłney żony twey. *GliczKsiąż* B3v (9); *LubPs* Iv (9); *GroicPorz* i3 (2); *KrowObr* B3 (8); Nie zołtáwił w nim nic/ y owłzem co do łzczędu włłsyłtko łpułtołłsył [non dimisit in ea ullas reliquias, sed usque ad internecionem universa vastavit] *Leop Ios* 11/11 (7); *OrzList* f2; *UstPraw* A2v (9); *RejZwierc* 123v; *BibRadz Ier* 7/26 (7); *OrzRozm* L4v (2); *BielKron* 306v (2); *KwiatKsiąż* O3v (2); Causa igitur bona

non est, immo optima, Y owłzem bárzo dobra *Mqcz* 166a; *OrzQuin* X2v (2); *Prot* D3 (2); *SarnUzn* Cv (4); kthorych [zwyczajów] tu Pan áni znác nie chce/ áni rozmierzáć rofkázuie/ y owłzem ie każe wyrzucić *RejAp* 90 (6); do tákowey rołpufty pewnie iey piękność nie powiedzie/ y owłzem śnadź odwodzić ią/ á ku cnocie/ ku przyśtoieństwu przywodzić będzie *GórnDworz* L17 (12); *GrzepGeom* L4v; *RejPos* 48v (11); *BiałKat* 66 (2); *GrzegŚm* A4; *HistLan* E3v (2); *KuczbKat* 425; *RejZwierc* 102v (6); *WujJud* 40 (12); *WujJudConf* 48 (4); nie záfzli śynom Izráelłkim z chlebem y z wodą/ y owłzem náięli Bálaámá áby ie przeklinał [*non praevenērunt filios Isrāēl cum pane, et cum aquis, sed conduxit adversus eum Bilham*] *BudBib* 2.Esdr 13/2 (6); *Strum* M4v; przeto byli zásię drudzy Senatorowie co tego niegánili/ y owłzeiam pokázowali. *BiałKaz* K (2); *BudNT przedm* b5v (3); *CzechRozm* 107 (4); Bo iák on nigdy márnje nie dobył fwey broni/ Ták też ten niepotrzebnie nikogo nie gromi. Y owłzeki męstwo fwe ták w śobie miárkuie/ W którym go z dawnych Grekow żaden nie celuie. *PaprPan* Z2 (2); *SkarJedn* 372 (4); Ia go téż tákże w iego káżdą trwoę Nie zápamiętań/ y owłzem wśpomogę. *KochPs* 139 (5); *SkarŻyw* 235 (14); *StrykKron* 782 (2); *CzechEp* [397] (6); *NiemObr* 105 (12); *WerGość* 230 (2); *WerKaz* 290; *PudłFr* 75; *ActReg* 9 (8); kędy śie ludkowie gośpodárłtwem nie vbożą/ y owłzem bogácą. *GostGosp* 142 (2); *Phil* N3 (2); Kámień leżący w roli/ śzkodźićci nie będzie/ Y owłzem do pożytku śam śię fłłoni wśzędzie. *GrabowSet* K4 (3); *KochFrag* 29; *OrzJan* 52 (5); tedy mu nic nie śzkodzą/ áni go grześnym czynią; y owłzem do záśługi mu pomagáią. *WujNT* 546 (12); *SarnStat* 432 (26); *PowodPr* 3 (3); *SkarKaz* 274b (3); *VotSzl* B; *CiekPotrSzym*)?(3v; *CzahTr* A2v; *GosłCast* 7; *SkarKazSej* 671a (2); *KlonWor* 76.

»i też« (1): gdyby Żydowie Rábiny fwe/ á Pápánowie Oyce porzucili/ á do śamego śie piśmá ś. vdáli/ tedyby pewnie nie ták mowili: y błádby też śwoy tym śnádniej poználi y porzucili. *CzechRozm* 69.

»i to (jeszcze)« (2): A też Mołkiewłki Kniaż nie ma śie zá podleśzłego od Papieżá álbo Krolá ktorego/ iákom piśał/ y to iěścże ma śie zá dośtoynieśzłego *BielKron* 429v; Drugi zásię [...] dopiro kęś przed wieczorem do domu przylazł/ y to iěścże nie iadł/ y to podobno iuż thák będzie o pieczyśłym fufzył *RejZwierc* 104.

»i tylko« (1): Iuśz niemogę wñim mieć nadzieie aby mi grzechy odpusćił/ i tilko mi zośtál śtrach abo poħanbiěniě. *MurzHist* O3v.

»i zaiste« (1): Ktemu nieśzkodzi/ y zagifte poźitek znamienity czini kadzenie Umbrą *FalZioł* V 19d.

»nie jedno, nie tylko ... i« (1 : 1): Wierz mi że iáko y ia/ też łeb w ziemię śchyliś. Iże cie nie iedno Chárt/ y kundys vgoni *RejFig* Dd8v; nam iako owcam nietko [!] Welne y Skori brac beda. *PaprUp* L4v.

d. Zespala składniki lub wypowiedzenia składowe, między którymi zachodzi stosunek przyzwolenia: a, ale, choć, jednak, lecz, mimo to, przecież (272) : *ZapWar* 1558 nr 2686 (3); *BierEz* N2v; *OpecŻyw* 104v; *PatKaz II* 66v (3); Y cirpiałem kthoby wśpołek był záfmuczon/ y nie był/ y ktoby był pocieśzał/ y nie nałazłem. *TarDuch* A7 (2); *BielŻyw* 36; *WróbŻołt* 106/39; *LibLeg* 11/184v (6); *RejPs* 49v; powyada yśz tha Rzeznyczka wyedzyala o kradzyezey they y kazala ym do śzyebye nośzycz *LibMal* 1546/118 (4); *RejKup* cc3 (2); *MurzHist* Qv (2); przywiodłemgo do vcźniów twoich Leć (marg) i (–) go niemogli vzdrowić [*attuli eum discipulis tuis et non potuerunt eum curare*] *MurzNT Matth* 17/15

(8); *LubPs* M2; *GroicPorz* rv; *KrowObr* 236v (3); Profićie/ y nie otrzymawaćie: przeto iż źle profiće [*Petitis et non accipitis, eo quod male petatis*] *Leop Iac* 4/3 (12); *KochZuz* A2v; *RejFig* Ee3; Synowie twoi y corki twoie będą podane narodom postronnem/ ná co patrzeć będziez oczymá fwemi/ ktoreć dla nich ná każdy dzień od żalu wftawac będą/ y nie będziez łobie mógł nic w tym pomoc. *BibRadz Deut* 28/32 (17); on fie chciał zabić rohátyną gdy go nádbiegáli nieprzyjaciele/ y nie mógł/ bo był iuż zemdlał od rany *BielKron* 69 (29); *Mqcz* 399c; *RejAp* 140 (2); *GórnDworz* L8v (3); *RejPos* 59v (2); *BiałKat* c (2); *RejZwierc* 274 (2); *BielSpr* 68; *WujJudConf* 23v; Y wftalem wnocy z trochą ludzi/ y nie oznaymiłem tego żadnemu [*Et surrexi nocte, ego, et viri pauci erant mecum, et non indicavi homini*]/ co był Bog moy podał do fercá mego *BudBib* 2.Esdr 2/12 (14); *BiałKaz* D2v; Szukáli go przeto zaśie poimać/ y wyfzedł z ręku ich [*Quaerebant ergo rursum eum apprehendere et exiit ex manu eorum*]. *BudNT Ioann* 10/39 (7); *StryjWjaz* A4; *CzechRozm* **2 (2); *SkarJedn* 397 (2); *SkarŻyw* 457 (15); *ZapKości* 1580/16; *CzechEp* 180; *NiemObr* 26; *PudłFr* 57; Słyżałem o iednem [...] ktory zá Krolá Sigmuntá ftarego dwádzieścia głów zabił/ y vmárl fwą śmiercią/ á do żadney mu kaźni nie przyfzło. *GórnRozm* Cv (2); *ActReg* 127 (2); *GostGosp* 124 (3); *OrzJan* 22; A przednieyfy kápłani/ y wftytká rádá/ fzućáli przeciwo P. Iezufowi świádectwá/ áby go ná śmierć wydáli/ y nienáydowali *LatHar* 709 (9); Ten lud czći mię wárgami: ále (*marg*) przybliża fię ku mnie vsty fwemi, y G. (–) ferce ich dáleko ieft odemnie. [*Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me*] *WujNT Matth* 15/8 (36); *Sub interregno* obá fpółem prowenty odbiérac máia/ y iemi bez pozwolenia obu narodów ná Elekciiey fzałowac nie máia/ *fub poena peculatus*. *SarnStat* 1202 (4); *PowodPr* 60; Ciáło prawdziwe ludzkie będzie/ y żaden zamek/ y drzwi/ y kámienie żadne zátzymac go nie będą mogły. *SkarKaz* 205a (4); *KlonFlis* C/.

Połączenia: »i jeszcze« (3): iam ieść do ftołu przyfzedł/ y iefzczem wft moich ná chwałę Bożą nieotworzył/ á on z tą małpą przyfzedwfy/ grác począł. *SkarŻyw* 497; *PowodPr* 63; *SkarKaz* 637b.

»już ... i jeszcze« (2): áleś ty iuż wftytek fwiát krwią polał/ y iefzcze morze chcez pokrwáwić *BielKron* 126; *RejZwierc* 167v.

»i lepak« (1): POtym Iezus miły [...] przyfiedł ku fwym zwolenikom wtoreć/ ij nalázł ie lepak fpiaće *OpecŻyw* 100.

»i owszem (też)« (8): *OpecŻyw* 122; *PatKaz III* 131v; dał mu [*Bóg Adamowi*] towarzyfzkę, we wftykim iemu podoną [!], Y owfzem z rzeczy fubtelnieyfy ftworzoną, bowiem z kości białey, gdyż mąż vlepien ieft z ziemie grubey. *GlabGad* A2v (2); *BibRadz Rom* 8/34; *WujJud* 238; *GostGosp* 34; Chriřtus Iefus ieft ktory vmárl/ y owfzem ktory y z martwych wftał [*Christus Iesus, qui mortuus est, immo qui et resurrexit*] *WujNT Rom* 8/34.

»i przedfię« (5): *RejRozpr* E; Ony czo zaczniefy byli Wždy yednak cziffey mowili I wieczey przedfię dżáli Co tu yawnie okazali *RejKup* dd6v; cífz dwa [*aniołowie*] wyfłuchawiał Lothá/ y przedfię obádwa mowia iáko ieden *Ecce fufcepi preces tuas* *SarnUzn* C7; *SarnStat* 606 (2).

»i snadź« (1): y thobieć to lámemu wczynili niedawno iego [*Machometa*] okrućnicy nád wiare fwoię/ y wierzył fnađz iego chytrym obietnicam? *BielKron* 253v.

»i też« (5): *LubPs* R4; potym go był [*ocięć*] dał do Lwowá/ y tám fie też nic nie náuczył/ báwiąc fie miedzy przyacioły *RejZwierc* 274; *WujNT Xxxxx3* (2); *SarnStat* 1002.

»i to« (5): Tofz potym [...] Bog zakon przez Moyżefzá podał/ y to nie wśyftkiemu świátu/ ále tylko iednemu Abráhámowemu potomśtwu *CzechRozm* 89 (5).

»i tudzież« (1): Ieśli sie wywiem wołą oycá moiego iuthro álbo po iutrze/ á było by co o Dawidzie dobrego/ y nie tudzież bym posłał do ciebie/ a iżbym ci nie oznáymił [*et non statim misero ad te et notum tibi fecero*]/ to niechay vcźyni Bog Ionácie y tego niech przyśporzy. *Leop* 1.*Reg* 20/12.

»i wnet (zas)« (3): Pan gdy chce vcźyni vbogiego śnádnie/ Y wnet zász zbogáci ták iż nikt nie zgádnie *LubPs* hh2v; A ieśliżby wam ktho rzekł/ Przecz to czynicie? powiedzcie iż Pan ma tego potrzebę/ y wnet ie tu późle. *BibRadz* *Mar* 11/3; *SkarKaz* 6b.

»i zasię (a. zász) (przedsię)« (15): *BielKron* 272v (3); Dare et repetere, Dác y zász sie vpominać. *Mqcz* 296a (2); *RejAp* BB3v; Ale hnet sie zwádzi/ nieuśtáwiczny/ prędko sie iednego rozmiłue/ y zálię zaráz go opuści *Górndworz* K3; *BiałKat* 328v; Bierze Pan Bog żywot y zász daie. *GrzegŚm* 28 *marg* (2); *BudBib* *Gen* 41/5; Ten potym śtolicę tę/ tákiemuż iáko śam był/ [...] sprzedał; y zásię przedsię po krotkim Grzegorzowym ná tey śtolicy pánowaniu/ śtolicie tey dostał *CzechEp* [413]; Máluczko/ á nie vyźrzyćie mię: y zálię muluczko [!] á vyźrzyćie mię [*Modicum, et non videbitis me, et iterum modicum, et videbitis me*] *WujNT* *Ioann* 16/17 (3).

D. W funkcji nawiązującej (11996) :

a. Wprowadza wypowiedzenie otwierające nowy fragment tekstu (11322) : *ListRzeż* w. 22; *PowUrb* +3 (2); *LibLeg* 11/86 (125); *BierEz* C3 (24); STąpił z nieba w ten czas archaniol Gabryel [...] a pokłęknałwfy przed śwym śtworzystwem/ pozdrowił go z wielką vcźliwością/ ij poczał rycérz podpomagatz krola/ śluga pana/ śtworzenijé śtworzystwa rzekątz. *OpecŻyw* 101 (80); *ForCnR* C2 (8); *MetrKor* 59/282 (5); *PatKaz* I 16 (3); *PatKaz* II 32v (101); *PatKaz* III 115 (17); *HistJóz* Av (55); *TarDuch* A3 (8); *FalZioł* V 67v (13); *BielŻyw* 147 (57); *GlabGad* Lv (3); *MiechGlab* 87 (12); *BierRozm* 9 (3); *ZapWar* 1537 nr 2494 (6); *KłosAlg* A2 (2); *WróbŻołt* 16/11 (27); *RejŁas* w. 40; *RejPs* 155 (80); *ComCrac* 18v (2); *LibMal* 1543/68 (52); *RejRozpr* D4v; *LudWieś* A3; *SeklWyzn* g (9); *RejJóz* F4v (11); *SeklKat* E2 (30); *RejRozm* 398 (7); *RejKup* K (22); *RejKupSekl* a2v (2); *HistAl* D4 (23); *KromRozm* I K (9); Bo inźy tego niemaią iakom się iá tego nietilko śpisma ale i śwą śzkodą nauczył/ i térés wiem że mi nigd niepomágá. *MurzHist* S4 (22); Boć wás podadzą do walnych rád i w Boźnicách śwoich wás biczować będą I będziecie wodzeni przed kfiążeta i krolie dla mnie [*Et ad praesides autem et reges aegemini propter me*]/ naświedetwo [!] iem i poganum. *MurzNT* *Matth* 10/18 (107); *MurzOrt* B; *KromRozm* II x2 (4); *KromRozm* III B8v (35); *Diar* 57 (25); *DiarDop* 100 (17) *MrowPieś* A3; *BielKom* nlb 3 (4); *GliczKsiąż* A3 (21); Twayá możność y źrzodła obfite śprawuie/ Y rzekam hoyną wodę ták ná wśfem śśáfue/ Y czałem też możność twa ták ye dziwnye wzruśfa/ Ze by nagłębśfe były tedy ye wyśfuffa *LubPs* R3 (41); *GroicPorz* i4 (11); *GroicPorz* *Rej* C4; *SeklPieś* 6v; Ieścieście tedy Antykryśtowie/ o [ktorych] tenże Ian Świety napisał. Śłyźzeliście iż [Antykr]yśt przyidzie/ y teras iuśz wiele Antykryśtow potźeli być *KrowObr* 193v (163); *RejWiz* 2 (33); Y rzekł mu Iezus: y widziáles go/ á ktory mowi ztobą/ tenći ieśt [*Et dixit ei Iesus: Et vidisti eum, et qui loquitur tecum ipse est*]. *Leop* *Ioann* 9/37 (1044); *OrzList* dv (2); A Fontaná z Alábáľtru práwie w poyrzod śtała/ Ktora wodę nieprzebráną vśtáwicznie laá. Y tráfi sie/ że dwu śędzyu iuśz letnych obrano *KochZuz* A2 (7); *RejFig* Bb2 (10); *RejZwierz* 125 (29); WŚpomionął tedy Bog ná Noego/ y ná wśzytki źwierzęta y bydła/

które były z nim w Arfze/ y puścił Bog wiatr na ziemię/ á záfánowiły się wody. [*et transire fecit Deus ventum super terram et quieverunt aquae*]. *BibRadz Gen 8/1 (779)*; *OrzRozm O (38)*; Drugie áby niepothrzebnych nakładów nie czynili/ ná swoie dwory s poópolitego fkarbu. Y iednák to ich byłá dobra rádá/ by byli ná nie wózyfcy chćieli przyzwolić *BielKron 415v (333)*; *GrzegRóżn A4v (9)*; Gdzie poyrzę/ wózędy rábią albo buk do huty/ Albo fofnią na fmołę/ albo dąb na fzkuty: I mułzę ia podobno/ prze ludzi lakome/ Opułciwfzy iałkinie/ y gory fwiadome/ Szukać fobie [...] miełzkania *KochSat A2 (3)*; *KwiatKsięż Lv (11)*; *Mącz 221a*; *OrzQuin X2v (21)*; *Prot B2v*; *SarnUzn B3v (17)*; *SienLek 32 (9)*; *SienLekAndr a3*; *LeovPrzep b (4)*; A to iełt wielki dziw w tych co ná tho ciełefnemi oczymá pátrzáią/ y czáfem iákoś s podziwieniem á pod iákimśi wątpieniem będą drudzy y fzacowác y wykłádác ty fady á thy dziwne fprawy Páńłkie. *RejAp 128 (111)*; *GórnDworz N2v (98)*; *HistRzym 95v (121)*; Y Sítało się iełt w ony dni: Wyłzedł wyrok od Celárzá Augułtułá/ áby był popián wózytek fwiát. *RejPos 17v (223)*; *RejPosWiecz² 92v*; *BiałKat d2 (20)*; *GrzegŚm Av (7)*; *HistLan ktv (10)*; *KuczbKat 200 (9)*; *RejZwierc 50v (97)*; *BielSpr 45 (5)*; *KochMon 24 (2)*; *WujJud 251v (64)*; *WujJudConf 68v (31)*; *RejPos Rozpr c2v (5)*; *RejPosWstaw [41³]v (8)*; *BudBib Ez 4/9 (1410)*; *HistHel C3v (3)*; *MycPrz II Cv (4)*; *Strum K4 (34)*; *BiałKaz Gv (11)*; *BudNT Act 2/17 (232)*; *CzechRozm 252 (50)*; Máłz tu y grołz y rozum y cne obyczáie/ Owa częgoć potrzebá tu wózego dołtaie/ Y on báczny mądry krol po nim to obaczył/ Więc vrzędem vcźciwym opátrzyć go raczył. *PaprpPan O (22)*; *KarnNap A4v (4)*; *ModrzBaz 1 (42)*; *ModrzBazStryj ¶ 2v*; *SkarJedn 69 (102)*; *KochOdpr B4 (3)*; *Oczko 19 (22)*; *KochPs 108 (25)*; niemogłem nic fłyłzeć wócey/ iedno to: O iákoś piękny Krolu náłz Pánie: y potym śmiać się y rękómá kláłkác poczęłá: á wnet kłobie przyłzedwfzy/ niemoc vcžuła *SkarŻyw 583 (816)*; *ZapKościer 1579/17 (33)*; Nowa pomftá/ nowa kaźn hárdá myłł potkáłá: Dźiatek pláczác Niobe fámá fłkamięniáłá: Y ftoi ná Sipylu mármor nie przetrwany *KochTr 15 (2)*; EVANGELIA. R. Y wfzedłzy w grob L. nie náłázły ciáłá Pána Iezułowego. Y ftało się gdy były ftruchłáły ná myłłi z tego. Alic dwa mężowie ftánęli przy nich *MWilKHist G4v (24)*; *StryjKron 632 (53)*; *CzechEp *2 (55)*; *CzechEpPORz * (4)*; *KochJez Bv (2)*; *NiemObr 122 (63)*; *KochFr 42 (10)*; *KlonŻal B3*; *KochDz 109*; A co mi zá żywotá vymie czás dźiśieyfzy/ To po śmierci nágródzi z lichwą wiek poznieyfzy. Y opátrzył to dawno/ fyn pieknéy Látony/ Ze moich kości popiół nie będzie wzgárdzony. *KochMuza 25*; *KochSz B2v (4)*; *KochWz 140*; *KochMROT A3 (2)*; *ReszPrz 23 (13)*; *ReszHoz 124*; *ReszList 170 (3)*; *WerGość 208 (18)*; Nie iełt rzecz dobra człowiekowi być fámemu/ vcżynmy mu towarzýłzá podobnego iemu. Y dopuścił Pan Bog ná ládámá fen twárdy; á gdy vlnął/ wóził iedno źiebro iego *WerKaz 282 (9)*; *WisznTr 9*; *BielSen 11*; *BielSjem 9 (2)*; *KochPam 87*; *KochPieś 51 (5)*; Wórzćie mi/ káždy záiac przede pły vcieka/ Kuropátwá iałtrzábá téż nie rádá czeka. Y to wórzćie/ że prózno fpuścić fye ná fłowá/ Zadna wiary nie ftrzyma téż nam białágłowá. *PudłFr 33 (7)*; *ArtKanc C13v (27)*; Y dla tego v nas ták iełt/ łáłkawe práwo/ iżby okrucieńftwo nie było w Polfcze. Y o tamtego/ co to dwu bráćiey zábił/ á nie inłtyguie nań nikt/ Stároftá nie praw że nie pozywa. *GórnRozm D2 (29)*; *PaprpUp L2 (16)*; *KochProp 12*; *KochWr 39 (3)*; *ZawJeft 13 (7)*; *ActReg 4v (81)*; *GostGosp 12 (3)*; *GostGospSieb +2v (2)*; *Phil N4 (15)*; *GórnTroas 6 (8)*; *KochPij Cv (2)*; *GrabowSet I4 (4)*; Złemiánin ieden w Polfcze ożeniwfzy się/ w kilká niedźiél záłtał á żoná leży w połogu/ y pocźnie okná co były záłłonioné oddźiérác/ y fráłowác się: A żoná leżác/ Nie fráłuy się [...] nie twoieć. *KochAp 11 (4)*; *KochFrag*

20 (5); *OrzJan* 67 (26); *WyprPl* A3v (2); *LatHar* 163 (174); *KolakCath* C4v (2); *KolakSzczęśl* A2 (5); *RybGęśli* B; Pánie/ izaliś nie pośiał dobrego naśienia ná roli twoiey? Skąd tedy kákol ma? Y (*marg*) A on. G. (–) rzekł im [*Et ait illis*]: Nieprzyiázny człowiek to uczynił. *WujNT Matth* 13/28 (999); *WysKaz* 2 (26); *JanNKar* C4v (4); *JanNKarGórn* D4; *JanNKarKoch* F2v; *SarnStat* 162 (134); *SiebRozmyśl* H4v (10); *GrabPospR* N3 (2); *KmitaSpit* A2v; *PowodPr* 3 (63); *SkarKaz* 121a (200); *VotSzl* D3 (5); *CiekPotr* 54 (19); *CzahTr* C3 (9); *GosłCast* 14 (12); *SkarKazSej* 668a (57); Y lepiey tobie lichtować ná fułzy/ Zálzedłzy zá kierz/ beśpieczniey ták dułzy. Gdyś łobie łódzią/ gdyżeś łobie wiołłem/ Nie bądźże ołłem. *KlonFlis* F2 (9); *KlonWor* 31 (14); *SzarzRyt* Cv (6).

W charakterystycznych połączeniach: i czasem (1), i czasem też (1), i jakmiarz (1), i jednak (1), i potym (33), i teraz (5), i teraz już (1).

Połączenia: »i dlaczego« (1): á zaż niewidziłf/ iáko ci ludzie miłość á pokóy [...] mnożą: y dla czego Ianá Herbortá/ Káltellaná Lubáczowłkiég^o [...] *Mediatorem* Przemyłkiéy Ziemie zowiemy/ á prawdziwie iemu ten Tytuł dáiemy: bo v niego brátem rodzónym ten człowiek iełt/ który prawdę/ wiárę/ łprawiedliwość y pokóy/ miłue. *OrzQuin* B4v.

»i dlatego(ż, –ć)« (135): *ListRzeż* w. 14; *LibLeg* 10/98 (3); á iako nas pan Bog zaftanie tak nas będzie łądził/ y dlategoć nam przikazał czuć ofłobie boniewiemy dnia any godziny *SeklKat* R (7); *MurzHist* B4v (2); *LubPs* L4 (2); *KrowObr* 216 (9); *RejWiz* 101v; O iáko dobry/ á iáko wdzięczny iełt Pánie duch twoy we włlyftkich? I dla tegoż one ktorzy błądzą po części karzełz [*Ideoque eos qui exerrant partibus corripis*]: á oto w czym grzełfá/ nápominałz *Leop Sap* 12/2 (3); *RejZwierz* 133v; Y dla tego/ ták mowi Pan Bog [*Propterea sic dixit Dominus Deus*]/ Otom ia Tyrze przeciw tobie *BibRadz Ez* 26/3 (8); *BielKron* 353; *Mqcz* 280c; *SarnUzn* F5v; *GórnDworz* C4 (3); *RejPos* 11v (13); *RejPosWiecz*² 92v; *HistLan* Ev; *KuczbKat* 340 (2); *RejZwierz* 36 (2); *WujJud* 245v; *WujJudConf* 202v; *RejPosWstaw* [143³]v; *BudBib* 2.Mach 9/26 (4); *Strum* Ev (2); *BiałKaz* F3v (2); *BudNT przedm* c5v; *ModrzBaz* 87v; *SkarŻyw* 88 (2); *ReszPrz* 66; *ReszHoz* 121; *WerGośc* 229; *WerKaz* 275 (3); *GórnRozm* M4v (2); *KochWr* 32; *ActReg* 131 (3); *GostGospSieb* +4v; *LatHar* 286 (3); *WujNT* 2.Thess 2/11 (9); *SarnStat* 1294 (10); *PowodPr* 44 (4); *SkarKaz* 204b (9); *CiekPotr* 65 (2); *GosłCast* 72 (2); *SkarKazSej* 671a (7).

»i dlatego(ż) też, więc, wnet też« (9 : 1 : 1): *KrowObr* 198 (3); thák piękność/ włzędzie tám ma mieifcze/ gdzie ma być czo dobrego: y dla tego od tąd więc ząwdy chwalić poczynamy/ mowiacz/ piękny dzień/ piękne niebo/ piękna ziemiá/ piękna rzeká/ *GórnDworz* L16v; Y dla tego wnet też thu Pan przytoczyć raczył ná plác Kriřtuřá w Ewányeliey tey niżej nápiřáney/ czoby też o nim rozumieli. *RejPos* 229; *WujJudConf* 3v; *ModrzBaz* 128v; Ale też y Fáryzeuřze y inřze o co fię pyřáiące ták odpráwował/ mowiac: [...] Nie czyřáliřcie nigdy? [...] Y dla tegoż też y vczniow řwych piřmem bronil Máth. 12. v 3. y Fáryzeuřze y Sádukeuřze řtrofował *CzechEp* 121; *LatHar* 203; *SkarKazSej* 683a; ábowiem w oney náwie řwiętey wiořł fię práwie bránt y wřzyřtko iádro cnoty y meřřtwá Greckiego/ po onę drogą złotego řkopu wełnę/ y dla tego też tá Argo prze iey wielką godność do niebá miedzy gwiazdy przenieřiona iełt: nieřmiertelna pámiářká cnoty Bohářerřkiey. *KlonFlis* A3v.

»i jeszcze (k temu) (a. k temu jeszcze)« (82): *PatKaz II* 35v; *PatKaz III* 94; *MetrKor* 46/46v; *LibLeg* 11/58v (3); *SeklKat* Zv; *GliczKsiąř* D2v; *LubPs* hh4; *KrowObr* 81 (32); I rzekł Abram: Pánie boże [...] řyn řprawce domu moiego/ ten iełt z Damářłzku Eliezer. I ieřczce to przydał Abram [*Addiditque*

Abram]. A mnieś nie dał płodu *Leop Gen* 15/3 (2); A zátym Noe poznał iż wody opádły z ziemié. Y czekał iefzcie drugie siedm dni á potym wypuścił gołębicę *BibRadz Gen* 8/12 (2); *BielKron* 114 (5); [*Jezus Krystus*] powiedzieć raczył mówiąc: O dniu onym oštátecznym żaden człowiek wiedzieć niemoże. Y iefzcie ktemu przydawa: Ani Anyołowie niebieſcy/ áni ſyn człowieczy *LeovPrzep F4; RejPos* 168; *KuczbKat* 320 (2); *WujJud* 76v; *Confefs.* Y ktemu iefzcie przydáliſmy obyczay vgody o tym Sákrámenćie Wiečerzey Páńſkiey. *WujJudConf* 217; *BudBib* I 21b marg; *PaprPan* Zv (2); *SkarJedn* 69 (2); *SkarŻyw* 69; *ZapKościer* 1584/47v (2); *ReszPrz* 54; *WerGośc* 228 (3); *WerKaz* 298 (2); *LatHar* 693 (3); *WujNT Hebr* 2/13 (3); *WysKaz* 4 (2); *SarnStat* 657; *SkarKaz* 385a (3).

»i już« (50): A gdy záſię wzgorę chćiała/ Co mogła w garść ich nábrála: Y iuż w łámy m wierzchu była/ Ieden orzech vpuściła. *BierEz* Q3v (2); *LibLeg* 11/33; *DiarDop* 119; *LubPs* bbv; *BielKron* 21v; *OrzQuin* Iv; *RejAp* 23v; *RejZwierc* 45 (6); *StryjKron* 712 (2); *KochJez* A2v; *KochSz* Bv; *KochPieś* 15; *ArtKanc* S11v; *PaprUp* F4v; *Phil* R2; *JanNKar* E3v; *SarnStat* 685 (9); *SiebRozmyśl* K3 (3); *WitośLut* A2; *PowodPr* 42; *SkarKaz* 1a (2); *GosłCast* 15 (2); Bo tu małż Szyprze rozmaíte głowy/ Iedni pieniądźmi kupczą/ drudzy łowy/ Y iuż ow kupiec nie bárzo wárowny/ Co názbýt mowny. *KlonFlis* H2 (2); *KlonWor* 59 (5); *PudłDydo* B (2).

»i już na koniec, teraz« (1 : 1): A będę wćiągał ięzyk moy od grzechu káždego/ Abych niwczým nie obraził Bogá y bliźniego/ Y iużem teraz pewną ſtraż wftam ſwym záłożył *LubPs* K4v; A ná drugim mieyfcu pytáiąc go/ gđzye ſie nam każeſz obroćić. Y iuż nákoniec dopuścił im wpáść miedzy ſtádo ſwini/ á połpołu z onemi ſwiniámi muſieli ſie zánorzyć w głębokóſci morłkiey. *RejPos* 81.

»i k temu« (20): *FalZioł* V 58; *RejPs* 156; *LibLeg* 11/107v; *LibMal* 1545/94; Y rzekł Sámuēl do Iſái: Nie obrał Pan z thych żadnego. Y ktemu przydał/ więc tu iuż wſłyſtcy ſynowie twoi? *Leop* 1.Reg 16/11; *RejZwierz* 86; *BibRadz* *4; *OrzRozm* M3v; *BielKron* 391v; *SienLek* 24; *GórnDworz* M2v; LAſká Boża obfita to ſpráwiła tobie/ Iż w nich teraz w ſwych leciech roſkoſzuieſz ſobie. Y dałci ktemu doſyć doczeſney móžnoſci/ Ktorác ták przypadała dla twoiey godnoſci. *RejZwierc* A4v (3); *SkarŻyw* 456; *ActReg* 53 (2); *LatHar* 129; *SarnStat* 105 (2).

»i lepak« (1): Y przyzwali lepak onégo człowieka ktory byl ſlepy/ ij rzekli iemu: Dáy chwálę bogu *OpecŻyw* 63v.

»i nadto (jeszcze)« (8): *RejPs* 34; *GórnDworz* T3v; tedy mu przydzie wodą ták dogodzić/ iákoby ſye żimną nie żiębił/ á gorącą deſcenſów niemnożył y nád tho iefzcie/ hántfoſ álbo ſzkopiec/ tám ták ma być włádzóny/ áby zwyżſzé⁸⁰ mieyfcá ten ſtrumyſzczek kápał *Oczko* 16; *ZapKościer* 1584/43 (3); *WujNT* 267; *SarnStat* 294.

»i na koniec, na ostatek« (5 : 2): *LibLeg* 10/91; *ZapWar* 1548 nr 2656; Przyſła tu do nas wproſona Dzywno zynąd wyludzona: Wkrotcze ſię tak potem ſtalo Iż było ſwarow niemało. Bo pylnie ſtrzegła ſwich rzeczy Iam też ſwe miała na pieczy. Inakoniech nato przyſło Wſzak to iuż na iaſznoſcz wyſło. Do grały ſię ſłobą grzechu Ach mnie yſcie niedoſmiechu. *RejKup* d6; A ciało yżeby mocznie znaſzali/ iżeby też łatwie wſłuſznych rzeczach poſłuſzne było: y naoſtatek ták nas ku wſzyſtkiemu przigotowywać mamy/ yżebyſmy zawždy po gotowiu byli *KwiatKsiąż* M; *SkarJedn* 186; *ActReg* 136; *SarnStat* 1051.

»i natenczas« (1): y dla tego názvano pole ono Háceldemá: to ieft/ pole krwie/ aż do dnia dżisieyſzego. Y ná ten czás wypełniło fię ono/ co rzeczono przez Ieremiaſzá Proroká/ mowiącego: Y wzięli trzydzieści ſrebrników/ zapłatę ofzácowanego *LatHar* 697.

»i natychmiast« (8): *OpecŻyw* 50; *HistAl* F5; *MurzNT Luc* 5/13; *KrowObr* 146v; Rozgniewawſſy fie Ozyaſz [...] groził kápłanom. Y nátychmiaſt wznikł trąd ná czele ie^{go} [*Statimque orta est lepra in fronte eius*] tuż przed kápłany/ w domu Páńſkim *Leop* 2.Par 26/19 (3); *WujNT Mar* 5/29.

»i odtąd« (1): A tu przedfię [*Chrystus*] ſpráwuie wierne ſwoie/ [...] á z námi wftáwicznie ieſth wedle obietnic ſwoich wielmożnoſciá á opátrznociá ſwoiá aż do przyſcia ſwoiego. Y od tąd napirwey Ian ſwięty począł widzenie ſwoie/ y powieda nam o nim iż go widział á on ſtoi w dziwney poſtáwie ſwoiey między ſiedmiá ſwieczniki złotemi *RejAp* BB.

»i ono(ć) (też)« (3): Syn człowyeczy zápláci káždemu wedle yego vczynkow/ y ono záplátá wáſſá obfita yeſt w nyebye. *KromRozm I* G; Czego żadne ciáło/ żadne ſтворzenie/ á zwłáſzczá bez vwielbienia ſwego/ nigdy vczynić nie może. Y onoć też nie mnieyſzy dziw był/ gdy z grobu kámiennego mocnie przyłożonego y zápieczętowanego [...] przeniknąć raczył. *RejPos* 135v; *WujJud* 118v.

»i oto(ć) (wnet)« (9): A Włthápiwſzy Iezus do łodki/ przewiozł fie/ y przyſſedł do miáſtá ſwoiego. Y oto wneth ofiárowáli mu páráliżem zaráżonego [*Et ecce offerebant ei paralyticum*] *Leop Matth* 9/2 (2); Y othoć ia poſłę obietnicę Oycá mego ná was. *BibRadz Luc* 24/49 (2); Y mowil Faráon do Iozefá. (widziałem) weſnie/ iákobych ſtał ná brzegu przekopu. Y oto z przekopu wychodziło ſiedm krow tłuſtych ná ciele [...] á páſły fię ná łące. *BudBib Gen* 41/18 (2); *LatHar* 568; *SiebRozmyśl* F3; *CiekPotr* 89.

»i owo« (2): [*młodzi ludzie*] nie mowię/ áby fie thymże kftáłem iáko y ſtárzy ſpráwowáli/ bo czo fie iednemu zydzie/ tho drugiemu bárzo nie przyſtoi/ y ieſt owo przypowieſć ktho z młodu nie wyſzáleie/ muſi ná ſtárość. *GórnDworz* K4 (2).

»i owszem (a. owszejá) (też)« (377): *OpecŻyw* 146; *PatKaz I* 5 (3); *PatKaz III* 129; *FalZioł I* 90b (3); Takieź też czyni ogien przyrodzony w iaiu ptałzim y owłzem iaycza z ktorich fie ſamiec ma wyládz podługowátſze bywaiá niżli z ktorich ſamice *GlabGad* H7 (7); *WróbŻółtGlab* A4v; *RejPs* 175 (14); *LibMal* 1548/144v; *KromRozm I* K2v (14); Abowiem ci ktorzy chfale pana Chriſtuſowyi i rozmnożeniu prawdy ie^{go} zairzeli/ taili tego iako náwięcyi mogli/ I owłzem teſz to byli niektorym cnotkam ſobie przychylnem porzuczyli żeby oni tilko ſami (a nigd inſzy) o tym co by ſię nim naoſtatek s ſtało wiedzieli *MurzHist* T4v (5); *MurzNT Luc* 11/28; *KromRozm II* e (7); *KromRozm III* D5 (12); *Diar* 58; *GliczKsiąż* P4v (11); *LubPs* G4; *GroicPorz* c4 (3); *KrowObr* 227v (11); Czyli tylko Zydom ieſth Bog? á za też nie Pogánom? Y owłſſem y Pogánom [*Immo et gentium*] *Leop Rom* 3/29 (4); *UstPraw* B4; *RejZwierz* 22v; Y ſłyſzałem drugiego z przybytku ſwiętego kthory mowił/ Y owłzem Pánie Boże włzechmogący/ Prawdziwe y ſpráwiedliwe ſá ſády twoie [*etiam Domine Deus omnipotens vera et iusta iudicia tua*]. *BibRadz Apoc* 16/7 (11); *GrzegRóżn* D (4); *KwiatKsiąż* G2; Quin potius illud adnota quae putaveris corrigenda, Yowłzem raczey to máłz náznáczyć *Mqcz* 342b; Quinimo quoties [...] Yowłzem yle kroć. *Mqcz* 342b (5); *OrzQuin* R4 (2); *Prot* A2v; *SarnUzn* C8v (6); *SienLek* 30v; *LeovPrzep* D2v (2); *RejAp* 197v (4); *GórnDworz* Mv (29); *RejPos* 338v (11); *RejPosWiecz*² 95v;

KuczbKat 125 (3); *RejZwierc* 34v (5); *WujJud* 210v (27); *WujJudConf* 13 (3); *RejPosRozpr* cv; *BudBib* b4v (6); *BudBibKaw* A; *MycPrz* II C4v; *Strum* P (2); Wierzyż temu? Odpowiedziála mu: Y owłzem Pánie/ iam vwierzyłá/ iżeś ty ieft Chriftus Syn Bogá żywego *BiałKaz ktv*; *BudNT przedm* d3v (2); *CzechRozm* 82 (11); *PaprPan* C3v (2); Bo to był gniew íprawił/ że się Medea nieczuła: Y owłzem ták ieft kázde wzrúfzenie íerdeczné [*Veruntamen eiusmodi est omnis animi commotio*]/ íz zámyka drogę rozumowi y rádam dobrem. *ModrzBaz* 7 (12); *ModrzBazBud* ¶ 6; *Oczko* 17v; *KochPs* 159; *SkarŻyw* 3 (10); Annas. Y owłzeyą ogradzaycie A przed ludźmi powiádaycie. Mowiac kiedychmy pońeli Zwolennicy wnocy przyźli. *MWilcHist* D3; *StryjKron* 350; *CzechEp* 121; *NiemObr* 11 (16); *KochFr* 58; *KochWz* 137; *ReszList* 149; *WerGość* 258 (2); *KochProp* 14; *KochWr* 31 (3); *ActReg* 19 (9); *Phil* D4 (2); *KochPij* C2v; *OrzJan* 36; *LatHar* 172 (3); Miřtrz wálz nie dáie podatku? Rzekł; Y owłzem [*Ait: Etiam*] *WujNT Matth* 17/24 (21); *WysKaz* 12 (6); *SarnStat* 1139 (9); *PowodPr* 68 (8); *SkarKaz* 44b (12); *CiekPotr* 35 (3); *SkarKazSej* 673a; *KlonWor* 66 (2).

»i przedsię« (3): *RejPs* 113; *RejZwierc* 52; Kto łobie nie dobry/ nád łobą pomřtę czuie: kto Pánu/ y łobie y Pánu łzkodę czyni: á więtlřą dwiemá niř iednemu. y vpadł przedsię: bo o łwe nikt nie karze/ tylko powoli nędzá: o cudze záraz burdá y trudnořć. *GostGosp* 20.

»i przeto(ż) (teř)« (135): *RejPs* 184v; *MurzHist* E2 (4); Okó za okó/ zář za zář) To przykázál pán czynic vrřędowy/ Gdzie řydowié opuřciwřzy vrřád łami łobie íprawiędliwřci dociągali/ I przetóřz pán káže ráczyi krzywdę podiác trzebali i drugá/ a łamęmu się niemsćić/ by téřz naóřatek i prawo tak nám w krzywdách nářzych niepomágało *MurzNT* 21 (3); *MurzNTSekl* A4; *Diar* 80 (3); *DiarDop* 116; *RejWiz* 47 (2); Odpowiedział Iezus: Nie miałby mocy przeciwo mnie řadney/ być nie było dano z wierzchu. Y przetoř ten ktory mię tobie wydał/ więtlřy grzech ma [*Propterea qui me tradidit tibi maius peccatum habet*]. *Leop Ioann* 19/11; OBáććcie co nám zá miłóřć dał Oćiec/ żeby nas y nářzywano y żebyřmy byli řynmi Bořemi. Y przetoř nas řwiát nie zna [*Propter hoc mundus non novit nos*]: bo teř iego nie zna. *Leop 1.Ioann* 3/1 (2); Bog ieřćci duch/ á thák ci ktorzy go chwálą/ pothřebá áby go chwálili w duchu y w prawdzie. (*marg*) To ieřt/ duchownego przyrodzenia y przetoř teř řáda chwały řwemu przyrodzeniu podobney. (–) *BibRadz Ioann* 4/24 (2); Eo ne es ferox quia habes imperium in belluas, Y przetoř hárdy. *Mącz* 104b; *GórnDworz* Cc2; *RejPos* 76 (2); *BiałKat* 23v (2); Biádá mnie nád biedą moią boleřne zbićie moie/ y przeto rzekłem (*marg*) wł. A ia rzekłem (–) [*et ego dixi*]/ záifte to boláćřká moiá *BudBib Ier* 10/19; *BiałKaz* C2 (5); *SkarJedn* 333 (3); *SkarŻyw* 167 (17); *GórnRozm* Fv (3); Kářłuny ty vmieć tłúřto karmić [...] A im náćiářniey řiedzi/ tym nářychley vřyie. y przeto drudzy řadzaią w gárnce/ dnem wybitym mu głowę do iedzenia wytknáwřzy. *GostGosp* 128; *GostGospSieb* +2v; *OrzJan* 45 (4); *LatHar* 569 (2); *WujNT* 194 (48); *WysKaz* 11; *SkarKaz* 120b (20); *CzahTr* G2; *SkarKazSej* 661b (3).

»i snadź (juř) (a. juř snadź)« (19): *RejPs* 98v (6); *RejRozpr* G2; *RejJóz* H4v (3); *RejKup* z5; *Diar* 84; Bych teř rzekł yákom řlychał co wyęc oni [*złóřnicy*] mowili/ Zářz máło przeminęło tych ktorzy tákże řyli/ Y řnadzyem iuř ták myřł řwá ku temu przyłóřzyć chciał Iákobych teř był z nimi kyedy towarřřtvo myał *LubPs* Rv; I rzekł w ten czás Pan w gnyewyie řwym yuř řye ná nye wzrúřę A ti řwowolne złóřniki precř rořprořzić muřę/ I yuřby był řnadź vćzynił dořýć gnyewu řwemu/ Iedno íř Moięřz s prořbą řwá zábyeżał themu *LubPs* Y3; *BielKron* 244; Zbythnia pilnořć řzkodzi.

y łnadź Apelles gánił łtąd Prothogená *GórnDworz* F; Y łnadź więcey śwíátu y bogáctwam iego/ á niżli pożytkom y zbudowánia [.] kościoła Bożego ten poczet wśyżtek połługuie. *WujJudConf* 142v; *PaprPan* L3; *KmitaSpit* B4.

»i stąd(ci, -że(ć))« (40): *RejKup* dd4v; Leć się nademną nie lituie ani się na mię oglądá [...] przeto mię nic nieruľzá ani płacę/ I łtátźeć niemoże inaczyi być/ iedno żem ieť iednem z ludźi od Boga odrzuczonych *MurzHist* F4v (4); *MurzNT* 93v; *KrowObr* 17 (2); A iż łámi ci pánowie łmyłłowie łá fálłzywi/ one thez fálłzem á błędy nápełnią. Y łtąd tho bywa iż młodzi ludzie/ niemal ząwđy tey miłości grubey pátrzą/ ktora wśyżtká ieť przeciwna rozumowi *GórnDworz* L12 (3); *GrzegŚm* 41; *BudBib* I 445a marg; *ModrzBaz* 102 (3); á łwych też reguł Grámmátyk y Kálepinow do wykłádu nie ma/ áni iuľz mieć może. Y łtąd Popi wálży/ gdy co w Słowieńskim chcą rozumieć do Polłkie⁸⁰ się vďác po tłumáctwo muľzá *SkarJedn* 361; *Oczko* 6; *SkarŻyw* 575 (2); wiąwłży mu obroku/ nic innego nie czynią/ iedno mięło iego niľzczą/ áby łchudnąwłży nie wierzgał. Y łtąd ci naywiětłzá żáłość máią Antychryšťułowí łłudzy/ gdy widzą á ono łtolicy Rzymłkiey zwykłego obroku vbywa *NiemObr* 164 (2); *ReszPrz* 33; *WerKaz* 303; *ArtKanc* R18v; *GórnRozm* A2v; *KochWr* 19 (2); *ActReg* 47; *OrzJan* 27; *LatHar* 56; *WujNT* 830 (6); *SarnStat* 986; *SkarKaz* 577b; bo iż ci ich Ołzukywiáią, przeto boią się by tákże Nie ołzukywalí ich y drudzy. y łtądże Niewiedzą komu wierzyć; á zátym raz do tych, Drugi raz się do owych ráđzi przychyláią. *CiekPotr* 79; *SkarKazSej* 692a.

»i stąd(że) też, już« (3 : 1): łtąd widzę/ że okrutné morze cięłżkie⁸⁰ gniewu iego/ wśyżtki łwoie wiry [...] na moię głowę [...] toczy/ i łtąd teľz wód tak wielká moc/ álż do duľze moiei przyłżła *MurzHist* Lv; Iż mowią żeć Bog nye wye łiedząc ná wyłokości/ Co my tu myedzy łobą ná zyemi łpráwuyemy/ łłcyec o tym nye myłli dobrze baczyć możemy/ Y łtąd yuż nyebożátká zbáwyenye łwe wzgárdzili/ Iż w czym innym nye w Bogu nádzyeyę położyli. *LubPs* Rv; *KrowObr* 66v; Stądże go thedy włáfnie zowiemy nie tylko że ieť/ ále y owłzem czo ieť wiětłżego że go zowiemy być łámą á łzczyrą łftnołcią. Y łtądże łam też o łobie mowi dwá rázy powtharzáiąc żem ia Ieť ktorym Ieť. *SarnUzn* C.

»i tak(ci, -o)« (168): bo od uyekow umylouana oth troycze łzwyátey nath wśyżtko łthworzenye y mouy tako albo pyłche Skotus [...] O przenayczyłłże bylo tey myley panny począczye *PatKaz II* 67 (22); *PatKaz III* 149 (2); *LibLeg* 11/54v; *SeklWyzn* f3v (2); Boy się ale Czarczie boga I tak czy iuż welka trwoga. Ty my iey yełcze przyczyniaż *RejKup* h3 (5); *DiarDop* 101 (3); *LubPs* R5 (4); *GroicPorz* A4v; *KrowObr* 169v; *RejZwierz* 31v; *BibRadz* Lev 26/26 (2); *BielKron* 329; *KwiatKsiąż* D2v; *GórnDworz* I6v (11); *RejPos* 100v (2); *KuczbKat* 15 (2); *RejZwierz* 51; *Strum* E3 (2); *CzechRozm* 146; *KarnNap* Gv; *ModrzBaz* 46 (2); *SkarJedn* 306 (2); *KochPs* 32; *SkarŻyw* 100 (35); *StryjKron* 91; *CzechEp* [387]; *NiemObr* 151 (3); *KochFr* 63; łam też Skotnicki powiedział/ áby dáli pokoy [...] zániecháli wśyżtkiego. Y ták iedni zołłáli przy pánie/ drudzy odełzli do gołpody. *WerGość* 251 (2); *GórnRozm* I2 (4); *PaprUp* Gv; *ActReg* 155 (2); *GostGosp* 144 (2); *GrochKal* 15; *Phil* Q4; *OrzJan* 75 (5); *WujNT* 515 (2); *WysKaz* 29 (5); *JanNKar* B3v (2); *JanNKarGórn* Hv; *SarnStat* 1272; Zonę wzięto/ y dzieći ktorych nie pobito/ Y łkárby/ y żywności/ co mieli obfito. Y ták żorawie śmiali wojnę otrzymali/ Bo y więźniow/ co wiětłża y Krolá dołłáli. *KmitaSpit* C5v; *SkarKaz* 417b (9); *PaxLiz* E4v (6); *SkarKazSej* 700a (5); *SapEpit* A2v; *KlonWor* 56 (5).

»i tak już, więc, zatym« (1 : 1 : 1): Y tak więc mówią ci woźnowie/ gdy prawi zeznam łprawiedliwie/ tylko mi groźd dádzą/ á gdy nie prawdę zeznam/ dádzą mi kopę. *GórnRozm* F; Y tak zátym człowiek ten/ choć między włytytkiemi lutościwy/ musiał dla tego dác ich wiele potrácić *OrzJan* 41; Y tak iuż w koło okráżyło ziemię/ Smiertelnych ludzi/ tak przeważne plemię/ Iuż Antipodow podziemna kráiná/ Nam nie nowiná. *KlonFlis* D2v.

»i także (też), (a. też także), (też) także« (43 : 8): *PatKaz II* 60v (2); *FalZioł I* 104b; *ZapWar* 1537 nr 2494; *LibLeg* 11/88 (2); *MurzHist* L4v (2); *MurzNT Matth* 7/10 (2); I od WM toż słychamy a słusznie, że się WM strożmi a nie pany praw naszych zowiecie i my też także za stroże koronne WM mamy *DiarDop* 116; Byli też nas dwá brácia z narodu iednego [...] Y záchciało fie nam też także było tego/ Gdyż naturá pociąga ku temu káždego. Abychmy iáko Moizełz też ludzi rządźili *RejWiz* 160; *BibRadz Act* 23/9 (11); Látá od Krytułá 1525. w tym mieście y przed miástem kilko thylięcy ludu poráziło Kfiążę Lotárińskie/ y ná drugich mieyfcách także krwie rozlanie niemáke fie stáło *BielKron* 284; Y także nárzekáiąc ftárułzek vbogi/ Myślił pilnie łzukáiąc wždy nieiákíey drogi/ Iákoby wždy zábíeżec nędzy *HistLan* Bv (2); *KuczbKat* 324; *RejZwierc* 46v; TEdy rzekł Ráfael Tobiałzowi/ [...] Idzmyłz przeto wprzod przed twą żoną á ochędożymy dom. Wezmyłz z sobą żość rybią/ y także łzli przed nią/ á pies zá nimi *BudBib Tob* 11/3 (2); przyznawa też to y łynowi iego/ w którym iestelmy: iż też y on prawdziwym ielt. Y także też punktem/ tho rzeczy łwey o Synu Bożym prawdziwym wtrácenie/ zámyka *CzechRozm* 63v; *PaprPan* B2v; *SkarJedn* 190; *GórnRozm* E2v; *KołałCath* A3; *WujNT Apoc* 9/17 (4); *WysKaz* 7; ielłiby kto nieosiádłý poiął dżiówkę którego kmieciá ośiádłého/ v niéy ná ośiádłóści miełzkác ma: y także nie ośiádłé dżiówki v ośiádłých mężów miełzkác máią/ gdy zá mąż póyda. *SarnStat* 666 (6); *SkarKaz* 155b (3); *PaxLiz* E4v; *KlonWor* 21.

»i tedy(ż)« (2): I chc(i)eli tedyż [posłowie] iść ku KJM z tym, ale iż panow przy Krołu wiele nie było, odłożono im do jutra. *Diar* 54; A ná on czás fię vkaże znák łyná człowieczego ná niebie: y tedy będą nárzekác [et tunc plangent] włytykie pokolenia *WujNT Matth* 24/30.

»i też(e)« (270): *MetrKor* 31/620v (4); Słulłno abych ią [...] z dułfą ij s ciałem nad włytyki łwiętę powylłyl. Y my téże wyznáwáymy rzekáťz *OpecŻyw* 181v (2); *PatKaz III* 146; *FalZioł I* 77a (105); *GlabGad* B3v; *BierRozm* 21; *WróbŻołt* L6; *LibLeg* 11/156 (25); *RejPs* 24v (3); *SeklWyzn* a4; *SeklKat* T3v; *LibMal* 1548/141; *RejRozm* 397; *RejKup* i6 (2); *MurzNT Matth* 10/14 (5); *DiarDop* 100 (3); *LubPs* B6 (3); *GroicPorz* a3v; *KrowObr* 231 (6); *Leop* 3.Esdr 9/54 (7); *OrzList* b4; *RejFig* Dd2; Y powiedział im też to podobieństwo [Et dixit similitudinem illis] Poyzrycieźná [!] figowe drzewo *BibRadz Luc* 21/29 (10); *OrzRozm* G4v; *BielKron* 193 (4); *GrzegRóżn* G3; *KwiatKsiąż* Fv (2); *Mqcz* [267]a (2); *SienLek* 42; *LeovPrzep* E2v; *GórnDworz* Z5v (4); *HistRzym* 107 (2); *RejPos* 310v (5); *KuczbKat* 190; *WujJud* A7v; *WujJudConf* 186 (2); *BudBib* 2.Mach 2/4 (3); *CzechRozm* 63 (8); *PaprPan* P4; *ModrzBaz* 10v (7); *SkarŻyw* 393 (2); *ZapKościer* 1584/45v; *MWilkHist* I4; *CzechEp* 288 (4); *CzechEpPorz* **v (2); *NiemObr* 178 (4); *WerGość* 268; *ArtKanc* C18; *ActReg* 85 (2); *KochPij* C3; *RybGęśli* C2; Y Powiedział im też podobieństwo [Dicebat autem et parabolam] iż fię ząwždy modlić potrzebá *WujNT Luc* 18/1 (4); *WysKaz* 16; *SarnStat* 989 (8); *SkarKaz* 119a; *CiekPotr* 4 (2); Tákowy dowćip lichemu żwierzątku/ W tak máłe ciáłko Pan BOG wlał z początku/ Y gołpodárłtwá vczą nas też zgoła/ Mrowká y Płzczoła. *KlonFlis* E3v; *KlonWor* 11.

»i też jeszcze, k temu, snadź« (3 : 2 : 1): *Dziówka iedna gdy Piotra grzeiącego fie v ognia wzrzala/ z lutości kniemu rzekla: Y ty též ínádz nieboże byles z Iezusem w ogrodzie. OpecŻyw 112v; FalZioł I 115d; KrowObr 155; RejPosWiecz² 92; v nas Krol nic vczynić nie może á cożby Papież/ bo my Iurisdiciey żadney s Papieżem nie mamy. I tho theż k temu że niktorzy w zmiąnkę czynią/ żeby Cefarz miał tráktathy iákies mieć s Krolem niebożczykiem přes połty MycPrz II C; A czemulz go Ian nazywa/ Słowem/ Bogiem/ y to też onim świadczy/ iż przezeń włytyki rzeczy łá łtworzone/ á iż fie bes niego nic nie łtáło/ co fie iedno łtáło. Y to też ielzcze onim piłze: iż on był ná początku v Bogá CzechRozm 24v.*

»i to(ć)« (14): *RejJóz E7; KromRozm I Bv; BielKom F5v; RejWiz 118v; Leop Eph 2/8; GórnDworz P4; Cathol. Y to zda mi fie nie Angieli byli/ ktorzy te wiary wálze rozne niedawno wymyslili. WujJud 15; CzechRozm 101v (5); GórnRozm H3v; KochWr 35.*

»i tudzież« (3): *LibLeg 11/14v; Y tudziełz wyłchło źródło krwi ie: y poczułá ná čiele że była vdzrowiona od choroby. Leop Mar 5/29 (2).*

»i więc« (7): *LVkowskich to záprawde/ gniazdo nie podlejšze/ Acžgdy ptaki zbieráią/ zołtáwuią mniefşe. Y bywa Więc latáczyk/ buiáwy s tákiego/ Ale mi przedfię nie gań/ krzeczołá wielkiego. RejZwierz 77; RejAp 92v; GórnDworz L14v; RejPosWstaw [41⁴]; MycPrz II C2v; Oczko 20; CzechEp 83.*

»i wnet(ki, -że) (a. hnet)« (60): *ForCnR B4v; LubPs Y; A Páweł rzekł: a iam fie (w nim) y národził. Y wnet odłthápiłi od niego [Protinus ergo discesserunt ab illo] či co go mieli męczyć. Leop Act 22/29 (4); RejZwierz 37v (2); BibRadz Mar 14/43; SarnUzn D5 (2); RejAp 110v (2); bo ludzie/ dáleko to předzey obaczá/ niżli tá/ ktora temu włytykiemu dáłá przyczynę: Y hnet zá kilká dni/ thák fie oná miłość rozgłósi/ iż nie będzie mogł áni on/ áni oná łtápić [...] áby tyłiáćá ludzi oczy tego nie podłtrzegáły. GórnDworz Dd4 (3); á ták cokolwiek czynię/ mam pátrzac dokonánia/ [...] Y wnetki poczęły iemu ręce drzeć/ ták že mu brzytwá z ręku wypádlá. HistRzym 58v (2); RejPos 295v (9); A Pfálm CXLVj. Thák się pocżyna. Chwal dufo moiá Páná: y wnet w thymże wierłzu/ Chwalić będę Páná GrzegŚm 22; RejZwierc 34 (2); RejPosWstaw [143³]; BudBib 2.Mach 7/4; BudNT przedm b4v (2); PaprPan Gg3 (2); SkarŻyw 188 (15); GostGospSieb +2v; LatHar 695 (2); A tych ktorzy iedli było pięć tyśięcy mężow. Y wnet przymusił vcznie łwe włtápić w łódź/ áby go vprzedžili ná drugá łtronę do Bethláidy WujNT Mar 6/45 (5); SarnStat 833.*

»i wnet potym, jeszcze« (2 : 1): *Y wnet potym zowye ij Pyotrowym kołcyołem/ y wylicza áž do łwych czáłow dwánałcye papyeżow/ namyáłtkow Pyotrá ł. KromRozm III Ov; Y wnet ielzcze w Ráiu/ gdy go iuž był ołwiecił rozumem przed inemi źwirzety/ niechcił go mieć iáko prołtym bydlęciem RejPos 83v; RejPosWiecz² 91v.*

»i wtemże« (1): *A gđzieby inaczyi/ rołfádzá wino młodé/ łkorniki/ i wtemże/ i wino się rozłéwá i łkorniki wutratę idá [et vinum effunditur et utres peribunt] MurzNT Mar 2/22.*

»i wtenczas« (1): *Ten był ono proporzec ná hárcu Knechtowi/ Wydárł/ ále ten łtárfzy niechay lepyey powie. Y w ten czás go rycerzem zacnie páłowano/ Y Orle mu do herbu łkrzydło było dano. RejWiz 97v.*

»i zaiste« (1): ábowiemci wam opowiedam rzeczy takowe/ ktore należą ná dobrego Káznodzieię/ y záifte niefie ná łobie vrząd práwdziwego Káznodzieie [...] ítharáiac fię aby mogł przywieść łluchacze łwoie ku poznaniu rzeczy Bołkich *BibRadz* I 346.

»i zaprawdę« (7): *DiarDop* 119; Mam przepifány ten Proces/ y záprawdę będziemy to mieć Biłkupá z głową y z cnotą/ dali mu Pan Bog ošiwieć. *OrzRozm* I (2); Ieden Duch S. w ktorým wołamy/ Abba/ Oycze/ Oycze. etc. Y záprawdę dowiodł iuż tego łzátan/ gdy iuż Páwlá ołádził Aryanem/ ktory onego Bogá Iednego [...] zowie Oycá Páná Iezułowego *GrzegRóżn* H3v; *ReszPrz* 63; *OrzJan* 37 (2).

»i zaraz(em)« (4): Ale oto chodźmy tu łobie rádniey ábo podźmy do okná/ y záraz łzedł w ono náznáczone okno: á thowárzyłz też widząc/ iż niemiał czo w izbie łam czynić/ łzedł łnim połpołu. *Górndworz* T4; *SkarŻyw* 82; *Phil* E4; á iefli czwarty raz będzie kto obwinion o vczynek potwarny/ [...] nozdrze iemu máią byđż przerźnioné/ iáko wáláchowi: y zárázem ma byđż przezeczi [et eo ipso *honore sit privatus JanStat* 624]: y nie ma więcéy Práwá łzlácheckiego vżywác/ álbo im łie iákolwiek bronić. *SarnStat* 912.

»i zasię (a. zaś, a. zasie)« (297): *PatKaz* II 36v; *FalZioł* V 57; *LibLeg* 10/146 (2); *RejPs* 117; *KromRozm* I F4v (2); *MurzHist* F2v (3); *MurzNT* 3v; *GliczKsiqż* Q2; Iefli pánná w małżeńłtwo idzie/ niegrzełzy: I zafie. ktorzy máią żony/ niechay będą iakoby ich niemieli: I záfię. A to ku temu co wam iefł požytetno mowie *KrowObr* 225v (146); Y Włtawłfy z onąd/ przyłfedł do gránic Żydowłkich zá łordanem: Y zefłly łie záś łłufłcze do niego [Et *conveniunt iterum turbae ad eum*] á on iáko był zwykł/ náuczał ie. *Leop Mar* 10/1 (24); Tyś iefł Syn moy/ iam ciebie dźiś vrodził? Y záfię: Będe mu Oycem/ á on mi będzie Synem [et *rusum, Ego ero illi in patrem et ipse erit mihi in filium*] *BibRadz Hebr* 1/5 (5); Potým záfię zrzádził robaká iż przegryżł blufzcz áż połechł/ y zrzádził záfię Pan Bog wielkie goráco ná głowę Ionałzowi/ s częgo był vtrapion *BielKron* 92 (7); *SienLek* T4v; *RejAp* 125; Więcz iedni gołá brody/ á z wáły chodzą: drudzy łtrzygá brody po Czełku: trzeći przyłthrzygáią po łłzpánłku: Y około wálá záś iefł rozność/ bo go drudzy ná doł głáłzczá/ á drudzy/ wzgorę ieżá. *Górndworz* L6 (2); *GrzepGeom* E2v; *KuczbKat* 95 (5); *WujJud* 28v (21); *WujJudConf* 232v; *RejPosRozpr* b4; *RejPosWstaw* 44 (2); *BudNT Mar* 4/1 (10); *CzechRozm* 5 (6); *SkarJedn* 97; *MWilKHist* K4v (2); *CzechEp* 29 (12); *NiemObr* 42; *WerGośc* 215; *WerKaz* 284 (2); *OrzJan* 50; *LatHar* 736; Bo nápiłano iefł: Poimam mędrce w chytrółci ich. Y záfię [et *iterum*]: Pan zna myłłi mędrcow *WujNT* 1.*Cor* 3/19 (29); *PowodPr* 7; *SkarKaz* 348b.

»i zaś też, także« (2 : 1): Bo wiemy kto to mowił: Mnie pomłtá/ á ia odwetuie. Y záś theż [et *iterum*]. Ze będzie łádził Pan lud łwoy. *Leop Hebr* 10/30; *WujJudConf* 29v; *CzahTr* Hv.

»i zatým (a. zatem (że)) (też)« (20): A on tego nic niedbaiác/ wzdychál Izatem Biłkup iefł powiedział iému/ Bracie moimili *MurzHist* P3v; Tedy im odpowie/ rzeknąc/ Záprawdę wám powiedám łłé żełcie nieczynili iednému łtych małuczkił/ a niłcie mnie vczynili/ I zatęmże póidá ci na mękę wieczná [Et *ibunt hi in supplicium aeternum*] *MurzNT Matth* 25/46; *KrowObr* 129; Alie ydz my tedy do niego/ y zátým łły/ ániż przyłli/ iuż Łázarz łterzy dny wgrobie Leżał. *BiałKaz* C3; *SkarŻyw* 461 (5); *NiemObr* 24; *Górnrzm* E3; *Phil* B4 (2); *SarnStat* *6v; *SiebRozmyłł* F3; *KmitaSpit* C3; *SkarKaz* 5b (4).

α. W przytoczeniu (184) : *PatKaz* II 46; *WróbŻółt* gg8; *SeklKat* T; *KromRozm* III E2 (3); *Leop* BBB3 (17); *BibRadz* I 1a marg (2); *BielKron* 476; *GrzegŚm* 55; *BudBib* c3 (5); *BiałKaz* C3; *BudNT* przedm c5v (2); A ia tobie nád to pokażę piątego: á to ftađ gdy táń potym Moyżefz piłze/ Y rzekł Elohim/ to iefł/ (táń małz wżędy rozumieć) Oćiec/ fyn/ duch/ niech będzie światłość *CzechRozm* 15v (29); *KarnNap* E4v; y wnetże drugą część zárzekánia czyniłz/ mowiąc: y wżytkich wczynkow twoich: y potym mowiłz: y wżytkiey pychy twoiey. *SkarŻyw* 278 (3); *CzechEp* 298 (18); *ReszPrz* 76; *ReszList* 178; *LatHar* 718 (3); *WujNT* Dddddd2 (90); *WysKaz* 44.

Połączenia: »i owszem« (2): NAVKI Y PRZESTROGI. Y owfzem ieft Bog prawdziwy.) Bog z przyrodzenia iáko íam dobry/ ták íam ieft prawdziwy *WujNT* 532 (2).

»i też« (2): VCZEN. Lukafz káp: 22. v 35. ták profito pífe/ Y rzekł też do nich. Gdym was pošyłał
bes fumek/ y kálety/ y fkorni: izali wam czego niedostaowało? *CzechRozm* 236 (2).

b. *Wprowadza wypowiedzenie złożone podrzędno-nadrzędnie; obok spójnika „i” na drugim miejscu stoi spójnik podrzędny (416) : PatKaz II 23v (2); LibLeg 7/11 (3); WróbŻółt 40/7 (2); RejPs 154v (4); SeklKat X4; MurzNT Matth 18/5 (8); LibMal 1554/187v (3); KromRozm III L8v; Diar 29: GliczKsiąż K8v (2); Y kyedyłz śmyerc fromotna tego wždy nye minye/ Czemulz imyenyá yego pámyątká nye zginye LubPs L3 (2); KrowObr 145v (3); Leop Gen 21/15 (16); OrzList i; LeszczRzecz A4v; RejFig Ee3v; Y Záiączkow gdyby ták/ nie częłto gonili/ Káždyby ich więcey miał/ by fie rozrodzili. RejZwierz 129v (3); BibRadz 2.Mach 15/6 (23); KwiatKsiąż N4v (7); OrzQuin L3v (3); SienLek 30v (2); LeovPrzep Cv (5); RejAp 190 (2); GórńDworz B8 (2); RejPos 302 (15); GrzegŚm 9 (2); HistLan B3; RejZwierz 38 (8); WujJud 73 (3); WujJudConf 144v; BudBib 2.Mach 9/21 (7); Strum C (7); BudNT 1.Cor 7[5]/28 (2); CzechRozm 95 (3); PaprPan R2v (3); SkarJedn 109; Oczko 28v (2); SkarŻyw 30 (55); ZapKościer 1580/14; MWilkHist K4; StryjKron 6 (2); CzechEp 75 (2); NiemObr 30 (11); KochMRot B4v; ReszPrz 48; WerGość 224; BielSen 3; GórńRozm L3 (4); ZawJeft 18; ActReg 87 (9); Phil N4; GórńTroas 24; OrzJan 12 (3); LatHar [+10] (8); Y choćiabych miał [...] wśzytkę wiಾರೆ/ ták iżbych gory przenośił/ á miłościbych nie miał: nicęm nie iełt. WujNT 1.Cor 13/2 (9); JanNKar Gv (3); JanNKarGórń D4; SarnStat 264 (17); SiebRozmyśl H3v (3); PowodPr 32 (7); SkarKaz 118a (8); CiekPotr 87 (2); CzahTr I2; GosłCast 46; SkarKazSej 685b (7); ZbylPrzyg B3.*

Połączenia: »i dlatego« (2): *BibRadz Ier* 33/5; Ia tedy polakiem będąc/ życzyłbym tego narodowi
fwmu/ żeby między témi ludźmi/ co ie Barbaros zową/ poczytan nie był naród Polłki; y dla tego
gdzie mogę/ podaię tego ludzióm/ żeby Polłkim ięzykiem rzeczy té piłáli/ które fą/ ábo w Gréckim/
ábo w Láćinłłkim ięzyku. *GórnTroas* 5.

»i jeszcze« (1): Ogrodnik gdy to wŹyŹyŹał/ Rzekł doŹyćieŹ mi wdziąŹał: [...] Y ieŹzche kiedyć pogodą/
Przydzi do mego ogrodą *BierEz* Cv.

»i nadto (jeszcze)« (2): y natho yészczye pán Maczy domachowśky yłz na czałz nyepołofzyel ołtatnych pyenyedzy y lza vtratyę yeh dal yem nagrodyę pol trzeczy m. lyczby prufzky *ZapKościer 1582/35*; y nád to [*Et insuper JanStat 1031*]/ gdyż oni domów y dóbr práwu mieyśckiemu podległych niedopuścziái innym szláchcie wstępować: tedy téż wzakiem y im dóbr w práwie Ziemśkim położónych wykupienie szłufznie zda sie áby było zábroniono *SarnStat 931*.

»i na koniec« (1): Y ná koniec áby fie pohámowali od pijaństwá/ tedy Duch święty przez tegoż Páwła świętego/ ná pijánice táki dekret wydał/ mowiąc *WerGość* 268.

»i owszem« (45): *PatKaz* I 9; *FalZioł* V 3 (3); *RejPs* 54v; *LibLeg* 11/173; *MurzHist* P2; Y owłfem yełli yáko Cicero powiada/ nye należy bárzo ná nieprzyacyoły fie gnyewác/ dáleko wyęcey to ma być/ áby rodzicy myernie fie gnyewáli ná dzieci fwe. *GliczKsiąż* G2; *GroicPorz* ee3v; *KrowObr* 198v (2); Y owłzem [*Sed*] gdym był w Rzymie/ bárzo mię pilno łzukał/ y znalazł. *BibRadz* 2.*Tim* 1/17 (2); *BielKron* 60; *GrzegRóżn* Kv (2); *OrzQuin* D3; *SarnUzn* H4v (3); *GórnDworz* Kk7v (5); *RejPos* 3v (2); *RejPosWiecz*³ 96; *KuczbKat* 345 (2); *RejZwierc* 52; *WujJudConf* 63v; *BudBib Sap* 8/20; *ModrzBaz* 81v; *CzechEp* 86; *ActReg* 159; *Phil* M2; *LatHar* 329; *WujNT* 96; *WysKaz* 4 (2); *PowodPr* 13; *CiekPotr* 75; *SkarKazSej* 685a; *KlonWor* 55.

»i potym« (5): *BibRadz Gen* 5/16; *GórnDworz* M6v; Y potym kiedy miedzy ludzi vćciwe fie threfiłz/ iuż będziełz włzędy wdzięcznieyłzy *RejZwierc* 113; *SkarŻyw* 535; *StryjKron* 617.

»i przeto(ż)« (5): I przetołz gdym poczuł/ żem iełt nałamym duchu/ na łamym łumnięniu/ i vmyłle ranion/ wnetem poznál iżę iuż pomnie *MurzHist* P (3); *BiałKat* 133; *WujNT* 724.

»i snadź« (2): Y łnadz by mi fie też co niepomyłly trefiło włłytko przyimę zá dobre *RejPs* 83 (2).

»i stąd(że)« (3): I łtąże gdy iuż wtem miłęrnym łtanie około łżeści księżycow był [...] łpolną radą kázali go wieść [...] do Padwi *MurzHist* E; *LeovPrzep* D3; ci hnet kłtáltowniey/ ochędożniey/ ozdobniey/ záchowuiąc iákies przewłaczanie w łłowiech podobne Łácińłkiemu accentowi/ mowić poczęli. Y łtąd vrołłá im tá łławá od nas że łámych/ iż ich ięzyk miałby być/ dobrze niż náłz cudniełzy. *GórnDworz* F5.

»i tak« (3): y tak/ iełli mi Podola y Kámieńcá nie wroćiłz/ łtąd cie nie pułzczę á do więzyenia włádzę. *BielKron* 386v; *GórnDworz* Dd3 (2).

»i także« (3): *MetrKor* 57/118 (2); Y także gdy ich Iudá tym pilniey doganiał/ fiekąc złołniki ony/ tedy ich pomordował o trzydzieści tyłięcy mężow *BudBib* 2.*Mach* 12/23.

»i też« (19): *FalZioł* I 2b (12); *BielŻyw* 27; *Diar* 77; *KrowObr* 88; I gdy też ci prorokowali w obozie/ przybieżáło páchołę [*Cumque prophetarent in castris cucurrit puer*]/ y powiedziáło Moizełłowi *Leop Num* 11/27; *RejFig* Bb7; *BibRadz Ex* 18/16; *RejPos* 3v; *RejZwierc* 254v.

»i to (snadź)« (2): A zaż tak panie Podczáłzy vczynił przyłtało Na łwoies ty powiełci łnadz pamiętał mało I to łnadz iełtli teraz łzczęłcie czo przyniołło Strefunku to a nie łtwej przyczyny vrołło *RejJóz* K6v; A drudzy mu też pomarli ktoremu przyłzedł czas Tam ten przy nim zołtał mały tu iechało łzełcz nas Y to iełtlize ta nędza nas rychło nie minie Y łnadz mu y ten ołtatek nas marnie poginie *RejJóz* M4.

»i wnet(że) (a. hnet) (potym)« (5): *MurzNT Mar* 1/10; Y wnet [*Statimque*] gdy otworzył drzwi/ poyżrzawłły Krol ná łtoł/ záwołał głósem wielkim. *Leop Dan* 14/17; [*zgodziły się białęłłowy*] iż miáły łpalić włzytki okręty [...] Y hnet łkoro miedzy niemi iedná/ ktorey imię było Rhomá/ zápaliłá/ drugie włzytki toż vcziniły. *GórnDworz* Zv; Y wnet potym/ ták iákochmy tu łłyzeli/ wzyáwłłzy łługi krolá onego Herodá/ ktory był nád nimi przełózon od Cefárzá Rzymłkiego/ połłáli do niego s tą fáłeczną á przykrytą rádą *RejPos* 251; *SkarŻyw* 558.

»i zaprawdę« (1): y zaprawdę gdy fye dobrze lámemu Platonowi przypátrzymy/ wielé v niego naydziemy Krześcijáńskiey náuki *OrzQuin* O2v.

»i zasię« (1): Y iáko zálie przez dziwną fprawę Páńlką do żydoftwá árchá oná przywrocona byłá/ to iuż thám kto chce czytać dowie fie wżytkiego. *RejZwierc* 126.

c. Wprowadza skupienie wypowiedzeniowe rozpoczynające się imiesłowowym równoważnikiem zdania (258) : *RejPs* 69v (5); *LibLeg* 11/92; *SeklKat* Y; *KromRozm III* K6v (2); *Diar* 28 (2); *GliczKsiqz* A3v (2); *KrowObr* 100v (2); *Leop 2.Mach* 12/12 (2); *OrzList* g4; A gdy nástał dzień fzedł ná mieyfce pułte/ á zgromádzenie ludzi fzukało go/ y [et] przyfzedłszy áż do nie^{go}/ zátrzymawali go áby nie odchodził od nich. *BibRadz Luc* 4/42 (9); *OrzQuin* P3v (2); *GórnDworz* T7 (8); Ktory w doftátku mogąc vżyć wczáfu fwego/ Teraz żebrze dawłzy w moc dzieciom máiętności/ Y mogąc fie dobrze mieć dziś go nędzá chłóści. *HistLan* Bv (2); *RejZwierc* 86v (6); *KochMon* 20; Oycze zgrzeżyłem przeciw niebu/ y przed tobą. [...] Y [Et] wftawłzy przyfzedł ku oycu fwemu. *BudNT Luc* 15/20; *KarnNap* A4v; *SkarJedn* 135 (4); *Oczko* 33; Afz trzeciego dnia przez fen vyrzy/ á ono mu kártę onę iego/ y zapis niofą: y ocknawłzy fię/ ná pierśiach fwoich leżącą nálał/ ftałz pieczęcią/ iáko był zápieczętował. *SkarŻyw* 173 (70); *KochTr* 4; EVANGELIA. L. Y odpowiedáiąc ieden/ ktoremu imię Kleophás/ rzekł do niego. *MWilcHist* I4 (3); *Phil* O4; *ZapKościer* 1588/82v; *KochAp* 7; *LatHar* 706 (5); Y Wftapiwłzy w łódź/ przewiozł fię [*Et ascendens in naviculam transfretavit*] *WujNT Matth* 9/1 (67); *SarnStat* 484 (2); *SkarKaz* 549a (10); *SkarKazSej* 663b.

Połączenia: »i dlatego« (1): Téż vftawiamy: iż miefczánóm [...] Folwárków [...] pośiádać [...] nie ma bydz wolno: [...] y dla tego máiąc tákowe dobrá zwykli fzukać obyczáiów/ iákoby wolni byli do woiennych wypraw [*quodque illi bonis talibus habitis occasiones quaerere consueverunt se a bellicis expeditionibus liberandi*. *JanStat* 1031] *SarnStat* 931.

»i hnet (a. wnetze)« (2): Owa nielza iedno wdy o thym rádzić/ gdzie á iáko pieniędzy doftać/ Y hnet zezwawłzy rádę/ kazano káždemu powiedziec fwoie zdánie/ o nábyciu pieniędzy. *GórnDworz* P3v; *LatHar* 701.

»i jeszcze przeto« (1): Y iefzcze przeto [*Adhuc ergo*] máiąc iednego fyná miłego poftał y tego knim oftáteczne^{go}/ mowiąc: wftydzić fię będą fyná mego. *BudNT Mar* 12/6.

»i już (też)« (2): Abowiem dziś kościoł fwięty [...] ieft [...] frogiemi bolefciami zemdlony. Y iuż też tho bacząc/ iż w tych oftátecznych czáfiech fwoich [...]/ nie czuie thákich mocy y sił *LubPs* A3: *SiebRozmyśl* I.

»i na koniec, na ostatek« (1 : 1): A gdy iuż oftátny pfálm fpiewano [...] z tymi fłowy práwie iuż vmiráł: powtarzáiąc Laudate dominum de coelis. Wyflawiaycie Paná zniebá. y nakoniec obraz męki Páńlkiey cáluiąc/ duchá Chryftułowu oddał/ roku Páńskiego 1459. *SkarŻyw* 414; Y náoftátek práwo ofobliwe wymyśliwłzy/ ku fkázie wżytkich infzych praw wytáwił *NiemObr* 172.

»i natychmiast« (1): Y natychmiaft [*Et protinus*] wyfzedłzy z bożnice/ przyfzli do domu Symonowego y Andrzeiowego z Iákubem y z Ianem. *WujNT Mar* 1/29.

»i owszem« (1): obawia fie káždy wolnie mowić á karác ták s przestępkow páná/ iákoby fwoię równią karał: y owłzem chcąc pozylkáć łáfkę/ woli pópolicie to mowić co miło/ chocia zle/ á nieprzyftoinie/ niż to co było mowić przyftało *GórnDworz* Ee4.

»i potym (a. potem)« (3): *LibMal* 1547/124; A gdzie fię co płuie/ tám fię naturá ná gorŝe mieni/ y wádę iáką przyimuie Y potym zámykáiąc tenŝe Papieŝ mowi: Ia tám poŝły moje flę/ ktorzy cię y otym y o innych rzeczách [...] náuczą *SkarJedn* 248; *SkarŻyw* 592.

»i przedsię« (1): powiedział S. Sábbá. iŝz go niemaŝ/ vćiekl do Romániey. bo niewiedział iŝz fię iuŝz był wrocił. Y chcąc przedŝie iŝć tám gdzie vmyslił do Guttyká/ przed wielkim wiátrem y ŝniegiem/ dáley poŝtąpić niemogł. *SkarŻyw* 328.

»i przetoŝ« (3): tedy [...] muŝiał [Soliman] fercá wielkiégo y myŝli wielkiéy Królá/ zdrádą podyŝć. Y przetoŝ z nim przymiérze vczyniwŝy/ rzućil fie nań pod tymŝe przymiérzem ŝwoim *OrzJan* 118; *WujNT* 712 (2).

»i tak« (11): *RejFig* Dd3; *Górndworz* M8; y ŝpytałem go: gdzieŝz fię chceŝz obroćić do Luteryanow powiáda. y ták przyzwawŝy Miniŝtrá Sáłkiego/ zginął ná duŝy y ná cíele. *SkarŻyw* 369 (4); ztąd iedno dwie mili Do Toropcá/ gdzie twoi ludzie popalili Zboŝá wkoło wŝélákie: y ták czyniác ŝzkody Wielkie/ niezmierné/ przyŝŝy do Sieieŝéy wody. *KochJez* B3v; *OrzJan* 129; Náoftátek w Bethániey/ kędy im obiecał Duchá ŝwiétego (kaŝác im poczekáć w Ieruzálem) y ták poŝegnawŝy ie wŝtąpił do niebá. *WujNT przedm* 40; *WysKaz* 40; *SiebRozmyŝl* [A2]v.

»i takŝe, takieŝ« (3 : 1): Teŝ czoŝnek ŝłuczony/ á kto ma roŝpadliny na rękach [...] s ktorych wilkoŝci płyną/ vlecza gdi gi przyłoŝyŝ, y takieŝ włoŝywfŝy w lug na otręby albo na łupienie głowi pomaga. *FalZioł* I 5d; *RejZwierc* 170; dopuŝćil im tego ŝe z nimi miał pokoy/ y takŝe ŝobie ręce dawŝy [et accipientes dextras]/ oni odeŝzli do namiotow ŝwoich. *BudBib* 2.Mach 12/12; *WujNT* 860.

»i teŝ« (3): Tego wiécej przeŝladują W kim niejaką cnotę czują I widząc to teŝ ich krewni Sá im przeciwnicy pewni. *BierRozm* 12; *LibLeg* 10/148v; *RejPs* 102v.

»i tudzieŝ« (3): y poczułá ná cíele ŝe była vdzrowiona od choroby. Y tudzieŝ Iezus poznawŝy ŝam w ŝobie ŝe wyŝŝlá z niego moc/ obroćiwŝy fie do tłuŝćŝzey rzekł [Et statim Iesus in semetipso cognoscens virtutem ... aiebał] *Leop Mar* 5/30 (3).

2. Zespala człony funkcyjnie niejednorodne (668) :

A. Zespala imieŝłowowy równowaŝnik zdania ze zdaniem majácytm orzeczenie czasownikowe (397) :

a. Imieŝłowowy równowaŝnik zdania stoi przed zdaniem z orzeczeniem czasownikowym (319) : A lew iŝz tego pilen był/ iáwŝy oŝlá y vdawił *BierEz* Q2v (8); Y poŝŝedł Piotr po morzu ale potopiaiácy fie ij iál wolatŝz rzekáŝz *OpecŻyw* 54v (22); *LibLeg* 11/184 (10); *PatKaz* II 77 (6); *PatKaz* III 98; *HistJóz* E; *FalZioł* V 19b (20); *BielŻyw* 134 (4); *March*² Dv; *MiechGlab* 59; *RejPs* 55v; *ZapWar* 1545 nr 2629 (3); *LibMal* 1554/189; *RejJóz* M8 (2); *SeklKat* Y2; Xiáŝe vizrzawŝy ten ŝrogy Saud leknawŝy fię y nárzeka *RejKup* y5v; *HistAl* Dv (6); *LubPs* T3 (2); *KrowObr* 212; *RejWiz* 7v (5); *Leop* 1.Reg 30/17 (10); *UstPraw* I3; *RejFig* Cc2v (7); *RejZwierc* 41v (3); Thedy Abimelech nábrawŝy owiec/ wołow/ flug y fluŝebnic/ y dał ie Abráhámowi [Et cepit Abimeleh pecudes et boves et servos et ancillas et dedit Abraham] *BibRadz* Gen 20/14 (2); iáwŝy go y obiefili. *BielKron* 321 (15); *OrzQuin* E3; *SienLek* 190v; *RejAp* Cc4v (3); zbudowawŝy ŝobie czyŝty dom/ y vmárl *Górndworz* R5; *HistRzym* 14 (72); Ewányeliŝtá [...] piŝze iŝz go wzyáwŝy zá rękę/ y vdzrowił go. *RejPos* 227 (13); *BiałKat* 233v; *HistLan* C2v; *KuczbKat* 400; *RejZwierc* 228 (7); *BielSpr* 43v (3); *RejPosRozpr* c2; *BudBib* 4.Esdr 14/22[23]; ŝłuŝká ŝzedŝy y poyrzał/ ku morzu onemu *HistHel* C2 (3); *MycPrz* II C2 (3); *Strum* E4v; *BudNT*

Rom 8/3; *CzechRozm* 7 (2); *PaprpPan* Hhv; *KarnNap* C4; *ModrzBaz* 113v; *Pilecki*/ będąc pánem temu tu Zamchowi/ Y ná niedźwiedziech iezdził *KochDryas* A2v; *Oczko* 14; *SkarŻyw* 571 (8); *MWilkHist* F4v; *StryjKron* 121; *ZapKościer* 1582/60v (12); *CzechEp* [395] (2); *WerGość* 229; *PudłFr* 54; *ArtKanc* H7v; *ActReg* 55; *KochFrag* 26; *LatHar* 714 (2); A wziąwłszy z łobą Piotrá y Iákubá y Ianá/ y poczał fię ftráchác [*Et adsumit Petrum et Iacobum et Ioannem secum et coepit pavere*] *WujNT* Mar 14/33 (7); *SarnStat* 1158 (5); *SiebRozmyśl* I2; *CzahTr* E3v (3); *PudłDydo* A4v.

Połączenia: »i on« (1): othofz Cefarz wyrzawłszy tho ysz ynaczye nyemozye zyemye y panow vłowicz y on chytrofczya fzwą y rad fżwoych, oblyokł yednego Thurczyna wnałze schathy, y posthanovil go *Hospodare*^m thv w *Moldawłkiey* zyemy *LibLeg* 6/190v.

»i owszem« (1): A ták zrozumiawłszy żem iey ináčzey doyc nie mogł/ iedno z dárú Bożego/ y owfżem to była mądrość/ iżem zrozumiał że to ielt iego dobrodzieyństwo [*Cum cognovissem autem quoniam non aliter ero continens, nisi Deus det, et hoc autem erat prudentiae scire cuius gratia*] *BudBib* Sap 8/21.

»i potym« (2): *Leop Judith* 6/16; Iulian Cefarz ápoftotá. IVlian znáiąc prawdę/ y potym ią wzgárdził *RejZwierz* 14v.

»i też« (1): A tedy myłofnyk ludzky duch fżwyąty fłyfżąc głoły placzlyue y wzdychanye ych/ y żądzą uyelką anyelńką wnyebyelkych korzech y thefz fłyfzał modlythwy ludzy fpraucedlyuych nazyemy *PatKaz II* 54v.

»i wnet« (1): Włóżywłszy nań koronę/ y wnet go fciąć kazał. *RejZwierz* 9.

»i zasię (a. zaś)« (9): *BierEz* G2v; *HistJóz* B; Włkoczyło mi zá trzewik fżpetne Iáfczżorczyńko/ Powierciawłszy fie máło/ y záfię wypáđło *RejWiz* 110; I mieli gránicę ku pułnocy od Iordanu: idąc wedle boku Hierycho fthrony pułnocney [...] y przechodząc wedle Luży ná południe to ielt Bethel/ y wftępuie záś do Atárotháddár [*Fuitque terminus eorum contra aquilonem a Iordane pergens iuxta latus Iericho ... Descenditque in Ataroth Addar*] *Leop Ios* 18/13; Przyiawłszy y záfię thym wzgárdził iáko był nieuťawiczny *BielKron* 383; Dziwni ludzie: coż wždy czynią dawłszy y záś biorą: wyznáwłszy y záś fie przą. *CzechRozm* 61v (2); *CzechEp* 148; *ArtKanc* I16.

b. Imiesłowowy równoważnik zdania stoi po zdaniu z orzeczeniem czasownikowym (78) : *ListRzeż* w. 21; Pan więc potym z láźniey wyfzedł/ Y pośiedziawłszy poki był medł *BierEz* A2v; wfzytczy anyely uefele myely y noue fżwyąto fżwyącząc yey począczya yuż czuynego *PatKaz II* 83; *FalZioł* IV 25b (4); *LibLeg* 6/190v (2); Pleban iuż grozy fumnieniu y od pyłma od ftepywfy. *RejKup* 16; *RejKupSekl* a6; *MurzNT* 78v; *KromRozm III* N6; *Diar* 88; *RejWiz* 26v (2); *Leop 2.Mach* 8/23 (4); A nieprzyiáciele ich ftaráli fię/ iákoby wtárgnąwłszy w ziemię ich/ poborzyli ią/ y chcąc fię ręką tárgnąć ná ich mieyfcá święte [*et extenderent manus in sancta eorum*] *BibRadz 1.Mach* 14/31 (4); Położyli też lichtarz przeciw ftołowi ná ftronie od południá/ y lámpy s fwiécámi záżegłzy. *BielKron* 35v (4); *OrzQuin* C3; *SienLek* 189; *RejPos* 16v; *RejZwierz* 47; *BielSpr* 62; Y padłem przed nogámi iego y klániáiąc fię mu. *BudNT* Apoc 19/10 (2); *SkarJedn* 346 (2); *Oczko* 21 (2); *SkarŻyw* 21 (9); *MWilkHist* B2; *CzechEp* 41 (2); *ZapKościer* 1585/59v (2); *ZawJeft* 14; *ActReg* 65; *SarnStat* 204 (6); *SkarKaz*)(4 (3); *CzahTr* K3v (2); oczy fwé wzgóre zápaloné Trzymał: Y odpráwuiać tám modlitwy oné *GosłCast* 74.

Połączenia: »i owszem« (1): chciałbym [ziemianina] takiego [...] który [...] nie przedawa: nie włościł: nie myśliw. światą łobie nie łtawi/ y owłzem oyczynnie z miary łwey łłużąc. *GostGospPon* 169.

»i także« (2): *FalZioł* V 26v; myślić począł [król] [...] iakoby odciągnąć ná zad z ludem [...] Ażby też Woiewodá Siedmigrocki z łwym ludem był/ y także od krolow Krześciańskich pomocy czekał *BielKron* 306v.

»i też (k temu)« (8): rozpáliła łie miłością Iezufa milégo/ ij téż zbawieniá łwégo nieprzedłużaięz/ anij do łtarości czekał. *OpecŻyw* 45v; włmierza/ y też rołtziągając żyły łuche *FalZioł* I 3a; Też gdy wwarzył Rzeżuchę wodną w łloney wodzie i oliwy też łpięć łyżek ktemu przilawłszy á tym ciepło naparzał żywoth *FalZioł* I 90d (4); *RejZwierz* A2v; *BibRadz* 2.*Petr* 2/1; *WujNT* 780.

B. *Zespala wypowiedzenie główne z poprzedzającym je wypowiedzeniem podrzędnym; wypowiedzenie główne stoi na drugim miejscu (136) :*

a. *Wypowiedzenie główne poprzedzone jest wypowiedzeniem podrzędnym czasowym (80) :* *LibLeg* 11/166 (6); *PatKaz II* 72v; A gdy brácyia iego pałłac bydło byli ná myłcu które zwano Sychyem/ y rzekł do nyego Izrael *HistJóz* A2 (2); Gdy łie dwa nie mogli w Rzymie zgodzić któryby z nich miał być połłan do Hispaniey, y dali łie na Scipiona, kogoby on mianował *BielŻyw* 116 (18); *RejPs* 169; *LibMal* 1543/70; *HistAl* Mv; Gdzy łyn yuż będąc dorolym [...] weźmye wasń ná oycá y zábiyáý łie o tho łámilż myędzy łobą *GliczKsiąż* O3v; *KrowObr* 112; Gdy wylaná ielł *[Effusa est]* łporká ná kxiążetá: y *[et]* dopuścił im bładzić ná niedroźnych miełcách á nie ná drodze. *Leop Ps* 106/40 (3); *PTolomeus* gdy mátkę Hirkanowi był wzyał/ Y záwárł łie ná zamku/ á oycá pirwey łciał. *RejZwierz* 46v (3); A gdy Dawid włtępował ná gorę bołó płácząc/ y włzytek łud prołł Páná Bogá áby Achitofelowę rádę obrocił w błazeńłtwo. *BielKron* 72 (4); *GórńDworz* Q8v; A gdyż łobie wielką łtronę światá podbił/ y wrocił łie do łwey łiemie *HistRzym* 7 (11); A potym téż gdy łie rozrodził narod łudzki á rozbuiał łie w rołkofzách łwiátá tego/ y chcieli łobie zbudowác wieżę/ ktoraby łie była podniołłá áż pod obłoki. *RejPos* 149v (3); *RejZwierz* Aaa (6); A gdy przyłzedł Chulżái Archiłki przyiaćiel Dawidow do Awłżálomá/ y rzekł Chulżái do Awłżálomá/ żyw krolu/ żyw krolu *[Et fuit quando venit Chusai Archites socius David ad Absalom, et dixit Chusai ad Absalom: vivat rex, vivat rex]*. *BudBib* 2.*Reg* 16/16 (5); A gdy łię łpełniłó ołm dni *[Et quando impleti sunt dies octo]* obrzezác pácholátko/ y názwano imię iego *[et vocatum est nomen eius]* Ielus *BudNT Luc* 2/21; *StryjWjaz* C; *SkarŻyw* 509; Gdyłzmy napyerwy yełdzeli do zyczimyna Raycz tę brutkę na Imyę Katarzinyę. y ya łzam pomagál raycz *ZapKościer* 1585/60; *StryjKron* 602; *WujNT Luc* 5/2.

Połączenia: »i natychmiast« (2): Gdy ten domowi/ Senat przyzowie onego ná vrząd miánowánego/ y nátychmiást łtárłzy powtorzy mu ono włzytko co mu záđano *[Cum is finem fecerit, senatus renunciatum adhibet ac statim a seniore ei omnia repetuntur, quae ei obiecta fuerint]* *ModrzBaz* 46; Lecż gdy także z woley Bożey przyłzedł robak y vgryżł korzeń/ y natychmiást włchłó drzewko ono Błufzczowe. *WysKaz* 1.

»i także« (1): które^{go} gdy włzyłcy gonili/ y mieli w nienáwiłści iáko przełłępcę zakonu [...] Y thákze ielłh wypędzon do Egiptu. *BibRadz* 2.*Mach* 5/8.

»i téż« (1): *POłłowie* od Philipá/ gdy przyłzli do niego/ Y chcieli go téż záłtác w Máyełłacie iego. *RejZwierz* 18.

»i wnet (że)« (2): Gdy Turcy z lekką wstępować poczęli [...] y wnet przybieży ná koniu do krolá Bater Andriałz mieniąc że wstępuie nieprzyaciel [!] *BielKron* 308; Bo gdy pomyśli człowiek ná co/ y nowa Wnetże ráda przypada/ przypada y zdrowa. *GosłCast* 34.

b. *Wypowiedzenie główne poprzedzone jest wypowiedzeniem podrzędnym: podmiotowym, dopełnieniowym, okolicznikowym celu, miejsca, porównania, przyczyny, sposobu, warunku (53)* : *BierEz* F3; *OpecŻyw* 163v; *FalZioł* I 117c; *LibLeg* 11/91v (7); Ach niešťetyż zła nowiną Wyłłła na meý matky fyňa Ach niešťcáfnacž chwilia była Gdy nędznjka vrodzyła Aczo fię wemnie kochała y fama by narzekáła *RejKup* ee5v; *MurzNT Luc* 13/25; A yełli Pan nye będye Ńtrzedz myáťta fwoyego/ Y próżno táki czuye co yełť Ńtrożem yego. *LubPs* cc5v; Záľťapił Anyoł z mieczem/ y niechciał go puścić/ Ze Oľlicá wołáľá/ y muľiał lie wroćić. *RejWiz* 155v; Iż ia milczę/ á czynię iákobym nie widział/ y zápámięťháľás o mnie [*quia ego tacens et quasi non videns, et mei oblita es*] *Leop Is* 57/11 (5); Ale iz nas iełť wielkie mnołtwo/ á žimá náđchodži/ y nie możem fię ołťać ná dworze *BibRadz* 3.*Esdr* 9/11 (2); A wźákož co nam było potrebá ku náuce náłzey [...] y tego Duch Ńwięty nigdziey nie opułcił. *RejAp* 33 (2); *GórnDworz* K4; Bo záwždy iákož od pocžátku Ńwiátá ten czworáki rozdział miedzy Ńłucháčzmi Ńłowá Bożego okazował lie/ y ták do Ńkończenia Ńwiátá okázować lie mułi. *RejPos* 62 (3); *BiałKat* 171; ia iżem kilka iágniąť zyadł y chcełz mię Ńtráćić *RejZwierc* 49 (2); Stąd lie znáczy/ iż lud pieľzy iełťh potrzebnieľzy zbroyny s Ńtrelbą ku wáľney bitwie niż iezdni/ zwáľzczá gdzie nie w rowni/ áľbo w trudnych mieyłcách [...] y zá mnieľzym nákládem przydą *BielSpr* 10v; *Strum* Ov; Bo iełli to Ńłufźnie y przyłtoynie czynią y ľam tho obáčzyć możełz z zakonu ich iuż zniłzczáľego *CzechRozm* 93; *SkarJedn* 320; *SkarŻyw* 164; *ZapKóscier* 1582/35; A ktoby chćiał rozumem włyłťkięgo dochodźić/ Y zginie/ á nie będye vmiał w to vgodźić. *KochPieł* 10; Táľke téż/ który pięknéy tylko dla gładkołci/ Dał ľye w niewola; y táľm přędko po miłółci. *PudłFr* 76; Dla tego iáko przez iednego człowieka grzech ná Ńwiát wśedł/ á przez grzech Ńmierć: y táľke ná włyťki ludźie Ńmierć przyłźła [*Propterea, sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors; et ita in omnes homines mors pertransiit*] *WujNT Rom* 5/12; ABy nádáńia Kłáľztorné záchowáné ľáćwiéy bydź mogły/ y ponáwiáiac Státut [...] włťawiamy: áby żaden Opátem nie był obiéran/ iedno Polłkięgo [...] narodu/ á godny człowiek. *SarnStat* 207 (2); *SkarKaz* 313a (2); Iełli ty dałz zá mię. Siółtrę ľwoię bez vtrat, y tych zabobonow, Iáko ia prołzę: y tu będy cię przy ľobie Miał iáko powinnego *CiekPotr* 56.

Poľączenia: »i dlatego« (1): Ciało iż fię rozumem nie rzádzi/ y dla thego fię z nym więcey Ńwárzyć nie będy. *BibRadz* I 4a marg.

»i już (śnadź)« (3): iákom obiećała iść zá mąż/ y iuż idę do ľwego pirwłzego Sycheuľá do piekłá *BielKron* 75v; Abowym ták iáko tu Anyoł powyeda/ iż tá márnółć iey trwáć miałá áż do wyrokow Páńľkich/ y iuż ľnadź vkázuią lie znáki iż nie dáľeko od niey ľá ty wyroki o niey vcżynione *RejAp* 146v; *RejZwierc* 103v.

»i śnadź« (2): A iż iełť Ńwięte á Ńtráľliwe imię y ľnadz to iełť přawy pocžátek káżdey mądrołci áby káżdy nołłł boiaźń iego przed oczymá ľwemi *RejPs* 166v; *BielKron* [332v].

»i stąd« (1): Zeł theż wáľzá Krolewľka zacnołć nas wierne poddáne ľwoie [...] ták w cáľe záľťác raczył/ y ľtąd niemniey Pána Boga chwalemy. *LeszczRzecz* A2.

»i też« (2): *KrowObr* 75v; IZ fie od Adwenthu poczyyna każda íprawa kościelna/ y miályby fie thez thu były począc íłufźnie ine náuki/ kthore nam íą s ípraw y z żywotow ludzi święthych ná písmie zoítáwione. *RejPos* 269.

c. Wypowiedzenie główne poprzedzone jest wypowiedzeniem podrzędnym okolicznikowym przyzwolenia; spójnikowi „i” towarzyszy dodatkowy wskaźnik stosunku syntaktycznego (3) :

Połączenia: »acz ... i« (2): Acz Syn Boży Chryštus BOg ieft y człowiek práwy. y dobrze mowim/ iż Bog zá nas ćierpiał y vmárł. *SkarKaz* 276b; Acz z rádością y nádzieią zmieśzana była żáłość oná/ y ochotá íą pośłufzeńtwa/ ku temu ktory go [*Izaaka*] dał/ roftwarzáła. *SkarKaz* 45a.

»aczkolwiek ... i« (1): Nakłady ná nabożeństwo [...] íą vczynki dobre [...] y częftokróć więcey záśluguiące/ niż gdyby ie ná vbogie obrocono: áczkolwiek oboie íą dobre: y niekiedy ieft rzecz powinneyśza vbogie opátrzyć, y owźsem w niektórych potrzebách [...] kościół kielichy [...] łamie/ á vbogie imi [...] opátruie. *WujNT* 114.

C. Zespala zdanie zbliżone charakterem do zdania podrzędnego z poprzedzającym je wypowiedzeniem głównym: wypowiedzenie główne stoi na pierwszym miejscu (135) :

a. Zdanie zbliżone do zdania podrzędnego względnego rozpoczyna się połączeniami z zaimkiem (67) :

»i on(że)« (11): *KrowObr* 113v; Abíai też brát Ioábów ten był kxiążęciem trzech y on wyniośł włócznią fwoię przeciwko trzem íet ktore ránił [*Abisai ... ipse erat princeps trium, et ipse levavit hastam suam contra trecentos vulneratos*] *Leop* 1.Par 11/20; Oto wślyftkie pánie [...] będą wywiedzione do Kxiążąt Krolá Bábitońského: y oneż rzekną [*Ecce omnes mulieres ... educuntur ad principes regis Babilonis et ipsae dicent*]/ (nágráwáiąc tobie) zwiedli ćię/ y przemogli á przewiedli ná thobie mężowie ípokoyni twoi *Leop* Ier 38/22 (3); *BibRadz* Gen 3/16; ále tym Synem Bożym był y ieft Iezus Chríftus fyn Dawidow y Abráhámow: y on też íam ieft wśzech wierzących żywotnym y wśpráwiedliwiáiącym błogośłáwieństwem *CzechRozm* 45; *SkarŻyw* 362 (2); *ZawJeft* 9; tám [*w Wenecji*] lud pośpolity nie rządži: tylo w rzeczách máluczkich/ y nienależytych/ zdánia ich pytáią. Lecz rzeczy poważne do trzech íię przy kśiążęciu ítaczáią/ y oni wśzytkim władną. *SkarKazSej* 691a; Bog to wśzytko w mocy ma/ y on to íam ípráwił/ Wśzákże czękák nád nimi przednieyśzym pośtáwił. *SapEpit* [B2]v.

»i ten(że)« (56): *ZapWar* 1524 nr 2163; A tam yułch odpoczątkow ízwyata ítala íyą uyerna yfthá matką bośthwa y tą fyn bozy matką íobye uybrał *PatKaz* II 32; *GlabGad* C2; *BierRozm* 14; *LibMal* 1544/86v; *SeklKat* Z; *RejKup* bb2; Zonę ma íufticią też íláchetna pání/ Y tá złey nie vczyni myśli miedzy námi. *RejWiz* 67; A był Berzellai Gáláádczyk ítáry bárzo/ to ieft/ w óśmidziefiát lećiech/ y ten też dodawał ípiże Krolowi [*et ipse praebuilt alimenta regi*] gdy mieśfkał w Mánáim *Leop* 2.Reg 19/32; Po nim pánował w Brytánniey Leil [...] Po nim Bładud Po nim Leir fyn iego/ y ten wiele miałt pozákłádał *BielKron* 61v (2); *Górndworz* X2v; *RejPos* 250v; *BielSpr* 30v (2); Zás Awíśzái brát Ioawow fyn ceruiey/ był głową tym trzem/ y ten ízermował ószczepem íwym ná trzyftá ktore pobił *BudBib* 2.Reg 23/18; *BudNT* Mar 12/4 (3); Otoż to tenże ieden ieft/ y ten z Íákobem zá páfy chodził. *CzechRozm* 47v; Ciotká rodzona Pállás im bogini byłá/ Y táż wśzytkich dowćipow cnych im nárobiłá. *PapPan* C2v; To byłá wielka á nieznośna krzywdá kościółá Rzymśkiego y wśzytkich zachodnych. Y tą Grekowie záślepieni/ nigdy vprzeymego y Chrześciáńského íercá do zgody S. y iedności nie mieli *SkarJedn* 229 (2); Bóg Abrámów z námi wśzędzie/ Y ten walczyć zá nas będzie.

KochPs 70 (3); *KochTr* 17; Dzięwiąty rog był Totylá: y ten był Godłkim Krolem *CzechEp* [378] (2); Aż gdy miał vmrzéc: ná ten čás tám wlkazał Po Philozophá/ y temuż vkazał Oné łwé xięgi: ále zowiązané/ Y nád to iefcze zápieczętowané. *KochFr* 63; *ReszPrz* 56; *WerGośc* 254; Vniółł iá [*Helenę*] był Thezeus tylko dla głádkości: Lecz iá zász muśiał wrócić/ nie bez łwéy lekkości. A potym zásię Páris: y ten iéy przypłácił Gárdłem łwym *PudłFr* 68 (3); ale iż łie Sędzia łámego práwá Polłkiego dżierzy/ á ow co wołu ziadł záprzał przeto łkaże mu przyśięgę/ y tą z obwinienia wynidzie. *GórnRozm* G4v (2); *PaprUp* L2; *ZawJeft* 3; *GrabowSet* V4 (2); Tym Węgrzy rány goiá/ y łámi to wiémy/ Bo rány końłkie tłútył zálkwárzác káżemy. W káždéy máści iefł tłúfté/ y tym káżdá łtoi *WyprPl* C2; Cztery rzeczy ofłáteczne. Smierć/ Sąd Páńłki/ Piekłó/ y Niebiełkie krolełstwo. Y tych w Ewángeliey S. nie zámilczano *LatHar* +++2v (3); *WujNT* 546 (2); á ci będąc przyśięgli máią łłuchác łkarg: y té Vrzędnikom Káncelláriiéy Królełtwá náłżégo wiernie winni będą odnośić *SarnStat* 946 (2); *SiebRozmyśl* G2; *GrabPospR* L4; A nie tyło Pan łam náuki łwey cudy potwierdzał: ále y Apołtołom kazał. y dał im wielką moc ná czynienie cudow/ y temi łię wiárá ł. rozłzerzyłá. *SkarKaz* 417a; Láchą názwano owę drugą drogę/ Wiśłną odnogę. Y tą ná Fryior pływáią Rotmáni/ Poki gościnna wodá bierze ná ni *KlonFlis* F2 (3); *KlonWor* 10.

b. Zdanie zbliżone do zdania podrzędnego: podmiotowego, dopełnieniowego, przydawkowego lub okolicznikowego sposobu bądź stopnia (68) : Rzekłá piłá álbo łzáleiefz/ Iż mie zęby zwyciężyć chcelz: Niewiefz iż taką twárdóść mam/ Y z żelázá mąkę dżiałám. *BierEz* Rv; pozyuałam othuyekow uyecznych rołkołzy bołtwa a to nyezmeý załlugy ale z yego włzechmocnołzyczy bo tak yego uola byłá bołka y nyedopułzczyl myá wpáłzcz wgrzech pyeruorodny *PatKaz II* 36 (2); Czudnołzcz czyála maryey panny stąd byorá gdy marya byłá náłzlachethnyeyłza ná dułły [...]. Thego uyuod yełł y náłzlachethnyeyłzey dułły ma bycz czyálo náłzlachethnyeyłze dano *PatKaz III* 117v; yełcze ná to yey zyuołth tak był chwalebny y ołzwyeczyl kołzczyoły włzytky przykłady dobrych uczynkow *PatKaz III* 150; ale náđ inłze włzytki włáłnołci albo moczy kłthore w łobie ten kámién ma: tę mocz albo włáłnołć ma/ y krew vłłhanawia z káđbykołwiek łłzá zbytnie *FalZioł* IV 54d; Druga przyczyna iefł y gdy łiła dułzna pocźnie praczowác tedy łiła przyrodzona ma pokoy takież zafię. *GlabGad* K5; tamże on choráży pocźał oná głowá moczno trzáłć [...] mowíacz czo on wiedzíał z kłthoreý głowy połzedł dym á kurzawa niewymownie łmrodliwa kłora tak náłze zarazałá y zemdlawłszy żáđną miarą łie niemogłi bić *MiechGlab* 11; *LibLeg* 6/78 (3); *WróbŻołł* 145/10; A wtem poznam przyczynę miłółciweý łáłki twoieý y nie dopułłciłz łprzećiwnikowi memu kochác łie z niełłczełłiweý vpáđku niego. *RejPs* 62v; *RejJóz* F8v; A téż widzę y ta łprawa Potrzebuje zynáđ práwa *RejKup* p2v (7); A czo łłie tycze łmienya russaiączego y lezáčzgo [!] czy panovie łednacze vyłsey pisany vyednali y wssyłtko łmienie nápoly dżielicz máią *ZapWar* 1550 nr 2655; Gółłciem ten iefł/ kłtory ták dáleko miełzkanie ma/ iż iednego dñiá do Sądu przydź niemoże. A iefłliby mu łtroná wiáry wtyłm niedáłá/ by miał być Gółłciem/ tedy tego będzie powinien przyłyęgá dowiefł/ y iáko ták dáleko miełzkanie ma iż iednego dñiá do Sądu przydź niemogł. *GroicPorz* m2; Rzekł młóđzyeniec/ łwiádomciem iuż tego chłópięciá/ Y nie tákí tám rozum iáko v dżyecięciá. *RejWiz* 68; Więc téż y przywileie tám niewiem łkád máią/ Ze łobie łpołu grzechy w zaiem odpułłzczáią/ Powiedáiąc: y klucze ty od Bogá máią/ Iż komu chcá tu wolno niebo otwieráią. *RejWiz* 181 (8); Dla thego otho dñi przychodzą/

mowi Pan/ y niebędzie więcey mowiono [*Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, et non dicetur ultra*] Zywie Pan kthory wywiodł lyny Iíráelſkie z ́iemie Egíptſkiey *Leop Ier* 16/14; *BielKron* 213 (6); Tákże teſz nam przychodzi y ofy nas y czyrwie rozmáíci gryſz/ y niewiemy kiedy ſie urwawſzy roſtráćić mamy *RejZwierc* 115; Y było gdy vmárł Abráhám/ y błogoſławił Bog Izáháká lyná iego [*Et fuit postquam mortuus est Abraham et benedixit Deus Ischak filio eius*] *BudBib Gen* 25/11 (4); THEzeus ácz był męſzny w oney Greckiey zgrái/ Wierz mi y ten Kowálſki chociaſz ſie ták táí/ Stoi nám zá tákich dwu *PaprPan* Z3 (4); Wielki bowiem y Boſki dar/ Bog nam zeſłał/ y oczymáchmy to ogládáli/ czego ini przed námi ácz bárzo prágnęli/ widzieć nie mogli. *SkarJedn* 270; *Oczko* 3; *KochPs* 106; *ZapKoſcier* 1583/88v; Albo ieſli Herkules y Pollux z Káſtorem To ſobie záſłuſzyli: y ty tymſze torem Idácz (rzecz pewna) mieć to od nas będzieſz/ Y dni pełen w domu gwiazd po tych pracách ſiędzieſz. *BielSen* 4; Widzę y wielkiey Litewſkiey ofády Poſłowie iádą/ do teyſze gromády/ Przyznawáć władzú nowemu Krolowi *GrochKal* 25; y wyrwał go ze wſzytkich iego wćiſkow: á dał mu łáſkę y mądrość przed Pháráonem krolew Egíptſkim: y poſtánowił go ſtároſtą nád Egíptem [*et constituit eum praepositum*]/ y nád wſzytkim domem ſwoim. *WujNT Act* 7/10 (2); Y poſzczęſcił P. Bog rády iey [*Judyty*]/ y lud wybáwił/ y łámá przy zdrowiu y czyſtoſci zoſtála *SkarKaz* 669a.

Połączenia: »i iſz« (1): A ták z nowego zakonu nie zda mi ſie tu ſwiádectwá przywodzić/ Abowiem ná tym wſzytki piſmá y wſzytká wiárá náſzá ieſth záłożoná. Y iſz then náſz miły Pan á iedyny Syn Boſzy od wiekow był y ieſt w iedynoſci Boſtwá z Bogiem Oycem/ y ták będzie ná wieki. *RejPos* 150.

»i on« (6): Sromáy ſie iuſz pyſſny człowiecze/ flyſſácz o takowé wielkie twé^{go} ſtworzyciela pokorze/ ij on będątz krolew niebieſkim/ ſyne^m boſzym/ dlá ciebie ſtál ſie ieſt ſyne^m człowieczym a vbogim. *OpecŻyw* 134v; Przitim teſz v K. m. dawam znacz othim pietrze wojewodzie y on od tich czaſſow ma bicz prawdywim a wiernim ſługá ye^{go} Cz. M. *LibLeg* 10/65v; I ſ ſtało ſię dnia iednego (*marg*) i (–) że on nauczał [*et ipse sedebat docens*]/ a Phariſeuſzowie i zakonu doctorowie ſiedzieli *MurzNT Luc* 5/17; I ſ ſtałoſię potychto mowach iakoby za óm dni/ (*marg*) i (–) że on poiąwſzy Piotra i Iána i Iakuba/ wſzedł na gorę modlićſię [*et assumens Petrum et Iacobum et Iohannem ascendit in montem orare*] *MurzNT Luc* 9/28; Chłop. Wjierz mi iſz tá ſkowerá/ choć ták nurkiem chodzi/ Vrzrzyſz y on teſz ſwego/ poćichu vgodzi. *RejZwierc* 131v.

»i owszem« (1): A to ieſt doſwiadczeno/ y owſzem iedna kropia mleka Romanowego ziela bolenie zębów z wyprochnienia: wſpokaia gdy będzie w dziurkę wpuſzczóna. *FalZioł* V 80.

»i teſz« (3): Powiedzyála Minerwá/ widzifz miła páni/ Y iac teſz tu nie chodzę miedzy fiołkámí/ Wianki wijác/ á mnimalſz ábym próſnowála *RejWiz* 33v; Bo pátrſz teſz owych drugich co teſz z nim buiáią/ Wierz mi y ci nie záwſzdy teſz roſkoſzy máią. *RejWiz* 71v; *WujNT Luc* 5/17.

»i to« (1): Bo ten y bez przyczyny náigra káſzdego/ Aby ſztuki okazał przyrodzenia ſwego. A to za nim Kozerá powodny koń wiedzye/ Wierz mi y to tám wdzycęzny ná káſzdey bieſiedzye. *RejWiz* 74v.

II. Partykuła (27823) :

1. W pytaniach (956) :

A. W funkcji otwierającej wypowiedzenie pytajne (927) : Y co mamy po tákowych. Oſiełćiem bárzo leniwy/ Záiąc záſię boiáſliwy. *BierEz* S2 (4); Niewiaſto/ ij tzo pláčzeſ? *OpecŻyw* 165v (81); *PatKaz I* 15 (2); *PatKaz II* 80v (7); *PatKaz III* 126v; *HistJóz* Dv; Boſze boſze moy y czemuſ mie opuſcił *TarDuch*

D4v; *BielŻyw* 160; Multi dicunt quis ostendit nobis bona. Wiele ich ieŝt ktorzy mowią y kto nam vkazał czo fą dobre vczynki. *WróbŻolt* 4/6 (27); *LibLeg* 7/104 (2); *RejŁas* w. 43; *RejPs* 108v (17); *LibMal* 1544/84 (2); *RejJóz* N4 (18); *RejKup* m7v (9); *RejKupSekl* a4v; *HistAl* I8v; *MurzHist* G3 (2); *MurzNT Matth* 26/65 (4); *KromRozm III* F4v; *Diar* 36 (3); *DiarDop* 99; *BielKom* F2v; *LubPs* gg5v (17); *KrowObr* 166v (92); *RejWiz* 160v (14); *Leop* 3.Reg 18/7 (33); *LeszczRzecz* A6v; *RejZwierz* 53v (5); *BibRadz Act* 8/33 (71); *OrzRozm* G4v (5); *BielKron* 50v (5); *GrzegRóżn* N4 (3); *KwiatKsiąż* P2 (2); Placet ne sic agi, I podobać fie ták etć *Mqcz* 302a (46); *OrzQuin* B (3); *Prot* C2 (4); *SarnUzn* D5v (6); *RejAp* AA3 (9); *GórńDworz* L15v (3); Biádá mnie y ktoż mi da ŝtudnicę łzam mym/ á bych we dnie y w nocy nie plákááá boleŝci duŝze mey? *HistRzym* 126 (7); O wyŝokoŝci bogáctwá táiemnic mądroŝci Páná mego/ y kto kiedy mogł ábo moŝe wyrozumieć dziwne ípráwy twoie/ á niepoŝcignione ŝadnym rozumem drogi twoie. *RejPos* 149 (62); *RejPosWiecz*² 93v; *BiałKat* 226 (4); *GrzegŚm* A3v (4); *HistLan* D2v (3); *KuczbKat* 5 (2); *RejZwierc* 2 (31); *WujJud* 70v (4); *WujJudConf* 114v (2); *RejPosRozpr* b4v; *RejPosWstaw* 21v (3); *BudBib Gen* 29/25 (11); *MycPrz* II B2v; *BiałKaz* Ev (3); *BudNT Matth* 5/47; *CzechRozm* 257v (3); *PaprPan* Ff2v; *SkarJedn* A2; *Oczko* 7; *KochPs* 82; *SkarŻyw* 27 (10); *KochTr* 24; *StryjKron* 125; Národzenie iego y ktoŝ wypowie *CzechEp* 156; *NiemObr* 107 (19); *KochFr* 84 (2); *ReszPrz* 98 (3); Przemowá Białychgłów do Męŝczyzn. Y Coŝ fie z nas ŝmieiecie Pánowie z brodámi/ Zaŝ nam Bog wiele nie dał íwŝch dárow przed wámi? *BielSjem* 2 (2); *KochPieŝ* 29; Y któráŝby nie ízlá rádá/ Zá ták gładkięgo fąŝiádá? *KochSob* 61; *ArtKanc* B6 (8); *GórńRozm* I3 (4); *PaprUp* C3; *ZawJeft* 42 (2); *Phil* E2 (2); *GórńTroas* 16 (8); *GrabowSet* K2v (8); *KochFrag* 45; *OrzJan* 37 (6); Antiphoná. Nlewiáŝtę męŝną y ktoŝ naydŝie? *LatHar* 461 (12); *KolakCath* C; *KolakSzczęŝl* B2v; *RybGęŝli* C; *WujNT Mar* 7/18 (16); *SiebRozmyŝl* H2 (2); Zimo wŝyŝtkim ná ŝwiećie rzeczm nie ŝyczliwa/ Y tyŝeŝ mię do tego ízczęŝcia vbieŝáá/ A w íobie ták weŝole cŝáły bęđŝiefz miáá? *WitosłLut* A5 (3); *KmitaSpit* C2v; *SkarKaz* 579a; *CiekPotr* 71 (4); *CzahTr* E4v; *GosłCast* 62 (4); *SkarKazSej* 663b (3); *SapEpit* B4; *PudłDydo* A3v; *ZbylPrzyg* A2v; *SzarzRyt* D3v (2).

Połączenia: »i ... czyli« (4): Y kto więťŝŝy ieŝt/ ij ten tzo fiedzi czyli ten tzo ŝluŝy? *OpecŻyw* 95 (2); *PatKaz II* 83v; Y Wyŝcie niebá/ czyli ŝiemiá krzywa/ Moią ŝrzenicá/ íŝ ták ná plácz chćiwa/ Widŝac/ íák cŝáły z dobrymi kugłuią/ Gorŝzych íŝánuia. *GrabowSet* N.

»i dlaczego(ŝ)« (5): *RejPs* 65; O Iupiter boŝe nawyŝŝŝy/ y dla cŝegos dni moie w máłym cŝáŝie poŝtánowił *HistAl* M8v; *RejZwierc* 260 (2); Y dla cŝegoŝ iednego páná y krolá maćie: iedno dla iednoŝci y zgody? *SkarKazSej* 672b.

»i dlatego(ŝ)« (4): Eone es ferox [...] Y dla tegoŝ ták nadęty *Mqcz* 124d; Ach nęđzniku z twym ŝlubem/ gđŝieŝ weŝele twoie? Y dla tegoŝ poŝoŝy/ córá gárdło íwoie? *ZawJeft* 6; *GosłCast* 34; *SkarKazSej* 692b.

»i -li« (18): *PatKaz II* 83v (3); *RejPs* 122v (2); Y wŝzellíŝ kiedy do íkárbow íniegu/ álbo ogládałíŝ íkárby grádu? [*Nunquid ingressus es thesauros nivis aut thesauros grandinis adspexisti ...?*] *Leop Iob* 38/22 (2); *OrzRozm* Q3; pro an sic? vel sic ne? I takli. *Mqcz* 391b (4); *OrzQuin* V3v (2); *RejPos* 341v (2); *HistHel* D3; Wieczny boŝe/ który władniefz zaŝtępy mocnémi/ Y dłuŝoli bęđŝiefz gárdŝił proŝbámi náŝzémi? *KochPs* 121.

»i przecz(że) (takież, tedy, wždy)« (19): gdibych od ośła vderzon był nigdybych sie nim oto nie fądził, y przeczżebych takież bicia ludzkiego niecierpiał iako od zwierzęcia nie rozumnego *BielŻyw* 46; *RejPs* 202 (2); Y Przeczże sie wždy złoŃniku chłubiłz w Ńwoiej złoŃci *LubPs* N5 (6); Y przecz że sie Ńtála boleŃc moiá/ wieczną/ á plagá moiá nie Ńnádna ku zliczeniu/ niechce sie zágoić [*Quare factus est dolor meus perpetuus, et plaga mea desperabilis renuit curari*]? *Leop Ier* 15/18; Owa ten Dom ktory miał być Ńlawnem v wŃzytkich przechodzących przezeń/ będzie wpodziw/ á rzeká Y przeczże ták vczynił Pan [*Propter quid fecit Dominus sic*] žiemi tey y Domowi temu? *BibRadz* 2.*Par* 7/21; iuż mi ich ŃiedŃm vmárło/ Y przeczże tedy ia mam żywa zoŃtác [*ad quid mihi reliquum vivere*]? *BibRadz Tob* 3/17 (4); *HistRzym* 20v; *RejPos* 234 (2); *HistLan* D; Y przecz sie pyŃznyłz báńko málowána/ Ktora sie Ńtłuczełz y wiátrem záchwiana. *RejZwierc* 218v.

»i przeto« (1): Nád to wŃzytki rzeczy ktore bywáią około nich/ Ńá fałŃzne/ y możełz ie przeto kto mieć álbo názywác Bogi? *BudBib Bar* 5/43.

»i tak(że)« (14): *LubPs* R3 (2); Ten rzekł do niewiáŃty/ Y tákże wam Bog rzekł [*Etiam quod dixit Deus*]/ Nie będziecie ieŃc z káżdego drzewá Ńádu tego? *BibRadz Gen* 3/1 (2); Y thák pánie BoiánowŃki zda sie tho w. m. mále brzemię/ kthore ieŃt ná mię włożone? *GórŃDworz* I3; *WujJud* 105; *CzechRozm* 27v; *GrochKal* 6; *GórŃTroas* 25 (2); *LatHar* 222; Y tákżem Ńię Ńtál nieprzyiácielem wálzym prawdę wam mowiác [*Ergo inimicus vobis factus sum verum dicens vobis*]? *WujNT Gal* 4/16; *PowodPr* 17; *CiekPotr* 37.

»i tedy« (13): *PatKaz II* 83v; *BielŻyw* 78; *MurzNT Matth* 12/12; I coŃz tedy inŃzego tżynicie/ iedno Ńię s Pána Iezu Krytá z iedynego Báránká náŃmiewacie? *KrowObr* 69v (4); *KwiatKsiąż* A4 (3); Quousque tandem nobis expectandum erit, Y yákóž tedy dŃugo mamy czekác. *Mącz* 439c; *RejPos* 131v; *BudBib* 2.*Par* 2/6.

»i teŃz« (5): *BielŻyw* 56; *RejPs* 160v; I co theŃz vtżynił Sztżepan ŃŃoŃty/ izali vmárłego FormuŃá PapieŃzá ciála niekazał wykopać y [...] w Tyber rzekę ono ciáło wrzućić. *KrowObr* 37v; *RejWiz* 190v; *RejPos* 63.

»i więc« (6): *RejWiz* 188v; Bo áza máło czyni złego wŃzyŃtkiey Koronie tęŃ/ [...] kto [...] fałŃzywá z miedzi/ [...] kuię [!] Menice/ Talery/ Czerwone złote? Y więc z tym czekác/ áž będzie tákí przekonány právem? *GórŃRozm* C4v; Y więc cie nie ma ruŃzyć ten cięŃŃki płác wdowi? *GórŃTroas* 51; *OrzJan* 104 (2); *PudłDydo* A3v.

»i wždy« (39): *OpecŻyw* 23 (2); *RejJóz* B5 (9); *LubPs* O5v (7); *KrowObr* 59; *RejZwierz* A5 (4); Tedy rzekł Abram/ O pánie Pánie/ y coŃz wždy mnie dałz? *BibRadz Gen* 15/2 (5); *Prot* C4v (2); Y kthoŃz wždy moy miły Pánie oŃiedzie thy przybytki á thy páłace twoie? *RejAp* 187; *RejPos* 295 (4); Pánie y coŃz wždy ieŃt człowiek iz naŃ pámiętałz? *CzechRozm* 218; *GrabowSet* Q4v; *LatHar* 151; *GosłCast* 30.

»i zali(ž)« (3): Y zali niewidžiłz w roŃciágnióŃych rękach y w nogach džiur? *OrzQuin* N2; *PaprpPan* D2; Y zaliž kto zwykl/ o folgę w tym proŃić? *GórŃTroas* 66.

»i zaŃz(by) (teŃz)« (6): Y zaŃzby niemieli teŃz Ńprávnie [...] wyznáwác dziwow wielmoŃnoŃci iego *RejPs* 159v (2); *SeklKat* N; *GórŃRozm* I4; Y zaŃz ten nie záŃłużył naywiętiŃŃéy zapłáty/ Który žeby zábit był/ zwłókl pánieŃŃkie Ńzáty? *GórŃTroas* 19 (2).

B. W wypowiedzeniu podrzędnie złożonym otwiera wypowiedzenie główne pytajne stojące po poprzedzającym je wypowiedzeniu podrzędnym; wypowiedzenie główne pytajne otwarte przez partykułę „i” stoi na drugim miejscu (28) :

a. Wypowiedzenie główne pytajne poprzedzone jest wypowiedzeniem podrzędnym warunkowym (18) :
bo ięftli na mégo milégo fy na śmiertz nie przyzwolę/ ij ktoż ijnśy śprawi ludźkie zbawieniję w pośrodku ziemie? *OpecŻyw* 104; *KrowObr* 238v (6); *RejWiz* 123; *Prot* B3; *RejPos* 132v (3); A ięftli Pan Bog z námi y ktoż fie nam śprzećiwić może? *RejPosWstaw* [41⁴]v; *NiemObr* 79 (3); *LatHar* 154.

Połączenie: »i tedy« (1): Ięftli od wśzelkiego grzechu otzyścia krew Pána Iezu Kryśtá/ iáko tu Ian Święthy powiáda: I ktorefz tedy grzechy ięfttze będzie Czyściec po Kryśtufie otzyściał? *KrowObr* 76v.

b. Wypowiedzenie główne pytajne poprzedzone jest wypowiedzeniem podrzędnym: czasowym, dopełnieniowym, podmiotowym, przyczynowym (10) :
Zaś ten ktory vcho śтворzył yuż śtrácił śłyśfenye/ [...] Ktori zázwdy w fřogóści fwey zwykł káráć narody/ Y myaźeby was zányecháć tu kyedy bez fzkody *LubPs* V3v; A iż tego nigdy nieukażećie: I coź ia mam innego mowić/ iedno co mowi Prorok? *KrowObr* 167; Bo kto z ludźmi nie bywá y fkaźde ćwiczenie/ Albo ma przypáść iákie rośtropne baczenie. *RejWiz* 16; Teraz gdym fię iuż z fćarzálá Pan też moy ięft fćáry/ y dopierkośzbym rośkośzy wżywać miáła [*Postquam senui erit mihi voluptas*]? *BibRadz Gen* 18/12; *WujJudConf* 206v; Kiedy fię ieden modli/ á drugi przeklina/ y ktoregośz z nich głośu Pan wyśłucha [*Unus orans et unus maledicens, cuius vocem exaudiet Dominus*]? *BudBib Eccli* 34/26[29] (2); *Oczko* 2v; *SkarŻyw* 263.

Połączenia: »i zaś też« (1): flugo gdym ia tobie wśiztek dluć twoi odpuścił y zaś też ti nie mogł odpuścić fludze fwemu? *SeklKat* T.

C. Wypowiedzenie główne pytajne poprzedzone jest imiesłowowym równoważnikiem zdania (1) :
Śłyśząc tedy/ ták iáwne dowody/ y świádectwá/ o rozności wiernych/ od niewiernych: dźiatek Bożych/ od fynow tego świátá/ y ktoż ták mądry będzie? ktoryby w to vgodźić vmiał? *NiemObr* 13.

2. W funkcji wprowadzającej wykrzyknienie: o! ach! (26) : *PatKaz II* 27 (2); *RejJóz* L2; Y iákoż fřodzy mocarze przeciw mnye powfćáli/ A kfiáżetá fwyátá tego mnye prześládowali *LubPs* cc; *RejWiz* 98 (3); Ita me dij bene ament, Y bóg day bych ták zdrów był. *Mqcz* 24b; mirum [*adverbium*], I to wielki dźiw. *Mqcz* 223c; Quotusquisque, [...] Y yáko ich wiele/ yákoby rzękl [!]/ bárzo máło. *Mqcz* 344c (5); Y miły Boże trzebáź tu było wiele diśputacy? *SarnUzn* E4; Iáko pan Láfczć o iednym powiedział. Y to prośtak práwi/ zbudowawfzy fobie czyśty dom/ y vmárl. *GórnDworz* R5 (7); *BiałKaz* B; *SkarŻyw* 184; *PudłFr* 56; *ZawJeft* 7; *WyprPl* Cv; Pożegnayże nas Boże/ Boże náź/ y pożegnay nas Boże/ niechći fię pokłonią wśzytki kráie źiemie. *SkarKaz* 280a.

3. W funkcji składnika dodatkowo uwydatniającego następujący wyraz (26 810) :

A. Wewnątrz wypowiedzenia: nawet, również, także, też, właśnie (w wypowiedzeniu zaprzeczonym: ani) (23 495) : *MetrKor* 31/620v (15); *ListRzeź* w. 55 (3); *LibLeg* 4/26 (119); *ZapWar* 1513 nr 2063 (10); *BierRaj* 16 (5); *March*¹ A2; Aleć tu flufze ná mądre/ Y krzywdy przyiáć zá dobre *BierEz* I (28); a tzo koli zwiáżeś na ziemi/ będzie zwiáżáno ij na niebiefieh/ a tzokoli rozwiáżeś na ziemi/ będzie rozwiáżáno ij na niebie. *OpecŻyw* 56v (60); *OpecŻywList* Cv (2); *OpecŻywPrzedm* C3v; Aż wietz ij z ijnymi dworzany w krotkim cźafie fie śprzyiaźnił v dworu *ForCnR* Cv (12); ale criťivs był krom pyeruorodnego grzechu a przeto y maryey ta przyźła lafka *PatKaz I* 11 (14); tak yako yne

duffe czlouyecze złącza pan bog fzczyalem tako y panny Maryey *PatKaz II* 77 (19); to yeft czlouyek nalepfzy ktory nyetelko fam łobyie fwą cznotą yeft pozyteczen ale y ynłzym drogą knyey ukazuye a to yeft nagorłchy kto nyetelko yłz fam zly ale y ynłche pogarłcha *PatKaz III* 149 (19); *Murm* 132; otworzył Iozef włlytki gumna y przedawał ludzýom z Eiptu/ ábowiem y oni głod tzirpyeli *HistJóz Cv* (6); Dobrze fie nam przy oytzu wodziło/ Boże bý tak y przy linie było *KlerPow* [7] (4); *TarDuch* B3v (4); Acżkolwiekfie przygadza y fiodmego księżyczca złączenie *FalZioł V* 16c (204); Te^{go} dla mogę fie y ia w tym v was pochełpić *FalZiołUng V* 119 (4); HErmes Egipłki mędrzec, ktoryłz y Trífmeiftus był zwan, w Athenach przebywał, Platonow vczen był. *BielŻyw* 96 (33); Takie vcżinki abo y nanki [!] cznotliwe połobie zołstawili *BielŻywGlab nlb* 13 (4); bowiem y łpanie z iedła pochodzi *GlabGad L* (67); Edel rzeka ktora y Wołha. *MiechGlab nlb* 15 (28); *BierRozm* 25 (8); *KłosAlg* A4v (8); *KlerWes* Av (2); Et lumeⁿ oculoru^m meorum et ipfum non eft mecum. A fwiatłofci oczu moich y tey przymnie niemalż *WróbŻołt* 37/11 (22); *WróbŻołtGlab* A3 (2); *RejŁas w.* 34; ále mnie przed fie y wnawięczłłem przełtráchu niezeydą z myłli vłtawy twoie *RejPs* 179v (184); *ComCrac* 13 (7); A oná łtego gorącą Nieiádláby y záiacá *RejRozpr B* (30); *ConPiotr* 30v (4); *LudWieł* B5 (3); Gdzie iefł ciało/ tv y krew *SeklWyzn E* (10); lecz to dawno flynie Iż nie ieden y niewinny czałem marnie zginie *RejJóz I7* (107); Bąc wola twa/ iako wniebie tak y naziemi *SeklKat C* (24); A włłfłczy o tobie radzą Chocziacz i iefłcz dofłcz dadzą *RejRozm* 407 (10); *LibMal* 1547/126 (19); Nieganiecz ia y łpowiedzy Gdy kogo Pan Bog nawiedzy. *RejKup* k6v (105); *RejKupSekl* a4v (2); rácz wálzá łaskáwofłc vznác/ że y wy iefłefłcie człowiek iáko y my z niewiáłty cielefney národzony *HistAl F5* (27); *HistAlHUNG* A3v (2); y owłłfłem y zmartwyony może być ożywyon/ zwálłfczá gdyż tákyego lekárzá ma to cyáło/ ktory y martwe krzełł. *KromRozm I* O3v (69); *MurzHist* M2v (54); Abowiem gdżie iefł łkárby wálz/ tam i ferce wálze będlłie [*Ubi enim est thesaurus vester, ibi et cor vestrum erit*]. *MurzNT Luc* 12/34 (73); *MurzNTSekl* A2 (2); *MurzOrt* B2v (2); *KromRozm II* m4 (102); *KromRozm III* Ev (141); *Diar* 78 (89); *DiarDop* 108 (21); *MrowPieł* A4; Zyąwłzy fwoie welá z głowy/ Poydą włkoki y przez łtoły *BielKom* G3v (8); *GliczKsiąż* C5 (77); Ey y wy bełtye zyemłkye y włlytki bydlátká/ Daycye łłufłną chwałę Pánu nędzne nyebożátká *LubPs* ff3v (131); *GroicPorz* f2v (71); Bo y máła brodaweczka twarzy białey głowie/ Nie ołzpáci y nie wádlzi nic piékney Ofobie. *GroicPorzRej* C4; kthorykolwiek fie przy Syná/ then y Oyca niema. *KrowObr* 193v (104); Nie fráluyże fie názbýt Sálomon ták tułzy/ Iż łmętny duch y tłufłte czałem kołci łufłzy. *RejWiz* 62 (318); Głof Pánłki przypráwiáiący Ielenie/ y obiáłni gęłtwy [*Vox Domini praeparantis cervos, et revelabit condens*] *Leop Ps* 28/9 (223); Boć Mnłzy cí/ y żádlá máią ołtrzeyłze niżli łierłzenie *OrzList* iv (23); Co ogniem popali ma być włzędzye poiman/ y w kołcielech *UstPraw* I3 (22); *KochZuz* A4 (3); Potrzebá iłcie y dáley obawác fie y thego *LeszczRzecz* A3 (2); Sędzemu ieden przyniołł dwá Kápluny tłufłte/ Ze fie mogły przytrefłć y ná mięłopułty. *RejFig* A4 (26); Ale pánie poborcá/ tobie brácie miły/ Y w nocy łtępy tłuká/ boć mięłzek nábiły. *RejZwierz* 101v (139); Boć ieden gołłciniec włłzytkim do práwice Bożey/ ták też zafię/ częgo nas Pánie Boże vchoway/ y w lewo. *BibRadz* *2v (329); *BibRadzBaz* ktv; Mozełz zyefłcz dobrá pieczenia/ Abo y gęłz nadzyewaná. *Goski* A 14; PAPIEZ. W kożdey rzeczy Brácie miły łatwie iefł poznác/ y naygłupłzemu Człowiekowi czego potrzebá *OrzRozm* Dv (67); W Angliey táł iefłłh łás známienity Káledonia/ w tym łefie y rzek wiele. *BielKron* 277 (506); Kto miłue onęgo ktory vrodził/

miłue y tego ktory fię vrodził. *GrzegRóżn* Bv *marg* (76); Ti w rifiu/ on w łobolu: ti na czapce złoto/ On ma i na trzewiku/ choćia czałem błoto. *KochSat* A4v (18); Można Rzeczpołpolita y was vbogáci *KochZg* B; *KwiatKsiqż* M2v (29); Dies nondum decem intercesserant [...] Nie było temu y dziełiący dni *Mqcz* 44b (120); *OrzQuin* B (79); O was przy pełney mowią chłopi (iáko wiećie) O was iáwnie gadáią y Báby ná Trećie. *Prot* A2v (29); Wierzycie w Bogá wierzcie y w mię. *SarnUzn* D5 (57); *SienLek* 33v (161); *SienLekAndr* a3v (4); *LeovPrzep* Av (15); *LeovPrzepSamb* b4; A łtąd y inym łnádnie mył vrość będzie mogła *RejAp* AA5 (310); Dołyc fię iuż á podobno y názbyth/ około they mowy/ y wymowy mowiło *GórnDworz* G (310); *GrzepGeom* A4 (52); ábyście nieiáko vćiefzenie mieli iákoż to y ini zbożni ludzie. *HistRzym* 22 (36); Da Bog komu chce y ná pyecu. *RejPos* 257 (1071); iákoż y ták iełt *RejPosWiecz*² 91v (24); *RejPosWiecz*³ 98 (12); A przeto kto widzi Syná/ ten widzi y Oycá *BiałKat* b2v (90); *BielSat* D2 (15); *KwiatOpis* A4 (3); *GrzegŚm* 49 (50); *HistLan* Cv (42); *KuczbKat* 300 (44); Aleć to łnadź iednák czałem y bez kuńztu bywa *RejZwierc* 39 (569); *RejZwiercPodw* 183v; *BielSpr* 11v (62); *KochMon* 25 (6); znayćiefz że y w wielu inłzych rzeczách zbłādźić mogli/ iákoż y zbłādźili. *WujJud* 66v (315); *WujJudConf* 54v (35); *RejPosRozpr* [c2]v (34); *RejPosWstaw* [110²]v (49); zátymże y łtráchy niełpodziewáne náłtály. *BudBib Sap* 18/17 (133); *HistHel* C2v (18); By więc y zginać/ Złego nie minąć. *MycPrz* I B4 (30); thám łzerokięgo Vpułtu potrzebá/ by wierę y ná Sto łokiet miał być ná łzerz *Strum* L2v (56); Nie gardźmyłz iuż powiełcią y brátá łzárogo *WierKróc* A4v (4); A co o oycu/ y łinie/ to y o Duchu S. rozumiem *BiałKaz* F2 (67); Lecź to mowię/ kto łieie łkápó/ łkápó y żać będzie [*parce et metet*]; á kto łieie łzczodrze/ łzczodrze y żać będzie. *BudNT* 2.Cor 9/6 (194); Choć fię pirwey w Poznaniu s pocżty okazáli/ Wđdy y w ten cżás przeważnych łtroiow nie zálpáli. *StryjWjaz* B3v (5); áby ie rządzil y vmocnil w łądzie y w łpráwiedliwołci/ od tąd áż y ná wieki *CzechRozm* 177 (583); Nie máłz tám y zálzeląg pychy v żadnego *PaprpPan* B3v (98); *KarnNap* C4 (19); Práwá bárzo łą wázne/ dla przyczyny prze ktorą połtánowione/ á włzákoż y dla zwierzchnołci vrzędu [*sed tamen etiam propter auctoritatem magistratus*]. *ModrzBaz* 69v (309); *ModrzBazBud* ¶5v (5); *ModrzBazStryj* ¶2v (2); *SkarJedn* d8 (182); poki Polłká miála Pány rżadne/ táka więc y łłáchta bywála. *KochDryas* A2 (5); A wam więc nád mniefłzymi zwierzchnołć iełt daná. Ale y łami macie nád łobą páná *KochOdpr* B2v (21); bo któżby zbłótá wypłókáć łye niechćiał? gdyź łprołna łwiniá/ y tá tho vczyni. *Oczko* 18 (69); Słowá ich (áż y łłuchác łtrách cżłowieká) krwáwé/ łádowité/ łmiertelné/ włzytko miecze práwé. *KochPs* 85 (56); Oni wtak wielkim vporze zołtali/ ilź fię cudotworcę Moyżefzá bác zápomnieli/ áni fię y przy łmierci vpomnieli *SkarŻyw* 493 (539); *KochTr* 23 (12); *MWilkHist* L2 (12); *ZapKościer* 1580/11 (48); *StryjKron* 315 (92); ciałá też y kołci/ á pogotowiu y krwi nie ma *CzechEp* 297 (902); *CzechEpPORz* * (26); *KochJez* B (19); *NiemObr* 142 (203); *KochEpit* A3v (6); łMierci to niełmiech/ iuż nam bierzełz y doktory *KochFr* 73 (62); Pláčćie prze bog y trawy pláčćie žiemnorodne *KlonŻal* A3v (12); *KochBr* 151 (2); Ale y to nam piłmem podano od wieká/ Ze ná łwoy włalny wyraz Bóg łtworzył cżłowieká. *KochDz* 106 (5); *KochMarsz* 154 (5); *KochMuza* 26 (6); IEłt y łutnia ná niebie/ ktorą naprzód łpráwił W dziećinłtwie Merkurius *KochPhaen* 11 (23); Máłz Rochu s Popem/ Krołu cżarney zbroie/ Máłz y Rycerzá/ ktemu piełzkow dwoie. *KochSz* B4v (11); Między inłżemi niełpráwiedliwými iego połłępki znáczy y to iełt/ co nád Philodemem vczynil. *KochWz* 141; Włzyłtkiē rzeczy z cnotą dobrē/ A

bez niéy y dobré podlé *KochMRot* A2 (3); Albowiem choć y ciało to moje w niwecz fię obroci/
dufza moiá żywa zołtanie *ReszPrz* 3 (39); *ReszHoz* 121 (18); przedfię y owczárniá Boża łtoi/ y łtác
będzie ná wieki. *ReszList* 183 (23); *WerGośc* 260 (29); áż więc y krup czałem nie dołtanie do kálze
ná wieczérzą *WerKaz* 300 (16); Podczas y prołtaczkowie kiedyc zábiegáią/ Nieiákie z łálki twoiey
podárzenie máią. *WisznTr* 23 (19); Płochó łtoią porządki/ płochó y kościóły/ Powłtály przeciwo
nam y łáme żywioły. *BielSen* 5 (5); Gdyż fie łámi mężowie nie vmieią rządzíc/ Iákoż y my niemamy
łpołu z nimi błádzíc? *BielSjem* 4 (7); dwiemá y łam Herkules nie zdoła. *KochPam* 86 (6); Doniešie
czáfzę páchołek do gęby/ A przedsię y w tym łtráci czáfem zęby. *KochPieś* 48 (27); Tám goście tám
y domowi/ Sypáli łye ku ogniovi *KochSob* 55 (9); Mnieś iuż dołyc vczynił/ nie tylko żywemu: Ale
y zmárłym kościóm *KochTarn* 79 (7); CHłop káždy łkápy/ ácz iest y náder bogáty *PudłFr* 20 (31);
Włzák y Wroblátko żadne kromia woley iego/ ná ziemię nie łpádnie z gniázdeczká łwoiego *ArtKanc*
K2v (36); Wołáią odmieńcowie/ dzicy Sátyrowie/ Pochwili będą wołác y leśni Kotowie. *BielRozm* 2
(14); bo w tey mierze dzieci łweywołi prágną/ á o karániu y łłyłzec nięchcá [!]. *GórnRozm* I4v (151);
Iakóř/ yłami to przypułccie doróřładku łwego *PapřUp* Gv (34); *KochProp* 10 (4); *KochPropKKoch* 3;
iáko namniéy rzeczpóřpolita ołłábieie/ á z mieylcá łwego połłapi wnet y w obyczáiach odmiáná będzie
KochWr 30 (50); *KochWrJan* 17 (2); *ZawJeřt* 31 (5); *ActReg* 140 (211); Striga – Rzecz kazda wrzedzie
włozona, tak zebi iá y zwięzac mogł. *Calep* 1010b (5); byle fie godziło/ tedy z tym y godziny nie
omiełzkiwác *GostGosp* 64 (72); *GostGospGroch kt*; *GostGospPon* 170; brzuch [...] ludźmi [...] czáfem
więc y z vtrátą żywotá/ rzuca. *GostGospSieb* +2v (8); O Krolu/ oney twey ciężkiey przygody/ Y my
Boginie tey pułnocney wody/ Serdecźnie plákác tobie pomagály *GrochKal* 15 (12); *Phil* E2 (44);
Niewolnicam w káżdym kráiu Zle/ by ich wniółł y do ráiu. *GórnTroas* 56 (33); Ale y wiele przyaciół
łobie iednáć/ nie iest do końcá dobrze *KochCn* B4 (6); Zebych ia/ ile chęci tyle miał y siły *KochCz*
A3v (10); *KochCzJan* A2v (5); *KochPij* C3 (5); Gdzieř mam iść/ iegli y ty wzgárdził wygnánego?
GrabowSet B4 (47); *KochAp* 10 (2); *KochFrag* 39 (37); *KochFragJan* 4 (3); *OrzJan* 54 (84); To wiem/
że nie zepłuię dobréy myśli y ia *OstrEpit* A3 (4); Bo ia ná ták łtráłzná rzecz y pátrzyć niemogę.
WyprPl Bv (15); Będę fię modlił duchem/ będę y myłł: będę łpiewał duchem/ będę y myłł. *LatHar*
662 (398); Z kád y ono v Mędcrow/ iłz nie iest to męłtwo/ Bogáctwá zbierác *KołakCath* C3v (9);
KołakCathOkuń A2; Tákże potym y Heliałzá w ogniłtym wozie niębo [!] wzięło. *KołakSzczęłł* C3 (8);
Day nam też Pánie że [...] tve baczemy Dáry nie przeplácone/ Ták przy nas/ iák y od nas ołłáczone.
RybGęłłi D2 (18); żadnego z was y włos z głóvy nie łpádnie [nullius vestrum capillus de capite peribit].
WujNT Act 27/34 (1227); Owa że y tu coř pod załłoną mowi *WysKaz* 33 (31); *JanNKar* A2v (47);
JanNKar D4 (3); *JanNKarKoch* F4 (10); poniewáż krufzec Królewłki iest, tedy y grunt zátym fie
ciágnie *SarnStat* 1277 (605); ROZMYSLANIA MĘKI PANA NASZEGO IEZVSA KRYSTVSA,
Z MODLITWAMI. Przytym y Rožány Wianek nařwięłłzéy Pánnny Máryiéy. *SiebRozmyłł kt* (17);
WitołłLut A4v (4); *ZapMaz II G* 97/89v (2); Włęc y kołłt [...] moglibyłmy vłkromić *GrabPospR* N3
(25); VVOIEVOD zász dwánařcie powtore rządzíło: Lecź im/ iáko y pierwłzym/ ná rządzíe zchodziło.
KlonKr A2 (10); Máteryá tá godná y Homerá byłá. *KlonKrGum* Av (2); Z drugá rotá IS przypadł
Rotmiłtrz dořwiadcźony/ Ieřcze nie miał y wáłá/ nie miał áni żony. *KmitaSpit* B2 (22); *PowodPr* 54
(72); Gdzieź y oyce łwięte Chryłtus wprowadził? *SkarKaz* 635a (268); Acz gdyby fię ná to y drudzy

zgodzili/ tedybym y ia rad zezwolił *VotSzl* D2 (61); wżák y Sędziłławki Ma kuchárzá ktorego Seráphinem zową. *CiekPotr* 72 (47); Bo mię dziś w mym niełzcześciu y ci odbieżeli/ Ktorzy ze mną pod iedną wątrobą leżeli. *CzahTr* C2 (34); Teraz twéy łáki trzebá/ teraz y twéy wiáry *GosłCast* 51 (45); Náwet choćiay y w drodze/ chćiey tę łpráwę záczać. *PaxLiz* E3 (16); Táka mądrość łufznie fie też zowie nie tylo ziemłká/ ále y bydlęcą. *SkarKazSej* 658a (82); Trzebá Szyprowi myślić o łukience Trzebá y w łzkućie myślić o kuchence *KlonFlis* E4v (35); *SkorWinsz* A3; *SapEpit ktv* (15); Opufzczáią więc pod czás y kościół fwoy łtáry *KlonWor* 47 (72); Kiedy vmrę nie piłz mi tytułu inłzego/ Ná grobie/ ni dokłáday y łłowá iednego. *PudłDydo* [B5] (15); *RybWit* [A]v (5); Ale y ty o tym wiedz/ żeć iełt nacudnieyłza Czarna łzátá/ twoiemu łtanu przyłtoynieyłza. *ZbyłPrzyg* Bv (8); *SzarzRyt* Av (10); *SzarzRytSzarz nlb* 2v; GRYffowie łtrzegá złotá/ y biá fie o nie/ Tákw południowey iáko y w pułnocney łtronie. *SzarzRytLeśn ktv* (3).

Połáczenia: »a i« (173); *BierRaj* 20; *ZapWar* 1514 nr 1904; *BierEz* L4 (12); *OpecŻyw* 19v; *PatKaz II* 39v; *HistJóz* C4v; Iam łpał á na łpałem fie/ á y powłtałem/ abowiem przijáł mie. *TarDuch* D7v; *BierRozm* 13 (3); *RejPs* 17 (18); *LibLeg* 11/22v (4); Iedzze chudy groch náłz pánie A y kápułtá będzie wczás *RejRozpr* H2v (2); *RejJóz* D3 (3); *RejKup* h2 (9); *KromRozm I* I4v; *MurzHist* Sv; *MurzNT Mar* 12/21; *KromRozm III* L6; *Diar* 33; *GroicPorzRej* C3v; Drudzy tho zwáli fátum/ po polłku przypadkiem/ A y łamem po częłści bywał thego łwiádkiem. *RejWiz* 127v (14); Aták teras powłtáń Pánie Boże ná pokoy á y odpoczynek twoy [*Consurge, Domine Deus, in requiem tuam*] *Leop* 2.Par 6/41; *RejFig* Aa3v (3); *RejZwierc* 100 (2); Abowiem iáki iełt trzálk ćienia pod gárncem/ tákowyc iełt łmiech łzalonego. A y tho iełt próżność [*et etiam hoc vanitas*]. *BibRadz Eccle* 7/7; *BielKron* 16v (2); zginie thobie [...] włzytko kochánie twoie/ á y gárdłó twoie/ á y káżde połtápienie twoie nigdy bełpieczne nie iełt. *RejAp* 37v (2); *GórnDworz* Ii4; *HistRzym* 67; Idźże/ á y ty vczyń tákże. *RejPos* 208v (7); *RejZwierc* 7 (10); *BudBib* 1.Reg 12/23 (2); *Strum* H2v (2); *BiałKaz ktv*; *BudNT Luc* 19/26 (2); *CzechRozm* 40 (2); *PaprPan* G4v (6); *ModrzBaz* 51 (3); *SkarJedn* 382 (2); *KochOdpr* C3; *KochPs* 73 (2); teraz noc/ drogi niewidzieć/ á y wednie trudna *SkarŻyw* 244 (2); *KochTr* 23; *CzechEp* *3 (3); *KochJez* B4; *KochFr* 108; *KochMarsz* 155; *KochWz* 140; *GórnRozm* I4 (2); *GórnTroas* 60 (2); *WujNT Hebr* 7/9 (11); *PowodPr* 45 (3); *SkarKaz* 245a (12); *SkarKazSej* 688a (2); Wnet poddánych wezwawłzy tę rzecź vczyńiłá/ A y s płáczem nápoły/ o to ich prołiłá *PudłDydo* [B5]v.

»a snadź też juź zasię i« (1); A łnadź też iuź záię y końcá takim łrogim dekretom nie máłz *RejPos* 175.

»a więc(że) (też) i« (8); A więc y głupi przegláđáli mię [*Stulti quoque despiciebant me*]; á gdym od nich odłfedł/ nátrzáłáli fie zemnie. *Leop Iob* 19/18 (3); *RejZwierc* 191; *WujJud* 5v; A więc że bym też y tego czynić nie miał? *CzechRozm* 251v; *ModrzBaz* 32; á więc y to dziećiátko ma dla mnie vmrzeć? *SkarŻyw* 184.

»ano (też) i« (32); *LubPs* cc6; *RejWiz* 114 (6); *SienLek* 5v; chłubiá fie z mięłá/ áno y polewki nie widzieli. *GórnDworz* Aa3v; Ano też y Abákuk był przyniełion po powietrzu áż do Dánielá *RejPos* 135v (5); *RejZwierc* 47 (9); Ano y prawdá niema być fáłzem podpirána. *BudNT przedm* b8 (2); *ModrzBaz* 48 (3); *CzechEp* 275; *WerKaz* 296; *WujNT* 5; *KlonWor* 15.

»aza(ż) (by) (też) i« (35): D. Azaby y o tym roznye á odmyennye pifał? *KromRozm I* I4v; *RejWiz* 60v; A zaż y celnicy ták nie czynią [*nonne et publicani idem faciunt*]? *BibRadz Matth* 5/47 (2); *WujJud* 222; *BudNT Matth* 5/47 (2); A zaż też y lámi Apoštołowie Christułowu kordow nie mieli? *CzechRozm* 234 (3); Grakus ábo Krok Krol Polłki. AZałz y ten s pámięci thu nam wieczney zginie *PaprPan* Ddv (2); *ModrzBaz* 7 (2); á zażby mnie y to co ku wierze y cnoćie szkodzić miało? *CzechEp* 63 (12); *ReszHoz* 127 (2); *GórnRozm* A3; *WyprPl* A3v; áza y zakon tego nie rofkázuie? *LatHar* 127 (2); *WujNT Matth* 5/47 (3).

»ba i (owszem)« (95): *ComCrac* 15v; *RejRozpr* B4; *RejKup* d6 (6); *KromRozm I* L2v (4); *KromRozm II* v3 (2); *KromRozm III* E2v (2); *DiarDop* 102; Ledá o co láye fuka/ Bá y cżašem kijá szuka *BielKom* G2; *GliczKsiqz* F3; *GroicPorzRej* C3v (2); *RejWiz* 80 (2); *Leop 2.Reg* 19/30 (2); *RejZwierz* 22 (3); *BielKron* 334; *KochSat* B3v; PAPIE. Co to zacz ieft? (–) Bá y iac wierę themu łłowu nie rozumiem. *OrzQuin* B3v; *Prot* A3; *GórnDworz* T4v (4); *RejZwierz* 61; *WujJud* 69 (4); *PaprPan* C3v (10); Mária Iácobi. Bá y owłzem miłe moje Pokażmy kochánie swoie. *MWilKHist* Cv (8); *CzechEp* 8 (8); *NiemObr* 179; *WerKaz* 296; *BielRozm* 4; *GórnRozm* L2 (4); *ActReg* 130 (3); Nie ták fie złęgo rázu/ bá y wiátru boię. *WyprPl* C3 (5); *GrabPospR* L3 (2); *CiekPotr* 5 (7); *GosłCast* 45; *PaxLiz* E; *RybWit* C2.

»(także) i nadto (jeszcze)« (4): á wżákże y nád tho małz dobry plałtr. *SienLek* 151v; ktorego też y Pan Kryłtus názwał ciálem s ciála v Janá. A Páweł thákże/ y nád to człowiekiem zwierzchownym *GrzegŚm* 33; Ale y nád to/ iefzće fie/ y štąd ich opáczny rozum/ y omamienie pokázuie *CzechRozm* 101 (2).

»i na koniec« (1): álbo iáko przed tą wielmożnością mury fie lámy pádały á obalały/ álbo y ná koniec y mocy piekielne vpadáły *RejAp* 16.

»i na potym« (1): áby dobrych á sławnych ludzi á wiernych miłośników Rzeczypospolitey sławá y ná potym potomstwu náłzemu w wży kołátála *RejZwierz* 119v.

»(też) i oto (a. owo), i oto też« (5 : 1): Słyżaleś wyłżzey Regułę wykłádu pílmá/ przyštofuyże teráz y oto też mieyłce do niej *SarnUzn* [F2]; Też y oto to nieiáko do Ironiey należy *GórnDworz* R3; Thákowyż też y owo żárt bywa/ kiedy ieden drugiego szalonym [...] czyni *GórnDworz* T6 (5).

»(a) i owszem (też), też i owszem« (41 : 1): NIc cie to niechay niewzrułfa iż wżrzyłz wrołkoffach obfituiące złościwe ludzi á y owłsem kędy możesz życz iem tey łłczęśliwości gich. *RejPs* 54; *KromRozm II* i (3); *KromRozm III* N4v; *KrowObr* 19; Złáczenie Słonczá [...] Krom tego czo chczesz miecz tayemnie/ y owłsem dnia tego nicz nyepoczynay. *Goski* A3; *BielKron* 332; *GrzegRóżn* D3v; *SarnUzn* B3 (3); *SienLek* 88 (2); *GórnDworz* H2; Kielich moy y owłsem pić będzycie *RejPos* 312; *BudBib* c3v (2); á ia y owłsem ieftem tego dobrze świádom. *BudNT przedm* a5 (4); Nie przez ponurzenie/ áni przy ponurzeniu zgoła/ ále y owłsem do niego idąc w tym fie oświadczámy *CzechRozm* 259v (2); Krol [...] nietylko ciála ludzkie á rzeczy z wierzhne/ ále też y owłsem więcey fercá ludzkie rzádzi y ípráwuie *ModrzBaz* 19v (5); *ZapKościer* 1580/33 (2); *CzechEp* 72 (3); *WerGość* 211; *ActReg* 149 (2); *KołakSzczęśl* B2v (2); *WujNT przedm* 11; ále y owłsem będzie wolno Sędzióm Ziémłkim téz o wielką summę łádzić *SarnStat* 720; Y będziemy mieć moc My y potomkowie náłzy/ y owłsem téz y Rády królełtwá náłżęgo będą mieć téz moc *SarnStat* 980.

»(wszak(że)) (przedsię) i tak(ci)« (67): *LibLeg* 11/57; *RejJóz* P8v (9); Ano y tak barzo Płochy Niemałs wniem cznoty nj trochy *RejKup* dd5v (3); *Diar* 66; *DiarDop* 102 (2); *BielKom* F6; Ale ieflim y ták ieft niecnotliwym [*Si autem et sic impius sum*]/ czemużem dármo všiłowal? *Leop Iob* 9/29; Lecz áni y ták świadectwo ich zgodne było [*Et nec sic par erat testimonium illorum*]. *BibRadz Mar* 14/59; Vix ita tameⁿ vivimus, Ledwey y ták żywiemy *Mącz* 501a; *GórnDworz* Z7; *Strum* F2v; *BudNT przedm* d3; *CzechRozm* 153 (5); *PaprPan* O; Włzákże y ták tą chytróścią nic nie wygrał. *SkarŻyw* 130; Włzákżem przedsię y ták nie zaráz/ tego [...] piłác tym porządkiem poczał *CzechEp* *3 (22); Więcý nieśmiem rzéc: bo y ták fię boię *KochFr* 19; *KochPieś* 38; *KochSob* 67; Kiedy mię téż zrozumiał/ iuż flábiéy dworował: Y tákci cczo odiáchał/ nic nie wykugłował. *PudłFr* 63; Włzák y ták śmierć/ gdy z muru ípádnie ów co ftrzeże. *GórnTroas* 45 (3); *LatHar* 634; *WujNT* [405] (4); Profzę byś mi dał pokoy/ bom y ták nie zdrowá. *KlonWor* 59 (2); *PudłDydo* B3.

»(a czasem) i też« (25): *LibMal* 1544/84; Owa ífcie y mnie téż nędznika wípomoże *RejJóz* B2v; *GliczKsiąż* M; *LubPs* S6 (2); *KrowObr* 215; *RejWiz* 5 (7); *Leop 2.Mach* 1/18; Powiedáyą o ítárlzym Kráfufie że fie nie śmiał/ yáko y tefz o wielu ich że nigdy nie plákáli. *Mącz* 391c; *SarnUzn* 7v; *SienLek* 130v; *RejAp* 95; s theyże rzeczy ważne fłowá ku chłubie/ ábo ku gáńbie czyiey/ wziác fie mogą: a czáfem y theż włafne *GórnDworz* O3v; *GrzepGeom* F2; Aby flawnie trąbili w rzeczach známienitych/ Thák w fwoich iáko y téż w ípráwach pólpolitych. *RejZwierc* 120; *CzechEp* 160; slachetna pány Gertruda borfka: y tefz strony Męfza swego Pawła páczy *ZapKościer* 1588/79; *KochFragJan* 3; *CzahTr* G4.

»jakmiarz i« (2): *FalZioł* I 133b; A nie iedno to o tem mieyfcu/ ále iákmiarz y o kázdem małz rozumieć. *BudNT przedm* c7.

»(a, ano, i, nuż, ono, owa) jeszcze(ć, -ż) i, a i jeszcze« (181 : 2): *BierEz* L3v; *FalZioł* V 32v; *GlabGad* A2v; *MiechGlab* 52; *RejPs* 76v (4); Iefcze mie y Czartem ítrafzys *RejKup* g8v (3); Iefzczéfz y wy krom porozumiéniá iefteście? *MurzNT Matth* 15/16; *KromRozm II* f2v; *Diar* 38; A i jeszcze nie ta przyczyna, NMK, próżno i tak by kto wykłádać chciał. *DiarDop* 102 (2); *GliczKsiąż* D; *KrowObr* 166 (4); *RejWiz* 79v; Czyli iefzcze y oczy nam chcfz wylúpić [*an et oculos nostros vis eruere*]? *Leop Num* 16/14 (11); A iefliż iefzcze y w tym pólfużni mnie nie bédziecie/ [*Et si adhuc in his non audieritis*] thedy ia pomfty na wáfze złości [...] rozmnożę. *BibRadz Lev* 26/18 (6); *BielKron* 31v (3); *GrzegRóżn* B4v (2); Cephalenia, Insula Ionii maris, A yefzcze y do tego czáfu bywa zwána tym ymieniem Cephalenia. *Mącz* 48a; *OrzQuin* Aa5; *SarnUzn* G8; *SienLek* 163v (2); *RejAp* 156v (2); fwiátow ták wiele ieft/ á iam iefzcze y iednego nie póliadł. *GórnDworz* D8 (8); Ano iefzcze y ná on czás [...] tego nie omiefzkał *RejPos* 188; owa iefzcze y oney nędze fwey [...] odbieżał *RejPos* 301 (17); *RejPosWiecz*² 93v; *HistLan* A4v; *RejZwierc* 231v (3); *WujJudConf* 84 (2); *BudBib* b3; *HistHel* B (2); *BudNT przedm* c3v (2); *CzechRozm* 192 (24); *PaprPan* Vv; *ModrzBaz* 21v; *SkarJedn* 351 (3); *KochPs* 142; á iá iefzcze y potomká nie mam *SkarŻyw* 283 (8); *ZapKościer* 1580/11; Nuż iefzcze y ono [...] zali fię téż z tym nie ftofuie? *CzechEp* 22; ono iefzcze y íam Mfzał Papielki [...] Dáie nam przedsię o tym świadectwo *CzechEp* 241 (29); *NiemObr* 3; *KochFr* 115; *KochPhaen* 9; *WerGość* 254; *PaprUp* H; *ActReg* 125 (2); *Phil* N2; *LatHar* 330 (3); *KołakSzczęśl* A3v; *WujNT* 392 (2); *WysKaz* 28;

WitosłLut A4; *GrabPospR* N2v (2); *PowodPr* 76; łamem zołtał/ y iefzcze y mnie ná śmierć łzukaią. *SkarKaz* 119b (4); *VotSzl* E4; iefzczeć y więcey ieft tego *CiekPotr* 82 (2); *PaxLiz* B3.

»(a) (wždy) już(ci, -eż) (tak, zaś a. zawsze) i, a tak już i« (279 : 1): *PatKaz III* 140; *BielŻyw* 81; *BierRozm* 27; *RejPs* 32 (9); Kupczowy fię iuż y łamemu Plebanowe połtempky niepodobaią. *RejKup* n4 (12); *KromRozm I* [P2] (2); A iuści i śiekiera na korzeń drzew złożona [*Iam vero et securis ad radicem arborum posita est*] *MurzNT Luc* 3/9; *KromRozm III* E7v; *Diar* 76 (3); *DiarDop* 109 (3); *BielKom* F6; *LubPs* hh5 (5); *GroicPorzRej* C3v; Snadźby fię nie łprzykrzyło iuż ták z nim y w lefie. *RejWiz* 58 (29); *Leop Gen* 41/56 (2); *RejFig* Cc4 (2); *RejZwierz* 7v (4); *GrzegRóżn* E4; *KochSat* B2v; *Mqcz* 66d; *OrzQuin* S3v (3); *SienLek* 33; Iuż y orzech głos dáie: iuż y trzcíná brząka *LeovPrzepSamb* b4v (2); *RejAp* 20v (10); iużeś fię náłłuchał iákíe dziwy [...] o nim fię działý: iuż przez Anyoły/ iuż przez páłterze/ iuż y przez pogány/ iuż przez Annę y przez tego świętego łtarcá Symeoná *RejPos* 38v; A ták iuż y po przyfcíu tego obiecánego zbáwiciela/ [...] nic inłzego nie náýduiemy coby komu pomoc miáło *RejPos* 117v (37); *RejZwierc* 174v; A thák moy miły brácie iużci y kámienie muśi wołáć/ gdy fynowie Abráámowi milczą *RejZwierc* 188v (46); *WujJud* A7v (3); *RejPosWstaw* [110²]; *BudNT* li3v (2); A wždy iuż y znáku ich namnieyřzego niemáłř *CzechRozm* 255 (13); Chybá iefliby te łakry od Papieřá odpufzczone/ iuż y Rzeczypołpolitey niemiály być płácone [*non iam separatim reipublicae solvendae essent*] *ModrzBaz* 123 (3); *KochDryas* A2; *Oczko* 30; *KochPs* 103; im chory ony łpiewáiących/ wyłřłzey włtępowály/ tym mníey głófy ich łłřłzáne były: á iuřł y łłřłzeć ich nic nie było. *SkarŻyw* 589 (3); *StryjKron* 250 (4); Pátrřmyř iuż zás y ná to/ iáko to łamře rozwała *CzechEp* 181 (16); *CzechEpPORz* **4v; *KochJez* A3v (2); *NiemObr* 27; Pierłcięń mi/ Hánno/ dáiełř: iuż y łerce przemięń. *KochFr* 70 (2); *KochMRot* A3 (2); *ReszHoz* 138; *WerGośc* 260 (3); *WisznTr* 30; *KochPieś* 18 (2); *PudłFr* 36; *PapřUp* H4; *ActReg* 114 (2); *GórnTroas* 47; *KochFrag* 45; *WujNT Matth* 3/10; pozwalamy: áby w ziemi ich było iuż závářdy y ná potomné czály od káždęgo Dekřetu pámiętnęgo trzy grołře *SarnStat* 822 (6); *WitosłLut* A2 (2); *PowodPr* 25 (2); *SkarKaz* 277b (2); *CiekPotr* 63 (3); *CzahTr* D (4); *GosłCast* 24; Kiedy więc orácią pocźnie chłop wypráwiáć/ Iużełř tam y Krolowi/ nietrzebá fię ziáwiáć. *PaxLiz* Dv (3); *SkarKazSej* 669a; Iuż Ameryká/ iuż y Mágelláná/ Smiálył Híłřpanom morzem doiechána *KlonFlis* D2v; *SapEpit* B3; *KlonWor* 45 (3); *PudłDydo* B4.

»(a) k temu też i« (16): *BibRadz 4.Esdr* 6/54; *GórnDworz* F4; *RejPos* 138v; *GrzegŚm* 12; *HistLan* B; Ktemu też y wmięście wdzięcznym dáł mi odpocřzynienie [*In civitate sanctificata similiter me quiescere fecit*] *BudBib Eccli* 24/11 (2); A ktemu też y dla tego/ ábyř y ty nápotym był ołřtroźnieyřłym *CzechRozm* 223v (2); Ktemu też y ono rozmáite broni vřřwáńie ábo ćwiczenie niema być opufzczáne [*Sunt et illa exercitia armorum non omittenda*] *ModrzBaz* 111 (6); *SarnStat* 967.

»(a) (jeszcze) k temu(ć) i, (a) k temu jeszcze i, a ku temu i jeszcze« (82 : 6 : 1): *MurzHist* O4 (2); *MurzNT* 93v; *KromRozm II* h3; Iełřće k temu y ná on czás Pána w gnyew wzřuffłý *LubPs* Y3v; *Leop 3.Esdr* 6/18; *BibRadz Num* 4/26 (7); *SienLek* 9; *RejAp* 33v; łą kthemu iefzcze y kłięgi ktore vczą *GórnDworz* Bb5 (3); drugi też łobie [...] po kwitácije połłáł/ [...] á kthemu iefzcze y ná przyřłřle rzeczy wolnoć łobye wypráwił. *RejPos* 327 (4); *RejPosWiecz*² 94v; A ktemu y ćiáło moie miełřka przełřpieczńie. *GrzegŚm* 25; *RejZwierc* 168; *BudBib* c2 (4); *MycPrz I* C2v (2); *WierKróc kt* (2); A ku temu y to fię iefzcze przydáć moře *CzechRozm* 195 (6); Ktemu y zá porządek w domu nie połáiełř

PaprpPan O3v (4); *KarnNap* ktv; *ModrzBaz* 75v (3); *SkarJedn* A2v; *CzechEp* 195 (14); *NiemObr* 24 (3); *PudłFr* 78 (2); *PaprpUp* K; *ActReg* 16 (3); *GostGosp* 32; *GostGospPon* 169; *GórnTroas* 8; *WujNT* 461 (3); Ktemu y poddáné Pan ich/ iefliby był pozwány/ do scrutiny itáwić ma *SarnStat* 614 (9); *GoslCast* 46; *PaxLiz* B4; *PudłDydo* B3v.

»(a) nadto (jeszcze) i« (73): *FalZioł* V 35; *MurzNT* *Luc* 24/22; *KromRozm* III M5v; *MrowPieś* A3; *GliczKsiqz* G8; Mąż z Egiypthu wyzwolił nas z ręki páłterzow: Nádto y náciągnął wody fnámi [*insuper et hausit aquam nobiscum*]/ á nápgył nam owce. *Leop* *Ex* 2/19; Nád tho iefłcze y dwa fynowie twoi/ Offni y Finees/ zábići [*insuper et duo filii tui mortui sunt, Ophni et Phinees*] *Leop* 1.Reg 4/17 (6); *BibRadz* *Esth* 4/8; *BielKron* 146 (2); *SienLek* 148v; Nád tho iefłcze y dobytek wielki iemu dáli *HistRzym* 27v (2); *RejPosWstaw* [143²]; A(le) fzedł drogą krolow Izráelfkich/ a (nád to) y fyná fwego przewiodł przez ogień [*Et abiit in via regum Israel: et etiam filium suum transire fecit per ignem*] *BudBib* 4.Reg 16/3 (5); Nád to y Ieronim nie kładzie iych włwoiem *Kommentarzu* *BudNT* *przedm* b6v (4); *CzechRozm* A6 (18); Ieft nád to y tákich wiele [*Sunt item multi*]/ ktorzi swoich rzeczy fprofnie wżywáią *ModrzBaz* 32 (2); *SkarŻyw* 68; á nád to iefłcze/ y to gánię iż co fámego Bogá ieft/ [...] komu infzemu przywłáfczáią *CzechEp* 84 (11); *CzechEpPORz* *3; *ArtKanc* N11; *Phil* I2; *OrzJan* 121; Tenći to ieft człowiek ktory przeciw ludowi y zakonowi [...] vczy: á nádto y Pogány wprowadził [*insuper et gentiles induxit*] do kościoła *WujNT* *Act* 21/28 (5); *SarnStat* 979 (2); *WitosłLut* A2; *PowodPr* 51 (2).

»(jeszcze) nadto (też) i, jeszcze i nadto też« (3 : 1): *FalZioł* V 29v; yefłcze nad tho y slvzebnika fwego połlalem knym abi on przithim bil *LibLeg* 10/61; Nád to tełz y fprawiedliwe potkało dołwiadczenie fmierći [*Tetigit autem tandem et iustos tentatio mortis*] *BudBib* *Sap* 18/20; tedy iefłcze y nád to też to przydał kap 3. v 4. *CzechRozm* 72.

»(a) (już) na koniec (też) i, na koniec już i« (29 : 3): *MiechGlab* 45; *LibLeg* 10/152 (2); A yuż ná konyec y fád á rozeznánye około wyáry á kacyrftwá [...] foby przywłáfczáią *KromRozm* III H6 (4); *KrowObr* 55 (3); Spráwá fzesći dni/ ktorych Bog/ fwiát ftworzył [...] Ná koniec y człowieka/ pánem nád włfytkim ftworzeniem vczył. *Leop* *Gen* 1 *arg* (3); *OrzRozm* O3v (5); *KochSat* C3; *OrzQuin* T (3); A ty gwiazdy [*sie rozumieją*]/ páłterze á náuczyciele ich/ ktore tu już nákoniec y Anyoły fwemi názywáć raczy. *RejAp* 16v (5); nákoniec/ j Prułkiem Káfzubsłkiem fłowem/ [...] chcę/ áby fie Dworzánin nie hydził *GórnDworz* F5v (10); Nákoniec iuż y Ewányelia Páńfka/ [...] iuż fie rozłczyra po włzytkiemu fwiátu. *RejPos* 262v (28); *BielSat* D4v; A ná koniec y Piekłu dużę przypifuie piłmo *GrzegŚm* 24; ono Pan rokázuie Prorokowi [...] áby nie żywił y namnieyłego/ á nákoniec y plá ná fmieciu leżącego. *RejZwierc* 261v (8); *Strum* K2v; Ktorych [*świętych*] ofobliwemi modlitwámi/ ludzie záwiedzeni wżywáią: á nákoniec im też y onę iedyńá y ofobliwą modlitwę [...] niefłufłnie przyczytáią. *CzechRozm* 6v (18); *SkarJedn* 3 (4); Ná koniec y wkláftorze żadnego vrzędu y zwierzchnośći nigdy niemiał *SkarŻyw* 202 (3); *CzechEp* 11 (5); *KochFr* 107 (2); *ReszPrz* 135; *KochTarn* 77; *PudłFr* 43 (2); *ArtKanc* B19v; *BielRozm* 31; *KochWr* 19; *ActReg* 161; *LatHar* 253 (6); *WujNT* 392 (4); *SarnStat* 4; *SiebRozmyśl* [A3]v; *VotSzl* B3v; *CiekPotr* 18 (3).

»(a) na ostatek (już) i« (54): *BielŻyw* 70; *LibMal* 1551/165v; a przedsię na ofłatek i pić choc w wielkiem pragniēniu niechćiał *MurzHist* D4v (4); *BielKom* F3; Ná ofłátek y tá przyczyná yeft ku temu nyepodleyłá *GliczKsiqz* I3v; Náofłátek yuż y ten com go ya był obrał *LubPs* L3 (2); *BibRadz* I

346; ná oštátek y Nero vtráčil thám lud. *BielKron* 272 (5); *KochSat* A4v; *SienLek* 100; *GórnDworz* li; *RejPos* 196v; *RejPosWiecz*² 91v; *BialKat* 126 (2); *KuczbKat* 60 (2); *RejPosWstaw* 42; A náoftátek y Krolewfka tá ftolicá Crácow: od fzáble ich prózną niebywálá. *BialKaz* H3v (3); *BudNT Matth* 22/27; áby iáka gwałtowna burzá niefpádlá zniebá: á nas wšytkich/ y domow/ y narodow/ á ná oštátek y lámego imieniá Polkiego zgruntu niewywročilá y niepotárká. *ModrzBaz* 81 (5); *StryjKron* 380 (2); Náoftátek y takim nie sfolguie *NiemObr* 115 (7); *ReszPrz* 52; *ReszList* 161; *WerGośc* 242; *GórnRozm* Hv; *Phil* G3; *KochPij* Cv; áleš fie vftáwnie náczynil [...] nárzékánia bráciéy twoiéy/ ážeš náoftátek y lam wolał grofzem kmiotká fwégo/ odkupić powinnośc flawy żołniérztwá twégo. *OrzJan* 54; *LatHar* 251; *GrabPospR* N2; *VotSzl* B.

»(a, i) (już) nawet i« (66): á tám iuž náwet naydzielz y čás pewny/ ábo látá opifáne/ ktorych fie to wšyftko ftác miáło *CzechRozm* 169v (4); *ModrzBaz* 128 (3); *KochOdpr* C; *MWilkHist* B3v; A náwet y według Logiki nie fá ważne. *CzechEp* 328 (17); *KochJez* A4; iuž w oborze/ iuž ná polu y w ftodole/ tudziež tež y w ogrodzie/ náwet y w mieřku trwoga *WerKaz* 299 (3); *ActReg* 13 (3); *Phil* O; Náwet/ y nocna ćichość/ dawa trwogę. *GrabowSet* M2; Ale fortuná zázwdy iego rády prólá/ A náwet y żywotá záyrzála mu zgoła. *KochFrag* 44; *KochFragJan* 4; *OrzJan* 9 (6); Oto krzełt [...] odradza y odnawia/ y náwet y zbawia człowieká. *WujNT* 747 (7); *SarnStat* 1287 (2); *SiebRozmyśl* H3; *GrabPospR* N2 (5); *CiekPotr* 4 (3); *GosłCast* 28 (2); Kázde rzemieřło ma fwoie zwyczáie Y fwe przezwiłká/ náwet y hułtaie Swe fzpruchy máia *KlonFlis* F; *KlonWor* 18 (2).

»(a) nuž (tež) i« (16): Nuž y wy morfkýe przepáści á Wyelorybowýe/ Bádzcy Pánu ku ćci k chwale zázwdy po gotowie. *LubPs* ff3v (3); Ey nuž y wy ftych Liliy bierćcie przykład Rož[e] *KrowObr* Av; *RejPos* 133v; Nuž tež kurczátko/ nuž tež kacžátko/ nuž tež y gołębiátko wšytko tho nic nie wádzi *RejZwierc* 109 (2); *MycPrz* I [c]2v (5); *WierKróc* A2v; A nuž y lam zábit [*Quod si et ipse interfectus*]/ áza fie niedawa znác by iákim zniebá znákiem Pánřtwu Sármatřkiemu [...]? *ModrzBaz* 79v; *KochJez* B4v; *ReszList* 186.

»(a) (tež) ono(ž) i« (16): Ták iáko tež ono y Pan lam powiedác raczył o nieużytecznym fludze *RejAp* 194 (2); *RejPos* 202 (5); ono y řwięty á mądry Efrem o to fie fráfuie *SkarŽyw* 238; A máłoli ná tym ma: onož y Chrizoftomá ktory thák krotko o tym piřze. *CzechEp* 305 (6); řzukałem go/ á ono y mieřce iego náleść fie nie mogło. *LatHar* 607 (2).

»(a) (takže) oto(ž) i« (81): *OpecŽyw* 38; *ForCnR* Ev; *PatKaz II* 86v (2); *PatKaz III* 103v; *RejKup* 12v; *MurzHist* B2v; Bo oto i tych pan nieodrzuca *MurzNT* 96; *LubPs* gg3v (3); *Leop Gen* 31/28; *BibRadz 1.Reg* 12/2; *BielKron* 115v; *GrzegRóżn* E4v; *RejAp* 144v (9); Oto y s tego znác/ žeš w. m. białyngłowam nie žyczliwy *GórnDworz* Dd5; *HistRzym* 94; *RejPos* 305v (6); Otož y w tey řprawie [...] Pan iuž dał nam przykład *RejPos Wiecz*² 90v; *WujJudConf* 220v; *BudBib Gen* 32/6 (4); *BudNT Iac* 3/4 (2); také oto y drudzy zá nim [...] text grecki pořálřzowali *CzechRozm* 201v (5); *PaprPan* E2; Otóž y pánnę dawno pořádaná Mařz wedla řiebie/ złotem przyodžianá. *KochPs* 67; *SkarŽyw* 304; *CzechEp* 331 (11); *NiemObr* 18; *PaprUp* F3 (2); *ActReg* 23 (2); *WyprPl* C2v; *LatHar* 326; *Ižem widział Duchá.*) Oto y trzecia ořobá przenařwiętlzey Troyce. *WujNT* 307 (12); *WitořLut* A2v; *SkarKaz*) (3; Gdyž oto y chłop głupi dla nędznego brzuchá/ Wpada w ćięřzká niewola/ iáko w řmołę muchá *KlonWor* 27.

»owo(ż) (a. owa) i« (12): Owa y łam áni wyem gdzieś nie co podzyáło *LubPs* K2v; *RejZwierc* 74v; Owo y ogień im mu naczęściey łuchych dREW przykádáiá tym zázwdy naiáńnieyízy bywa. *RejZwierc* 15; Owa y wy bez Ceremoniy być niemożećie *WujJud* 207v; *BudBib* 4.Reg 19/4; Owoż mamy dwie łłóńcy/ owoż dwie Troi: Owoż y łani morzem głębokim płynie *KochOdpr* Dv; *SkarŻyw* 51; *CzechEp* 92 (2); *KochBr* 152; *KochSob* 58; *WyprPl* A2.

»(a, i) owsze(m, -kić) i« (43): *MiechGlab* *7; *RejPs* 65 (2); *KromRozm I* M3v (3); owłzekić i tam się przycie pana wálze⁸⁰ i nauki iego *MurzHist* H3v (2); *KromRozm II* s; *KromRozm III* M5; á owłsem y Vryálz Hetheyczyk łlugá twoy vmárł. *Leop* 2.Reg 11/24 (3); *GrzegRóżn* D3 (2); *RejPos* 217; *RejZwierc* 86v; Zgrzełzył y Moyzełz [...] y owłzem y łam Páweł zgrzełzył *WujJud* 107v (4); *BudNT przedm* c5 (2); Owłzem/ y łam Iezus/ [...] rołprośzenie opowiedział *CzechRozm* 117 (2); Y owłzem y to rołkazano/ ábyś łię niepodnośł *ModrzBaz* 58; Owłzem y oracze/ [...] niewiem cżemuby też niemieli pod przyśięgą zeznáwác/ wiele źiemie zásziewáiá. *ModrzBaz* 122v (5); *ModrzBazBud* ¶6; *Oczko* 11; *CzechEp* [410]; *Phil* E2; *LatHar* 245; Izali Bog iełt tylko Żydow? áza też nie Pogánow? Owłzem y Pogánow [*Immo et gentium*]. *WujNT Rom* 3/29 (3); *SarnStat* 1040 (2); *SkarKaz* 121a (2); *KlonWor* 8.

»pospołu (też) i, też po społu i« (10 : 1): *OpecŻyw* 82v; A gdy w nocy łpádowáiá rołá około obozu/ thedy thakież łpadáiá połpołu y Mánná [*descendebat pariter et man*]. *Leop Num* 11/9 (2); *BielKron* 79v; Kácérzowie z znákie^m Krzyżá S. połpołu y Zakón łtráćili. *OrzQuin* M4v marg; *RejPos* 217v; Bo ielłiełemy łię słáli połpołu włzczepieni ku podobieńłtwu śmierći iego/ połpołu też y zmartwychwłtánia bęđziemy *KuczbKat* 110; *RejZwierc* 252v; Nieprzeplácony duchu/ z tobá połpołu Y oyczyzná vmárłá *KochOdpr* D2; A iáko robotá gromádá łpora/ ták też połpołu y ná przewódzie lepiej/ kiedy to może byđż. *GostGosp* 10; *WujNT* 346.

»(a) potym(że) też i, też potym i« (22 : 8): *BielKron* 179; Vmárł też pothym y on bogacż *RejPos* 161 (4); Potym też y w miłóści łpołeczney ma być záchowano to złączene [!] cżłonkow. *RejPosWiecz*² 94; *KuczbKat* 265; Potymże też y Iehu/ łyná Námpzowego/ Ná Syriyłkie krołełtwo/ pomáżełz też iego. *HistHel* C4; *RejZwierc* 38v (2); A potym też y temu łię przypátrż/ kto to mowłł. *CzechRozm* 30v (4); Máłz ie naprzod w łercu thwym przed Pánem Bogiem łámym/ á poty^m też y przede mná [...] vłty wyznáwác *KarnNap* C3v; Tu też bęđzie o włdzy Oycowłkiey/ y Páńłkiey: [...] potym też y o tey władnośći/ ktorá máž ma nád żoná [*de ea item quam maritus in uxorem [habet]*]. *ModrzBaz* 76 (2); *SkarŻyw* 184; Ale też potym y Cefárze z Rzymá wypłáli: á łámi ná ich łtolcu zásziedli. *CzechEp* 370 (9); *WujNT* 305 (2); *KlonWor* 34.

»(a) snadź jeszcze (czasem, już, tak) i, (a) jeszcze (już) snadź i« (13 : 8): á łnadz ielłcze y wżywoćie máłki mey znać było żeś ty Bog moy łpráwiedliwy. *RejPs* 31v; tobie iełt zázwdy iáwne káźde łtáránie moie á ielłcze [!] łnadz cżálem y głos prozby moiey/ niewyleći z vłt moich á iuż ty zrozumiełz potrzebam moiem. *RejPs* 206; A oczy twoie przezrzáły ielłcze niedołkonáły pocżátek moy/ á łnadz ták y káźdego cżłowieká *RejPs* 206v (10); *DiarDop* 111; A łnác łię iuż y łam włtydżę Za tą łprawá czo iá widżę. *RejKup* b5 (2); łnadź iuż y onego ktorzyby nigdy áni łłycháł/ áni rozumiał o obietnicach Páńłkich [...] mogłby [*słowa proroka*] rułzyć *RejPos* 231 (5); A łnadź cżálem y krokiem nie włtháplł nieprzyiaciel do gránic náłżych *RejZwierc* 185v; Iużbych łnadź przedáł y konie. *RejZwierc* 235v (3).

»snadź tak i« (2): *RejWiz* 11; *Slenieńscy* [...] Ná wielkie fie wymyśle/ nigdy nie fádzili. A wřzakoź fie nie dáli/ ofzukać rownemu/ A Bog wie by przyślało/ fńadź ták y káżdemu. *RejZwierz* 58.

»(a) społ(u, -em) i« (12): *FalZioł* I 38b; *GlabGad* G2; A gdy chodzili Cherubinowie flii fpołu y koła wedle nich [*Cumque ambularent cherubim, ibant pariter et rotae iuxta ea*] *Leop Ez* 10/16; przyšli do niego [*króla*] Zydowie z Anthyochiey/ á fpołu y Grekowie [*simul et Graeci*]. *Leop 2.Mach* 4/36 (3); *BibRadz 1.Mach* 11/42 (2); *BielKron* 79; *GrzegRóżn* E3; Rzeki niech klefzczą dłonią/ fpołem y gory niech huczą [*Flumina plaudent manu simul montes ovabunt*]. *BibRadz Ps* 97/8 (3).

»(a) sna(dź) (a. snadnie, a. snać) (by) (też) i (na koniec), i snadź« (261 : 2): a fńadź téż ij apořtolowie plakali *OpecŻyw* 68 (3); *RejŁas w.* 20; á niepomoże mu fńadź y pokorá iego *RejPs* 163v (59); *LibLeg* 11/9v (2); *RejRozpr* K (2); *SeklWyzn* Ev; Bo kto w ludzkich wfćiech dobrze flynie Snadz y pańska łaska go nie minie *RejJóz* Q4 (7); *SeklKat* F2v; *RejKup* f3 (17); *MurzHist* E2v; *MurzNT* 18v (2); *KromRozm II* av (4); *KromRozm III* Q4 (6); *Diar* 65; *DiarDop* 105; *GliczKsiqż* C8v; *LubPs* ee (6); A fńadnie y ná zyemi to káždy zrozumie/ Gdy fie wiátr ocz otráci/ tedy bárzyey fźumi. *RejWiz* 151v (9); *Leop Ioann* 5/46; *RejFig* Bb4; Ale dziś nie o fyná lecz fńadź y o Koze/ Znaydzyefz wnet Wilczy dekret/ á Záięczą grozę. *RejZwierz* 1v; *Rokořzowłki*. TV fie fárbá s przezwiskiem/ nadobnie zgadzaią/ Więć fńadź y przyrodzeniu/ nic nie przekaźaią. *RejZwierz* 72v (12); Nie gardź krolem w vmyfle twoim [...] bo fńadź y ptacy powietrzni rozniolą głoś twoy y mowę twoię [*quia et aves coeli portabunt vocem tuum* *Vulg Eccle* 10/20] *BielKron* 82 (4); *Prot* C2v; *RejAp* BB5v (11); *GórnDworz* E4v (6); A fńadźby y fámy ty owieczki dobrowolnieby ią ftrząłaly s fiebie *RejPos* 189; Co tu fńadnie y s tey Ewányeliey s. káždy obaczyć może *RejPos* 233 (23); *BiałKat* 371; *HistLan* B2v; Zaden narod/ żadna hordá/ á fńadź y Cygáńłka/ nie ieřł w tákiey niedbáłořci *RejZwierc* 185v; Ráyce. Iákie Pánie wybieracie/ Otoź tákie fobie macie/ Snadźby y bábę obrano/ By iedno co zá to dano. *RejZwierc* 234 (21); *WujJud* B2; *RejPosRozpr* c3v; *MycPrz* II Dv (2); *WierKróc* A2; *StryjWjaz* B4v (2); *PaprpPan* Y2v (4); *ModrzBaz* 9 (2); ták trudno którégo mego rownia/ biegłořć álbo vmieięntnořć/ do tego przyřć może/ áby fobie przy niēm fnać y řřrednią cęnę przypifáć á przywłálczyć mogłá. *Oczko* A2v (4); *SkarŻyw* 141 (2); W czym Sabinom [...] przyrownáni á fnać y fowito w Rycerłkich dzielnořciach nád nich przełoženi być máiá. *StryjKron* 340 (2); *CzechEp* 81 (2); *NiemObr* 106; *WerGořć* 236; *WisznTr* 25; By mię fnać y nákoniec z Bogiń która chćiáłá. *PudłFr* 51 (2); *PaprpUp* F4 (2); Custodes Legu^m, et Libertatum n^{ost}raru^m mnie d otego wřzytkiego przyprawili anikt inszy iakoz to y znac aperte sami zdawali *ActReg* 14 (2); *GrochKal* 6 (2); TO czym mnie náwiedzařł/ Pánie/ znořzē fłromnie/ A fna téż y więcey/ ieřli chćeřz mieć po mnie *GrabowSet* B2; Ciebie prořzē/ łam fię boię/ Sna ná fię biorę y zbroię *GrabowSet* D4 (3); *KołakSzczęřł* A3; Byřcie mię ználi/ fnaćbyřcie y Oycá mego ználi [*forsitan et Patrem meum sciretis*]. *WujNT Ioann* 8/19 (2); *SarnStat* 1315 (2); *WitořłLut* A2; *Votřzl* B4; Nie z fługą o twą krzywdę/ fńadź by téż y z królem Przyřłło mi fie powáďzić/ niebiłbym mu czołem. *GosłCast* 65 (7); *KlonFlis* H5 (2); Rzecz kráďżiona dawnořcią nigdy nie záchodźi; Bo iey fńadź y we fto łat dochodźić fię godźi *KlonWor* 44; *PudłDydo* B4 (2); *SzarzRyt* C3v.

»(a, i) tak(ci, -o(ć), -oř) (a. takže(ć)) i« (1457): Tákoć y drudzy działáiá *BierEz* R3v; *PatKaz I* 4v (5); takofz/ y wzyuoczye yey matky řřwzyátey anny/ yeřł począta przenayczyřzeczyey *PatKaz II* 79; *PatKaz III* 101; *FalZioł* IV 44a (37); *BielŻyw* 101 (2); *GlabGad* E5v (13); *MiechGlab* 23; *ZapWar* 1537 nr 2494

(2); *LibLeg* 11/9v (10); *RejPs* 216v (23); A ták y to fínadz przeczyłć niewádzi Iáko głupi nie mądremu rádzi *RejRozpr* Av (3); *LudWieś* A4; *SeklWyzn* d2; *RejJóz* F5v (3); *SeklKat* Z2v (3); *RejKup* b3v (7); *HistAl* K3v (5); *KromRozm I* D2 (12); *MurzHist* L4v (4); Takí i fýn człowieczy będzie cierpiał odnich [*Sic et filius hominis futurus est pati ab eis*] *MurzNT Matth* 17/12 (4); *MurzOrt* B (2); *KromRozm II* t4v (22); *LibMal* 1552/169; *KromRozm III* M4v (20); *Diar* 46 (3); *DiarDop* 110; *BielKom* F5; *LubPs* A6 (10); *GroicPorz* [11³]; A także y o Apóštolech przeć tego niemożelz *KrowObr* 205v (23); A takżeć y dotknięcie co theż wiele czuie/ A przedfię iednák rownie nie włytkim fínakuie. *RejWiz* 118v (42); *Leop Iac* 3/5 (20); *UstPraw* Kv (2); *RejFig* Cc7v (3); *RejZwierz* 51v (9); W ten dzień gdy ofiárować będziecie/ iedźcie/ á także y názáiutrz [*et in crastino*] *BibRadz Lev* 19/6 (70); *OrzRozm* B2v; *BielKron* 318 (28); *GrzegRóżn* A4v (24); *KwiatKsiąż* Hv (2); *OrzQuin* Dv (2); *Prot* C4v (2); *SarnUzn* E7 (18); wypádzáciem páprotká czarná żołć: á ták y inne lekárftwá przykłádać *SienLek* 54 (22); *RejAp* 80v (32); *GórnDworz* F6 (4); *GrzepGeom* D3; *RejPos* 32 (62); *RejPosWiecz*² 94 (3); *RejPosWiecz*³ 97; *BiałKat* 6 (29); *BielSat* C (2); *GrzegŚm* 2 (8); *HistLan* E2v (2); *KuczbKat* 425 (8); *RejZwierc* A2 (121); *BielSpr* 47v (25); *KochMon* 23 (2); *WujJud* 40 (23); *WujJudConf* 80 (7); *RejPosRozpr* b4; *RejPos* [143²]v (2); *BudBib* 4.Esdr 11/19 (32); *MycPrz* II D (6); *Strum* K (4); *WierKróc* B3; *BiałKaz* F3 (7); *BudNT przedm* c2v (22); *StryjWjaz* A3v; *CzechRozm* 235v (62); *Paprpán* B3v (5); *KarnNap* C2 (2); *ModrzBaz* 81v (9); *SkarJedn* 300 (10); *KochOdpr* B2; *Oczko* 14v; *KochPs* 52 (5); y ták y ine przy Chrytúšie tá opoká zátrzymáła. *SkarŻyw* 598 (23); *ZapKościer* 1579/33 (24); A ták y ty folguiać práwu powłzechnemu/ Zágródź drógę do fercá vpadkowi fíwemu *KochTr* 24; *MWilKHist* B4 (4); *StryjKron* 792 (9); *CzechEp* 210 (75); *KochJez* A2v (2); *NiemObr* 44 (10); *KochFr* 58; *KochDz* 107; *KochPhaen* 15; *ReszPrz* 81 (11); *ReszList* 192 (3); *WerGość* 227 (2); *WerKaz* 303; *BielSen* 11; *BielSjem* 24; Takżeć y té fítroie Iákoby nie twoie *KochPieś* 22 (2); *PudłFr* 47 (3); *ArtKanc* L10v (2); *BielRozm* 15; Takí y w Rzeczypóspolitey fą to tákíe/ to owákíe fítany *GórnRozm* L3v (10); *Paprup* H4v (6); *KochWr* 35 (2); *ActReg* 6 (16); *GostGosp* 124 (14); *Phil* K4 (3); *GórnTroas* 49; *GrabowSet* H4 (2); *KochFrag* 50; *OrzJan* 74 (2); *LatHar* 297 marg (13); Y rzekł im: Tákze y wy bez rozumienia iefteście [*Sic et vos imprudentes estis*]? *WujNT Mar* 7/18; Także y mąż nie ma w mocy fíwey ciáła fíwego/ ále żoná [*Similiter autem et vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier*]. *WujNT 1.Cor* 7/4; A ták y ten ktory dáie zá mąż pánnę fíwoię/ dobrze czyni [*igitur et qui matrimonio iungit virginem suam bene facit*] *WujNT 1.Cor* 7/38 (81); *WysKaz* 37; *JanNKar* E2v (6); *JanNKarKoch* G2; *SarnStat* 131 (101); *SiebRozmyśl* Bv; *GrabPospR* M2v; *PowodPr* 84 (4); Ták y my podłemi ludźmi w fízpitalách/ w fízkołách/ w kłáftzorách/ we wśiách y kmiecych domkách/ nie gardźmy. *SkarKaz* 84a (14); *VotSzl* B4v (6); *CiekPotr* 82 (2); *CzahTr* Fv (3); *PaxLiz* C4; *SkarKazSej* 701b (12); Także y náłz Flis ma fíwoie wítáwy Ma fíwe przezwílká y ofóbne fípráwy *KlonFlis* Fv; *SapEpit* A2v; *KlonWor* 32; *PudłDydo* A4v (2); *ZbylPrzyg* B2v.

»tak(ci, -że) ono i« (3); *RejPos* 343; Tákíci ono y Ián w ziąwieniu *GrzegŚm* 60; Także ono y Xerxes on wielki á możny krol/ gdy był wielką wielkość ludzi ná woynę wywiodł/ [...] páthrzáć ná ony woýfká począł plákáć. *RejZwierc* 170.

»(a)tak(o) (a. także(ć)) też i, też także i« (353 : 5); *FalZioł* V 64v (5); *GlabGad* G5; *SeklWyzn* c2v (4); *LibLeg* 11/141; *SeklKat* X4 (2); *RejKupSekl* a4v; *HistAl* E2 (4); *KromRozm I* C2v (2); *KromRozm*

II n4v; *DiarDop* 108; *GliczKsiąż* G5 (2); *LubPs* K4v; *KrowObr* 111v (12); *RejWiz* 9v (7); Ták też y łam Pan Chryłtus chleb y ryby [...] poświęćć raczył *Leop* *A3v (3); *UstPraw* C (8); *RejFig* Aa3; A także też y brácia/ równie czynią náfzy/ Poty dmą poki czuią/ iż gorąco w káfzy. *RejZwierz* A5v; *BibRadz Gen* 7/21 (9); *OrzRozm* S2v (6); *BielKron* 315 (4); *GrzegRóżn* K2 (3); *KwiatKsiąż* M2v (2); Similiter et illi faciunt/ Ták też y oni czynią. *Mqcz* 393d; Ták téz y ty/ onych pięknych [...] náuk [...] nie térayże ich proznowáním w Zurowicách *OrzQuin* E2 (5); *SarnUzn* B7v; Táko też y rzeczy fuchych pożyczay miernie *SienLek* 5v (3); *SienLekAndr* a2v; *LeovPrzep* I2 (2); *RejAp* 155v (11); *Górndworz* Kk3v (3); *GrzepGeom* O4 (7); A thák też iest y káfdy kthory fie z duchá národzi. *RejPos* 151v; A także też y wy czynicie *RejPos* 243v (23); *RejPosWiecz*² 94 (9); *RejPosWiecz*³ 97v; *BielSat* D3v; *GrzegŚm* 12; *KuczbKat* 95 (3); Tákże thez y pánie mátki około dzyeweczek fwych powinny tákież pilność mieć *RejZwierc* 7v; A Tákże też y ty moy miły Krześćijánłki brácie nicz fie nie dziwuy tym dziwnym łprawám Pánłkim *RejZwierc* 176v (36); *BielSpr* 14 (9); *WujJudConf* 214 (3); *RejPosWstaw* 42 (2); zátym mu on łpráwił pogrzeb vcźciwy/ tákże telfz y Annie gdy vmárlá *BudBib Tob* 14/13; Dar od łzalonego wzięty nicći nie będzie pożyczcen/ tákże telfz y od zazdrościwego [*similiter autem et lividi*] dla iego nálegánia *BudBib Eccli* 20/14 (8); *MycPrz* II B4v; *Strum* N3 (2); *BudNT przedm* d2v (3); *CzechRozm* 17 (38); *PaprPan* Hh4 (4); *KarnNap* D4; *ModrzBaz* 121v (3); *SkarŻyw* 593; *StryjKron* 125; Boć też tákże y Kain Abelá prześládował/ á nie Abel Kainá. *CzechEp* 37 (11); *NiemObr* 105 (2); Złé niedořłzłé/ ále téz złé przeřłálé groná/ Nalepřzé gdy dořrzeią: tákże też y żoná. *KochFr* 62; *WerGořc* 213 (4); *WerKaz* 298 (4); *BielSjem* 31 (2); *PudłFr* 77; *BielRozm* 29; *Górndworz* L (5); Vrzędnik y Dworká máią tego łtrzedz/ áby conarániey łczębrzuchy były ogrodne do kuchniey/ ták też y ogorki łłone/ pietruřzkę/ y infze korzenie *GostGosp* 16 (9); *OrzJan* 49; Tákżeć też y Pan (Iezus) pořłánowił/ áby przepowiadáče Ewángeliey/ żyli z Ewángeliey. *LatHar* 127; Tákże też y grzeřzna oná Mágdálená nie bez przyczyny oczóm fię iego łtáwić nie řmie *LatHar* 246 (14); *RybGęřli* A2v; *WujNT Iudae* 8 (9); *WysKaz* 29; A ták téz y w Koronie ná teráznieyřzym Séymie Koronnym Wářłzáwłkim [...] pořłánowiliřmy *SarnStat* 971 (20); *SkarKaz* 242a; *CzahTr* H4v; *GosłCast* 33; Ták też y řkutnik przykład bez pochyby/ Poiął od pławney y od wodney ryby *KlonFlis* E3v; Ziemia Łąd zdawna łtára to Niemczyřná/ Ktorą y nářzá przyięłá Oyczyřná/ Tákże też y Brzeg główny w łwoiey mowie/ Flis Łądem zowie. *KlonFlis* Fv (2); Miećze/ zbroiá/ y ogień/ tákże też y wody/ Niech s łobą nie przychodzą/ nigdy więc do zgody. *PudłDydo* [B5]v (2); *ZbyłPrzyg* A3.

»(a) takieź(ci) (a. takie) i« (315): Tákieźci y ia żáłořć mam/ Ize żywotá pozbywam *BierEz* Hv (2); *OpecŻyw* 40 (4); Y dáć krwi idz barzo wiele: aż do omdlenia/ á takieřz y z káfdey żyły dopuřćć krwi idz (krom głowney) *FałZioł* V 67v (63); *BielŻyw* 92; *BielŻywGlab* n1b 13 (3); *GlabGad* C2v (20); *MiechGlab* 46 (16); *LibLeg* 6/159v (5); *WróbŻořł* 67/7 (2); *WróbŻořłGlab* A3v (2); Wyřławia ołobliwe łpráwy pánłkie ktore vczynił ná ziemi y nániebie á tákie y włářkávem pořłánowieniu zakonu łwoiego *RejPs* 27; á iż by żadná złořć ku mnie przyřtěpić nieřmiáłá á takieź y potwárna powieřć łprzećiwniká moiego. *RejPs* 185v (7); *LibLeg* 1544/190 (5); *RejJóz* E4v; *SeklKat* C2v; *RejKup* Vv (2); *HistAl* N4 (4); *KromRozm II* h3v (2); *KromRozm III* P2v; *Diar* 28; *BielKom* C3 (2); *KrowObr* B2 (2); A thákieź y Wołowi choćbyř winá náłáł/ Pewnie leđá w káłuży będzie wodę wolał. *RejWiz* 105v (10); Wzięł takieź y oley pomázánia [*Tulit et unctionis oleum*] *Leop Lev* 8/10 (10); Thákieź y

my niemamy vczoney wiary *OrzList* i2 (3); *RejZwierz* 133; *OrzRozm* Q3 (2); gdzye psi lizali krew Nábothowę/ tam będą także y twoię lizać. *BielKron* 85v (54); *Mącz* 9b (5); *OrzQuin* E (5); *SienLek* 195 (14); Takie y Pan náfz zázwdy powiedáiąc fwe fłowá zázwdy ie poprzyfięgáć raczył *RejAp* 196v (2); Takież y owá we gzie kmiotowná [...] nie zdrzemie fie ípiewáiąc *Górndworz* H3 (13); *HistRzym* 75; *RejPos* 2v (19); *BiałKat* 16; Takiełz y owy Szwaczki co nám ízyiá wzorki/ Vmieiá też wyprożnić młodym ludziom worki. *BielSat* B4v [idem *BielRozm* 14]; *RejZwierc* 160 (4); *BielSpr* 11 (3); *WujJud* 73v (4); *BudBib Eccle* 1/11 (3); *BudNT Luc* 5/33; *CzechRozm* 131; *WerGość* 216; *BielRozm* 14.

»takież(ci) też i, też także i« (31 : 4): *FalZioł* IV 56a (15); Takież też y ciepło nie może tam wnidz gdy fie zołádek zatka. *GlabGad* G3; *RejKupSekl* ee8; *DiarDop* 117; Wtáfz też takżełz y wfíyficy mówili [*Similiter autem et omnes dicebant*]. *Leop Mar* 14/31; Takież też y Lewitá będąc blińko onego miefćá/ y vyżrzawfíy ij/ przeminał. *Leop Luc* 10/32 (5); *Górndworz* T6v (5); *HistRzym* 78; *RejPos* 275v; *BudNT Iac* 2/25; *Oczko* 3; *LatHar* 700; *SarnStat* 1175 (2).

»(a) także (jeszcze, podobno, równie) i« (8): A także iefzće y ná drugim mieyfću nas tenże Ezáiafz vpomina s tego *RejPos* 189v; Słuchayże záfię co o thobie fámym Iob s. powieda/ á także podobno y o wfízytkich tych nádzyeiach twoich *RejPos* 317; A także równie y Pan Kryftus/ ile człowiekiem iefť/ miefzka w nas *RejPosWiecz*² 91v; *CzechRozm* 160v (3); *CzechEp* 30; Także iefzće y ná drugim miefću powiedział *WerGość* 244.

»także(ć) też (już, potem, równie, zasię) i« (5): Także też pothym y Lewitá [...] vżrzawfzy go/ też go przeminał. *RejPos* 208; Takżeć też równie y w nas tho mnimánie trwa *RejPos* 313v (3); Także też záfię fą y złe rzeczy ná fwiecie *RejZwierc* 71v; także też iuż y ludzi wzbudził niemáło *RejZwierc* 210.

»(a) także (a. także) (więc, zasie) i« (3): A także więc y człowiek gdy fie nie nádzyewa/ Wpádnie wieczor ná defzczkę choć poránu ípiewa. *RejWiz* 130v; Także więc y fwawola gdy w kim zátwardzyeie/ Trzebá iá wczás záfwiázáć/ niż duřá zemdleie. *RejWiz* 190v; Rzymiánie [...] vchodźili zá pięć godzin 20000. krokow ná dzień/ także záfie y do mieyfćá w tey fpráwie przychodźili fład wyfzli *BielSpr* 10.

»także (też) zaraz i« (2): także też zázaz y Kryftufá Syná Bożego/ [...] twárdą mowá fzáthan przez Sofifty być powieda. *GrzegRóżn* H3v; *Strum* L2v.

»(a, i) też(e, -ci) i« (3009): *BierEz* B2v (8); *OpecŻyw* 13v (11); *OpecŻywSandP ktv*; *ForCnR* B2 (2); *MetrKor* 40/825; *PatKaz III* 120 (2); *FalZioł* V 30 (46); *BielŻyw* 165 (12); ACżkolwie vfzu nie v kázdego człowieka widać pod wfófami [...] Wfzakoż też y one nieiako znamiona dawaią obyczáiw człowieczych. *GlabGad* O7v (33); Aże thez y Bolesław przezwfíkiem czyfty/ kxiążę Krakowfkie j Sendomierzfkie [...] do niektorego klaftora [...] wfćąpił. *MiechGlab* 8 (4); *BierRozm* 25 (2); *KłosAlg* A4; *KlerWes* A2v; *WróbŻółt* N (3); *WróbŻółtGlab* A3v (8); *LibLeg* 6/118 (14); *RejPs* 37v (14); Nacz Ian powyedział Thefz czy y nyedowyaríthwo yeftł grzech. *LibMal* 1554/188v (7); *SeklWyzn* 2v (10); *RejJóz* A5v (2); *ZapWar* 1548 nr 2669 (2); aby dořwiatczíł że fię iuż vfnał że by też y ludzie otim wiedzieli że tego zaluie *SeklKat* X3 (7); *RejRozm* 399; *RejKup* 66 (3); to nieyedno wam fámem yawno yeft [...] ale też y ynem wiele Ludżam wobczych ftronach *RejKupSekl* a2v (3); *HistAl* A7v (10); *HistAlIHUng* A2v; A dla tego też y nanyefłufínyeyfíe fpráwy ich nyemáýá nas ruřfáć *KromRozm* I I3v (4); Teści i mnie Chriřtus żywił i fzanowáł *MurzHist* K2v (30); Przes które nierzkáć wfízyfki

ceremonjé żydum rofkázané ale téfz i vřtawy řadowné [...] řá wniwécz obróconé *MurzNT* 56; A tam wezbrál się tefz i Iořeph z Galileiei [*Ascendit autem et Ioseph a Galilaea*]/ zmiařta Nazareth/ do řydowřkiei řięmie/ do miařta Daudidowego *MurzNT Luc* 2/4 (45); *KromRozm II* c4 (3); *KromRozm III* E (2); *Diar* 31 (12); *DiarDop* 105 (9); *BielKom* F2v (2); přod nyepráwy nye telko v ludzi/ ále theř y v Bogá mářo co myeyřcá ma. *GliczKsiřř* B4v (33); A chořby teř y vpadř yednář wřdy powřřánye. *LubPs* K2 (19); Aby theř Polacy y w tym nie vpořředzeni byli. *GroicPorz* A3v (13); *KrowObr* 116 (83); *RejWiz* 29 (26); był teř y Piotr miedzy nimi [*erat Petrus in medio eorum*]. *Leop Luc* 22/55 (77); A ták máluczki ten twoy kořćioř ieřř/ y řřadko máluczkie/ iáko teř y ty řam řpiewalř *OrzList* a4v (2); *UstPraw* E4 (5); Nie wřpominam teř y inřřyř zřly řřpraw y zwyřcáioř *LeszczRzecz* A4 (3); Otoř tu w tym iedzeniu/ teř y picie macie. *RejFig* Ee2v (2); *RejZwierz* 123 (6); Nie wchodř teř y do domu bieřřády *BibRadz Ier* 16/8 (122); Teř ři y on Czřłowiek iáko y inny *OrzRozm* H2v (28); *BielKron* 265v (202); á przeto teř y Syná nie ma/ á ták po gotowiu áni Pořřednika *GrzegRóżn* D4v (19); *KwiatKsiřř* C (15); Id rursum si negant, A yeřři řie teř y tego przá. *Mqcz* 362a (19); gđřie Káplaná niemářř/ ták teř y pokoiá niemářř *OrzQuin* G2v (45); *SarnUzn* B2v (20); *SienLek* 9v (44); *SienLekAndr* a3 (2); *LeovPrzep* I2 (4); wřřák řie teř y řwięći bali/ ták o nich czytamy? *RejAp* 179 (32); *GórnDworz* B3v (86); Z táđře teř poznáć y káty Figury káđřey *GrzepGeom* E4 (7); *HistRzym* 10v (12); A iákoř tu ma być řřařřna iáka przygodá/ ábo y niebeřřiećńřřwo/ ábo teř y řmierć wiernemu Páńřkiemu *RejPos* 286 (127); ktory mnie pożywa/ bęđrye teř y on řyl [!] przez mię. *RejPosWiecz*² 90v (16); *RejPosWiecz*³ 97v (3); *BialKat* 250v (11); POđřmyř zářie do Sláchy/ iáka ich vřřatá/ Chořia teř y drugiemu dokurczyřł látá. *BielSat* C3v [*idem BielRozm* 21] (3); *Grzegřm* 4 (11); *HistLan* A4 (4); *KuczbKat* 140 (27); *RejZwierc* 13 (58); *BielSpr* 9v (8); *KochMon* 22; Ieřři Niedźřielá nie ma nic dobrego/ tedy theř y inřře řwięřá niemáię. *WujJud* 189 (28); *WujJudConf* 221v (18); *RejPosRozpr* b3v (3); *RejPosWstaw* [143³] (12); dzieřięć częřći mam ia w krolu/ á teř y w Dawidzie (mam) nad řię [*Decem partes sunt mihi in rege et etiam in David complaceo plus quam tu*] *BudBib* 2.Reg 19/43 (26); Naydzyeřř teř y niewieřcie/ chyřřořći řřkodliwe. *HistHel* [A2]v (3); *MycPrz* II D (9); kiedy řřaw řřuřřczá/ álbo řřáwu popráwuię/ thedy teř y Mřyn muř řřać próżno *Strum* I3 (9); á ten kto w mię wierzy/ by teř y vmářřł/ bęđřie řyl *BialKaz ktv* (23); *BudNT Ioann* 19/39 (15); *StryjWjaz* A2v; A potymby teř y řyn z tey [*chwały*] zřłupion nie był *CzechRozm* 65; Azařř teř y BOG řam záwřdy przedřym cudá dźięáł? *CzechRozm* 184 (373); Wřřákoř z nich czářem káđry gdy řobie podpiye/ Bá teř y z naymęřnieyřřym tedy řie pobiye. *PaprPan* T4 (11); *KarnNap* B (7); ieřřliby kto robić niechćiař/ áby teř y nieiařřł. *ModrzBaz* 37 (136); *SkarJedn* 396 (28); *Oczko* A4 (6); *KochPs* 114; Y dla tegořř Pána nařřzego nie tylo řynem ćieřięřřkim/ ále tefz y ćieřłá ludzie zowiá *Skarřyw* 245 (54); *KochTr* 24; *MWilkHist* K; *StryjKron* 682 (16); bo I. M. nie znam/ á podobno teř y on mnie *CzechEp* 11 (216); *CzechEpPORz* * (6); *KochJez* A3v (3); *NiemObr* 28 (40); *KochEpit* A2 (2); řłyřř/ mam ia zęgar w mięřřku/ ktory poki biie/ Póty teř y gořřodarz/ co go noři/ piie. *KochFr* 89 (4); *ZapKóścier* 1584/45 (2); Wzyęřo go s plácu/ tákře teř y Křięđřá Zábila s proce/ iáko mogłá/ nęđřá. *KochSz* B3; *ReszPrz* 10 (4); *ReszHoz* 118 (10); *ReszList* 157; Poniewář teř to y Pan Bog przez Izáiařřá Proroká řwego powiedřieć raczyřł *WerGořc* 266 (14); iáko teř y Apořřořł Páweř S. do Ephezow piřřzác/ ták vczyř *WerKaz* 288 (4); *WisznTr* 16; *Bielřjem* 14; Téřći y ia nie zřównam páłacmi z bogářym *PudřFr*

47 (4); *ArtKanc* C9v (5); *BielRozm* 11 (4); *GórnRozm* E3 (6); *KmitaPsal* A3; *PaprUp* E (6); *KochWr* 33; *ZawJeft* 32 (2); Otosz mniey ia nadziejam się periculi od niego by y tez y chciał coczynic *ActReg* 110 (19); Gdyż też y przygodá zá káždym chodźi *GostGosp* 2 (7); *Phil* S2 (20); *KochCn* B3v; *KochCz* B2; *KochAp* 11; *KochFrag* 20; *OrzJan* 120 (3); *WyprPl* C2; *LatHar* 47 *marg* (39); Płakał też y Pan Chryštus Lázárzá miłego *KoľakCath* C (4); *KoľakCathOkuń* A2; dobra y święta rzecz iest [...] włtrzymać fię od pewnych potraw/ ábo od winá/ lub do czáfu/ lub też y do śmierci. *WujNT* 730 (98); *WysKaz* 11 (11); *JanNKar* B4 (5); *JanNKarKoch* F2v (2); *SarnStat* *3 (88); *SiebRozmysl* [A4] (4); *GrabPospR* K3 (4); *KlonKr* B2v; *KmitaSpit* B; *PowodPr* 68 (7); gdzie głowá náľzá ośiádlá/ tám też y członki ośieść máią. *SkarKaz* 245a (14); *VotSzl* Dv (6); *CiekPotr* 36; *CzahTr* B4 (8); *GosłCast* 37 (7); *PaxLiz* Ev; *SkarKazSej* 684a (4); Więc ty/ bądź kupny/ bądź też y dárowny Miey łobie łtátek (ia rádżę) wárowny. *KlonFlis* E4v (6); Ziemiá co da Kmiotkowi/ to przyimie zá dobre: Choć ma źniwo vbogie/ chocia też y łzczodre. *KlonWor* 79 (8); Niecháý tu iuż y Włochy/ niecháý też y Troia/ Niecbay będzie Ilium/ y oyczyzná twoiá. *PudłDydo* B4 (3); *RybWit* C2v; *SzarcRytLeśn* *ktv*.

»też czasem i, (a) czasem też i« (19 : 9): *RejKup* i5; *BielKom* A2v; *RejWiz* 151v; káždy narod czáľem też y ledá co łwym ięzykiem piľze. *RejFig* Aa; Táľceť kiedy łie drugim dla pánow kłániáią/ Wnet zhárdzyeia/ więc łe też/ czáľem y biýáią. *RejZwierz* 115v; *BielKron* 259v; *GórnDworz* F; A miáľto łwiáťłóści ciáľá á krwie Páńłłkiey [...] vkázuią łne łwiáťłóści/ kości vmárľych łudzi/ á czáľem też y źwirżęce *RejPos* 338v (2); *RejPosWiecz*² 92; *KuczbKat* 425; nie wádzi mu łie też czáľem y do cudzych kráľow przeiecháć *RejZwierc* 16; tedy go też czáľem y pogroľką pohámowáć moźeľz *RejZwierc* 81v; Iednym poráďá [...] to przez łifty/ to przez poľły/ á czáľem też y łámemu ná iákim leguchnym wozeczku [...] nie wádzi łie przeieździć. *RejZwierc* 164v (8); *Oczko* 17 (3); *KochWz* 140; *WerKaz* 304; Czáľem [kot] téż y z dáchu łpáďnie/ A przedsię ná nogi páďnie *KochSob* 59; miałem [...] przed oczymá wľzyťkie przekłády Nowego Teťtámentu Polłkie/ Krákwłłki/ Brzeľłki/ Nieświeszki/ Budnego y Czechowicow/ á czáľem też y Czeľłki *WujNT przedm* 21; Trzeći [pożytek tego sakramentu], że też czáľem y zdrowie cięleľne przywraca. *WujNT* 796 (3).

»też jeszcze i, jeszcze też i« (16 : 11): *KłosAlg* A4v; *KrowObr* 65 (2); *GórnDworz* V8 (2); *RejPos* 53v (2); *KuczbKat* 175 (2); Ieľczę też y to niemniey rozumowi łudzkie^{mu} przećiľwna *CzechRozm* 101; Gdyż też ieľczę y Iezus Pan ponurzony nie był *CzechRozm* 253v (7); Ieľczę też y okoľo tego ma być vcźynione poľtánowienie *ModrzBaz* 89v; Są też ieľczę y drugie łpoľoby ćwiczenia [*Sunt alia exercitandi genera*] *ModrzBaz* 111v (4); łłuchaymy co też ieľczę y drudzy o łynu Bożym mowią *CzechEp* 247 (5); *WujNT Ioann* 21/25 (2).

»(a) (to) już też i, (toż) też już i« (19 : 21): Iáďłám doľýć/ piľám doľýć/ Iuż też y o łmierć niedbam nic *BierEz* Lv; *KromRozm I* E3v; *RejWiz* 169v (2); *LeszczRzecz* A4; Valde, etiam Ducem hostium intra moenia, atque adeo in Senatu videtis, Hetmáná nieprzyiáciľłkiego nie tylko w Mieľcie/ ále też yuż y w ráďzie wiďźicie. *Mqcz* 3c; Sinorix gdy to vľłyľzał/ á iuż też y trućizná morzyć go poczęłá/ wpáďľzy ná woz/ kazał roľpuśćić *GórnDworz* Y6v (2); *RejPos* 114v (9); *RejZwierc* 113v (4); *WujJud* B; *HistHel* C3; Tobý iuż też y to zátým iść muľiáľo. *CzechRozm* 227v (7); tożem też iuż y ia piro do ręki wźiáľ. *CzechEp* *3 (6); by téż dobrze iuż y ná Krákw łzturmowaľ/ nie rzecze áby ná nas mieczá dobywaľ. *OrzJan* 12 (2); *WysKaz* 40; *PowodPr* 25.

»też k temu i, k temuż też i« (1 : 1): Obaczył też to Pan/ iż ku tey miłości iego trzebá też ktemu y między námi miłości ípołeczney *RejPos* 145; *SienLek* 99.

»też na koniec i, na koniec też i« (4 : 1): bo od wszytkich sądow koronnych, na koniec też i od samej osoby KJM w niektórych causach jest na sjem apelacyja. *DiarDop* 113; *CzechRozm* 252; *CzechEp* 27 (2); Ma też nákoniec y miejsce Kálwaryiſkie/ [...] lekkość y hánbę íwoię. *LatHar* 319.

»też na ostatek i, na ostatek też i« (2 : 2): *MurzNT* 21; *LeszczRzecz* A4; A potym wnidę do Krolá choćiażci tego zwyczáiu niemálz Aby mi też ná oftátek y zginąć [*tunc ingrediare ad regem, quod non est secundum legem, et quomodocumque peream, peream*]. *BibRadz Esth* 4/16; Ná oftátek też y íam bywał we złey toni/ Bo ná morzu przygodá iedná drugá goni. *PudłDydo* A2.

»też nawet i« (1): ktory też náwet y kości Almeryká [...] ípalić rofkazał. *CzechEp* 43.

»też ono i, też oto i« (2 : 2): *RejPos* 13v (2); málałz íe wam to zda przykrzyć íe ludziom/ że íe też oto y Bogu przykrzyćie *CzechRozm* 131v; Dla czego też ono y Dawid [...] z vpokorzonego fercá ták ku Pánu Bogu íwemu wołał *CzechRozm* 207v.

»też snadź i« (6): wimy, że nie tylko osobam poselskiem, ale też snadź i braciej naszej niełaskę to od WKM i niedobre mniemanie przynosi. *Diar* 65; *RejWiz* 101; Bo á ktoby nierad dał/ by też ínać y cáły iednego roku dochod/ [...] áby go po tym do íamey śmierci vżywał? *ModrzBaz* 122 (3); *PowodPr* 84.

»też społu i« (1): A gdy chodźili Cherubini/ chodźiły theż ípołu y kołá [*Et cum ambularent Cherubim ambulabant rotae iuxta eos*] *BibRadz Ez* 10/16.

»też wierę i« (1): by też wierę y oftrowidzowe oczy v drugie^{go} były *BibRadz* *6.

»też więc i« (4): Bo rozumiey byś też więc y nabárzyey mierzył/ Tedybyś mgły ni wiátru nigdy nie vderzył. *RejWiz* 159 (2); *Leop Gal* 1/8; Leniwy á Rączy. [...] By też więc miał y trzy tuzy/ Pewnie wygra ná grzbiet guzy. *RejZwierc* [233].

»też zaprawdę i« (1): tedyć też záprawdę y ci ktorzi Rzeczápóspolitá wládaia/ máia tego pilnie przyítrzegáć *ModrzBaz* 44.

»też zaraz(em) i, zaraz też i« (8 : 2): *GórńDworz* I2 (2); on będąc Ofiárownikiem/ był też záraz y Krolem *CzechRozm* 180v; nie wízyftkim [...] rzecz bylá póspolita/ náuczáiać íłowá BOżego/ záraz też y cudá czynić *CzechRozm* 186v (3); ilekroć ktorego Krolá Krolem miánowano/ tyle rázow go też zá rázem y ítrożem ludu ábo Páftyrzem názywano *ModrzBaz* 18v (2); *CzechEp* 357(3).

»też zasię (a. zaś) (już potem) i, zasię też i« (13 : 1): *Leop Luc* 14/12; *RejAp* 163; Gániá też záíę y vbior náíz dzííeyfzy *GórńDworz* H7v; Słuchayże dáley co wnet ten Pan [...] vczyńić raczył: [...] gdy gi theż záíę iuż pothym y pálcem [*Jan św.*] íáwnie íwiátu vkazał *RejPos* 274v; Záíę też y ony Setniki rozdzielano ná Decány/ to íełt/ Dzieíiátniki *BielSpr* 13; tedy też zaś y ták ná drugá ítronę mowie. *CzechRozm* 221 (7); Acżkolwiek też zaś y tego z Tertulianá támże/ ále íákoś dżiwnie/ pozwala. *CzechEp* 274 (2).

»to(ć, -ż) też i« (4): *CzechEp* 229 (2); Toć też y ítąd iuż widzi káždy pijánicá/ íáko we żwierćiedle *WerGość* 224; Toż też y Pan Chryítus [...] powiedźieć to raczył temi íłowý *WerKaz* 293.

»(a) to(ć, -ż) (przedsię) i« (12): A ya też będę/ á to y ítym brátem. *KromRozm I* P3; a to przedsię i zatem niepochybné chodźi potępienie *MurzHist* R4v; A to y obyczay błogóíławyeny íam bog

dáye *KromRozm III* K6v (3); Ale iuż nádchodźi noc/ á to y pro pace zwónią *OrzQuin* Aav; Atoż y tu małż gdzie Zbáwiciela náłzgo zowie bez omiány z gołą Bogiem *SarnUzn* G4v; *RejPos* 270 (2); poniewaź wśytko co Duch S. ma/ od fyná ma/ tákże iáko y od oycá/ iáko od iednego początku/ toć y pochodzenie bez wątpienia. *SkarJedn* 279; *CzechEp* 127; A to y tu w tych Rymiech ná nie ktorych mieyfcách ieft omyłek trořzeczkę *RybGęřli* A4.

»(a) tudzieź (teź) i« (40): Gdiż melankolia czyni grubość rozumu á tudzieź y řzaloność. *GlabGad* O4; *LibLeg* 11/10v; *RejKupSekl* a5v; *KromRozm III* Q2v; *GliczKsiqż* E4v; oćiec moy tudzieř y brácia/ owce ich/ y stádá y wśytko co máią/ przyřzli z ziemie Chánáneyfkiey *Leop Gen* 47/1 (16); *BibRadz Gen* 47 arg (3); *KwiatKsiqż* A2; *SienLek* 48v; cóż to pińmo/ tudzieź teź y Száfarz pińmá tego Kościół Boży/ nam podáie ku wierzeniu? *BiałKat* 41v (2); *GrzegŚm kt*; *BiałKaz* L2v (2); *SkarŻyw* 304; *ZapKościer* 1580/27v (3); *WerKaz* 299; Tudzieř teź y beż czego řnadź y żyć niemoże Ná křztałt y podobieńřtwo będąc řtworzon Boże. *KolakSzczęřl* A3; *SarnStat* 1208 (2); Tudzieź teź y ři rycerřkiego řtanu ludzie/ [...] mogą řię wřkárźać ná Seymie *GrabPospR* K2v.

»wespoł(ek) i« (12): *FalZioł* II 12d; *LibLeg* 11/9v; Myřliłem wam czo Pocziefnego weřpolek/ j řmieznego ku řitaniu pocieřřeniu tu kdzieź teź y kupořitku wydać *RejKupSekl* a5v; *KromRozm II* h3; *KrowObr* 68v (2); o ktorym zwycięřtwie weřpolek y o zmartwychwřtániu/ teraz mowić mamy. *KuczbKat* 45; *ZapKościer* 1587/73v; *ZawJeřt* 17; Abyřmy mocno wierząc w Bogá iedynego/ Oycá y Syná weřpoł y Duchá řwiętego. [...] żyli řpráwiedliwie *KolakSzczęřl* C4v; Tém Státuty *ad verbum* nie inferował, bo řá iuż iákoby ábrogowáné, weřpólek y vrząd ten. *SarnStat* 488 (2).

»(a, ano, ba) wierę(ć) (teź, snadź) i« (8): A wierę y niedbálcá czářem to poruřzy *RejWiz* 44v; Pomoga iey wárterze řtałość á pocźćiwność/ Wierę y przed potkániem vderzy ná nię mdłość. *RejWiz* 102v; Ano wierę y rozum chocia y nie wśytkiego/ Może nam wđdy podeprzeć baczenia náłzgo. *RejWiz* 112v (4); Ten rzecze/ wierę y zioł řzkodá ná to přlować. *RejFig* Ee; řadnyby řie nie bał/ Wierę řnadź y Niedźwiedziá/ chocia y przykro łamie *RejZwierz* 83; PAPIEZ. Mnie řye dořyc řřtało. (–) Bá wierę y mnie *OrzQuin* H2; rzeczy to řá wielkie y trudné: nie tylko ná mię hrubégo Ruřiná/ ále wierę téź y ná mądrégo Sálomoná *OrzQuin* H4.

»wtąź (a. wtęź) i« (3): Táke y řuřtynus/ kthorego teź wyznánie ieft w rozmowie z Tryfonem Zydem/ [...] wtąź y Tertulian w křięgách [...] kácerřkich/ y o Troycy toź wyznánie vczynił *GrzegRóżn* H (2); Wtęź y řydom: O ktorym (rozumiey pánye Křyřtuřye) wye byřmy myeli mowić *KromRozm II* v2v.

»(a) (wszakoź a. wszakże) w(ź)dy (przeię, teź) i« (36): *LubPs* R4; Wřpomagay kędy możeř wđdy teź y drugiego. *RejWiz* 187; Ktorzy [Kozacy] gárdłá w lekki řzańc/ dla řwey řławy řádźá/ A wđdy y ři niektorym/ á prze zazdrość wáđźá. *RejZwierz* 110v; Tedy Ezau rzekł [...] Wđdy teź y mnie błogořław miły oycze [*Benedic mihi.*] *BibRadz Gen* 27/38; *Prot* E; *SienLek* 32v; Owo pierze v ptakow [...] á wdy y to ma wielką cudność w řobie. *GórnDworz* L16 (2); *RejPos* 235 (2); thákże ogarz řzczeka iáko y kundys/ ále wđdy y ogarźá poznáć kiedy řzczeka ná wilká á kiedy záiáćá goni. *RejZwierz* 146v; A wřzakoź wđdy y ten co ták po řwiátu biega wđdy řie ćwiczy *RejZwierz* 160 (9); *WuřJud* 55v; wřzákżeby wđdy y od řiebie to rad řłyřzał *CzechRozm* 69; ále wđdy y te nie řá tákowe áby teź pogodzone y porownáne nie miály być *CzechRozm* 148; Wřzákże wđdy y tego dořoźyć nie zániechał/

iż tá ieft wola oycowfka *CzechRozm* 195 (6); *CzechEp* 28 (6); A wždy przecię y tácy fie iefcze náyduiá *OrzJan* 116; A wždy y to ieft także písmo ś. iáko y wżytká Ewángelia. *WujNT* 193; Bo gdybyście wierzyli Moyzefzowi: wždybyście y mnie wierzyli *WujNT Ioann* 5/46 (3).

»zaiste i« (1): Záiſte y práwo Boże ná takie poſtánowiło/ áby tak byli karáni *ModrzBaz* 85v.

»zapewne i« (1): Yan zápowne y yeffcze był ſwey [*Ewanielijej*] nyenápiſał *KromRozm II* c2.

»zaprawdę i« (10): Zapráwdę i tyś z nich ieft [*Vere et tu ex illis es*] *MurzNT Matth* 26/73; *Leop Luc* 22/59; *RejZwierc* 119v; *ModrzBaz* 20v (2); wſtyd záprawdę y powiádać *OrzJan* 87 (2); Záprawdęmci y dla tego niegodzien *LatHar* 145 (3).

»(a) zaraz(em) i« (50): *MurzNT Matth* 13/29 (4); Abowim nyemoże ſye żaden człowyek od cyáľá odłączyć/ iżeby fie zarázem y od głowy nye odłączył. *KromRozm III* F5v; *Diar* 38; dziecię [...] Ípołem y z mlekyem nápiya fie zaráz y złości. *GliczKsiąż* D4 (2); ku wywiedzeniu ich/ wieleś ſynow odiał/ á zaráz y one zátrácił w gwałtowney wodzie [*et pariter illos perdidisti in aqua valida*]. *Leop Sap* 18/5 (2); Vproś że mu zarázem y Kroleſtwo [*et pete pro eo regnum*] *BibRadz* 1.Reg 2/22 (2); *GrzegRóżn* G4v; *KochSat* C; Wieręś ty podobno s pieniádzmi zaráz/ y wzrok ſtrácił. *Górndworz* T2v; *BudNT* 1.Cor 15/52; Azáľz tego nie pámiętaľz iż Melchifedek był zaráz y Krolem Íprawiedliwym *CzechRozm* 180v (2); *ModrzBaz* 80 (3); *Oczko* 29v; Pan imię nieſie wielce ſwiętobliwé/ A niepoſłufznym zaráz y ſtráľzliwé. *KochPs* 171; *SkarŻyw* 575; *StryjKron* 340 (2); *CzechEp* 96 (4); lecz zarázem y to wyznaymy *NiemObr* 105 (5); *KochPieś* 39; Przydź Íkoro po wieczery/ náwiędz mátkę moię/ A weźmi z ſobą zaráz y ſieľtrzyckę ſwoię. *PudľFr* 31; A zarázem y ſtrzelbę ogromną puľczono. *KochProp* 14; *ActReg* 136; *LatHar* 564 (2); Ciáľo Pánskie w S. Sákrámenćie záras y w niebie. *WujNT* 396 marg (6); *SarnStat* 1181; *VotSzl* E3v; *KlonFlis* E3v.

»(a, i) zasię (a. zasie, a. zaś) i, i zasię« (24 : 1): Ale y zafię ia wyľokiey pychy ich [...] będę fie bał *WróbŻółt* 55/4; *MurzNT* 13v (2); Przywiodł záfie y trzećiego Sámmáá [*Adduxit autem Isai Samma*] *Leop* 1.Reg 16/9 (3); *Górndworz* S; *GrzepGeom* E2v; Pothym záfię y drugie poſłał ſľugi *RejPos* 237v (2); *KuczbKat* 420; Záś y to bedzie v was zá vľtáwę wieczną [*Et erit vobis in statutum saeculi*] *BudBib* Lev 16/29; *BiaľKaz* E4; BYli záś y faľszywi prorocy w ludu [*Fuerant vero et pseudoprophetae in populo*] *BudNT* 2.Petri 2/1; Y záś y tego/ iáko niepewne⁸⁰/ odľtápiwľzy/ co inľzego Koſćiołem wykľáda. *CzechEp* 302 (5); *Phil* G2; A ſtárfzy więc Wľódziſľaw Czechóm roľkázwówał/ A potym záś y Węgróm walecznym pánowáľ *KochFrag* 43; *LatHar* 717 (2); A záś y tych Íkromnych koľztow moglibyľmy powetováć Ínádnie *GrabPospR* N3; *PowodPr* 65.

»(a) zwłaszcza i« (2): á thák ſľuľľnie to ſamy Íprawy twoie wyľľawia/ á zwľáľćzá y przebráni twogi ktoreś ty obrał zá ſwięte ſobie. *RejPs* 214; *Theologia* [...] Nauká zwľáľćzá y vmieyętność Bożego ſłowá. *Mqcz* 454c.

a. Odnosi się do określeń wyznaczających kres czegoś, głównie czasu (665) : *BielŻywGlab* nľb 9; *GlabGad* N7v; ktory [obraz] y po dziliefzydzien trwa za Moľkwą na granici kxięľthwa Wiatki *MiechGlab* *4v; tamże Tatarzy gdi mimo Kijow iadá zová thy koľcioły Altymbaľana, to ieft złotimi głowami jpodziſdzien *MiechGlab* 6 (11); *WróbŻółt* Z6v (3); *RejPs* 168v; *LibLeg* 11/173 (5); *SekľKat* G3 (3); *RejRozm* 404; *RejKup* Bb (2); *KromRozm I* I; *LibMal* 1551/158v; *MurzHist* Iv; *MurzNT* 41 marg (3); *KromRozm II* d2 (3); *KromRozm III* Q4; *Diar* 32 (10); *DiarDop* 104; *GliczKsiąż* E5v

(11); *LubPs* dd2v (4); *KrowObr* 56v (3); *RejWiz* 99v (4); *Leop Deut* 29/28; *RejFig* Dd6v; Co w Rzeczypospolitey/ y dziś sławnie słynie. *RejZwierz* 50v (13); który [kamień] ięft y do tego czasu [*usque ad diem hanc*] na polu Iozue Betłámitý *BibRadz* 1.Reg 6/18; A od tegoż czasu y na potym zachowane ięft to prawo y ten zwyczaj w Izraelu aż y do dnia tego [*Et fuit in die illa et supra et positum est hoc in legem in ius in Israel usque ad diem hanc*]. *BibRadz* 1.Reg 30/25 (17); *OrzRozm* I2; *BielKron* 318 (36); *Mqcz* 276c (2); *OrzQuin* Z3v (5); *SarnUzn* F3v; *LeovPrzep* Bv (3); *RejAp* AA3v (27); *GrzepGeom* B2; *RejPos* 23v (51); *RejPosWiecz*² 95v; *BiałKat* 236; *HistLan* F4v (5); *RejZwierc* 62v (11); *KochMon* 27; *WujJud* 48v (8); *WujJudConf* 48v (8); *RejPosRozpr* cv (2); ięftechmy poddani zbracia náfz [...] náfz łup/ y náfz pohánbienie/ áfz y do dnia dzisieyżego [*usque in hodiernum diem*]. *BudBib* 3.Esdr 8/75 (5); tedy możefz w táki Stawek w łádzić náfz odroft kilkádzieśiat kóp/ y do Stá kóp. *Strum* P2; *BiałKaz* A4v; Słowieńkie piśze się przez A/ Błazen/ od ktorego słowa y teraz mowimy po błazać. *BudNT przedm* b7v *marg* (6); *CzechRozm* 117 (13); *PaprPan* K3v (5); *KarnNap* E2v (2); co się wždy iednak ięfzcie w łtaniech Duchownych y do tych czasów zachowuie [*id quod inter homines ecclesiasticos adhuc observatur*] *ModrzBaz* 32v; Zły ięft trwáłości łtroż boiażń: á zaśię dobrotliwa ku káżdemu y łáfkáwa łkłonnoś wierna ięft y do wieczności [*fidelis est vel ad perpetuitatem*]. *ModrzBaz* 127 (3); *KochOdpr* C3v (2); *KochPs* 104 (3); *SkarŻyw* 71 (5); *StryjKron* 542 (24); *CzechEp* 31 (9); *CzechEpPORz* *2v (3); *NiemObr* 94 (13); *KochFr* 60 (3); *ZapKóścier* 1584/53; *KlonŻal* C; *KochPhaen* 9 (2); *ReszPrz* 14 (2); *ReszList* 144 (3); *WerGośc* 257; Bóg fałzu niechce: á iáko miłuie Spráwiedliwego Píafz y dziś to czuie *KochPieś* 12; łktorego [zamku *Rytwiany*] łie po yego Smierci piłali Sinowci yego Ritwianłkyemi az y poten tzas łie piłzáf *PaprUp* E4 (3); *KochProp* 15; *ActReg* 39 (12); *GrochKal* 23; *GórnTroas* 34; *KochCz* B; *GrabowSet* F2v (4); *KochFrag* 48; *OrzJan* 130 (2); *OstrEpit* A3; Niech będzie błogóśławione imię Páńłkie. R. Od tego czasu y náfz wieki wiekuiłte. *LatHar* 342; *RybGęśli* D4 (2); *WujNT* 518 (29); *JanNKar* C2; połtánawiamy: áby od tego czasu y nápotym záwždy opiekun káždy/ [...] dołtáteczné Inwentarze dóbr y dochodów wziętych poczynił *SarnStat* 585 (24); *SkarKaz* 277a (3); *CzahTr* G2 (3); *PaxLiz* A3; *KlonWor* 28.

W charakterystycznych połączeniach: i do czasów niniejszych (1), do dnia dzisiejszego (1), do dzisiejszego czasu (2), do dzisiejszego dnia (1), do dzisiejszego dnia (1), do tego czasu (24), dziś (a. dzisiaj) (407), dzisiejszych czasów (1), po dzisiejszy czas (2), po dzisiejszy dzień (11), po dziś (a. dzisiaj) (16), po dziś dzień (46), po ten czas (3), teraz (115).

Połączenia: »a i jeszcze« (2): Pileccy. TA Pilcáf z dawnáf czemuś/ náf Bożey miłóści/ A y dziś ięfzcie práwie/ ták łeży we młóści. *RejZwierz* 87v; *RejPos* 271v.

»a k temu i« (1): Bo o nim Bog Ociec dał iáwne łwiádectwo/ iż go był bárzo vmilowáf raczył. A ktemu y dziś włtáwiczné łtoi przed obłicžnołciáf iego *RejPos* 133.

»a to i« (1): A to y teraz na Rokach Krakowskich i Sandomirskich, na Rokach Halickich y Komiłsy otłumaczebych był niezabiegał. *ActReg* 164.

»(a) (śnadź) jeszcze (oto) i, i jeszcze« (116 : 24): *PatKaz* I 13; ktore [piěśni] ięfzcie j do czasów ninieyłzych na niełzporzych bywafiá łpiewany. *BielŻyw* 171; *MiechGlab* 75 (2); *LibLeg* 10/63v; *LibMal* 1548/140; *DiarDop* 113; *LubPs* Sv *marg*; żydowie nie wierni [...] ięftzte y do dzisieyłzych czasów/ przypifuiáf moc ołobliwáf temu łłowu *Tetragrammathon* *KrowObr* 100; Bo mie

takie przełtráchy gdym tu fzedł potkáły/ Ze fnađz iefzczé y teraz włoły ná mnie wftáły. *RejWiz* 109v (6); *RejZwierz* 43v; A iefzczem otho y dżiś teyże fiły iáko y ná on czas [*Adhuc sum hodie fortis quemadmodum in die*] *BibRadz Ios* 14/11 (6); *OrzRozm S*; *BielKron* 338v (58); *RejAp* 59v (8); Y dla tego iefzczé y po dżifiefyzy čás fákraméntá zowiemy widomemi fłowy. *RejPos* 31 (15); *RejZwierz* 18v (5); *BielSpr* 4 (2); Sálmánázár [...] záložyl grunty kościoła Páńlkiego w Ieruzalem/ ktory iefzczé y do tego czáfu buduią [*et exinde usque nunc aedificatur*] *BudBib* 3.*Esdr* 6/20; á to od wieku przodkow nálfzych/ y iefzczé do te^{go} czáfu ieftefmy w wielkim grzechu [*quoniam a temporibus patrum nostrorum sumus in magno peccato usque ad diem hunc*] *BudBib* 3.*Esdr* 8/74 (2); czego iefzczé y do dnia dżifiefyze^{go} znáki fą pewne *CzechRozm* 103v (11); *PaprPan* Y3v; *StryjKron* 467 (2); *CzechEp* 253; *NiemObr* 160; *KochEpit* A3; *KochFr* 113; *WerGośc* 257; *KochSob* 59; *KochWr* 40; *KochFrag* 51; *JanNKar* B4; *SarnStat* 1225; *KlonWor* 13 (2).

»już i« (4): *Diar* 76; iákoż iuż y dżiś ná oko widziemy fmećek niemáły miedzy tymi kupcy *RejAp* 152v; *RejPos* 260; *CzechRozm* 116v.

»(a) (też) oto i« (5): Iáko też oto y dżiś náfze nędzne Konftántinopolim/ ktore pirwey było zwano Bizáncium. *RejPos* 300 (2); A oto y teraz dopiero/ ku wtwierdzeniu wiáry mey/ przyfzłomi też to ná pamięć *CzechRozm* 14 (2); *PaprUp* G4.

»(a) snadz i« (2): gdyż tám nátym vrzędzye to nalepfzy fługá był/ á fnađz y podzifiefyze czáfy iefzczé iefť *RejPos* 324v (2).

»(a) tak(ci) (a. takież, także(ć)) (też) i, i także« (26 : 1): Tákci też y dzis nálafl by tákich páfmo nyemále. *GliczKsiąż* B6v; Ták też y dzis v nas nye znáć co Włoch/ co Nyemyec [...] á co Polak *GliczKsiąż* F4 (5); *LubPs* V4; *RejZwierz* 43; *BielKron* 48v (4); *SarnUzn* G5v; *RejAp* 107 (3); *HistRzym* 51; A thák y dżiś nas iefzczé tákich wiele *RejPos* 10; to ták rozumiey iż fie y dżiś tákże wftáwicznie s tobą dzyeie *RejPos* 296v (5); *RejZwierz* 84v (2); *BielSpr* 70; Tákżeć też y teraz [...] żaden też przyść nie może do Bogá/ áni go też poznać *CzechRozm* 23v; Tákżećby y teraz było. *CzechRozm* 188 (3).

»(a) też (snadz) i« (15): *OpecŻywPrzedm* C3v; Przeto też y podziřdzien ich finouie ftop fwych rodziczow nafladuiaći idą bez chyby na zatracenie. *BielŻywGlab* n1b 15; *RejPs* 162v; *MurzNT* 116; *LeovPrzep* C; Coby fie theż fnađz y dżiś dzyało y dzyać będzie káżdemu wiernemu řprawcy á pořłowi Páńlkemu. *RejPos* 303 (3); *CzechRozm* 163; *KochOdpr* C; Tyś niebo/ y ziemię řtworzył: á téż y dżiř/ pánie/ Twym porządkiem wfzytko idzie/ wfzytko fłucha ciebie *KochPs* 183; *CzechEp* 357 (2); *NiemObr* 28; *WisznTr* 18.

B. Na początku wypowiedzenia. (Partykuła wiąże się tu z następującym po niej składnikiem, a nie z pozycją otwierającą wypowiedzenie; razem z tym składnikiem może ulec przeniesieniu w ramach szyku wyrazowego wewnątrz wypowiedzenia) (1737) :

a. W pozycji pozornie zespalającej (598) : Rzekł Ezop/ práwieř ořádzil/ Y iam ci w tym niepobłádzil. *BierEz* D2 (6); *FalZioł* I 16d (9); *WróbŻołt* 76/3 (3); Abram iednegoř fyná miał Y tego był ořiárował *RejRozpr* B2v (9); *RejJóz* H2 (9); *RejKup* d7 (20); *MurzNT* 128v *marg* (2); *KromRozm* III C; *LubPs* K2v (2); *KrowObr* C2 (3); *RejWiz* 43v (7); Wydárł tedy Dawid ono wfłyřtko co byli zábráli Amálechitowie/ y dwie żenie řwoie wzięł zálie [*Eruit ergo David omnia quae tulerant Amalecitae et duas uxores suas eruit*]. *Leop* 1.*Reg* 30/18 (6); *RejFig* Cc4v (2); *IVpiter* był zacny

Krol/ zá wieku złotego/ Y dzis ná wieczną pámięć/ łławna gwiazdá iego/ Imieniem iełt przezwaná *RejZwierz* 48 (8); Oto nogi tych ktorzy pogrzebli mężá twego tuż v drżwi łá/ y ciebieć wyniołá [*Ecce pedes eorum qui sepelierunt virum tuum ad ostium et efferent te*]. *BibRadz Act* 5/9 (2); *OrzRozm T2v* (3); dobre miłuy/ á nieprzyiaciele moie kárz/ y mnie nie przepuľzczay iełli wykroczyć. *BielKron* 148v (11); *KochSat C*; *Prot Dv*; *SienLek* 68; *RejAp* 171v (2); Záprawdę záprawdę powiádam wam/ y wy będyecie płákác y nárzekác *RejPos* 125v (2); *BiałKat* 138v (5); *BielSat N3*; Pan CHrístus ćierpiał/ y my człónki ie^{go} ćierpieć muśimy *KuczbKat* 435 *marg*; Aleć wierz mi y toć łtánie zá ięczmien *RejZwierz* 107v (14); *BielSpr* 75; *WujJud* 231v; *WujJudConf* 204; *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* [143⁴]; *BudNT przedm* a5v; *CzechRozm* 8v (3); *PaprpPan Pv* (5); ále łtymto łtoi/ iż iáko Chryłtns páłterz/ y Piotr páłterz: Chryłtus światłóć światá/ y Piotr światłóć światá: Chryłtus opoká kościelna/ y Piotr opoká kościelna/ ále inłzym á inłzym łpołobem. *SkarJedn* 73 (6); *KochOdpr A4* (3); *Oczko* 31v; Wyłłuchałéś mię w złe czáły moie/ Profzę/ y dżiś mi day vcho łwoie. *KochPs* 21 (4); *SkarŻyw* 101 (12); *StryjKron* 566; *CzechEp* 215 (2); *KochFr* 60; *KochMarsz* 153 (2); *WerGość* 219; Máią Księża łwe Seymy/ Mniłzki kápituły/ Y złodziey ná łwobodzie iełt w łwey rzeczy czuły. *BielSjem* 11; *KochSob* 56 (2); *KochTarn* 74; *PudłFr* 70; *GórnRozm I3* (3); *ActReg* 118 (3); *GostGosp* 18 (6); *GórnTroas* 66 (2); *KochPij C2*; *KochFrag* 45: Těžem piérwéy iák wiécie/ vchodził zá Bogá/ Y teraz iść ná gody/ niezdami łie trwogá. *OstrEpit A3v*; *WyprPl C2* (2); *KołakSzczęśł B3*; bo ia żywę/ y wy żyć będziecie [*quia ego vivo et vos vivetis*]. *WujNT Ioann14/19* (7); *SarnStat* 1073 (3); ja nie każę pisać, jedno kiedy będę chciał. i odprawować się będę z tobą. kiedy będę chciał. *ZapMaz II G* 97/89v; Iam błogołławił chleb/ y wy błogołławćie. Iam ofiárował y wy ofiáruyćie. *SkarKaz* 155b (4); *CiekPotr* 54; *GostCast* 27 (3); Iam zdrowie łwoie zá was y zá włyłtki położył: y wy ták bráty łwoie miłuyćie. *SkarKazSej* 669b; Toć iełt dułzne trapienie y wnątrzna kátownia: Y w piekle wielomękim łnadź ieý niemálz rownia. *KlonWor* 37.

W charakterystycznych połączeniach: i dżiś (13), teraz (3).

Połączenia: »i tak(ci)« (4): Powiedzyał mu Abiron/ iuż to być nie może/ Y tákciem iuż zámielzkał dla ciebie nieboże. *RejWiz* 170 (2); *KochJez Bv*; A choć drugi zaydźie w látá/ Y ták ón vydźie zá łwátá. *KochSob* 58.

»i takżé« (1): Oćiec moy áłz do tego czáłu prácuie/ y ia tákżé prácuię. *BiałKaz E4v*.

»i też (snadź)« (10): *RejKup dd2* (2); Y ten też łnadź nie dobre będye miał wyłpánie. *RejWiz* 72; *Leop Ez* 27/24; Helizeułz im záłię/ ták powiedział potym/ Daycye iedno wy pokoy/ y iác też wiem o tym. *HistHel D3* (2); *CzechRozm* 38v (2); Iábłęcznik/ grulzecznik/ ocet z tego dobry bywa: y wiśniány też może czynić *GostGosp* 132 (2).

α. *Pomiędzy imiesłowowym równoważnikiem zdania i wypowiedzeniem nadrzędnym (kolejność dowolna) (61) :* *FałZioł II* 11b (2); *RejJóz Gv*; *MurzNT* 56; *KromRozm III K7v* (2); *RejWiz* 73 (2); Iednáł Iudá łiołthrá ieý niewierna nie bałá łię/ ále też odłzedłzy y łámá łię łcudzołožyłá [*sed abiit et fornicata est*]. *BibRadz Ier* 3/8; *OrzRozm Pv*; *BielKron* 265v (2); *OrzQuin K2v* (2); ále ona teý iego przychylności nie przyimuiác/ y pátrzyć nań niechciálá *GórnDworz Bb2v* (3); *RejPos* 53v (6); Pocźnieli też vciekác vgonić go łnadnie/ Záplotłzy w ploderhuzy nogi y łam pádnie. *RejZwierz* 241v; *BudNT Gal* 2/16; ále łie tego boyćie/ co ciáło zábiwłzy/ y dułżę dáć może do ognia. *CzechRozm* 253;

oni ią błogosławieni [...] ktorzi iami miłuiąc pokoy/ y miedzy drugimi iáráią iie o pokoy. *ModrzBaz* 67; *SkarŻyw* 352 (6); *StryjKron* 582; *CzechEp* 126 (3); Do ktorego przyiřtapiwiřzy/ kámieniá żywego [...] y wy iáko żywe kámienie buduyćie iię *NiemObr* 34 (2); *KochWz* 140; *ReszList* 149; *WerGoř* 238; A zbáwiwiřzy iług y wierney czełáđzi/ Y ćiebie záráz zá niemi/ w teř tropy Mokra řmierć poda w iłonych wod zatopy. *GrochKal* 11; *GórnTroas* 30; *GrabowSet* A3; A ktorzybykolwiek was nie przyięli: wyiřzediřzy z miáitá onego/ y proch otrzáłayćie z nog wářzych ná řwiádectwo przeciř im [*Et quicumque non receperint vos, exeuntes de civitate illa etiam pulverem pedum vestrorum excutite*]. *WujNT Luc* 9/5 (4); záléciwiřzy iřkromnie pracá moię życzliwą przeciř Oyczyźnie: y iám řiebie pod iáiřkę y obronę W. K. M. zálécám y vćiekám *SarnStat* *4v (3); Wlářnie iáko Ruř mowi: ieden idźie k iefu/ Y ręćzniká nie rzeřąc: drugi czeřze k bieřu. *KlonWor* 68; *SzarzRyt* D2v.

Połączenie: »i teř« (7): *OpecŻyw* 179v; A iřhawiřzy iie lepiřzey myřli wřřyřcy y oni teř iedli [*Animaequiores autem facti omnes et ipsi sumpserunt cibum*]. *Leop Act* 27/36; Zá ie^{go} wieku iuřz iię bárzo ludzie rozkrzewili/ á mnořąc iię ćiáły/ y złoř teřz y niepráwoř rozmnożyli. *SkarŻyw* 269; Ktemu/ powiedźiáwiřzy to/ y tego teř nie zámilćzał *CzechEp* 207 (2); *CzechEpPORz* **v (2).

β. *Wypowiedzenie główne poprzedzone jest wypowiedzeniem podrzędnym: podmiotowym, dopełnieniowym, przydawkowym, okolicznikowym celu, czasu, miary, miejsca, porównania, przyczyny, sposobu, warunku* (298) : Ieřzćeć to żniwo niepewne: Gdyć ná przyiáćioły wźięto/ Y iutroć nie będzie żęto. *BierEz* O (5); Zapráwdę powieda^m to wám/ cirpięlitiz iá ij wy cirpcie *OpecŻyw* 92v (4); a ktorichbi Mykolay Tlvmacz wasch wczarigrodzie poznał a powiedział ysch to są waschj poddany a livdzie Kroleřtwa polskiego, y thesmi yvs wolnemy vczinicz kazaly *LibLeg* 10/67v (6); *RejPs* 207 (3); *RejRozpr* B3v (3); *SeklWyzn* g3; Bych ia tak widźiała twoie Y garło by iřnadz wáżyła Abych iie ich wzdy pomćiła *Rejřóz* H6; Gdy Bog raczy y włos z głowy nie iřpadnie *Rejřóz* I6 marg (6); *SeklKat* G4; *MurzHist* F2v (2); iakobyřcie chćieli aby wám ludzie czynili/ y wy im takźe czyńcie [*Et, prout vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis similiter*]. *MurzNT Luc* 6/31 (7); *KromRozm III* L8v (2); *Diar* 56; *BielKom* D; *GliczKsiąř* B; *GroicPorz* [11⁴]v; *KrowObr* 157 (8); A coř iie miał ozdobić ich cnotą by złotem/ Y gniazdem iie popluřkařz by iáiřkołká błotem. *RejWiz* 100; A co inych dziřakow/ ktoby ie pámiętał/ Wiem że gdybyř ie vřřzał/ y iámbyř iie iękał. *RejWiz* 161 (10); Gdziekolwiek będzie powiádaná tá Euángielia po wřřyřtkim řwiećie/ y to co tá vćzyniła/ będzie powiádano ná pámiątkę iey [*Ubi cumque praedicatum fuerit evangelium istud in universo mundo, et quod facit haec narrabitur in memoriam eius*]. *Leop Mar* 14/9; Tá k iákořmy pierwey powiádáli/ y teraz záiie powiádam [*Sicut praediximus, et nunc iterum dico*] *Leop Gal* 1/9 (8); bo záginielić ciáło/ y głowie niedobrze iie řtánie: bęđzieli ciáło zdrowe/ y głowá w řwey cáłořci zořtánie. *LeszczRzecz* A5v (2); *RejFig* Cc; Mieliciechmy teř kiedyř/ ony Kálimachy/ Lecź gdy ie wřpomináią/ y dzis o nich iřtráchy. *Rejřwierz* 76; iefli iię go przemy/ y on iię nas záprzy [*Si negaverimus et ille negabit nos*]. *BibRadz 2.Tim* 2/12 (2); *OrzRozm* E3; *Emilius* [...] ióbie kroleřtvo przywáiřczyřł. A áby był beřpiećnieyřzy/ y řyná iego Egiřtá zabił *BielKron* 98v (8); *GrzegRóżn* B4v (3); *Quomodo sim affectus ipse non facile dixero*, Yáko mi iie wodźy álbo co mi iie dzieye y iám tego nie umiem powiedzieć. *Mącz* [114]c; *OrzQuin* A4v (2); *ProtStoj* E2; A iże mowiá tu/ że Syn Boży ieft teř *principium*, ále rzeřzy iřtworzonych/ Y toć ieft bluřnirřtwo *SarnUzn* E3 (5); *SienLek* 104; *RejAp* 132v (5); A czo iie řmiáłořci á wielkiego řercá

dotycze/ y w tym drugie białęglowy nie łą męłczyzn podleýfze *GórnDworz* Y3v (9); Gdyż tobie lew niezáfłkodził y ia tobie przepułfzczam *HistRzym* [118] (2); Ale iż mnie przełładowáli y łłowá moie/ y wasci przełładowáć będą *RejPos* 335v; á kto nie ma/ y to co mnima áby miał/ będzie od niego oddalono. *RejPos* 337 (8); *BiałKat* 96; *HistLan* F5v; Ktory mię pożywa/ y on dla mnie żyć będzie. *KuczbKat* 180; *RejZwierc* 242 (5); Iáko mie Oćiec połłał/ y ia was ślę *WujJud* 153v (3); *WujJudConf* 82v (3); *MycPrz* II C3; *Strum* Lv (2); *BiałKaz* F4; *BudNT Matth* 21/24 (8); *CzechRozm* 35 (3); *PaprpPan* M4v (3); *ModrzBaz* 35 (2); *SkarJedn* 59; A iełli táń pozwalamy ognia/ że iełt wieczny/ y to przy tym pozwolić powinna/ że y śiárká wieczna *Oczko* 6 (6); *KochPs* 203 (2); *SkarŻyw* 355 (6); *MWilkhist* K4v; *StryjKron* 305 (2); *CzechEp* 98 (10); *NiemObr* 120 (3); *KochFr* 118 (6); *BielSen* 4; *ZapKóścier* 1586/63v; *ArtKanc* R20; *GórnRozm* D2 (2); *Paprup* I (2); Śmierć nie dźieli nas/ ni ona przebiéra/ Gdy ciało zgryzie/ y dułzá wmiéra. *GórnTroas* 31; *KochCn* B3v; *GrabowSet* K4v; GDy łczęścié niechce/ y ráda póbłądzi/ Fortuná światem/ nie nas rozum/ rządzi. *KochFrag* 39 (2); *OrzJan* 25; *LatHar* 188 (4); Iełli będziecie miełzkáć we mnie y słowá moie będą w was miełzkáć *KołakSzczęł* B2v; Pokiście nie vczynili iednemu z tych namnieýłzych/ y mnieście nie vczynili [*quandiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis*]. *WujNT Matth* 25/45; á iákom powiedział Zydóm; gdzie ia idę/ wy przyść nie możecie: y wam teraz powiedam [*sicut dixi Iudaeis ... et vobis dico modo*] *WujNT Ioann* 13/33; Wierzyćie w Bogá; y w mię wierźcie [*Creditis in Deum, et in me credite*]. *WujNT Ioann* 14/1 (32); y owłzem gdy iednę prawdziwie otrzyma/ y drugá zaráz poćiągnie *WysKaz* 4 (3); *SarnStat* 722 (4); *KmitaSpit* A2v; *PowodPr* 27; Iákoby rzekł: Iełli w Bogá wierzyćie/ y w mię choć mię człowiekiem być widźcie wierźcie. *SkarKaz* 548b (8); Záprawdę poniewáł ten bálámuci: y ia Potrzymam go ná łłowie. *CiekPotr* 69 (3); Gdzie fię dom pięknie świeci/ Táń każdy ptak rad leci. Ale kiedy odarty á łłkárády będzie/ Y domowy gołębek nie rad ná nim łiędzie. *CzahTr* H4v (2); *GosłCast* 69 (2); Bo gdy okręt obrony nie ma: y on ze włzytkim co zebrał/ vtonáć mułi. *SkarKazSej* 667a (3).

W charakterystycznych połączeniach: i dziś (1), teraz (zasię) (8).

Połączenia: »i tak« (1): Bo Niemcy pod przymiérzem do Polłki wtárgnęli/ A iáko bóg chciał/ y tak przećie klęfkę wźięli. *KochProp* 10.

»i takież (a. także)« (3): *SarnUzn* H; gdyż tobie to iełt miło/ y mnie takież *HistRzym* 77v; Gdy drugi brát wołáć ná ludzie o pomoc/ począł: y onego tákże zránił *SkarŻyw* 373.

»i też« (22): Ale gdyby nie pámiętne Y łędzić też nic niechętne *RejRozpr* C2v; *MurzNT Luc* 11/34; *KrowObr* x3v; Ktorzy łie z ludźmi nieczyłthemi łtowarzyłzáia/ y łámi też łie nieczyłtemi łtawáia. *BibRadz* I 66b marg (4); *SienLek* 140v; *KochList* 2; *CzechRozm* 33; Wiec [!] iáko Pan Chriłtus vmárl/ y my też mamy vmrzeć grzechowi. *KarnNap* B2v; Ktoby krew ludzká przelał/ y iego też krew niech będzie przelána [*Qui hominis sanguinem effuderit, ipsius quoque sanguis funditor*]. *ModrzBaz* 78v; *SkarŻyw* 336 (2); *CzechEp* 55 (2); *WerGoł* 209; *WujNT Luc* 11/34; *SarnStat* 298; *SkarKaz* 157a (2); *GosłCast* 57.

»i też takież« (1): Przeto tedy iż dzieci łpołeczność mieli z ciałem y ze krwią: y on też takież łtał łie im vczeńnikiem [*Quia ergo pueri communicaverunt carni et sanguini, et ipse similiter participavit eisdem*] *Leop Hebr* 2/14.

b. W pozycji pozornie nawiązującej (1139) : *BierEz* G (18); *OpecŻyw* 92 (7); *PatKaz* II 49 (2); *FalZioł* I 29d (26); *BielŻyw* nlb 6; *GlabGad* P7v (3); *BierRozm* 26 (2); *KlerWes* A2; *WróbŻołt* 118/13 (4); *RejPs* 148v (5); *LibLeg* 11/28 (2); *RejRozpr* B3v (10); *LudWieś* A2; *SeklWyzn* 3v (9); *RejJóz* D (8); *LibMal* 1550/154v (3); *SeklKat* E2 (13); *RejRozm* 407 (3); *RejKup* o5 (18); Tákci zá łobą myał piłmo Arius/ yáko Sabellius/ [...] Y teras nye mnyey fy e piłmem bronyą Nowokrzczęncy/ niż Luteranowye álbo Sákrámentarze. *KromRozm I* M3v (9); *MurzHist* F2 (5); *MurzNT Ioann* 8/11 (8); *KromRozm II* p (14); Wyęcey muśimy łluchác bogá niżli ludzi. (–) Y to przyymuyę. *KromRozm III* M (21); *Diar* 48 (6); *DiarDop* 116; *BielKom* D2 (5); *GliczKsiąż* B4v (3); *LubPs* F2v (3); *GroicPorz* s4 (8); A także też Pan Kryřtus przed miáłtem w ogrodzie był pochowan/ y Lázarz Betháński. I dziś iefłtze ten obyřzay záchowywaia/ na rozmaitych mieyřcách krzeřćianie *KrowObr* 105 (15); *RejWiz* 48 (26); *Leop Deut* 1/37 (14); *UstPraw* E3; *LeszczRzecz* A4v; *RejFig* Cc2 (3); *RejZwierz* 101v (16); *BibRadz Gen* 18/32 (12); *OrzRozm* G4v (8); Kto wřdy iákokolwiek przyłczon bywa do żywych/ ma nádzyeie iefłcze zołtác. Y pies żywy ma nád lwá zdecbłego. *BielKron* 81v (28); *GrzegRóżn* K3v; *KochZg* A4v; *KwiatKsiąż* F3v; Digitum nusquam a sententia. Y ná yednym pálcu nie odřłępowác od řwego mniemánia. *Mqcz* 88d (18); *OrzQuin* C2v (3); *SarnUzn* G6 (2); *SienLek* 85 (8); *SienLekAndr* a3; *RejAp* 3 (3); *GórnDworz* R5v (18); *HistRzym* 109v (3); Thák bowyem iefł nápiřano przez Proroká: Y ty Bethleem miáłto żydowłkye nie yełteř naymniefłze myędzy Kfiążęty żydowłkyemi *RejPos* 35 (15); *BiałKat* 133v (7); *BielSat* B4 (4); *GrzegŚm* A3v (2); *HistLan* F5 (3); *KuczbKat* 90 (4); Pánowie poczęli znouwu řzepthác. Krol záłię powiedział: Y terazci ia themu rozumiem czo řzepcecie. *RejZwierc* 154 (45); *RejZwiercPodw* 183v; *BielSpr* b2v (3); *WujJud* 5 (31); *WujJudConf* 72v (5); Y dziatki pochobne być máia ku pobożnořci. *RejPosWstaw* [41³] marg; *BudBib Am* 7/6 (21); *HistHel* B2v; *MycPrz* II B2v; *Strum* A3 (8); *BiałKaz* L4; Lecř wczembykolwiek kto řmiał/ wglupřtwie mowie/ řmiem y ia. Iudowie řá? Y ia. Izraélitowie řá? Y ia. Nařienie Abráhámore řá? Y ia. [*Hebraei sunt et ego; Israelitae sunt et ego; semen Abrahae sunt et ego*]. *BudNT 2.Cor* 11/22 (14); NAVCZYCIEL. Y teraz iefłcze toř mowie/ y przyřym řtoię/ iř o cudow czynieniu niemář powřzechney obietnice *CzechRozm* 189v (19); *PapřPan* E3 (36); *ModřBaz* 142 (6); *SkarJedn* 2 (15); *KochDryas* A2; *KochOdpr* A4 (2); *Oczko* 6 (2); *KochPs* 73 (12); *SkarŻyw* 70 (41); *KochTr* 26 (2); *MWilKHist* F (3); *StryjKron* 56 (4); Y pogánie wiáre nieprzyiaćielom chowáia. *CzechEp* 13 marg (13); *NiemObr* 9 (9); *KochEpit* A2 (2); *KochFr* 132 (6); *KlonŻal* Bv (2); *KochBr* 151; *KochMarsz* 153; *KochPhaen* 21 (3); *KochSz* Bv (2); *ReszList* 181 (2); *WerGořc* 222 (3); *WerGořcPapř* 202; *WerKaz* 279 (2); *WisznTr* 24; *BielSjem* 5; *KochPam* 87; Cóż temu rzyć? y řzkodá głowy płowác/ Lepięy fy e nam ná lepřze czáły chowác *KochPieř* 26 (5); Czářem też [kot] y z dáchu řpádnie/ A przedřię ná nogi pádnie: Y Chłop foremnieřzy bywa/ Gdzie kot welbie przemiefłkiwa. *KochSob* 59 (4); *KochTarn* 79; *PudłFr* 18 (9); *ArtKanc* K19 (2); *BielRozm* 13 (3); *GórnRozm* A2 (17); *PapřUp* C3 (10); *KochProp* 10 (2); *ZawJeřt* 17 (2); *ActReg* 32 (11); *GostGosp* 84 (2); *GostGospSieb* +4; *GórnTroas* 4 (6); *GrabowSet* Rv (3); *KochFrag* 17 (2); *OrzJan* 93 (4); Miáre trzymay we wřzyřkim: y kón miernie rořły Lepřzy niż bárzo drobny/ y nářbyt wyniořły. *WyprPl* B3 (5); *LatHar* 710 (14); *KołakSzczęřł* Bv; *RybGęřli* B4v (4); *WujNT 2.Cor* 11/22 (69); *WysKaz* 12; WŁASNY PŁASCZ. Y włáfnéy řwéy rzyćy nie ma nikt gwałtem řwá włáďą odéymowác. *SarnStat* 681 (10); *GrabPospR* L3; *KmitaSpit* A2; *PowodPr* 59 (2); *SkarKaz* 456a (45);

CiekPotr 61 (14); *CiekPotrSzym*)(3v (2); *CzahTr* B2v (5); *GosłCast* 30 (7); Y do rządzenia bydlą dowcipnych potrzebá: což do ludzi? *SkarKazSej* 662b *marg* (22); *KlonFlis* B4v (3); *SapEpit* B4 (3); Y dziś między chciwymi fą takowe głofy/ Znimy złotą pszenicę/ żnimy złote kłofy *KlonWor* 13 (4); *ZbylPrzyg* Bv (2); *SzarzRyt* A (5).

W charakterystycznych połączeniach: i dziś (jeszcze) (23), teraz(ci) (jeszcze) (44).

Połączenia: »i snadź« (1): Bowiem każdemu człeku [...] Rozmyśl do kaźdey rzeczy nadobnie przyśtoi Y mniej snadź tego trzeba teraz w mey przygodzie Bo żadny mądr nie bywa aliż więcz po łzkodzie *RejJóz* I2.

»i tak« (3): Otożci o śliwy niedbam/ Y tak ich nie rádá iadam *BierEz* L3v (2); Y tak wełbie rozumu potrzeźwiu nie wielé/ A oštátek chcą zálac w to miłe wefelé *KochPieś* 21.

»i takież (a. także)« (8): *KrowObr* 207; KOrynthowie fą z kráiny Acháiey. Y ci thakież flowo prawdy od Apoštoła flyfeli *Leop* NN6; *CzechRozm* 11 (3); Y wnowym zákonie także bez piśaney Ewanieliey był przez čás nie máły kościół Chryśtułow. *SkarJedn* 11; *SkarKaz* 609a; *PaxLiz* D4.

»i też« (59): *BierEz* R3v; *FalZioł* I 35d (2); *March*² D2v (2); *ConPiotr* 32; *SeklWyzn* a2 (2); Rachel takież żona iego dziękuie przypominaiącz też y dziatki swoie Y iac bych też thak mogła rzec *RejJóz* A5v; Ity też chłopie rataiu/ pytaż się drogy doraiu. *SeklKat* A4v (2); *RejKup* g8; *BielKom* D2v; CHwalże zázwdy dufo moiá Páná Bogá moiego/ Y ia go też chwalić będę zá żywotá swoiego *LubPs* ff2; *KrowObr* 224; *RejWiz* 144; *Leop* 3.Reg 13/18 (2); *BibRadz* 2.Cor 11/22 (7); *OrzRozm* T3v (2); obaczył Kryfthus [*ludzi idących*] rzekł swoim. Pietrze iuż się moiá męka przybliża. Piotr rzekł/ y moiá też s tobą pánie *BielKron* 420v; Etiam tu id asseris, I ty też to twirdźiż. *Mącz* 387c; *OrzQuin* B4 (3); *SarnUzn* F3; *SienLek* 107v (3); *RejZwierc* 83v (3); NAVCZYCIEL. Y tobie też niech da Pan dobrą noc *CzechRozm* 10v (9); *KochOdpr* D2v; *SkarŻyw* [197]; *NiemObr* 31; *WisznTr* 26; *ArtKanc* N9v (3); *CiekPotr* 43; Frau. Y myć się też dziwować snadź nie przeštawamy/ A zwłáčzá gdy ná pámięć łobie przytaczamy Młodźieńcá tego *GosłCast* 30 (2); Oduścił mu zakonnik. Y autor też prośi/ Niech zá to od Káplánów gniewu nie odnośi. *KlonWor* 71.

»i też takież« (1): Páweł święty żegluiąc do Rzymá po Morzu/ [...] przybił się do brzegu [...] Boniportus: Y my też także rozbieráiąc piśmá Moizełzowe/ Prorockie/ y Apoštołłkie [...] á tośmy się iuż przypłáwili do brzegu *SarnUzn* H6v.

»i zasię« (1): Tedy przereczzone lekarźstwo ieft k temu barzo dobre, Y to zafię nie mniefy ku takowemu boleniu flufy. Wycifni wodnoć z Bań/ zmiefzay z rożanym oleykiem *FalZioł* V 41v.

C. Partykuła uwydatniająca. Połączenia z przyimkami (1578) :

a. »i z +[I]« = *razem, wraz* (1571) : *ZapWar* 1550 nr 2664 (14); *MetrKor* 34/265 (5); *BierEz kt*; *OpecŻyw* 114 (6); *ForCnR* C; *LibLeg* 6/192 (59); o natychmyaft fthraczon z onego myfłczca nayfzlachethnyeyfego w głąbokofzcz pyekyelną y z ynymy anyoły *PatKaz* II 23v (6); gdyfz helias modlytwą fwą z nyeba ognym/ kfyżą y z yego poddanymy fpalył *PatKaz* III 144 (2); *HistJóz* E4 (3); Zaiączka marczowego thak czálkiem w garnczu/ włożywfzy do piecza wfufzyć y z fierfcią á potym go na proch ftłucz. *FalZioł* V 84v (26); *BielŻyw* 68; *MiechGlab* 53 (2); *KlerWes* A2; *WróbŻołt* 148/12 (4); *RejPs* 107 (8); *LibMal* 1543/67v (28); Ano wie bog zá tą fprawą Obroćimli się ná prwą Bychmy iedno ná lewicy Y z księdzem niebyli wfłytcy. *RejRozpr* A2v; *RejJóz* B3v (20); *SeklKat*

R; *RejKup* p7 (13); *HistAl* C6 (3); *KromRozm I* A4v (2); *MurzHist* O4; *KromRozm II* m4; *Diar* 25 (4); *DiarDop* 105 (4); Modlitwa y z dziękowaniem za wybawienie *LubPs* ee3v marg (22); *KrowObr* B3 (42); *RejWiz* 14 (30); *Leop 2.Mach* 12/9 (14); *OrzList* i2; *UstPraw* H3v (9); *LeszczRzecz* A3v; *RejFig* Cc5v (11); *RejZwierz* 60 (33); Ieślić się Krolu podoba/ przydźże dziś y z Amánem ná vcztę [Si regi placet ingrediatur rex et Haman ad convivium] *BibRadz Esth* 5/4 (59); *OrzRozm* N4; *BielKron* 12v (225); *GrzegRóżn* O (3); Animam debet, Winień y s włoły/ álbo [.] / winień dużę y s ciałem. *Mqcz* 10b; Puls [...] Krupá/ káfzá/ przed czáfzy zwano poliewkę álbo káfzę z mąki/ wody miodu/ z férá/ y s yáycy vczynioną. *Mqcz* 331a (7); *OrzQuin* R2v; *Prot* C4v; *SienLek* 119 (10); *RejAp* CC4v (56); *GórnDworz* Bbv (5); *HistRzym* 8 (4); *RejPos* 36v (107); *RejPosWiecz*² 93v; *BiałKat* 131 (4); *GrzegŚm* Av (2); *HistLan* B (4); Z máłych w pokoju wielkie rzeczy roftą/ A warchoł nędze vżywa y s chłoftą. *RejZwierc* 227 (50); *RejZwiercPodw* 183v; *BielSpr* 11v (8); *WujJud* 128 (3); *WujJudConf* 9 (3); *KochList* 2; tedy mu obłupili fkorę z głowy y z włoły [et capitis pellem cum capillis abstahentes] *BudBib 2.Mach* 7/7 (12); *HistHel* B2v (2); *MycPrz I* [D]v (2); *Strum* A4v (4); *WierKróc* A2 (2); *BiałKaz* K3v; *BudNT Act* 15/35 (2); *CzechRozm* 54 (45); ZA nicby dziś twe ftrzały ftały Herkulefie/ By go vyrzał y z nimi byłby prętko w lefie. *PaprpPan* V4 (6); *ModrzBaz* 10 (5); *ModrzBazBud* ¶ 6v; *SkarJedn* D4v (8); *KochDryas* [A3]; *Oczko* 33 (2); *KochPs* 85 (3); á ná ołmy [dzień] on/ fądu Bożego obudzeni y z ciálmi náłzymi ftániemy przed fądem onym póspolitym *SkarŻyw* 4 (42); *ZapKościer* 1579/1v (123); *MWilKHist* C4 (2); *StryjKron* 582 (5); *CzechEp* 150 (53); *KochJez* A4; *NiemObr ktv* (18); Z tymże znákiem póspołu Perfeus ftrapiony/ Podnośi z Oceaná głowę y z rámiony. *KochPhaen* 24; *KochSz* A4 (2); *ReszPrz* 70 (2); *ReszList* 144; *WerGośc* 248 (2); *WerKaz* 291; *BielSen* 18; *PudłFr* 47; *ArtKanc* C13v (5); *GórnRozm* G4 (2); *PaprpUp* G3; *ZawJeft* 11 (3); *ActReg* 5v (11); *Calep* 207a (4); *GostGosp* 66 (2); *GostGospSieb* +3; *Phil* O4 (2); *GórnTroas* 20; *GrabowSet* N; *OstrEpit* A3; *LatHar* 59; *KolakSzcześl* C3 (4); *RybGęśli* B3 (2); Nowi Ewángelikowie y z Ewángelią fwoią potępieni. *WujNT* 650 marg (34); *JanNKar* Cv; *JanNKarKoch* Fv; *SarnStat* 9 (41); *SiebRozmyśl* H3v; *GrabPospR* N2; *KlonKr* A3 (5); *KmitaSpit* B4 (4); *PowodPr* 60 (4); *SkarKaz* 419a; *CiekPotr* 35 (2); *CzahTr* A4 (5); *GoslCast* 28; *PaxLiz ktv*; *SkarKazSej* 683a (2); Narew y z brácią/ wnet się rozniewála/ A infzą drogą płynąć się wezbrała. *KlonFlis* G4v (6); *KlonWor* 10 (5); *RybWit* C2; *SzarzRytJSzarz* nlb 2.

Połączenia: »pospołu i z [I], i z [I] pospołu« (36 : 4): *ForCnR* E; *ConPiotr* 30; *RejKup* q7; *LubPs* H3; Bowiem to mało wádzi widamy to fámi/ Kiedy chodzą póspołu kozy y z owcámi. *RejWiz* 79v; *Leop Iudic* 19/29; *RejFig* Bb7; Ták y s chłopem póspołu włożono ná Koniá. *RejZwierz* 121 (3); *OrzQuin* Z4v (2); *RejAp* 163v (8); *GórnDworz* Ff; *RejPos* 335 (7); Ano to więc zły Orzeł co przypádnie z gory/ Zániefie czáfem Gąłkę póspołu y s piory. *RejZwierc* 246v (9); *GórnTroas* 36; *SiebRozmyśl* H2v; *GoslCast* 59.

»razem i z [I]« (3): z głósem dzwonow prędko miną/ prze śmierć nie długo trwáią/ rázem y z ludźmi giną. *ArtKanc* R19; *RejZwierc* 180; *CiekPotr* 9.

»spólnie (a. społecznie) i z [I]« (6): Przed Sądem koscerzyńskim oblicznie ftanęły Vcczywy chriftek Femer alias Wycka społecznie y z malzonka fwą Elzą *ZapKościer* 1587/88v (5); Lecz go Konradus Pan złego fumnienia, Spólnie y z mątką wepchnął do więzienia. *KlonKr* D3.

»społ(em, -u) i z [I], i z [I] społu« (15 : 3): *RejPs* 171; *ZapWar* 1545 nr 2646; *GliczKsiąż* D4; Otom ia y z nimi łpołuchmy zgrzeźzyli *LubPs* hh3 (4); *RejWiz* 150; álic wiele grzeźznikow y iáwnogrzeźznikow/ przychodząc/ łádowili łie około Iezufa/ łpołu y z zwolenniki iego [*discumbebant cum Iesu et discipulis eius*]. *Leop Matth* 9/10; *RejFig* Dd2v; Ktory Duch łam łwiádczy łpołu y z duchem náłzym/ iź łełtełmy łyny Bożymi [*Ipse Spiritus contestatur spiritui nostro quod sumus filii Dei*]. *BibRadz Rom* 8/16 (2); *GrzegRóżn* M4; *RejPos* 211; *BudBib* 1.Mach 7/7; to z miałł/ y z Rzeczyłpołitych łpołem y z temi co to wymyśláią ma być wykorzeniono [*haec ex civitatibus et rebus publicis una cum authoribus exterminanda*]. *ModrzBaz* 53v; Vniżenie prołzę/ Oycze dobrotliwy/ Społ y z Synem miłym/ y Duchem łwym łwiętym/ Grzech odpuść *GrabowSet* N; Abowiemełćie y z więźniámi łpołu vtrapieni byli [*Nam et vinctis compassi estis*] *WujNT Hebr* 10/34.

»także i z [I], i z [I] takież« (2 : 1): Potym rychłó v Bethel/ łłąpił woz ogniłty y s końmi tákieź ogniłtemi *BielKron* [85²]v; *ZapKości* 1587/72; Godnołć tákże y z vrodá/ Vpłynęło włzyłtko z wodá. *CzahTr* H3v.

»teź i z [I], i z [I] teź« (2 : 3): Biskup záfię Zydowski odpowiedział tym ktorzy łifty przyniełli theź y s przyłięgá/ że iuź Dáriufowi dáł *HistAl* B7v; *KrowObr* 150; Łántgráfá powietrze záráziło Kuerfierłth Sáłki y z żoną teź rychłó vmárl. *BielKron* 237; *CzechRozm* 39v; *CzechEp* 141.

»w(e)społ(ek) i z [I], i z [I] wespołek, i także wespołek z [I]« (32 : 7 : 1): *FalZioł* I 150a (11); *LibLeg* 11/32; *SeklWyzn* 4; *ZapWar* 1548 nr 2667; *KromRozm II* s3; *KromRozm III* M; wyrzuć go y z mátká yego wespołek. *GliczKsiąż* B3v (2); *KrowObr* 191v; *Mqcz* 152c; *SienLek* 132 (2); iź máią gruntownie włpół y z ciáły łwémi vżywáć onéy chwały wiekułłtý. *BiałKat* 103v; *WujJud* B3v; máłowánia nieuczłćiwe/ piełni włzeteczne/ wespołek y ztemi ktorzi łe czýniá/ niech będá zmiałł wyrzucone [*picturae impudicae, cantilenae obscoenae una cum authoribus ex civitatibus eiiciantur*]. *ModrzBaz* 82v (3); Strwożoná žiemiá/ wespołek y z temi Będzie topniáłá/ ktorzy łá ná žiemi *KochPs* 111; Abowiem Miáłto Rzymłki wáł/ Deukiland wespoł y z łzełciá włi zátonęłi *StryjKron* 26 (2); *PudłFr* 26; *WujNT* 474; przerzeczoný N. przerzeczoné dobrá łwe [...] ołiędzie [...] y tákże wespołek ze włzyłłkiémi y káždémi zołobná pożytki y przyłęgłółciámi *SarnStat* 1249 (4); *ZapKości* 1596/85v; Zá tym trąmby y z bęmbny wespołek łprzęgáyćie *CzahTr* F4 (2); *KlonWor* 65.

»zaraz i z [I], i zaraz z [I], i z [I] zaraz« (9 : 1 : 1): *GrzegRóżn* D4 (2); Zije on kiedy záfiędzie/ grunt zaraz/ i z chłopy. *KochSat* A4v; *CzechRozm* 183v; *SkarŻyw* 179 (2); áczłkolwiek I. M. odpifowáć będe/ dawáiąc o łobie łpráwę/ w czýmем niełłufłźnie/ y łam zołobná/ y záraz z bráciá moią łełł vdrápan y włzczypan *CzechEp* 9; *KochSz* B2; Stráćilem włzyłłtko záraz y z náđzieią *KochPieł* 17; *KlonKr* B2; Táłci teź w Kákułowym gardżielu łtánęły/ Srogie ognie/ y z dułzá záraz vgánęły [I]. *KlonWor* 24.

b. »i z + [G]« [*Zamiast połączenia można tu dopatrywać się archaicznej pozostałości prasł. „*izv” ‘ex, de’*] (7) : Táł łprzodku iáko y łtyłu/ włłędy łełł około mnie formá ręki twoiey táł iź o tem myłlenie moie wychodzi y zrozumu me⁸⁰ *RejPs* 206; A tymiść to vpory łławne rzeczy giná/ Bo pomłty ná hárdęgo Páńłkie nie przemińá. Zrzucił máłnie y z niebá ony komifarze/ Co chcieli hárdzye rzędzić *RejWiz* 173v; Spráwiedliwi wołáią á wyłłuchawa łch pan/ wyimuie łe y ze włzyłłkich trudnołci [*et ex omnibus angustiis eorum eruit eos*]. *BibRadz Ps* 33/18; Czytay co łie łłáłło Tárquiniufowi krołewicowi

w Rzymie [...] iáko był łzpetnie zelżon y z wielką lekkością y s pánítwá wygnan. *RejZwierc* 34; A wżák widamy ludzi/ y s poştaw ich/ iáko fie więc tym márnym przypadkiem y hydżą y iáko go vžíwáią. *RejZwierc* 56v; alemfię wielce mylił/ iako fię iefzcze y do tąd niektorzy y zwiernych mylą. *BudNT przedm* c3v.

4. W funkcji partykuły prezentującej (31) : Kur rzekł/ ázażby to zbytek/ Iż pánu czynię pożytek. Y przyrodzenia nie kážę/ Gdy kokółsom iáycá mnożę. *BierEz* H4; *OpecŻyw* 114 (2); *HistJóz* Dv; Prośzę cie panie y patrz że zgromadzili fie łą nieprzjacile [!] nałzy *TarDuch* E2v; *KrowObr* 51; *OrzRozm* D3v (3); Rzekł Helizeufz/ łtrzała iefł wyzwolenie Páníkie/ á łtrzała wyzwolenia iefł przeciw zyemi Syrfkiey/ y łkázilż część zyemie Syrfkiey w Affek. *BielKron* 87 (2); Etiam atque etiam peto, Y powtóre cie prośzę/ też bárzo cie prośzę. *Mqcz* 19b (3); A káplán ćwierdził iáko rzecz prawdziwą/ iłż dziś Wielkanoc y niegodzi fię pościć: y iam dla tego/ powiáda/ od P. Bogá do ćiebie połány iefł *SkarŻyw* 249 (4); *GórnRozm* Lv; Oycze łpráwiedliwy (*marg*) y. K. G. [*et PolAnt*] (-)/ świat ćię nie poznał. á iam ćiebie poznał *WujNT Ioann* 17/25 (5); *GosłCast* 63 (2); *SkarKazSej* 692a (2).

Połączenie: »i to« (3): Scitum hercle hominem hic, etc. I to cziłty człowiek/ yákoby rzekł błazen. *Mqcz* 372c; Y to co mowi Pan: kto ma dwie łukni/ day iednę niemaćemu. *SkarŻyw* 140; Kupieć narzeka iż go karze Sumnięnie. Ito nedza miſeria Ktorą zewłád czierpię dzyfia. *RejKup* g4v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (26) : [...] ikowie ktorzi [...] li, ale y kije w[...]o nie łmiał czy[...]olwiek by fie te[...].ionowali aż do [...] go dla brzydkości [...]epak cżału *BielŻyw* 70; *SeklKat* Z4 (4); Ktorego iákie było dokończenie y pogrzeb y [...] łnadź iefzcze z grobem y kościámi iego dźieie *CzechEp* [413]; Potym Pan Hetman [...] pod przysięgá wielką twierdził zeby toVczynic goto wbył by tez [...] y talery mogł kazacextunc by to czynic kazał *ActReg* 15.

a. *Pozycja słownikowa* (19) : Quinimo, potius vel certe, y owshem *BartBydg* 248; Ac, Coniunctio, Polonice A/ Y/ aliquando Adverbium est, et significat, Quam niżli. *Mqcz* 1d; Atque, Coniunctio copulativa, Y też A/ Y *Mqcz* 19b; Atqui et Atquin, Coniunctio Adversativa, pro Sed, vel, Immo, Ale y owfzem. *Mqcz* 19b; Caeteroquin Adverb. pro Alioquin, Y owszem. *Mqcz* 30d; Imo enimvero infeliciter, Y owfzem wielmi nieſzczęśliwie. *Mqcz* 103d; Et, Coniunctio copulativa, significat, Y A *Mqcz* 108c; Immo eligendi vel corrigendi adverbium, Y owfzem. *Mqcz* 166a; Quinetiam coniunc. copulativa Iowfzem nád to k temu. *Mqcz* 342b; Atque – Itez. *Calep* 110b; Autem – Itez. *Calep* 118b; Et – Iteż. *Calep* 374a; Etiam – Itez *Calep* 374b; Imo – Iowfsern [!], daleko więczei. *Calep* 509b; Perquam – Iowfzem. *Calep* 788b; Sane – Iowfzem. *Calep* 943b; Sed enim – Alie y tez. *Calep* 962a; Vero – Iowfzem. *Calep* 1113a.

Cf 1. **IĆ**

HS